

Poročilo o delu,
poslovno in računovodsko poročilo
Javnega zavoda Triglavski narodni park
za leto 2013

UPORABLJENE KRATICE

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
AS	agrarna skupnost
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
GIS	geografski informacijski sistem
IUCN	Mednarodna zveza za ohranitev narave
JZ TNP	Javni zavod Triglavski narodni park
LAS	lokalna akcijska skupina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LTO	lokalna turistična organizacija
MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
NNS	naravovarstvena nadzorna služba
NU	načrt upravljanja
OE	območna enota
OZUL	Območno združenje upravljavcev lovišč
PNNS	prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba
PS	pašna skupnost
TNP	Triglavski narodni park
UJP	Uprava RS za javna plačila
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZTNP-1	Zakon o Triglavskem narodnem parku

I. POROČILO O DELU JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2013.....	6
1 PREDSTAVITEV OBMOČJA TRIGLAVSKI NARODNI PARK IN JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK.....	6
2 UVOD.....	9
3 OCENA IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA IN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013.....	10
3.1 OCENA POSLOVANJA	13
3.2 IZVAJANJE NADZORA POSLOVANJA	14
3.3 POROČILO O IZVEDENIH SISTEMSKIH UKREPIH V LETU 2013.....	15
3.3.1 <i>Drugi izvedeni ukrepi za sanacijo stanja v JZ TNP:</i>	17
4 PREGLED NALOG IZ PROGRAMA GLEDE NA PRIORITETE DELA	17
5 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE NA PODROČJU UPRAVLJANJA NARODNEGA PARKA	19
5.1 NAČRT UPRAVLJANJA TNP	20
5.2 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI SMERNIC IN MNENJ TER POGOJEV IN SOGLASIJ	21
5.2.1 <i>Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine</i>	21
5.2.2 <i>Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij</i>	22
5.2.3 <i>Spremljanje stanja na področju gradenj</i>	24
5.2.4 <i>Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka</i>	25
5.2.5 <i>Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev</i>	26
5.2.6 <i>Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku</i>	26
5.3 SPREMLJANJE IN ANALIZIRANJE STANJA NARAVE IN IZVAJANJE UKREPOV VARSTVA.....	28
5.3.1 <i>Biotška raznovrstnost v TNP</i>	28
5.3.2 <i>Natura 2000 v TNP</i>	30
5.3.3 <i>Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostoživečih živalskih in rastlinskih vrstah</i>	32
5.3.4 <i>Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot</i>	33
5.3.5 <i>Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine</i>	34
5.4 SODELOVANJE IN SPREMLJANJE RAZISKOVALNIH NALOG V ZVEZI Z ZAVAROVANIM OBMOČJEM.....	35
5.5 RAZVOJ	35
5.5.1 <i>Sodelovanje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju (svetovanje, strokovna pomoč) na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja</i>	35
5.5.2 <i>Sodelovanje s podpornim okoljem s področja razvoja podeželja</i>	36
5.5.3 <i>Planinstvo</i>	37
5.5.4 <i>Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP</i>	37
5.6 VARSTVO IN UPRAVLJANJE VRST PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI – DIVJADI.....	38
5.6.1 <i>Priprava strokovnih podlag za varstvo in upravljanje divjadi</i>	38
5.6.2 <i>Zbiranje podatkov v LPN Triglav</i>	39
5.6.3 <i>Varstveni ukrepi na nelovnem območju (prvo varstveno območje)</i>	40
5.6.4 <i>Škode zaradi divjadi</i>	40
5.6.5 <i>Upravljanje z LPN Triglav</i>	41
5.7 VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE.....	42
5.8 UPRAVLJANJE Z BAZAMI PODATKOV	42
5.9 INFORMACIJSKO IZOBRAŽEVALNA SLUŽBA	44
5.9.1 <i>Informacijsko središče TNP Dom Trenta</i>	45
5.9.2 <i>Informacijsko središče Triglavska roža na Bledu</i>	47
5.9.3 <i>Pocarjeva domačija</i>	51
5.9.4 <i>Objekt Trg svobode 16 v Kobaridu – (Zelena hiša)</i>	52
5.9.5 <i>Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja</i>	53
5.9.6 <i>Pripravljanje in vzdrževanje poti in označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja</i>	53
5.9.7 <i>Vodništvo</i>	54
5.9.8 <i>Mobilna točka TNP</i>	55
5.9.9 <i>Druge izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti</i>	55
5.9.10 <i>Založništvo</i>	56

5.9.11 Promocija	57
5.9.12 Informacijsko – izobraževalno središče TNP Bohinjka	59
5.10 NARAVOVARSTVENA NADZORNA SLUŽBA TER VARSTVO PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI	60
5.10.1 Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ	60
5.10.2 Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav	62
5.10.3 Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)	63
5.10.4 Program Mladi nadzornik	64
6 IZVAJANJE DEL IN NALOG, POVEZANIH Z MEDNARODNIMI OBVEZNOSTMI.....	64
6.1 UPRAVLJANJE BIOSFERNEGA OBMOČJA JULIJSKE ALPE IN IZVAJANJE PROGRAMA UNESCO MAB	65
6.2 DIPLOMA SVETA EVROPE	65
6.3 FEDERACIJA EUROPARC IN ALPARC – MREŽA ZAVAROVANIH OBMOČIJ V ALPAH.....	66
6.4 ČEZMEJNO SODELOVANJE Z NARAVNIM PARKOM JULIJSKO PREDGORJE – REZIJA V ITALIJI.....	66
6.5 DIPLOMA EUROPA NOSTRA.....	67
6.6 MEDNARODNO SODELOVANJE V OKVIRU PARTNERSKIH POVEZAV IN ŠIRŠE.....	68
6.7 ALPSKA KONVENCIJA	68
7 PROJEKTI.....	69
7.1 CLIMAPARKS – KLIMATSKE SPREMEMBE IN UPRAVLJANJE ZAVAROVANIH OBMOČIJ	69
7.2 PROJEKT HABIT-CHANGE - INTERREG IV/B SREDNJA EVROPA (2010 – 2013).....	71
7.3 JULIUS (INTERREG III/A – PROGRAM ČEZMEJNEGA SODELOVANJA SLOVENIJA – ITALIJA 2007 – 2013) ...	73
7.4 ALPA – SONARAVNO UPRAVLJANJE PLANIN NA VAROVANIH OBMOČJIH (MAREC 2012 - JUNIJ 2014) – OPERATIVNO SODELOVANJE SLOVENIJA-AVSTRIJA 2007-2013, EVROPSKO TERITORIALNO SODELOVANJE.....	75
7.5 PROJEKTI LAS ZA RAZVOJ.....	76
7.6 PROJEKT SIIT	80
7.7 RECHARGE.GREEN – USKLAJEVANJE IZRABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN OHRANJANJA NARAVE V ALPAH (OKTOBER 2012 – JUNIJ 2015) – EVROPSKI TRANSNACIONALNI KOOPERATIVNI PROGRAM ZA ALPE	82
7.8 SLOW TOURISM - INTERREG III/A – PROGRAM ČEZMEJNEGA SODELOVANJA SLOVENIJA – ITALIJA 2007 – 2013.....	84
7.9 PROJEKT LEADER OTROŠKI PARLAMENT O NARAVI IN TRADICIJI.....	85
7.10 ŠVICARSKI SKLAD	87
7.11 PRIPRAVA NOVIH MEDNARODNIH PROJEKTOV IN VZPOSTAVLJANJE PROJEKTNIH PARTNERSTEV	88
8 POSLOVANJE.....	89
8.1 SPLOŠNE IN ORGANIZACIJSKO - ADMINISTRATIVNE ZADEVE.....	89
8.2. KADROVSKE ZADEVE	89
8.2.1 Kadrovski načrt	89
8.2.2. Izobraževanje zaposlenih.....	98
8.3 STIKI Z JAVNOSTMI, INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE	100
8.4 INTERNO KOMUNICIRANJE	100
8.5 PRAVNE ZADEVE	101
8.6 FINANČNO POSLOVANJE ZAVODA.....	102
8.7. UPRAVLJANJE Z NEPREMIČNINAMI TNP IN TEHNIČNO VZDRŽEVANJE	103
8.7.1 Koordinacija vzdrževanja nepremičnin.....	103
8.7.2 Koordinacija vzdrževanja druge opreme.....	104
8.8 INFORMATIKA.....	104
8.9 PRIDOBIVANJE SREDSTEV S PRODAJO BLAGA IN STORITEV NA TRGU TER OSTALA PRIDOBITNA DEJAVNOST	105
8.10 VARNOST PRI DELU	106
8.11 OPREMA: UNIFORME, VAROVALNA, DELOVNA IN TEHNIČNA OPREMA	107
9 PRILOGE	108
9.1 SVET JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK.....	108
9.2 STROKOVNI SVET JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK.....	109
9.3 SEZNAM ZAPOSLENIH V JZ TNP V LETU 2013	110
9.4. BIBLIOGRAFIJA.....	112
II. FINANČNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2013	113
10 UVOD.....	113
11 SREDSTVA ZA POSLOVANJE IN POSLOVNI IZID	113

12 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	113
12.1 ANALIZA PRIHODKOV.....	113
12.1.1 Prihodki po računovodskih kategorijah	114
12.1.2. Prihodki po dejavnostih.....	114
12.2 ANALIZA ODHODKOV	117
12.2.1 Odhodki po računovodskih kategorijah.....	117
12.2.2 Odhodki po dejavnostih.....	119
12.3 RAZMEJEVANJE PRIHODKOV IN ODHODKOV	122
12.4 POSLOVNI IZID.....	122
13 BILANCA STANJA.....	126
13.1 SREDSTVA	126
13.1.1 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju.....	126
13.1.2 Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve.....	127
13.1.3 Zaloge.....	128
13.2 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	128
13.2.1 Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve.....	128
13.2.2 Lastni viri in dolgoročne obveznosti.....	129
14 INVESTICIJE	129

I. POROČILO O DELU JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2013

1 PREDSTAVITEV OBMOČJA TRIGLAVSKI NARODNI PARK IN JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Informacije o zavarovanem območju

Pravna podlaga za ustanovitev ZO	Zakon o ohranjanju narave (ZON-UPB2) (Uradni list RS, št. 96/2004) Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1) (Uradni list RS, št. 52/2010)
Datum ustanovitve ZO	datum prvega zavarovanja (zakupna pogodba): 1. julij 1924 obnovitev zavarovanja: 26. maj 1961 razširitev zavarovanega območja: 14. junij 1981 veljavno zavarovanje po ZTNP-1: 15. julij 2010
Nacionalna zavarovanja kategorija	narodni park
IUCN kategorija zavarovanja	II. kategorija (narodni park) / V. kategorija (zavarovana krajina)
Mednarodni status	NATURA 2000: Radovna most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar (SAC SI3000133) Julijske Alpe (pSCI/SAC SI3000253) Bohinjska Bistrica in Jereka (pSCI/SAC SI3000348) Poključka barja (SAC SI3000278) Julijci (SPA SI5000019) Biosferno območje Julijske Alpe (UNESCO - MAB) Diploma Sveta Evrope Alparc – mreža zavarovanih območij v Alpah Čezmejna ekološka regija Julijske Alpe (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji)
Legra ZO	Julijske Alpe / severozahodni del Slovenije
Velikost ZO in varstvenih območij	Skupna površina zavarovanega območja: 83.982 ha prvo varstveno območje: 31.801 ha drugo varstveno območje: 32.099 ha tretje varstveno območje: 20.082 ha
Število naravnih spomenikov	43
Število naravnih rezervatov	2
Število naravnih vrednot	330 (in 743 jam)
Število kulturnih spomenikov	3 državnega pomena, 41 lokalnega pomena
Število enot kulturne dediščine	376
Število naselij v ZO	33 (21 v celoti, 12 deloma)
Število prebivalcev v ZO	2.444 (vir: Statistični urad RS, oktober 2010)

Triglavski narodni park je območje z izrazitimi značilnostmi visokogorskega sveta, geološkimi, geomorfološkimi, s hidrološkimi in drugimi naravnimi vrednotami, obsežnimi in raznovrstnimi ekosistemi, izjemno bogatim rastlinskim in živalskim svetom z redkimi ter značilnimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, z visoko stopnjo kakovosti krajine in ohranjenosti kulturne dediščine. Zgodovinske in kulturne vrednote izkazujejo večstoletno prisotnost človeka in njegovo vsakoletno delovanje. Z ekološkega, zgodovinskega, kulturnega, vzgojnega, razvojnega, duhovnega, s simbolnega, z

identitetnega ter estetskega vidika in zaradi vidne prepoznavnosti ima območje izjemno velik narodni in mednarodni pomen ter velik pomen za parkovne lokalne skupnosti.

Osnovne cilje, zunanje meje zavarovanega območja, varstvene režime in s tem pravila ravnanja, razvojne usmeritve ter upravljanje narodnega parka opredeljuje ZTNP-1.

Osnovni namen ustanovitve TNP je ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, varovanje rastlinskega in živalskega sveta, ekosistemov, značilnosti nežive narave ter za območje narodnega parka značilne krajine. Namen TNP je tudi spodbujanje trajnostnega razvoja, ki je skladen s cilji narodnega parka, ter omogočanje obiskovanja narodnega parka za doživljanje narave, kulturnega izročila in duhovnih vrednot alpskega prostora.

TNP že vrsto let sodi med uveljavljene, zgledno upravljane in prepoznavne narodne parke v Alpah in tudi širše v Evropi. Že od leta 1986 je vključen v največji evropsko zvezo zavarovanih območij – Federacijo Europarc in je eden od ustavnih članov Mreže zavarovanih območij v Alpah Alparc. V začetku devetdesetih je TNP začel s strategijo postopnega vključevanja mednarodnih varstvenih in upravljaljskih standardov IUCN in na osnovi Svetovne komisije za zavarovana območja pridobil kategorijo IUCN II/V. Nadalje je TNP z območjem celotnih Julijskih Alp v Sloveniji od leta 2003 vključen v mednarodno omrežje UNESCO MAB biosfernih območij, s čimer so Julijske Alpe postale del svetovne mreže vzorčnih regij trajnostnega razvoja. JZ TNP je leta 2004 prejel diplomu Sveta Evrope za vzorno upravljanje zavarovanega območja. Ministrski svet Sveta Evrope je oktobra 2009 diplomu podaljšal do maja 2019. Med priporočili je med drugim zapisano, da mora biti po sprejetem ZTNP-1 čim prej pripravljen in sprejet tudi načrt upravljanja za območje TNP. Priporočila in obveznosti, ki jih je prejel JZ TNP s prejemom diplome in s podaljšanjem, so sestavni del letnega programa dela JZ TNP.

TNP je leta 2009 skupaj z naravnim parkom Julijsko predgorje v dolini Rezije v Italiji prejel Europarcov certifikat kakovosti za čezmejno sodelovanje med zavarovanimi območji. Certifikat se podeljuje zavarovanim območjem, ki so čezmejno povezana in izkazujejo zahtevane stopnje sodelovanja na področju upravljanja, varovanja in trajnostnega razvoja. Certifikat je do leta 2013 prejelo le deset čezmejnih zavarovanih območij v Evropi.

Informacije o upravljavcu

Pravna podlaga za upravljanje	Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1) (Uradni list RS 52/2010)
Ime upravljavca	Javni zavod Triglavski narodni park
Pravna podlaga o ustanovitvi zavoda	Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Triglavski narodni park (Uradni list RS, št. 60/2011)
Datum ustanovitve zavoda	30. julij 2011
Naslov	Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27, 4260 Bled
Telefon in faks	tel:+386 (0)4 5780 200 / faks: +386 (0)4 5780 201
E-mail	triglavski-narodni-park@tnp.gov.si
Spletna stran	www.tnp.si

Za upravljanje zavarovanega območja je pooblaščen javni zavod TNP s sedežem na Bledu. Za področje delovanja JZ TNP je pristojno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Najvišji organ upravljanja je Svet zavoda, v katerem so predstavniki ustanovitelja narodnega parka, parkovnih lokalnih skupnosti, zainteresirane javnosti in predstavnik JZ TNP. Strokovni svet TNP sestavljajo predstavniki ZRSVN, ZVKDS, Biotehniške fakultete, SAZU, strokovnjak na področju upravljanja zavarovanih območij na predlog pristojnega ministrstva, trije strokovnjaki iz vrst delavcev in direktor TNP.

Notranje organizacijske enote JZ TNP so: strokovna služba, informacijsko izobraževalna služba, naravovarstvena nadzorna služba ter varstvo in upravljanje prosto živečih živali in skupna splošna služba.

Pravne podlage

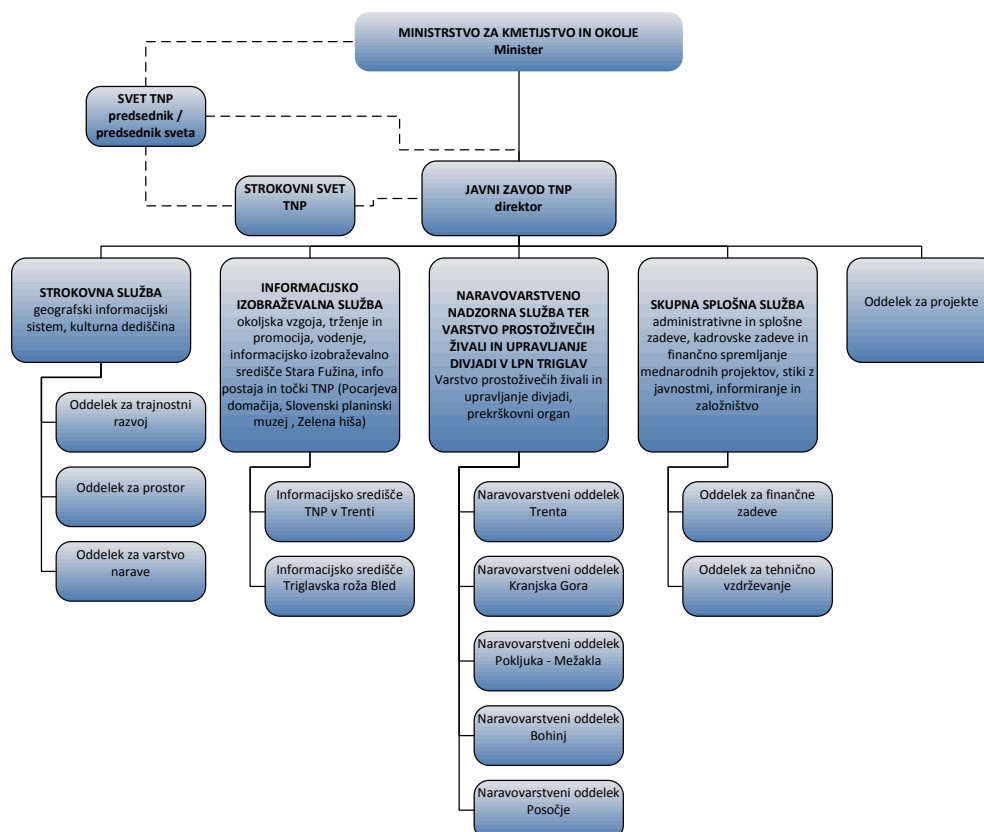
JZ TNP deluje kot upravljavska organizacija na osnovi treh temeljnih zakonov: Zakona o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1), Zakona o ohranjanju narave (ZON) in Zakona o zavodih ter na osnovi Sklepa o začasnih upravljavskih smernicah Triglavskega narodnega parka (januar 2012). Nadalje delo opredeljujejo še statut JZ TNP ter interni splošni akti.

ZON vzpostavlja celovit sistem ohranjanja narave v Sloveniji, določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave in s tem pomembno vpliva tudi na dejavnost JZ TNP. ZON med ukrepe varstva naravnih vrednot uvršča tudi ustanavljanje zavarovanih območij narave, med širša se uvršča tudi kategorija narodni park.

Delovanje JZ TNP ima podlago tudi v vrsti drugih zakonskih predpisov, kot npr. Zakon o divjadi in lovstvu, Zakon o gozdovih, Zakon o kmetijstvu, Zakon o varstvu kulturne dediščine, Zakon o varstvu okolja, Zakon o vodah, Zakon o prostorskem načrtovanju, Zakon o graditvi objektov in na podlagi teh zakonov sprejetih podzakonskih aktov.

Delo JZ TNP opredeljujejo tudi mednarodne konvencije in predpisi Evropske unije, med najpomembnejše ukrepe varstva narave v EU se nedvomno uvršča doseganje ciljev območij Natura 2000, katerega namen je vzpostavitev in ohranitev med seboj povezanih omrežij habitatov evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov. Pravo Evropske unije na tem področju je v slovenski pravni red v celoti preneseno z ZON in na njegovi podlagi sprejetimi predpisi.

Organizacijska struktura JZ TNP

2 UVOD

V poročilu so povzete opravljene naloge v letu 2013 po vsebinskih sklopih, kot so opredeljeni v letnem programu dela JZ TNP za leto 2013.

Delo je obsegalo izvajanje zakonsko določenih:

- nalog javne službe: ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine, upravljanja z Loviščem s posebnim namenom Triglav in upravljanja z nepremičninami,
- nalog strokovne pomoči in svetovanja,
- del in nalog v povezavi z mednarodnimi obveznostmi,
- raziskovalnih nalog in projektnega dela v zvezi z upravljanjem narodnega parka,
- nalog sodelovanja z različnimi ustanovami ter
- poslovanje javnega zavoda.

Poročilo je pripravljeno v skladu z navodili za pripravo letnih programov dela in finančnih načrtov za upravljavce zavarovanih območij.

V dokumentu so vsebinski sklopi predstavljeni s kratkim uvodom, povzetimi opravljenimi nalogami in kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog. Delež porabljenih ur po vsebinskih sklopih je predstavljen v prilogi poročila.

V JZ TNP je bilo na dan 31. 12. 2013 zaposlenih 62 javnih uslužbencev. 55 javnih uslužbencev je bilo zaposlenih na javni službi (od tega dve zaposlitvi s krajšim delovnim časom), 7 javnih uslužbencev (ena za polovični delovni čas in ena zaposlitev za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) pa je bilo zaposlenih na mednarodnih projektih. Število javnih uslužbencev, zaposlenih na javni službi se je v primerjavi s preteklim letom znižalo za 1 zaposlenega oziroma za 1,78 %.

Naloge JZ TNP so financirane iz treh virov: iz sredstev proračuna za leto 2013 za dejavnosti javne službe ohranjanja narave in druge programe javne službe, sredstev, pridobljenih s prodajo blaga in storitev na trgu ter sredstev, pridobljenih v okviru projektov oziroma programov. Struktura prejetih sredstev in njihova poraba je razvidna iz finančnega poročila JZ TNP.

V finančnem poročilu so obravnavani prihodki in odhodki po računovodskih kategorijah ter podana analiza bilance stanja. JZ TNP je v letu 2013 ustvaril 1.999.283 EUR celotnih prihodkov, hkrati je realizacija celotnih stroškov znašala 2.084.603 EUR. Poslovni izid leta je tako presežek odhodkov nad prihodki v znesku 85.320 EUR. Glavni razlog negativnega izida je, da niso bili doseženi načrtovani prihodki, saj realizacija pri vseh vrstah prihodkov dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu (razen vodništva) ni dosegla načrtovane. Delno zaradi izpada predvidenih donacij in dividend, k nižji realizaciji pa je tudi prispevala nižja kupna moč uporabnikov storitev JZ TNP.

Vodilo pri delu JZ TNP je odprtost navzven in sodelovanje na več ravneh.

Upravljanje TNP je temeljilo na povezovanju in sodelovanju:

- znotraj naravovarstva z MKO, ARSO, ZRSVN, Zavodom za gozdove, Zavodom za ribištvo, upravljavci zavarovanih območij doma in v tujini,
- s strokovnimi in znanstvenimi inštitucijami v Sloveniji in v mednarodnem prostoru,
- vzgojno – izobraževalnimi ustanovami,
- medsektorsko, zlasti na področjih kulturne dediščine, turizma ter kmetijstva in gozdarstva, urejanja prostora,
- z lokalnimi prebivalci in njihovimi lokalnimi skupnostmi,
- z društvi, ki delujejo (imajo tudi upravljavski status) na območju parka (planinska, turistična društva, lovske družine) in z drugimi nevladnimi organizacijami;
- mednarodno sodelovanje (EUROPARC, ALPARC, UNESCO, Svet Evrope, Alpska konvencija, bilateralne povezave...)

3 OCENA IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA IN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2013

Program dela in finančni načrt JZ TNP za leto 2013 sta bila sprejeta na seji sveta TNP 22. 2. 2013. Vlada RS je sprejela program dela in finančni načrt 11. 6. 2013. Skupna proračunska sredstva za JZ TNP so bila v letu 2013 za 14 % zmanjšana glede na realizacijo proračunskih sredstev v letu 2012.

Za leto 2013 smo v programu dela in finančnem načrtu opredelili naslednje prednostne naloge:

- dokončanje in sprejem Načrta upravljanja,
- izvajanje ukrepov varstva,
- evidentiranje, vrednotenje in spremljanje stanja v naravi,
- izvajanje pooblastil po ZTNP-1,
- projektno delo,
- priprava in izvajanje razvojnih usmeritev glede na ZTNP – 1,
- ozaveščanje in izobraževanje,
- izvedba srečanj z lokalnimi skupnostmi.

Izvajanje nalog je sledilo programu dela za leto 2013 ob upoštevanju razpoložljivih sredstev in aktualnih dogodkov (npr. usklajevanje NU po javni obravnavi je bilo časovno in vsebinsko zahtevnejše kot je bilo načrtovano).

Izpostavljamo naslednje poudarke, povezane z izvajanjem programa dela za leto 2013:

Ključna naloga je bila **priprava NU**, ki je sledila dogovorjenemu postopku. Javna razprava je bila zelo široko zasnovana, deležniki in zainteresirana javnost je aktivno sodelovala, zato je bilo obsežno in zahtevno obravnavanje pripomb ter oblikovanje stališč, kakor tudi vključevanje pripomb v dokument. Na podlagi upoštevanih pripomb in predlogov je bil pripravljen osnutek predloga NU, ki ga je MKO v juniju predstavil sektorjem, razvojnim agencijam in parkovnim lokalnim skupnostim. Pripombe in predloge smo vključili v gradivo in v začetku septembra predlog NU posredovali na MKO v nadaljnji postopek za sprejem na Vladi. Za matični resor smo pripravili gradivo z vsebinami za izvajanje razvojnih usmeritev, skladno z določbami 10. člena ZTNP-1, izvedeni sta bili dve od načrtovanih šestih delavnic z različnimi sektorji. Naloge ozaveščanja in izobraževanja ter srečanja z lokalnimi skupnostmi smo izvedli v celoti in zelo uspešno.

Evidentiranje in spremljanje stanja sestavin biotske raznovrstnosti ter izvajanje ukrepov varstva, ki so v pristojnosti javnega zavoda in jih lahko zagotavlja v okviru izvajanja rednih nalog, se je v letu 2013 v pretežni meri izvedlo v načrtovanem obsegu. Prednostno smo izvajali naloge na področju **upravljanja Natura 2000 območij** in varstva kvalifikacijskih vrst v skladu z operativnim programom za izvajanje Natura 2000 za obdobje 2007-2013.

Glede **uveljavljanja predkupne pravice** smo obravnavali 110 ponudb za prodajo zemljišča v zavarovanem območju. Večina prometa z nepremičninami je potekala v 2. in 3. varstvenem območju, kjer načeloma JZ TNP nima interesa za uveljavljanje predkupne pravice.

V prvem varstvenem območju so se prodajale samo tri parcele, vse na območju občine Bohinj, k.o. Studor, in sicer ena SZ od planine Blato in dve SZ od doline Voje. Skupna površina parcel je 116.492 m². JZ TNP ni uveljavljal predkupne pravice, ker na teh zemljiščih ni bilo nobenih varstveno pomembnih habitatnih tipov.

Drug primer potencialnega interesa za odkup so bila zemljišča so v drugem varstvenem območju narodnega parka na območju naravnega spomenika Gorska skupina Martuljek v občini Kranjska Gora, k. o. Gozd (170.197 m²). Glede na osnovno namensko rabo prostora so to gozdna zemljišča, delno tudi varovalni gozd. JZ TNP je zaradi lege na območju naravnega spomenika podal izjavo, da so zemljišča zanimiva za odkup, vendar pa nima dovolj sredstev, da bi nakup izvedel.

Pomemben steber dejavnosti JZ TNP je **nadzorna služba** v kateri deluje 22 uslužbencev. Glede na velikost območja JZ TNP je breme pokrivanja območja na nadzornika veliko, posebej še, ker jih ima le 16 tudi pooblastila za ukrepanje, zato je velik interes JZ TNP, da bodo vzpostavljene okoliščine, da

bi lahko usposobili še več uslužbencev za izvajanje pooblastil. Poleg nadzora je velika vloga te službe tudi pri usmerjanju in osveščanju obiskovalcev ter skrbi za vzdrževanje parkovne infrastrukture.

JZ TNP **upravlja z Loviščem posebnega pomena Triglav** v skladu s sprejetim lovsko upravljalnim načrtom. Leto 2013 je zaznamovala izjemno huda in dolga zima, zato so bile po eni strani izgube divjadi večje, hkrati pa tudi škode v gozdu in kmetijstvu. V prihodnje je treba to upoštevati pri načrtovanju odvzema, pa tudi preventivnih ukrepov za preprečevanje škode (v letu 2013 smo izvedli testne primere zaščite na območju Laz pri Gorjah).

Informacijsko središče Triglavska roža na Bledu je bilo zaradi gradnje v sezoni zaprto, zato se je delo službe, ki je bilo načrtovano neposredno v TRB (informiranje obiskovalcev in vodenje skupin v info središču), preneslo na teren in temu primerno tudi prilagodilo aktivnosti ter razvilo nove ponudbe in dejavnosti. Odziv je bil zelo dober, zato velja to prakso razvijati.

V letu 2013 smo uvedli **terenske pisarne za svetovanje prebivalcem v parku**. To je eden od načinov približevanja JZ TNP prebivalcem. Poleg neposrednega stika je pomembno, da na ta način lahko preventivno rešujemo prostorske in druge vsebinske probleme, povezane z omejitvami v parku, pa tudi možnost za spodbujanje pozitivnih usmeritev. V sezoni so delovale pisarne na 4 lokacijah (Stara Fužina, Koprivnik, Radovna, Log pod Mangartom). Odziv je bil pozitiven zlasti na Koprivniku, izkušnje pa bomo uporabili pri načrtovanju in izboljšanju nadaljnjih tovrstnih aktivnosti.

V letu 2013 smo uspešno končali štiri **mednarodne projekte**. Ob koncu leta 2013 je JZ TNP izvajal osem mednarodnih projektov. Poudarek projektne dela so vsebine in potrebe JZ TNP, ki se neposredno navezujejo na naloge javne službe s področja varstva narave in trajnostnega razvoja ter obiskovanja in doživljanja narodnega parka, torej vsebine, ki zagotavljajo ključne cilje in namene narodnega parka. Priprava in izvajanje projektov sta usmerjena k partnerstvu z drugimi zavarovanimi območji, čezmejnimi partnerji in drugimi javnimi službami ter k spodbujanju javno – zasebnega partnerstva.

Na podlagi pregleda realizacije projektov v letu 2013 ugotavljamo, da so bili v večini primerov stroški dela realizirani skladno z načrtovanimi. Realizacija materialnih stroškov je večinoma zaostajala za načrtovanim. Razlog je zlasti slabo likvidnostno stanje zavoda, ki je oteževalo plačila računov. Zaradi tega so projektni vodje prerazporedili porabo v prihodnja časovna obdobja ali pa s spremembo programov projektov del sredstev odstopili drugim partnerjem. Razlogi za odstopanja od plana in obrazložitve so podani pri kazalnikih posameznega projekta. V pregledu porabe pri posameznem projektu so posebej navedeni stroški povezani s projektom in stroški, priznani s strani kontrol, ter posebej zneski porabe po projektih, ki vključujejo tudi nepriznane stroške projektov. Kljub zahtevni finančni situaciji so rezultati projektne dela dobri in so v veliki meri prispevali h kakovostnejšemu in vsebinsko bogatejšemu delu ter prepoznavnosti JZ TNP v lokalnem, regionalnem, državnem in mednarodnem prostoru.

Vidnejši rezultati, ki jih JZ TNP brez projektne sredstev ne bi mogel izvesti, so pa pomembni pri upravljanju zavarovanega območja ter prispevajo k uresničevanju ciljev TNP. Te dejavnosti so:

- telemetrijsko spremljanje gamsov (projekt Climaparks);
- izvedba stalne razstave o biotski pestrosti v informacijskem središču v Trenti (projekt HabitChange);
- izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti s področja varstva narave za predstavnike alpinističnih odsekov ter zbiranje terenskih podatkov o razširjenosti belke (projekt Julius);
- odstranitev 19,5 ha zarasti na nekdanjih pašnih površinah v visokogorju ter popis metuljev in kobilic na šestih planinah (projekt ALPA);
- informiranje ter pomoč pri trženju lokalnih kmetijskih izdelkov (projekti LAS Severne Primorske);
- izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti s področja biotske pestrosti za predstavnike osnovnih in srednjih šol (projekta Siit in Slow Tourism);

- priprava metodoloških izhodišč ter začetek izvajanja monitoringa tal, gliv, ptičev, hroščev ter strig in mokric v gozdovih TNP (projekt recharge.green);
- izvedba delavnic in izobraževanj na temo tradicionalnih znanj (projekt Otroški parlament);
- zamenjava obstoječega plinskega kotla s kotlom na biomaso (sekance) v stavbi info središča v Trenti (Švicarski sklad).

Glede na finančne možnosti JZ TNP je delež soudeležbe pri projektih visok, zato zalaganje sredstev bistveno bremeni finančno poslovanje. Izvedba v veliki meri obremenjuje tudi kadrovske potencial javne službe, pri tem pa ni povsem jasne preglednosti med javnim in projektnim delom. Projekti so ob obstoječem načinu financiranja pomembna možnost za dodano vrednost izvajanja nalog in programa dela TNP, vendar projektno vodenje ni pregledno in usklajeno. Posledica je tudi velik delež neupravičenih stroškov.

Pri **lastni dejavnosti** je velika razlika med načrtovanimi in realiziranimi prihodki (63 %, oz. 85 % od realizacije 2012). Vsi indeksi, razen vodništva, kažejo na upad prihodkov. Vzroki so zlasti:

- donacije so bile realizirane v bistveno manjšem obsegu, kot je bil načrtovan;
- manjša prodaja koledarja ter drugega trgovskega blaga, tudi zaradi izpada pri prihodku informacijskega centra na Bledu, ki je bil zaprt zaradi obnove;
- manjši dohodek od najemnin (načrtovane oddaje niso bile realizirane v celoti);
- nižji dohodek od obiska v info centrih (upad števila obiskovalcev).

Posebej velja omeniti uspešno pridobivanje ustreznih dovoljenj, evropskih sredstev, izvedbo postopkov javnih naročil in začetek izvajanja del pri **treh investicijah**: ogrevanja na biomaso v Domu Trenta, prenova informacijskega središča Triglavska roža na Bledu in začetek del na izgradnji Informacijsko izobraževalnega središča Bohinjka v Stari Fužini.

Vseh načrtovanih nalog iz programa dela 2013 nismo izvedli. Za nekatere dejavnosti se je pri izvedbi pokazalo, da je izvajanje zahtevalo več vložka, kot pa je bilo predvideno v programu (npr. aktivnosti v zvezi z NU), prav tako je tudi finančno stanje zahtevalo dodatno določanje prednosti pri izvajanju. Podrobne razlage izvedbe so pri kazalnikih posameznih nalog, pregled neizvedenih nalog pa strnemo v naslednjem:

Zaradi izjemno kratkega vegetacijskega obdobja nismo uspeli oblikovati metode vrednotenja stanja ohranjenosti varstveno pomembnih negozdskih habitatnih tipov in poskusnega vrednotenja na travniških v dolini Radovne ter na barjanskih in mokriščnih habitatnih tipih na Pokljuki. Zaradi težav pri transportu raziskovalne opreme do Črnega jezera izvajalec raziskav ni izvedel načrtovane inventarizacije ihtiofavne visokogorskih jezer, s tem pa je odpadlo tudi naše načrtovano sodelovanje.

Ker načrtovani prihodki niso bili doseženi, je bilo treba omejiti tisk nekaterih načrtovanih publikacij ter nalog, ki so zahtevale vložek materialnih sredstev in niso bile prednostne:

- poskusna označitev mej varstvenih območij na Pokljuki in priprava informativne zloženke;
- postavitve tabel na mejah varstvenih območij;
- vzpostavitev info kotičkov v planinskih postojankah;
- postavitve tabel za označitev Pocarjeve domačije;
- izdaja nove informacijske zloženke TNP;
- organizacija srečanja lokalnih turističnih akterjev na območju TNP;
- nadgradnje prvega nadstropja v Zeleni hiši z novimi vsebinami (vse gradivo je pripravljeno, manjka še ustrezna računalniška oprema).

Večina dela glede priprav gradiv za infrastrukturo in publikacije je bila opravljena v letu 2013, dokončna realizacija pa je odvisna od razpoložljivih sredstev.

Neizvedene so tudi naloge, ki so zahtevne zaradi systemske narave in potrebujejo več usklajevanja z deležniki in jih je težko z ustrezno kakovostjo izvesti v enem letu:

- vzpostavitev in vzdrževanje sistema »znaka kakovosti TNP« (v letu 2013 so bila pripravljena izhodišča ter veliko komunikacije na krajevni ravni);
- floristična inventarizacija planin z določitvijo pašnih območij (uskladitev pašnih območij planin je bila zagotovljena za dve planini);
- prostorski popis kalov;
- vzpostavitev podatkovne baze (dosjejev) planin in kmetij;
- strategije razvoja vodniške službe (pripravljeno delovno gradivo za izhodišča).

V vsebinskem delu poročila je pri vsaki nalogi podrobneje razvidno, kateri načrtovani kazalniki iz programa dela 2013 niso bili doseženi in zakaj.

Ne glede na razmeroma uspešno izvedbo načrtovanega programa dela pa je treba **izpostaviti še naslednje pomanjkljivosti**, ki jih je treba upoštevati pri nadaljnjem načrtovanju dela, zlasti:

- urediti poslovanje zavoda;
- premalo sistematičen pristop pri spremljanju in upravljanju s ciljnimi vrstami in habitatnimi tipi območja Natura 2000;
- premalo sistematičen pristop pri spremljanju stanja naravnih vrednot in kulturne dediščine (npr. določitev obhodnih dob za spremljanje stanja);
- neredno vzdrževana podatkovna baza parkovne in lovske infrastrukture;
- podatkovni del informacijskega sistema ni povezan z drugimi informacijskimi sistemi, veliko podatkov je še vedno v analogni obliki;
- šibka koordinacija in premalo učinkovit nadzor;
- opravljanje nalog, ki niso izvirne naloge JZ TNP, ampak turističnih in razvojnih organizacij;
- pomanjkljivo projektno vodenje, neurejen je tudi način preverjanja zmožnosti pri prijavih projektov (vsebinska ustreznost, finančne in kadrovske zadeve, možnost izvedbe);
- kljub pozitivnim premikom še vedno premajhna vloga in prepoznavnost JZ TNP v lokalnem okolju.

3.1 Ocena poslovanja

Konec septembra 2013 je direktorju JZ TNP potekel mandat, preostali del leta je vodil zavod vršilec dolžnosti.

Analiza poslovanja je pokazala, da se JZ TNP s poslovanjem ni prilagodil trendu zmanjševanja finančnih sredstev kot posledice ekonomske krize. Zato je začela v letu 2011 nastajati likvidnostna izguba, ki se je z leti poglobljala. Nastajanje kumulativne izgube so zakrili drugi dohodki v letih 2010 – 2012 (npr. sredstva SKGZ, kredit, programsko financiranje, Alpska konvencija). Poslovne odločitve niso sledile krizni finančni situaciji, vključno s prekomernim trošenjem, in so poglobljale negativno stanje ter povzročile tudi občasno plačilno nesposobnost. Leta 2013 se je financiranje stroškov dela zmanjšalo za 11 %. Nastale razlike JZ TNP ni reševal z ustrezno kadrovske politiko, ampak s pokrivanjem stroškov dela iz lastne dejavnosti in varčevalnimi ukrepi. Učinki varčevalnih ukrepov so bili blagi, po drugi strani pa povečujejo dolgoročno tveganje zaradi zmanjšane obsega vzdrževanja in slabše opremljenosti uslužbencev (npr.: stavbni fond, vozni park, oprema nadzornikov). Ker prihodki od tržne dejavnosti niso dosegli načrtovane ravni, niso mogli pokriti razlike pri stroških dela. Organ upravljanja JZ TNP in resorno ministrstvo sta zaznala neprimerno poslovanje v letu 2013 in zahtevala od poslovodstva izvedbo notranje revizije. Izvedena je bila za leti 2011 in 2012. Dne 9. 7. 2013 je bilo pripravljeno Revizijsko poročilo o delovanju notranjih kontrol pri poslovanju Javnega zavoda TNP (v nadaljevanju: Revizijsko poročilo) in nato dne 25. 7. 2013 Porevizijsko poročilo o izvedbi popravljenih ukrepov pri reviziji delovanja notranjih kontrol pri poslovanju JZ TNP (v nadaljevanju: Porevizijsko poročilo). Svet JZ TNP se je 12. 9. 13 seznanil z izsledki obeh revizij in naložil poslovodstvu, da nemudoma pristopi k odpravi pomanjkljivosti in pripravi sanacijski program za odpravo izgube. V zavodu smo začeli aktivno odpravljati sistemske pomanjkljivosti, pri tem pa

upoštevali tudi priporočila Računskega sodišča RS, ki je decembra 2013 objavil rezultate pregleda poslovanja JZ TNP v letu 2011.

Izvedeni kratkoročni ukrepi niso imeli dovolj pozitivnega učinka na finančno stanje, predvsem zato, ker z ukrepi niso bili zmanjšani stroški dela, kar je prispevalo k negativnem poslovnem izidu za leto 2013, njegovo reševanje pa upoštevano pri pripravi delovnega in finančnega programa za leto 2014, kakor tudi v predlogu sanacijskega programa.

Glavne ugotovitve finančnega poslovanja:

- v letu 2011 je JZ TNP ustvaril realno in likvidnostno izgubo v višini 169.850 EUR, ki v finančnem poročilu za leto 2011 ni bila prikazana in se je v nadaljnjih letih poglobljala;
- nujno je bilo reprogramiranje kredita v višini 734.000,00 EUR, najetega za premoščanje financiranja projektov, ki ga JZ TNP ni bil sposoben odplačati v predvidenih rokih v letu 2013;
- velika kumulativna izguba, katere glavni vzrok je v letu 2013 neustrezno načrtovan finančni priliv iz t. i. tržne dejavnosti (doseženo cca 100.000,00 EUR manj kot načrtovano) in s tem nesposobnost JZ TNP pokriti tisti del stroškov dela, ki se jih ne zagotavlja iz proračuna;
- delno neustrezna poraba založenih in kreditnih sredstev;
- pomanjkljiv nadzor nad porabo sredstev;
- JZ TNP je v projekte vstopal brez konkretne vnaprejšnje ocene finančnih in kadrovskih zmožnosti za njihovo izvedbo, šele v letu 2013 je bil ustanovljen oddelek za projekte, namenjen sistematičnemu organiziranju prijav in izvedbe projektov;
- problemi pri zalaganju sredstev pri izvajanju projektov in visok delež soudeležbe glede na finančni okvir JZ TNP.

Finančna situacija ob koncu leta 2013

Finančna situacija ob koncu leta se ni izboljšala. Podrobnosti so v poglavjih 12 do 14, glavne težave lahko povzamemo v naslednjem:

- v financiranje aktivnosti mednarodnih projektov – v bilanci stanja je ob koncu leta za 528.512 EUR že izstavljenih oziroma bodočih zahtevkov do financerjev v projektih (sredstva ESRR, nacionalno sofinanciranje MGRT, sredstva LEADER) – ta sredstva bodo povrnjena s plačilom teh zahtevkov,
- 171.206 je presežek odhodkov nad prihodki iz let 2011 in 2012, ki ima hkrati učinek tudi na likvidnostni manjko in ki ga v letu 2013 ni bilo možno pokriti,
- 73.143 EUR je ostanek amortizacije kupljenih osnovnih sredstev, za katere v trenutku nakupa ni bilo na voljo likvidnih sredstev – zanje je v trenutku nakupa nastal finančni odliv, v stroške pa se njihova vrednost prenaša postopoma (v letu 2013 že delno 35.620 EUR), z letnimi obračuni amortizacije – amortizacija bi se morala tako bilančno kot likvidnostno poplačati iz tekočih letnih prihodkov/prilivov v nadaljnjih 5-ih letih, skladno z amortizacijskimi načrti, če pa teh prihodkov ni zadosti, to pomeni prenašanje tega zneska v izgubo,
- novo nastala izguba leta 2013 znaša 85.320 EUR;
- velika težava je tudi, da se je zaradi reševanja težav v letu 2013 preložilo v naslednje leto precej nujnih nalog in investicij, zlasti v povezavi s projekti.

3.2 Izvajanje nadzora poslovanja

V zadnjem trimesečju je bil uveden dosledni nadzor nad porabo sredstev s sistemom nadzora pravne in finančne službe pred izvedbo plačila. Nadzor nad projekti je zunanji, rezultati preverjanj so bili sicer

pozitivni, vendar delež neupravičenih sredstev kaže na pomanjkljivo projektno vodenje. Prakso revizije določenega dela poslovanja bomo nadaljevali tudi za leto 2013.

Pripravili smo tudi register tveganj, ki ga bomo ob rednem preverjanju redno dopolnjevali.

3.3 Poročilo o izvedenih sistemskih ukrepih v letu 2013

Notranja revizija je v Porevizijskem poročilu v poglavju 'Končne ugotovitve' izpostavila 10 sistemskih ukrepov, katere naj bi izvedli v JZ TNP. Ukrepi so navedeni v spodnji tabeli, kjer so predstavljene tudi izvedene aktivnosti. Ukrepe smo izvajali skladno s sklepom 5. seje Sveta JZ TNP, ki nalaga poslovodstvu, da na podlagi obeh poročil nemudoma pristopi k odpravi pomanjkljivosti, ki so v njegovi pristojnosti.

	Predlagani ukrepi	Izvedene aktivnosti
1.	Posodobitev oziroma pripravo internih aktov kot so: - register tveganj in - pravilnik o računovodstvu.	Noveliran Pravilnik o računovodstvu javnega zavoda Triglavski narodni park je bil sprejet dne 8. 11. 2013 in uveljavljen dne 1. 12. 2013. Izdelava Registra tveganja JZ TNP, ki se je nadaljevalo v letu 2014.
2.	Opredelitev prihodkov za izvajanje javne službe in prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu.	JZ TNP je pripravil predlog razmejitve nejavnih prihodkov pri opravljanju javne službe in prihodkov iz tržne dejavnosti v zavodu. Predlog je bil dne 15. 11. 2013 z dopisom posredovan v seznanitev in podajo mnenja resornemu ministrstvu. Predlog delitve se je upošteval kot izhodišče pri pripravi Programa dela za leto 2014 (delitev dejavnosti javne službe in tržne dejavnosti).
3.	Določitev sodil za razporejanje stroškov na dejavnost javne službe in na tržno dejavnost, oziroma na SM in SN.	Določitev zahtevanih sodil temelji na razmerju med prihodki, doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti (javna služba/tržne dejavnosti) - glej točko 2. Obstoječa sodila so se nadgradila in bodo v Programu dela za 2014 bodo pri delitvi stroškov dejavnosti upoštevani nadgrajeni predlogi sodil.
4.	Pripraviti kalkulacije cen za posamezno storitev, ki se izvaja v zavodu.	V letu 2013 so bile izvedene kalkulacije cen za večino storitev, ki jih javni zavod zaračunava.
5.	Pripraviti finančni načrt po posameznih nalogah in v programu dela finančno ovrednotiti vsako nalogo.	Navedeno je upoštevano pri pripravi Programa dela za leto 2014.
6.	Določiti sistem mesečnega spremljanja realizacije programa dela in finančnega načrta za zavod kot celoto in po aktivnostih.	V tej zvezi so bile izvedene sledeče aktivnosti: 1. dosledno uveljavljanje že predpisanih Protokolov postopanja z listinami, predvsem s področja izdaje naročilnic in drugih postopkov naročanja; 2. dosledno zavračanje računov izdanih zunaj finančnega plana; 3. delna reorganizacija dela Oddelka za finance; 4. v programu dela 2014 predvideno

		redno spremljanje s poročili.
7.	Sprejeti merila v katerih primerih, oziroma pod katerimi pogoji in do kakšne višine je zavod sposoben kandidirati za pridobitev evropskih projektov za izvedbo katerih mora zalagati lastna finančna sredstva.	Dne 10. in 13. 10. 2013 je bil izveden pregled nad obstoječimi projekti v JZ TNP ter v zvezi s tem sprejeti določeni sklepi (racionalizacija obstoječih projektov - kako z minimalnimi sredstvi doseči cilje projekta; pravila za preverjanje možnosti za prijavo projektov po vsebinski, finančni in kadrovski plati).
8.	Sprejeti oziroma določiti prioritete naloge, ki se bodo v prihodnjih letih izvajale v okviru financiranja javne službe.	Upoštevano pri pripravi Programa dela za leto 2014.
9.	Dopolniti navodilo za popis OS z navedbo obveznega popisa knjižničnega gradiva vsaj vsakih 5 let (ki mora biti tudi izveden) in obveznostjo uskladitve analitičnih podatkov s podatki v glavni knjigi.	Popisi osnovnih sredstev so določeni s Pravilnikom o popisu sredstev in obveznosti do virov sredstev JZ TNP (št. 101/5/1-06 z dne 15.9.2006). Izveden je bil popis knjižničnega gradiva.
10.	Določiti in dosledno izvajati postopek izterjave zapadlih terjatev.	Pripravljena je bila preglednica zapadlih terjatev, za vse neplačane obveznosti so bili posredovani opomini, izvaja se sprotno spremljanje neplačanih obveznosti.

Poleg tega je JZ TNP konec leta (5. 12. 2013) prejel Revizijsko poročilo Računskega sodišča RS, ki je v letu 2012 izvajalo revizijo pravilnosti dela poslovanja in uspešnosti izvajanja nalog JZ TNP v letu 2011. JZ TNP je bil z osnutkom revizijskega poročila seznanjen v mesecu septembru 2013. Glede pravilnosti poslovanja je prejel mnenje s pridržkom, glede uspešnosti izvajanja nalog pa mnenje delno uspešno. Podana so bila določena priporočila, katere je JZ TNP deloma že realiziral, druge pa upošteva v sklopu priprave programa dela in finančnega načrta za leto 2014. Podana priporočila so zajeta v spodnji tabeli.

	Priporočila	Izvedene aktivnosti
1.	Za naloge, ki izhajajo iz ZTNP-1 in za posamezne projekte, ki so uvrščeni v letni program dela oziroma v načrtu upravljanja TNP, opredeli strokovno utemeljene pričakovane učinke in na tej podlagi za posamezne aktivnosti uvede kvalitativne in /ali kvantitativne kazalnike uspešnosti.	Deloma zajeto že v programu 2013 (vključevanje kazalnikov) in sedaj v poročilu za leto 2013, upoštevano v programu za leto 2014.
2.	Vzpostavi analitično usklajen program dela in poročilo o izvedenih nalogah, da bo mogoče jasno slediti in prepoznati v okviru izvedbe celotnih nalog in projektov tudi realizacijo posameznih aktivnosti.	Deloma zajeto že v programu 2013 (vključevanje kazalnikov) in sedaj v poročilu za leto 2013, upoštevano v programu za leto 2014.
3.	Postopno dogradi sistem načrtovanja in analiziranja postavljenih merljivih ciljev, ki se nanašajo na izvedbo načrtovanih nalog.	Sistem se v JZ TNP postopoma dograjuje.
4.	Zagotovi sprotno spremljanje in uravnavanje porabe sredstev v okviru finančnih načrtov ter poročanje financerjem oz. sofinancerjem o rabi oz. stanju sredstev po nalogah in projektih.	Dosledna izvedba poročanja po pogodbah sofinancerjem o rabi oz. stanju sredstev. V 2014 predvidena nadgradnja sistema spremljanja porabe financ po nalogah iz programa dela ter kontrola z načrti.

3.3.1 Drugi izvedeni ukrepi za sanacijo stanja v JZ TNP:

Poleg ukrepov, ki izhajajo iz revizijskih poročil, smo izvedli nujne ukrepe za preprečevanje večje škode ali dolgoročnih negativnih posledic, in sicer zlasti:

- ureditev nadzora porabe sredstev – izvajala so se samo najnujnejša vzdrževalna dela na objektih, infrastrukturi in opremi ter racionalizirali stroški dela.
- reprogramiranje kredita v višini 734.000 EUR z zapadlostjo v letu 2013;
- dosledni nadzor tekoče porabe;
- nujni varčevalni ukrepi;
- organizacija izvajanja projektov ob zmanjšanju kadrovskega potenciala;
- nadaljevanje projekta IC Bohinjka zaradi odobrenih sredstev MGRT, organizacija dela, izvedba javnih naročil za začetek gradnje;
- spremljanje gradnje IC Triglavska roža Bled (investitor občina Bled) in dogovori glede upravljanja;
- uvedba presoje pred sprejemanjem novih projektnih obveznosti v povezavi z vodenjem obstoječih projektov;
- za zaustavitev nastajanja kumulativne izgube in pokrivanje bremen smo skladno s sklepom 5. seje Sveta JZ TNP pričeli s pripravo sanacijskega načrta.

4 PREGLED NALOG IZ PROGRAMA GLEDE NA PRIORITETE DELA

Podrobnejši pregled nalog iz programa dela glede na prioritete dela je razviden iz Tabele 27: *Pregled realizacije nalog iz programa dela 2013*. Nekatere naloge so splošnega pomena, zato zanje ni bilo možno natančno opredeliti prioritete. Po nalogah so porazdeljene tudi načrtovane in realizirane delovne ure ter z nalogami povezana poraba sredstev. Med letom porabe nismo spremljali po konkretnih nalogah, zato temelji na oceni. Del stroškov ni bilo mogoče razporediti po prioritetah, zato je prikazan v zadnji vrstici pod nalogami, naštetimi v tabeli.

Prioriteta 1: Varstvene upravljaljske in nadzorne naloge

V sklop varstvenih in upravljaljskih ter nadzornih nalog sodijo aktivnosti za pripravo načrta upravljanja, varstvo vrst, habitatnih tipov, ekosistemov, območij Natura 2000, naravnih vrednot, zagotavljanje naravovarstvenega nadzora, omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih živalskih vrst, ohranjanje najbolj občutljivih naravnih vrednot ter aktivnosti v zvezi s spremljanjem stanja narave v narodnem parku.

Za izvajanje teh aktivnosti je javni zavod porabil 56,60 % vseh delovnih ur zaposlenih in 49,6 % vseh sredstev, porabljenih pri izvajanju programa dela JZ TNP.

Sredstva proračuna zagotavlja MKO na proračunski postavki 244410 - Triglavski narodni park, ukrep 2511-11-0005. Poraba sredstev za varstvene, upravljaljske in nadzorne naloge predstavlja 58 % porabe proračunskih sredstev MKO.

Prioriteta 2: Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

V sklop aktivnosti za zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva in obiskovalcev, za nameščanje in vzdrževanje parkovne infrastrukture, razvijanje informacijskih centrov, ter za zagotavljanje prepoznavnosti krajinskega parka in ozaveščanja javnosti.

Za izvajanje teh aktivnosti je javni zavod porabil 41,2 % vseh delovnih ur zaposlenih in 48,4 % vseh sredstev, porabljenih pri izvajanju programa dela JZ TNP.

Sredstva proračuna zagotavlja MKO na proračunski postavki 244410 - Triglavski narodni park, ukrep 2511-11-0005. Poraba sredstev za izvajanje nalog urejanja obiska in ozaveščanja javnosti predstavlja 41 % porabe proračunskih sredstev MKO.

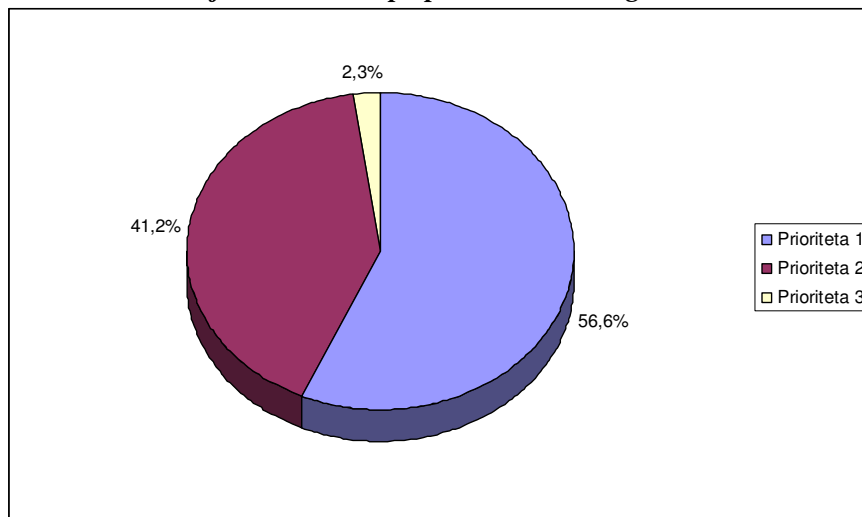
Prioriteta 3: Razvojne naloge

V sklop razvojnih nalog sodijo aktivnosti za usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov, za razvoj blagovne znamke blaga in storitev iz, za sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in lokalnim prebivalstvom, za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanje naravi prijaznega turizma, ter aktivnosti za uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine in drugih javnih interesov.

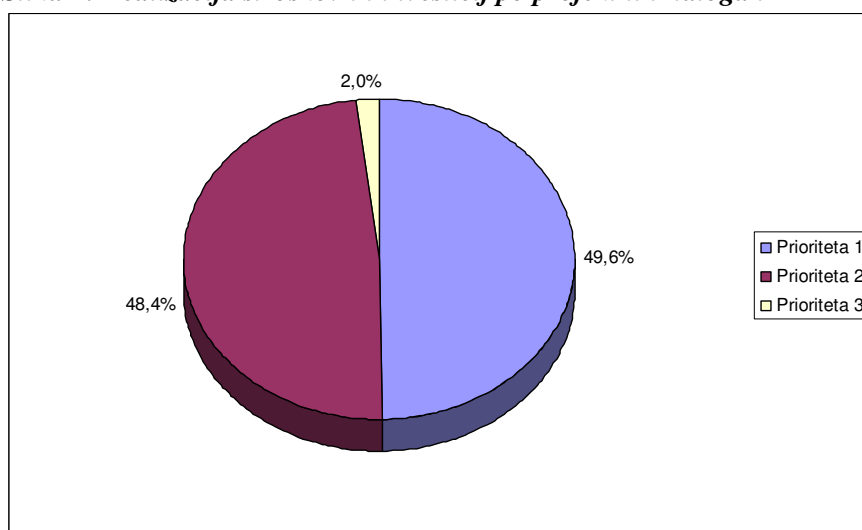
Za izvajanje teh aktivnosti je javni zavod porabil 2,3 % vseh delovnih ur zaposlenih in 2,0 % vseh sredstev, porabljenih pri izvajanju programa dela JZ TNP.

Sredstva proračuna zagotavlja MKO na proračunski postavki 244410 - Triglavski narodni park, ukrep 2511-11-0005. Poraba sredstev za izvajanje razvojnih nalog predstavlja 1% porabe proračunskih sredstev.

Slika 1: Realizacija delovnih ur po prioritetnih nalogah

Slika 2: Realizacija stroškov in investicij po projektih nalogah

5 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE NA PODROČJU UPRAVLJANJA NARODNEGA PARKA

JZ TNP opravlja naslednje sklope nalog (povzeto po ZTNP-1):

Naloge javne službe upravljanja narodnega parka:

- ohranjanje narave,
- varstvo kulturne dediščine,
- upravljanje Lovišča s posebnim namenom Triglav,
- upravljanje z nepremičninami v narodnem parku, ki so v lasti države in ki služijo namenom narodnega parka.

Strokovna pomoč in svetovanje na področjih:

- ekološkega kmetovanja in razvoja podeželja,
- ohranjanja kulturne dediščine,
- razvoja eko turizma,
- gradnje, rekonstrukcije in obnove objektov.

Druge naloge:

- izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z upravljanjem narodnega parka,
- sodelovanje z mednarodnimi organizacijami s področja varstva narave,
- sodelovanje z ZRSVN in ZVKDS ter z upravljavci zavarovanih območij doma in v tujini,
- sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi in znanstveno-raziskovalnimi ustanovami,
- izvajanje nalog za doseganje ciljev mednarodno priznanih oblik varstva območij narave, ki narodni park vključujejo ali se nanj nanašajo.

Javna pooblastila:

- izvajanje neposrednega nadzora v narodnem parku,
- izvajanje lovsko čuvajske službe v Lovišču s posebnim namenom Triglav,
- izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku,
- izdaja mnenj, soglasij, dovoljenj in drugih upravnih določb na podlagi ZTNP-1 in drugih predpisov,
- upravljanje z bazami podatkov, ki se nanašajo na narodni park.

Popolna uveljavitev določil ZTNP-1 zahteva delo na pravno-sistemski ravni (interni akti), pripravo NU, izdajanje soglasij in mnenj, izvajanje naravovarstvenega nadzora in z zakonom predpisanih prekrškovnih postopkov, priprava programa izvajanja naravovarstvenih in razvojnih nalog v TNP, sodelovanje in usklajevanje s sektorji, lokalnimi prebivalci in širšo zainteresirano javnostjo.

V zvezi z uveljavitvijo in izvajanjem ZTNP-1 je bilo opravljenih več tematskih sestankov in delovnih srečanj:

- uveljavljanje določil ZTNP-1 z MKO - Sektorjem za ohranjanje narave;
- gospodarjenje z gozdovi (sonaravno gospodarjenje, gradnja gozdnih prometnic, nujni ukrepi v varovalnih gozdovih);
- podrobnejši varstveni režim;
- Športno rekreacijski center Pokljuka na Rudnem polju (pilot Evropske komisije): priprava gradiva (analiza vključenosti JZ TNP v postopkih priprave sprememb planskih in izvedbenih aktov ter izdaje gradbenega dovoljenja, ocena stanja, problematika in neupoštevanje izdanih mnenj in pogojev v upravnih postopkih, sodelovanje pri pripravi poročila MKO, izvajanje dejavnosti, omilitveni ukrepi, nadzor), uvrstitev akcijskega načrta za sanacijo Pokljuke z Rudnim poljem in priprava posameznih podlag za pripravo projektne naloge za izdelavo presoje vplivov na okolje za posege, dejavnosti in ravnanja na območju Rudnega polja (ex-post presoje) ter vključitev teh ključnih vsebin v okoljsko poročilo za OPN Občine Bohinj;

- priprava DPN Vogel;
- razvojne usmeritve (10. in 11. člen ZTNP-1): priprava strokovnih podlag in izhodišč za sestanek s sektorji, priprava gradiva za delavnice po vsebinskih sklopih: kmetijstvo in gozdarstvo, javna infrastruktura, nadstandardni razvoj, turizem in parkovna infrastruktura, kulturna dediščina, ohranjanje narave, delavnice za javno infrastrukturo (9. 7. 2013) ter za kmetijstvo in gozdarstvo (12. 7. 2013);
- regionalni razvojni programi: priprava in posredovanje predloga projektov JZ TNP za zagotavljanje umeščenosti razvojnih usmeritev in programov Načrta upravljanja TNP 2014-2023 v Regionalna razvojna programa Gorenjske in Goriške regije 2014 – 2020;
- postopki izdaje soglasij: opravljenih je bilo več internih sestankov v zvezi s pripravo soglasij in mnenj po ZTNP-1 (izpostavljene teme – snemanja, prireditve);
- meje narodnega parka: usklajevanje meje varstvenih območij (1./2. In 2./3. varstveno območje) in prikaz na digitalnem zemljiško katastrskem načrtu;
- sestanek z državno sekretarko za okolje in vodjo Sektorja za ohranjanje narave (Zg. Radovna, 3. 7. 2013);
- sodelovanje z domačim prebivalstvom: organizirana so bila srečanja za naselja Čadrg (21. 2. 2013), Koprivnik (23. 4. 2013) in Log pod Mangrtom (28. 5. 2013), Zg. in Sp. Laze (Zg. Gorje, 15. 11. 2013), Soča in Trenta (Soča, 10. 12. 2013) in Zg. Radovna (17. 12. 2013), nadaljuje pa se tudi svetovanje v okviru letošnjega programa uvedenih uradnih ur JZ TNP v krajevnih skupnostih Gorjuše – Koprivnik (7x), Stara Fužina (7x), Zg. Radovna (7x) in Log pod Mangrtom (2x);
- interni sestanki v zvezi s pripravo soglasij in mnenj po ZTNP-1.

Pregled nalog po porabi ur, porabi finančnih sredstev in virov je podrobneje predstavljen v Tabeli 27.

5.1 Načrt upravljanja TNP

Načrt upravljanja TNP kot programski dokument zagotavlja pravilno, celovito in učinkovito izvajanje z ZTNP-1 predpisanih nalog, njegova priprava pa poteka skladno z opredeljenimi vsebinskimi in terminskimi izhodišči.

Izvedene naloge:

Proces priprave NU se je nadaljeval skladno z vsebinskim delom programa priprave. Zaposleni JZ TNP so sodelovali na sestankih, delavnicah, pri dopolnitvi vsebin posameznih poglavij in kartografskih prilog, pripravi stališč do pripomb, predlogov in komentarjev, podanih v javni obravnavi dopoljenega osnutka NU.

Skladno s pristojnostmi in nalogami, opredeljenimi v ZTNP-1 (49. – 54. člen), sklepom ministra o pripravi NU (št. 35602-1/2011 z dne 16.02.2011) in terminskim načrtom priprave NU se je nadaljevalo delo z obravnavanjem mnenj, stališč in pripomb, pridobljenih v času javne razgrnitve dopoljenega osnutka NU in na predstavitev po lokalnih skupnostih (novembra in decembra 2012).

Na podlagi zaključene javne obravnave dopoljenega osnutka NU so bile zbrana vsa podana in posredovala mnenja, stališča in pripombe (v knjige pripomb, na javnih predstavitev, pisno in prek elektronske pošte). Pripravljena so bila strokovna stališča in obrazložitve k mnenjem, pripombam in komentarjem; gradivo je bilo posredovano matičnemu ministrstvu oz. Sektorju za ohranjanje narave.

Ob upoštevanju mnenj, pripomb, stališč iz javne obravnave, mnenj parkovnih lokalnih skupnosti ter predlogov Strokovnega sveta JZ TNP je bil pripravljen osnutek predloga NU. V javni obravnavi predstavljen dopolnjeni osnutek je bil z oblikovanjem predloga nadgrajen in dopolnjen s posameznimi vsebinami v poglavjih:

- ocena stanja,
- upravljavski cilji in ukrepi, vključno s kazalniki za spremljanje izvajanja načrta upravljanja po posameznih upravljavskih področjih,
- podrobnejši varstveni režimi,
- varstvenih in razvojnih usmeritvah za dejavnosti,

- izhodiščih za usmerjanje obiska v parku,
- usmeritve za varstvo pred naravnimi nesrečami,
- usmeritve za sanacijo razvrednotenih območij,
- izvajanje NU in letni programi,
- doseganje standardov kakovosti upravljanja.

Skladno s finančnimi zmožnostmi in upoštevanjem državnega proračuna za 2013 in 2014 je bil popravljen finančni načrt, temu pa je bila prilagojena tudi prioriteta in časovnica izvajanja nalog in aktivnosti.

Osnutek predloga NU smo 5. 6. 2013 posredovali v pregled matičnemu ministrstvu, na podlagi katerega so bile podane ugotovitve in priporočila za ureditev gradiva (17. 7. 2013).

Priprava in vsebina NU sta bili 7. 6. 2013 predstavljeni tudi sektorjem, nosilcem aktivnosti in dejavnosti pri posameznih upravljavskih oziroma operativnih ukrepih.

Na podlagi predlogov, vsebinskih pripomb in komentarjev Sektorja za ohranjanje narave je bil osnutek predloga NU dopolnjen. Posamezne vsebine so bile usklajene na sestankih s posameznimi nosilci.

Dopolnjeni osnutek predloga NU je bil 2. 9. 2013 posredovan matičnemu ministrstvu v pregled. Po končni uskladitvi bomo predlog NU posredovali v obravnavo Strokovnemu svetu in v sprejem na Svetu JZ TNP.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Sledenje posameznim vsebinskim nalogam, določenim s programom priprave.	Da
Sledenje časovnici, določeni s terminskim planom NU.	Ne (zaostajanje zaradi izčrpne javne raprave – proces usklajevanja)
Uskladitev predloga NU s sektorji.	Da (v postopku priprave osnutka predloga NU)
Posredovanje predloga načrta upravljanja MKO, ki dokončno izvede postopek potrditve in sprejema na Vladi RS.	Ne (JZ TNP je posredoval dopolnjeni osnutek predloga MKO) – predvideno sprejetje načrta upravljanja v letu 2014

5.2 Sodelovanje pri pripravi smernic in mnenj ter pogojev in soglasij

5.2.1 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine

JZ TNP v okviru priprave in izdelave prostorskih dokumentov (npr. državni prostorski načrt občinski prostorski načrti in občinski podrobni prostorski načrti) in sektorskih načrtov, vezanih na rabo naravnih virov (npr. načrti upravljanja povodij, gozdnogospodarski, lovskoupravljaljski in ribiškokogjitveni načrti) na območju parka sodeluje z območnima enotama ZRSVN in ZVKDS, z izdelovalci načrtov in okoljskih poročil ter z lokalnimi skupnostmi.

Izvedene naloge:

Za posamezne občinske prostorske načrte so bile pripravljene dopolnitve strokovnih podlag (s kartografskim gradivom), njihove dopolnitve in podrobnejše opredelitve, opravljeni usklajevalni sestanki ter mnenja:

- predlog OPN Občine Gorje (mnenje, dopolnitev mnenja; usklajevalni sestanki; mnenje o dokončni uskladitvi oz. upoštevanju strokovnih podlag),
- priprava DPN Vogel (preveritev dopustnih posegov glede na veljavne prostorske akte),
- priprava DPN plinovod M10 Vodice – Rateče (priprava strokovnih podlag za naravovarstvene in kulturnovarstvene smernice),

- sprejetje OPN Kobarid (odlok Občine Kobarid),
- spremembe in dopolnitve Ureditvenega načrta T9/1 Ribčev Laz – Pod Skalco (predstavitev predloga),
- osnutek OPN Bohinj (sodelovanje pri pripravi vsebin CPVO za OPN).

JZ TNP je sodeloval pri dopolnitvi in vsebinski uskladitvi osnutkov naravovarstvenih smernic v zvezi z načrtovano obnovo oziroma pripravo dveh desetletnih sektorskih načrtov na področju gozdarstva. Poleg navedenega se je aktivno vključeval in sodeloval z ZRSVN ter ZGS tudi v postopkih vsebinskega preverjanja osnutkov gozdnogojitvenih načrtov, vključno s skupnimi ogledi parcel, ki so predmet načrtovane sečnje.

- osnutek GGN GGE Bovec (2014-2023) – dopolnitev in uskladitev naravovarstvenih smernic,
- osnutek GGN GGE Bohinj (2014-2023) – dopolnitev in uskladitev naravovarstvenih smernic.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Pravočasnost priprave strokovnih podlag (delež izdanih strokovnih podlag v predpisanem roku; število izdanih strokovnih podlag v predpisanem roku).	Da; izdelane 4 strokovne podlage oz. dopolnitve (k 2 prostorskima aktoma in k 2 gozdnogospodarskima načrtoma; delež: 100 %)
Upoštevanje strokovnih podlag ter mnenj, stališč in usmeritev upravljavca narodnega parka v načrtih drugih sektorjev (delež upoštevanih mnenj v sprejetih načrtih; število upoštevanih mnenj).	Strokovne podlage ter mnenja, stališča in usmeritve JZ TNP so v načrtih drugih sektorjev večinoma upoštewane (sprejet je bil 1 OPN); pri ostalih načrtih bo postopek priprave in sprejemanja potekal v letu 2014.

5.2.2 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

JZ TNP v postopku izdaje naravovarstvenih pogojev oziroma soglasij in kulturnovarstvenih pogojev oziroma soglasij za gradnje in druge prostorske ureditve na območju parka, izda strokovna mnenja z izhodišči in usmeritvami. Strokovna mnenja se pripravijo na podlagi preveritve dokumentacije, opravljenih terenskih ogledov in izvedene fotodokumentacije stanja.

Izvedene naloge:

V letu 2013 je bilo izdanih 212 mnenj, 22 predhodnih mnenj in 5 predlogov za dopolnitev. V okviru priprave mnenj, ki so vsebinsko povezana z varstvom prostoživečih vrst ali habitatov, so bile pridobljene usmeritve za varstvo narave. Izdana mnenja so podrobneje predstavljena v spodnji tabeli:

Tabela1: Priprava strokovnih mnenj h gradnjam in drugim posegom v prostor

Vrste objektov	Mnenja		Predhodna mnenja	Dopolnitve
	Pozitivna	Negativna		
Kmetijski objekti:				
- stan, hlev, prestaja, sirarna	23	6	5	
- pomožni kmetijski objekti (kozolec, skedenj, senik, strojna lopa, kmečka lopa, krmišče, molzišče, čebelnjak)	34	4		
Stanovanjski objekti:				
- novogradnja, nadomestna gradnja	15	1	1	1
- rekonstrukcija, adaptacija, dozidava	6			

- pomožni objekti za lastne potrebe (lopa, nadstrešek, drvarnica, vrtna uta, greznica)	22	3	1	
Spremembe namembnosti objektov				
Gostinski, turistični (apartmajski objekt)	13	1		1
Počitniški objekti (legalizacija, rekonstrukcija)	6	2	2	
Infrastruktura (dovozna pot, kolesarska pot, cesta, gozdna vlaka, vodarska ureditev, brv, MKČN, vodovodni priključek, KKS omrežje, čolnarna)	50	2	8	
Drugo (fotovoltaika, kamp, biatlonski center, planinska koča, gozdarska koča, krčitve gozda)	24		5	3
Skupaj:	193	19	22	5

Ostali dopisi: 76

Poleg priprave mnenj so bile izvedene naslednje redne naloge:

- svetovanje strankam, izdelovalcem dokumentacije, pooblaščenem investitorjev (na terenu, v pisarni, telefonsko, z e-pošto): **328**;
- ogledi lokacij načrtovanih posegov, posegov v izvajanju in objektov;
- izpostavljena problematika oz. zahtevni prostorski posegi: Športno rekreacijski center Pokljuka na Rudnem polju, problematika ravnanja z odpadnimi vodami pri planinskih postojankah, načrtovanje gozdnih vlak, sanacija poškodb na infrastrukturi (po poplavih novembra 2012), spremljanje rekonstrukcije ceste državne ceste pri Logu pod Mangrtom; zagotavljanje prevoznosti na mangrski cesti (podor); priprava mnenj: zadeve Zilbershmidt – vrtni objekt (Vrsnik), Bevc – mala HE (Vrsnica), DRSC – prestavitev dela mangrtske ceste (Mangrsko sedlo), PD Gorje – nadomestna gradnja planinske koče (Dolič), rušitev in novogradnja objekta kulturne dediščine (Zgornja Radovna), plinovod Dolina M10 Vodice – Rateče, Stare - apartmajski objekti v Ukancu, rekonstrukcija vodovoda na Planini v Lazu, sanacija brvi na poti Triglavске Bistrice, male komunalne čistilne naprave pri planinskih kočah;
- uvedene so bile uradne ure Oddelka za prostor s tematskimi srečanji za domačine zunaj uprave TNP (svetovalne pisarne Koprivnik v Bohinju, Stara Fužina in Zgornja Radovna) s predstavitevijo postopka in potrebnih soglasij v primeru gradnje v TNP;
- sodelovanje pri obravnavi posameznih predpisov: spremembe in dopolnitve ZGO (moratorij na inšpekcijske izvršbe), koncept normativnih sprememb na področju urejanja prostora in graditve objektov, teze zakona o ravnanju z nezakonitimi gradnjami, Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost;
- organizacija izvedbe vzorčenja odpadne vode iz 11 MKČN planinskih koč v TNP; odvzem vzorcev odpadnih voda iz 6 MKČN planinskih koč v TNP (poslano v analizo);
- priprava povpraševanja in pregled ponudb za izgradnjo MKČN ob parkovnih kočah v Zgornji Radovni (Pri Guhar) in na Vršiču;
- svetovanje, sestanki s predstavniki Občine, LTO, ZZRS, Ribiško družino Bohinj in Tolmin, ZRSVN, Kajakaško zvezo Slovenije, Inštitutom za vode RS in drugimi organizacijami ter z izvajalci v zvezi z izvajanjem turističnih, športnih in rekreacijskih dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah (določitev odsekov, varstvenih režimov);
- predstavitev reke Soče s poudarkom na problematiki gradnje hidroelektrarn za predstavnike projekta Save the Alpine Rivers, v okviru WWF European Alpine Programme.

Sodelovanje z nosilci urejanja prostora in deležniki na območju parka:

- parkovne lokalne skupnosti Tolmin, Bovec, Bohinj, Kranjska Gora, Gorje ter Upravni enoti Tolmin in Radovljica,
- ZVKDS – OE Kranj in OE Nova Gorica,
- ZRSVN – OE Kranj in OE Nova Gorica,
- ZGS – OE Tolmin (KE Tolmin in KE Bovec), OE Bled (KE Bohinj, Pokljuka, in Kranjska Gora),
- MZIP – Direkcija RS za ceste,

- MKO – Agencija RS za okolje (Urad za upravljanje voda – Sektor za vodno območje Jadranskega morja – Oddelek za povodja reke Soče),
- LTO – Kranjska Gora, Posočje in Bovec,
- PZS,
- Inštitut za vode RS,
- Zavod za ribištvo Slovenije,
- Ribiški družini Bohinj in Tolmin,
- Kajakaška zveza Slovenije,
- Centralna čistilna naprava Domžale – Kamnik.

Sodelovanje z MKO:

- MKO – ARSO: priprava naravovarstvenih pogojev in soglasij,
- MKO – Sektor za ohranjanje narave.

Dokumentiranje prostorskih posegov

- administracija in odpravljanje težav na programski opremi EPP,
- dopolnjevanje skupnega arhiva fotografij JZTNP za promocijo, založništvo, publikacije, z novimi fotografijami in prispevki novih avtorjev (arhiv vsebuje prek **1800** fotografij),
- zbiranje in vodenje foto dokumentacije: **119** kartonov.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Pravočasnost odločanja v upravnih postopkih (delež izdanih soglasij v predpisanem roku; število izdanih soglasij v predpisanem roku).	Da; izdanih 212 mnenj, 22 predhodnih mnenj (delež: 100 %)
Izdelava fotodokumentacije k vsem načrtovanim zahtevkom (delež fotokartonov glede na vložene zahteve).	Da
Svetovanje vsem zainteresiranim strankam.	Svetovanje je potekalo na terenu – v okviru uradnih ur v parkovnih krajevnih skupnostih, individualno, telefonsko, prek e-pošte ali v pisarni.
Upoštevanje mnenj, stališč in usmeritev upravljavca narodnega parka v izdanih upravnih aktih (delež upoštevanih mnenj v izdanih upravnih aktih; število upoštevanih mnenj).	Mnenja upravljavca so večinoma upoštevana v upravnih aktih ZVKDS in/ali ARSO; nekateri predlogi pogojev, ki se nanašajo na stavbno tipologijo in krajino, so v posameznih primerih upravnih aktov ARSO izpuščeni oziroma vneseni le v obrazložitev upravnega akta.

5.2.3 Spremljanje stanja na področju gradenj

JZ TNP je skladno z zakonskimi pooblastili zadolžen za izvajanje neposrednega nadzora v prostoru narodnega parka, tudi na področju graditve objektov in posegov v prostor. Poudarek je bil namenjen opozarjanju in preventivnemu delu, v nadaljnjem pa seznanitvi inšpekcijskih služb.

Izvedene naloge:

- seznanitev inšpekcijskih služb s predvidoma nedovoljenimi gradnjami oz. o stanju posameznih gradenj, ki so v inšpekcijskih postopkih: **10**,
- obvestilo investitorjem: **12**,

- redno spremljanje stanja s področja gradenj z ozaveščanjem strank, pooblaščenec, izdelovalcev dokumentacij,
- sodelovanje z inšpekcijskimi službami – IRSPEP/gradbeni inšpektor (sestanki, terenski ogled) in IRSKO / inšpektor za okolje in naravo,
- sestanka z gradbenim inšpektorjem (Bled, 4. 3. 2013, Tolmin, 5. 12. 2013),
- poročilo o številu seznanitev v o predvidoma nedovoljenih gradnjami v TNP za MKO,
- priprava analize stanja vseh seznanitev v TNP s predvidoma nelegalnimi gradnjami (pregled za obdobje 2002-2006),
- sodelovanje z naravovarstveno nadzorno službo: spremljanje posegov v prostoru (nadzor legalnih in nelegalnih gradenj, skupni terenski ogledi). Pripravljeni so bili mesečni sezname z izdanimi mnenji za gradnje oz. predlogi za dopolnitve vlog), obvestila strankam in seznanitve MzIP – IRSPEP in MKO – IRSKO predvidoma nezakonitih gradnjah in drugih posegih,
- sodelovanje pri svetovanju in opozarjanju lokalnega prebivalstva.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Redno spremljanje stanja na področju gradenj in drugih posegov prostor z ozaveščanjem strank, pooblaščenec, izdelovalcem dokumentacij.	Da
Sodelovanje z inšpekcijskimi službami – IRSPEP in IRSKO (posredovanje seznanitev s predvidoma nelegalnimi gradnjami, sestanki, terenski ogledi).	Da
Na podlagi analize bodo izstopajoče nelegalne gradnje predstavljene IRSPEP z namenom prednostnega obravnavanja.	Izveden sestanek, kjer so predstavniki IRSPEP poudarili, da imajo pri reševanju prednost nove-aktualne zadeve (seznanitve o nelegalnih gradnjah iz preteklih let bodo IRSPEP predstavljene na prvem skupnem sestanku v letu 2014).

5.2.4 Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka

JZ TNP je v skladu z ZTNP-1 pristojni soglasodajalec za nekatera ravnanja, posege in dejavnosti, katerih izvedba je na območju narodnega parka ob upoštevanju predpisanih varstvenih režimov omejena ali prepovedana. Ravnanja, za katera je potrebno pridobiti soglasje upravljavca in so vsebinsko povezana z delom OVN, so odvzem rastlin, gliv in živali nezavarovanih prostoživečih vrst iz narave ter izvajanje znanstvenih raziskav.

Izvedene naloge:

Strokovna služba je vodila upravne postopke za izdajo soglasij, skladno z določili 31. člena ZTNP-1 in v povezavi z varstvenim režimom (13. – 18. člen ZTNP-1), pravili ravnanja 22. – 23. in 28. člen ZTNP-1). Skupaj je bilo izdanih **123** soglasij, **1** zavrnilna odločba in **37** mnenj:

Izdaja soglasij in mnenj:

- izvajanje znanstvenih raziskav v narodnem parku: **5**,
- prirejanje javnih shodov, prireditve in športnih tekmovanj: **46** soglasij (za prireditve v osrednjem varstvenem območju) in **32** mnenj (za prireditve v robnem varstvenem območju),
- šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest: **5** soglasij in **5** odgovorov s pojasnili, da gre za taborjenje na z občinskim odlokom opredeljenih območjih za taborjenje (Bohinj),
- izvajanje soteskanja, plovbe in potapljanja: **15** soglasij (za vodotoke Fratarica, Predelica, Jerečica ter Soča, Radovna, Sava Bohinjka, Jezernica) in **1** zavrnilna odločba za soteskanje (na vodotoku Mlinarica),

- vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali in zmaji: **1** (za vzletni točki Mangrtsko sedlo in Mangrt tunel ter pristajalno mesto Log pod Mangartom),
  - snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje: **45**,
  - odvzem rastlin, gliv in živali nezavarovanih prostoživečih vrst iz narave: **4**,
  - izvajanje nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih prvega varstvenega območja parka: **2**.
- Svetovanje, informiranje domačih in tujih izvajalcev soteskanja; priprava informacij za objavo na spletni strani.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Pravočasnost odločanja v upravnih postopkih število izdanih soglasij v predpisanem roku; delež izdanih soglasij v predpisanem roku).	Da; izdanih 161 soglasij in mnenj (delež: 100 %)

5.2.5 Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev

Upravljavec narodnega parka je v skladu z 31. členom ZTNP-1 pristojni pripravljavec mnenj v vseh postopkih, ki jih določajo predpisi drugih sektorjev in v katerih se uveljavlja pravna korist upravljavca. Predvsem so to postopki ARSO v zvezi z dovolitvijo izjemnih ravnanj z osebki zavarovanih prostoživečih vrst, ki jih predpisujejo Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah, Uredba o zavarovanih prostoživečih rastlinskih vrstah in Uredba o zavarovanih prostoživečih vrstah gliv.

Izvedene naloge:

Oddelek za varstvo narave je sodeloval v postopkih izdaje upravnih aktov drugih sektorjev. Pripravljena so bila **4** mnenja za izdajo dovoljenja ARSO o sprejemljivosti izjemnih ravnanj z živalmi zavarovanih prostoživečih vrst, v **dveh** upravnih zadevah pa je bil kot stranski udeleženec postopka tudi na sklicanih ustnih obravnavah.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Pravočasnost odločanja in izdaja vseh mnenj k vloženim zahtevkom v predpisanih rokih.	Da (delež: 100 %)
Upoštevanje mnenj, stališč in usmeritev upravljavca narodnega parka v izdanih upravnih aktih.	3 od 4 (delež: 75 %)

5.2.6 Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku

JZ TNP skladno z ZTNP-1 izvaja predkupno pravico države do nakupa nepremičnin v TNP. Lastnik gozdnega, vodnega, kmetijskega ali stavbnega zemljišča mora o prodaji obvestiti JZ TNP in MKO – ARSO. Izjavo o uveljavljanju ali neuveljavljanju predkupne pravice izda JZ TNP.

Izvedene naloge:

Prejeli smo 110 ponudb za prodajo zemljišča v zavarovanem območju.

Iz analiz so izvzeti podatki za parcele za katere smo dobili ponudbo za prodajo zemljišča, vendar se je izkazalo, da ne gre za uveljavljanje predkupne pravice po 84. členu ZON in 46. in 47. členu ZTNP-1 (4 ponudbe so bile ponovno vložene zaradi spremembe cene zemljišč, v 6 primerih zemljišča niso bila v TNP, v 3 primerih pa ni šlo za uveljavljanje predkupne pravice). Obravnavana so zemljišča v celoti, ne glede na delež, ki se je prodajal.

Iz preglednic in zemljevida je razvidno, da je večina prometa z nepremičninami potekala v 2. in 3. varstvenem območju, kjer načeloma JZ TNP nima interesa za uveljavljanje predkupne pravice.

V prvem varstvenem območju so se prodajale samo tri parcele, vse na območju občine Bohinj, k.o. Studor, in sicer ena SZ od planine Blato in dve SZ od doline Voje. Skupna površina parcel je 116.492 m². JZ TNP ni uveljavljal predkupne pravice, ker na teh zemljiščih ni bilo nobenih varstveno pomembnih habitatnih tipov.

Drug primer potencialnega interesa za odkup so bila zemljišča so v drugem varstvenem območju narodnega parka na območju naravnega spomenika Gorska skupina Martuljek v občini Kranjska Gora, k. o. Gozd (170.197 m²). Glede na osnovno namensko rabo prostora so to gozdna zemljišča, delno tudi varovalni gozd. JZ TNP je zaradi lege na območju naravnega spomenika podal izjavo, da so zemljišča zanimiva za odkup, vendar pa nima dovolj sredstev, da bi nakup izvedel.

Tabela 2: Velikost v odkup ponujenih zemljišč v m² v posameznih varstvenih območjih in delež v odstotkih

VARSTVENO OBMOČJE	VELIKOST (m ²)	DELEŽ
1	116.492	8%
2	598.169	42%
3	638.146	45%
1,2	76.787	5%
Skupna vsota	1.429.594	100%

Velikost v odkup ponujenih zemljišč je v drugem in tretjem varstvenem območju približno enaka. Upoštevati je treba, da so bila v odkup ponujene parcele večinoma gozdna zemljišča z večjo površino, v odkup samo dobili 34 ponudb, zemljišča so bila v povprečju velika približno 17.600 m². V tretjem varstvenem območju je bilo v odkup ponujenih 215 zemljišč s povprečno velikostjo približno 3000 m².

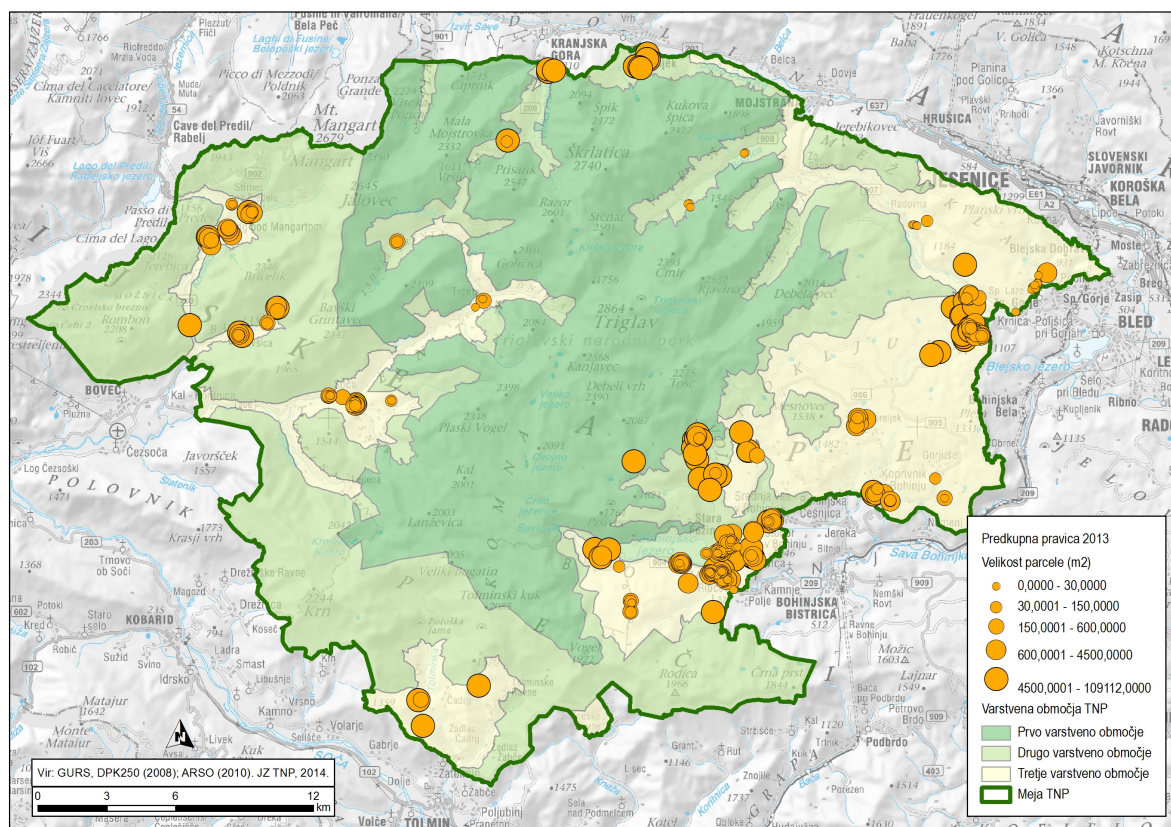
Tabela 3: Površina zemljišč v m² in delež v odkup ponujenih površin v posameznih občinah v parku glede na varstvena območja

VARSTVENO OBMOČJE	KLANJSKA					Skupna vsota
	BOHINJ	BOVEC	GORJE	GORA	TOLMIN	
1	116.492					116.492
2	300.701	17.107		280.361		598.169
3	185.193	77.789	325.653		49.511	638.146
1,2	35.540			41.247		76.787
Skupna vsota	637.926	94.896	325.653	321.608	49.511	1.429.594

Tabela 4: Deleži v odkup ponujenih parcel v posameznih varstvenih območjih po občinah:

	BOHINJ	BOVEC	GORJE	KLANJSKA GORA	TOLMIN	Skupna vsota
1	18%	0%	0%	0%	0%	8%
2	47%	18%	0%	87%	0%	42%
3	29%	82%	100%	0%	100%	45%
1,2	6%	0%	0%	13%	0%	5%
Skupna vsota	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Slika 3: Prikaz lokacij v odkup ponujenih zemljišč v TNP

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v TNP (110 vlog).	Pravočasnost odločanja in priprava izjav k vsem (110) vložnim zahtevkom v predpisanih rokih. Delež: 100 %
Upravljanje z bazami podatkov.	Da

5.3 Spremljanje in analiziranje stanja narave in izvajanje ukrepov varstva

5.3.1 Biotska raznovrstnost v TNP

Stanje poznavanja sestavin biotske raznovrstnosti, ki niso predmet varstva na podlagi skupne zakonodaje EU, je na območju parka nepopolno ali pa so podatki razpršeni oziroma zbrani nesistematično ter potrebni kritičnih preveritev. Iz navedenih razlogov so nujne inventarizacije nekaterih habitatov in skupin prostoživečih vrst, ki so kot ogroženi opredeljeni v nacionalnem merilu. Ob upoštevanju z ZTNP-1 predpisanih varstvenih režimov in omejitev posegov ali dejavnosti je treba tudi zagotoviti ustrezno označitev varstvenih območij v naravi.

Izvedene naloge:

Opravljen je bila inventarizacija tal in nekaterih skupin prostoživečih vrst na izbranih lokacijah narodnega parka (glive, ptiči, nevretenčarji). V povezavi s projektoma recharge.green in Alpa so bile aktivnosti v zvezi s predvidenimi sistematičnimi inventarizacijami posameznih sestavin biotske raznovrstnosti usmerjene v vsebinsko usklajevanje s potencialnimi izvajalci (glive, metulji, ptiči,

nevretenčarji), pripravo projektnih nalog, opredelitvijo mreže vzorčnih ploskev in določitev obsega izvedbe nalog ob upoštevanju razpoložljivih finančnih sredstev. Izvedena je bila inventarizacija metuljev na območjih izbranih planin, opravljeni pa so bili tudi skupni terenski ogledi popisnih ploskev v gospodarskih gozdovih Pokljuke in varovalnih sestojih na območju Pršivca. Poleg sodelovanja pri zbiranju dendrometrijskih podatkov so bile na podlagi predhodnih ogledov v jesenskem obdobju že tudi opravljene delne inventarizacije hroščev in gliv.

V zvezi z načrtovano nalogo (inventarizacija ihtiofavne enega izmed visokogorskih jezer) je bil v prvi polovici leta 2013 organiziran sestanek med pristojnima upravljavcema (JZ TNP in Zavod za ribištvo RS), na katerem so bile proučene in dogovorjene možnosti medsebojnega sodelovanja. Inventarizacija ihtiofavne Črnega jezera ni bila izvedena zaradi problema zagotovitve helikopterskega prevoza opreme.

V povezavi s projektom Alpa so bili pripravljene popisni obrazci za floristično inventarizacijo izbranih planin, z agrarnimi skupnostmi in javno gozdarsko službo so bila opravljena tudi usklajevanja o določitvi pašnih območij. Zaradi časovnih omejitev (izjemno kratko vegetacijsko obdobje v letu 2013) pa načrtovana floristična inventarizacija dveh izbranih planin s strani upravljavca narodnega parka ni bila izvedena.

V postopku priprave osnutka NU je bil v okviru opredelitve podrobnih varstvenih režimov oblikovan predlog mirnih območij za živali prostoživečih vrst in ranljivih ali ogroženih habitatov z opredelitvijo potrebnih ukrepov varstva (prilagojena obisk ali raba). Na podlagi pripomb in usklajevanj s sektorji so bile v fazi predloga načrta upravljanja pripravljene vsebinske dopolnitve območij in varstvenih režimov. Predlagana mirna območja so bila tudi uspešno vključena v naravovarstvene smernice ZRSVN v procesu gozdnogospodarskega načrtovanja (gozdnogospodarski, gozdnogojitveni načrti).

Oblikovanje metodologije in popisnih protokolov za inventarizacijo tal in spremljanje stanja sestavin biotske raznovrstnosti, vezanih na gozdni prostor.

V povezavi s projektom recharge.green smo vzpostavili sodelovanje z izvajalcem popisov višjih gliv na izbranih vzorčnih ploskvah v narodnem parku. Načrtovana izvedba mednarodnega strokovnega mikološkega srečanja bo izvedena v letu 2014.

Naloga vzdrževanja evidence zbranih podatkov o živi naravi je trajna naloga JZ TNP in se izvaja občasno.

Zaradi časovnih in finančnih omejitev je bila za nekatere varstveno pomembne prostoživeče vrste (rjavi medved, divji petelin) dopolnjena prostorska evidenca s podatki, ki so bili v letu 2013 zbrani s strani naravovarstvenih nadzornikov v okviru sistematičnih in priložnostnih opazovanj. Skupaj je bilo v evidenco vnesenih 200 podatkov neposrednih opažanj živali ali evidentiranih posrednih znakov njihove prisotnosti.

V zvezi z izvedbo naloge se redno in sistematično dopolnjuje evidenca pisnih literaturnih virov o prostoživečih vrstah in habitatih v TNP. Tako je konec leta 2013 v evidenco virov v elektronski obliki vključeno skupno 722 dokumentov. Poleg navedenega je bilo v okviru priprave izhodišč za akcijski načrt za divjega petelina v TNP pregledano in urejeno še dodatnih 108 literaturnih virov, zbrani podatki pa tudi vneseni v prostorsko evidenco upravljavca narodnega parka.

Osnutek popisnega obrazca za popis kalov, pripravljen s strani oddelka za varstvo narave v letu 2012, je bil v letu 2013 vsebinsko nekoliko dopolnjen ter predstavljen naravovarstvenim nadzornikom. Dejanska izvedba popisov zaradi časovnih omejitev ni bila izvedena.

V zvezi z označitvijo varstvenih območij v TNP je oddelek za varstvo narave sodeloval pri vsebinski pripravi koncepta označevanja, skladnim s celovito grafično podobo in uporabo novega logotipa narodnega parka. Poskusna označitev varstvenih območij na Pokljuki ter izdaja spremljajočih informativnih zloženkov zaradi finančnih omejitev nista bili izvedeni.

Druge naloge:

- sodelovanje pri aktivnostih Biotehniške fakultete v zvezi s telemetričnim spremljanjem stanja gamsov v TNP in obdelavi, analizi ter interpretacijo podatkov monitoringa, zbranih v preteklosti s strani JZ TNP (NNS),

- priprava poročila o stanju gozdov v TNP v okviru projekta Climaparks z vidika podnebnih sprememb,
- aktivnosti oddelka v zvezi z ravnanji z mrtvimi osebki živali zavarovanih prostoživečih vrst, ki jih predpisuje Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (prevzem s strani Prirodoslovnega muzeja Slovenije),
- udeležba na strokovni konferenci »Symposium for Research in Protected Areas« (10. -11. 6. 2013, Mittersill, Avstrija),
- sodelovanje OVN pri postavitvi skalnjaka na Voglu in v Martuljku.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Inventarizacija tal in skupin prostoživečih vrst na izbranih lokacijah narodnega parka (glive, ptiči, nevretenčarji) v načrtovanem obsegu.	2 skupini (glive, metulji)
Poznavanje stanja ihtiofavne visokogorskih jezer (izvedena inventarizacija ihtiofavne visokogorskega jezera).	0 (organiziran sestanek z ZZRS, proučene in dogovorjene možnosti medsebojnega sodelovanja; inventarizacija ihtiofavne Črnega jezera ni bila izvedena zaradi nezmožnosti zagotovitve helikopterskega prevoza opreme)
Naravovarstvena usklajenost območij planin (število planin z usklajenimi območji).	(planini Ovčarija in Govnač)
Opredelitev in uskladitev mirnih območij za prostoživeče vrste in habitate.	usklajen predlog z varstvenim režimom (vključen v predlog načrta upravljanja)
Metodološke podlage za inventarizacijo in spremljanje stanja tal.	pripravljena izhodišča
Mednarodno mikološko srečanje	ni bilo izvedeno (prestavitev v leto 2014)
Učinkovitost vzdrževanja podatkov o prostoživečih vrstah, zbranih s strani upravljavca narodnega parka (delež dejansko v evidenco vključenih podatkov, zbranih v letu 2013).	5 % podatkov o prostoživečih vrstah, zbranih v letu 2013 s strani JZ TNP
Učinkovitost dopolnjevanja evidence prostorskih podatkov o prostoživečih vrstah iz literaturnih virov (število literaturnih virov s prostorskimi podatki, vključenimi v evidenco).	722 vnosov v evidenco
Celovitost prostorskega poznavanja kalov v narodnem parku (število prostorsko popisanih kalov).	0 (dopolnitev obrazca za popis kalov, izvedba popisov zaradi časovnih omejitev ni bila opravljena)
Učinkovito označevanje varstvenih območij v naravi (izdelane strokovne podlage za označevanje varstvenih območij v naravi).	izdelan osnutek strokovnih izhodišč

5.3.2 Natura 2000 v TNP

Glavnina območja TNP je med drugim vključena v ekološko omrežje Natura 2000, ki je ključni element skupne evropske naravovarstvene zakonodaje, to je Direktive o pticah in Direktive o habitatih. S prenosom zahtev iz navedenih direktiv v slovenski pravni red ter operativnega programa, ki ga je v zvezi z izvajanjem Natura 2000 za obdobje 2007-2013 sprejela Vlada RS, so tudi za JZ TNP oblikovane ključne naloge, ki jih mora kot pristojni upravljavec zavarovanega območja izvesti za zagotavljanje ugodnega stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov.

Izvedene naloge:

- evidentiranje varstveno pomembnih habitatnih tipov smo izvajali z rednim terenskim kartiranjem gozdnih habitatnih tipov v TNP, pri čemer se tudi zagotavlja sprotno vključevanje prostorskih podatkov v evidenco HABIS, njihova analiza pa je izvedena po zaključku vegetacijske sezone. V okviru projekta HABIT-CHANGE smo izvedli podrobno terensko preverjanje in oblikovanje analize stanja HT 7110 (Aktivna visoka barja), HT 7140 (Prehodna barja) ter HT (Bazična nizka barja) in izdana zgibanka »Pokljuka in šotna barja«;
- izvedba ozaveščevalnih aktivnosti o potrebnosti varstva barjanskih habitatnih tipov s strokovnim vodenjem različnih skupin po naravoslovni učni poti Barje Goreljek;
- opredelitev podrobnejših varstvenih usmeritev za nekatere N2000 HT smo delno izvajali v okviru oblikovanja strokovnega predloga mirnih območij in v postopkih usklajevanja naravovarstvenih smernic za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. S strani oddelka so tudi potekale aktivnosti za določitev enotnih meril za vrednotenje varstveno pomembnih habitatnih tipov;
- v zvezi s preverjanjem stanja populacij nekaterih kvalifikacijskih prostoživečih vrst smo izvedli podrobni pregled rastišč lepega čoveljca na območju Martuljka, Krnice in nekdanjega gozdnega rezervata Trstje, vključno z opredelitvijo zaznanih pritiskov. Zaradi evidentiranih nezakonitih ravnanj na rastiščih smo v času cvetenja lepega čoveljca na pobudo OVN poostriili preventivni naravovarstveni in policijski nadzor, na področju ozaveščanja in opozarjanja javnosti pa smo pripravili objavo za javnost in prispevek v Planinskem vestniku. V letu 2013 smo preverili tudi znana rastišča alpske možine na širšem območju Črne prsti, Bertolonijeve orlice na območju Spodnjih bohinjskih gora, priložnostno pa evidentirali tudi nova rastišča Zoisove zvončice. V splošnem je vpliv človeka na navedene vrste predvsem zaradi prostorske nedostopnosti rastišč in interesa za nabiranje majhen;
- v pomladanskem obdobju smo izvedli spremljanje stanja aktivnosti rastišč gozdnih kur (divji petelin, ruševca) na območju LPN Triglav. V zvezi s problematiko obiskovanja nekaterih rastišč zaradi izvajanja fotolova smo pripravili tudi sporočilo za javnost ter podali izjave za različne medije (radio, časopisi). Na pobudo strokovne službe smo pripravili stališče upravljalca narodnega parka o velikih zvereh, zlasti glede sprejemljivih ukrepov za preprečevanje ali vsaj zmanjševanje števila konfliktnih dogodkov. Strokovno gradivo je obravnaval in sprejel Strokovni svet TNP. V letu 2013 so smo začeli aktivnosti za celovito pripravo izhodišč akcijskega načrta za divjega petelina na območju Pokljuke, ki ga bo pristojno ministrstvo predvidoma sprejelo v letu 2014. V okviru projekta Julius smo izvedli preverjanje prisotnosti belke na območje Velo polje-Dolič-Planika-Konjski preval;
- v sodelovanju med upravljalcem narodnega parka (NNS) in Ribiško družino Bohinj smo v zimskem obdobju 2013 na vodotokih v pristojnosti upravljanja navedene ribiške družine sistematično zbirali podatke o prisotnosti prezimujočih vrst ptic (del vsakoletne mednarodne akcije spremljanja stanja, v Sloveniji usklajuje DOPPS);
- medsektorska izmenjava podatkov je ena izmed rednih nalog in poteka v skladu z izraženimi potrebami. Za izdelavo PVO za OPN Bohinj smo v letu 2013 na zahtevo presojevalca pripravili in posredovali podatke o kartiranih habitatnih tipih, varstveno pomembnih prostoživečih vrstah in mirnih območjih;
- sodelovanje pri čezmejnih in mednarodnih aktivnostih v zvezi z omrežjem Natura 2000.

Druge naloge:

- udeležba na delavnici v organizaciji MKO in Komisije EU glede izvajanja 6. člena Direktive o habitatih (Ljubljana, 7. 1. 2013),
- sodelovanje OVN pri izpolnitvi vprašalnikov v zvezi s pripravo novega operativnega programa izvajanja Nature 2000 v Sloveniji,

pregled osnutkov vladnih predpisov v postopkih javne objave (Uredba o habitatnih tipih, Uredba o območjih Natura 2000, Uredba o ekološko pomembnih območjih)

Aktivnosti v zvezi s prilagojenim zimskim upravljanjem cest na vplivnem območju visokih barij – naloga zaradi časovnih omejitev ni bila izvedena.

Izvajanje ukrepov iz operativnega programa za upravljanje Natura 2000:

Za večino ukrepov je predvidena vključitev v Načrtu upravljanja, kar smo upoštevali pri pripravi NU. Specifične ukrepe za alpsko možino (preusmeritev planinske poti) smo izvedli in spremljamo stanje.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Učinkovitost vzdrževanja prostorskih podatkov o habitatnih tipih, zbranih s strani upravljavca narodnega parka (delež dejansko v evidenco vključenih podatkov, zbranih v letu 2013).	100 %
Stopnja preverjenosti znanih rastišč kvalifikacijskih Natura 2000 prostoživečih rastlinskih vrst na območju narodnega parka (število v letu 2013 pregledanih rastišč kvalifikacijskih rastlinskih vrst; število znanih rastišč kvalifikacijskih rastlinskih vrst).	– lepi čoveljc: 3/7 – alpska možina: 7/8 – Bertolonijeva orlica: 21/26 – Zoisova zvončica: 0/46 in 19 novih nahajališč vrste
Učinkovitost vzdrževanja prostorskih podatkov o habitatnih tipih, zbranih s strani upravljavca narodnega parka (delež dejansko v evidenco vključenih podatkov, zbranih v letu 2013).	– lepi čoveljc: 3/7 – alpska možina: 7/8 – Bertolonijeva orlica: 21/26 – Zoisova zvončica: 0/46 in 19 novih nahajališč vrste
Zagotavljanje spremljanja stanja kvalifikacijskih Natura 2000 prostoživečih vrst (število kvalifikacijskih vrst, za katere se izvaja spremljanje stanja; število vseh za narodni park kvalifikacijskih vrst).	– rastline: 4/9 – živali: 3/43

5.3.3 Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostoživečih živalskih in rastlinskih vrstah

Karta habitatnih tipov je ena od osnovnih podatkovnih baz v naravovarstvu, saj zagotavlja pravočasno prostorsko vedenje o naravovarstveno pomembnih sestavinah biotske raznovrstnosti. Kartiranje habitatnih tipov poteka po enotni tipologiji, ki je usklajena z evropsko in temelji pretežno na tipu vegetacije. Vsebinsko zagotavlja podatkovna zbirka HABIS evidenco prostorskih podatkov in njihovo vzdrževanje za habitatne tipe in prostoživeče vrste, vključno za invazivne tujerodne, kot celota pa predstavljajo osnovno strokovno podlago pri upravljanju zavarovanega območja.

Izvedene naloge:

- v zvezi z izvedbo naloge smo pripravili digitalne in kartografske podlage za kartiranje, izvedli izobraževanje študentov za delo na terenu ter vnos podatkov v GIS, izvedena je bila linearizacija habitatnih tipov na treh območjih kartiranja (Gozd Martuljek, Bohinj ter Spodnje bohinjske gore). Dejansko smo zagotovili kartiranje habitatnih tipov v skupni površini 3500 ha, vnos podatkov v GIS sistem ter obdelavo in pripravo podatkov za uporabnike;
- vrednotenja varstveno pomembnih negozdnih habitatnih tipov v dolini Radovne ter barjanskih in mokriščnih habitatnih tipov na območju Pokljuke zaradi časovnih omejitev (izjemno kratko vegetacijsko obdobje) v letu 2013 nismo izvedli;
- izvedli smo podrobno floristično inventarizacijo parkovne učne poti (Triglavska Bistrica);
- redno dopolnjevanje in vzdrževanje seznama v narodnem parku prisotnih prostoživečih vrst, v katerega je bilo konec leta 2013 vključeno 6756 različnih taksonov;
- izvedene aktivnosti v zvezi s spremljanjem stanja ter izvajanjem ozaveščevalnih in izobraževalnih aktivnosti na področju problematike tujerodnih vrst, oddelek pa je aktivno sodeloval tudi pri

pripravi ukrepov za preprečitev širjenja invazivne tujerodne vrste zebraste školjke. Dopolnili smo prostorsko evidenco prisotnosti invazivnih tujerodnih vrst v narodnem parku, na testnih območjih smo zagotovili tudi odstranjevanje rastlin, za druge uporabnike (Geopedia) pa posredovali podatke. Skupno število zabeleženih lokacij tujerodnih rastlinskih vrst na območju TNP je 1439. Prednjačijo japonski dresnik (245), kanadska (156) in zlata rozga (160), ki so tudi najbolj v porastu, saj se hitro pojavijo na območjih različnih posegov v okolje (gradnja in rekonstrukcija cest, mostov ter drugih infrastrukturnih ureditev, urejanje brežin vodotokov ...).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Prostorsko poznavanje razširjenosti habitatnih tipov na območju kartiranja (izdelana karta kartiranega območja).	kartiranje 3500 ha in izdelana karta habitatnih tipov
Ovrednotenost varstveno pomembnih habitatnih tipov na območju Radovne in Pokljuke (površina dejansko ovrednotenih varstveno pomembnih habitatnih tipov, skupna površina varstveno pomembnih habitatnih tipov na območju Radovne in Pokljuke).	nerealizirano zaradi časovnih omejitev (izjemno kratko vegetacijsko obdobje)
Poznavanje rastlinske pestrosti ob izbrani parkovni učni poti (izdelan seznam rastlinskih vrst).	izdelan seznam rastlinskih vrst
Poznavanje pestrosti prostoživečih vrst na območju narodnega parka (vzdrževana podatkovna zbirka s seznamom v narodnem parku prisotnih prostoživečih vrst).	tekoča obnovitev seznama prostoživečih vrst v TNP
Prostorsko poznavanje razširjenosti tujerodnih prostoživečih rastlinskih vrst na območju narodnega parka (število v letu 2013 evidentiranih rastišč; število vseh evidentiranih rastišč tujerodnih rastlinskih vrst).	evidentiranih 65 novih rastišč tujerodnih prostoživečih rastlinskih vrst (največ novih lokacij je bilo zabeleženo za drobnocvetno nedotiko – 25, kanadsko zlato rozgo – 18 in japonski dresnik – 14; ostale vrste so bile ugotovljene na manj kot 10 novih lokacijah. Zabeležena je nova vrsta: virginijska nebina – 4)
Učinkovito ozaveščanje in izvajanje varstvenih ukrepov v zvezi s tujerodnimi vrstami (število izvedenih ozaveščevalnih predavanj, število območij, na katerih se je v letu 2013 izvajalo odstranjevanje rastlin ali spremljalo stanje).	izvedba 2 ozaveščevalnih predavanj (Bled in v Bohinj)

5.3.4 Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot

Spremljanje stanja naravnih vrednot sodi med osnovne trajne naloge naravovarstvenih organizacij, upravljavcev zavarovanih območij. Naravne vrednote so poleg biotske raznovrstnosti eden pomembnejših in pri nas s Pravilnikom o določitvi naravnih vrednot že določenih elementov ohranjanja narave. Spremljanje stanja naravnih vrednot je redna naloga, pri kateri se vsako leto spremlja stanje določenega števila naravnih vrednot.

Izvedene naloge:

Prednostno spremljamo stanje tistih naravnih vrednot, ki jih v daljšem časovnem obdobju nismo sistematično spremljali, ter tistih, katerih stanje se je na podlagi analize stanja za NU izkazalo kot slabo:

- popis stanja 34 naravnih vrednot: Dolina Triglavskih jezer, Krnsko jezero, Mostnica, Šijec, Ribčev Laz – morene, Soča s pritoki (Suhi potok), Mala Pišnica – vzhodni slap, Veliko Blejsko barje, Močivec, Dvojno jezero, Črno jezero, Mlaka pod Utami, Fužinski kamen, Bundrov kamen, Lemež – južno pobočje, Mala Kropa na Vojah, Možnica – spodnja korita, Možnica – slap in naravno okno, Možnica, Ovčarija – kal, Glava – fosili, Koča pri Triglavskih jezerih – nahajališče amonitov, Stador – melišče, Savica, Dupeljsko jezero, Babji zob na Studorju, Spodnje Kriško jezero, Koritnica – mala korita, Ribšica – povirno močvirje, Medvedova konta, Ribnica – soteska, Ribnica – slap, Ribnica – zgornji slap, Mlaka pri Malem polju. Pregledane naravne vrednote so ohranjene, stanje je dobro. JZ TNP je skupaj s popisom pripravil predlog sprememb grafične opredelitve, izbris in dopolnitev opisov določenih naravnih vrednot,
- opisne kriterije za opis stanja različnih zvrsti naravnih vrednot je pripravil ZRSVN, JZ TNP je za potrebe ocene stanja pripravil 4-stopenjsko lestvico, na podlagi katere je jasno razvidno stanje naravne vrednote,
- ureditev baze podatkov naravnih vrednot s fotoarhivom,
- izdelava poročila o stanju pregledanih naravnih vrednot v letu 2012,
- sodelovanje z ZRSVN pri dopolnitvi baze naravnih vrednot v Naravovarstvenem atlasu.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Popis (spremljanje stanja) naravnih vrednot, ki v daljšem časovnem obdobju niso bile sistematično spremljane, ter tistih, katerih stanje se je na podlagi analize stanja za NU izkazalo kot slabo (25 enot).	popisanih 34 naravnih vrednot (realizacija: 136%)

5.3.5 Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine

Naloga spremljanja in analiziranja stanja krajin je vsebinsko povezana s pripravo krajinske tipologije. Izdelane strokovne podlage bodo prispevale k predstavitvi krajinske pestrosti v zavarovanem območju, pojavnosti krajinskih prvin, krajinskih vzorcev (določila 23. člena ZTNP-1). Naloga obsega prostorsko členitev krajin in krajinskih vzorcev z inventarizacijo, regionalno razdelitvijo, analizo stanja ter vrednotenje posameznih krajin, na podlagi katerih bodo oblikovana pravila ravnanja z usmeritvami za ohranitev in razvoj krajinskih značilnosti ter za odpravo konfliktnih stanj v prostoru (razvrednotena območja, konkurenčnost oziroma konfliktnost razvojnih dejavnosti v istem prostoru).

Izvedene naloge:

- opravljen je bil pregled drugega dela, tj. osmih od skupaj šestnajstih krajinskih enot v TNP. Za enote smo vzpostavili fotodokumentacija, izdelali kartografijo ter izvedli tudi vrednotenje stanja in predstavitev problematike: krajine v TNP so kakovostne in relativno dobro ohranjene. Za krajine v 1. in 2. varstvenem območju je značilen pretekli proces opuščanja pašno-košnega sistema živinoreje na eni ter vedno večji delež gozdov na drugi strani, kar se posledično kaže v poenostavljanju krajinske zgradbe, zmanjšanju pestrosti ter spreminjanju estetske in percepcijske vrednosti krajin. V 3. varstvenem območju so prisotni pritiski za razvoj prostočasnih dejavnosti, infrastrukturno urejanje in stanovanjsko gradnjo, kar povzroča obremenitve okolja, spreminja prostorska razmerja, poselitvene in krajinske vzorce ter vidno prepoznavnost,
- usmeritve za dejavnosti (pravila ravnanja) so v pripravi,
- spoznanja in vedenje o stanju krajine se upoštevajo pri pripravi strokovnih podlag za naravovarstvene in kulturnovarstvene smernice v postopkih priprave občinskih prostorskih načrtov. Prav tako se lokalne značilnosti in posebnosti krajin ustrezno vključujejo v mnenja upravljalca za pripravo naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Število oziroma delež popisanih krajinskih enot.	8 (100%)
Število oziroma delež ovrednotenih krajinskih enot.	8 (100%)

5.4 Sodelovanje in spremljanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem

Izvajanje znanstvenih raziskav na območju TNP raziskovalnih organizacij in posameznikov pomembno prispeva k celovitemu poznavanju žive in nežive narave ter medsebojnih odnosov in procesov.

Izvedene naloge:

- dopolnjevanje evidence raziskav na območju narodnega parka s podatki izdanih soglasij za njihovo izvedbo ter literaturnih virov;
- aktivno sodelovanje z Biotehniško fakulteto pri vzpostavitvi raziskave vpliva klimatskih sprememb na vegetacijo (program GLORIA) ter pripravi in izvedbi prvega dela raziskave o vplivu soljenja smučišča Vitranc na okolje;
- neposredno sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami– npr. z Nacionalnim inštitutom za biologijo pri rednem letnem vzorčenju visokogorskih jezer (Krnsko jezero, Sedmera jezera).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Prostorsko in vsebinsko poznavanje raziskav na območju TNP (število raziskav na področju družboslovja in naravoslovja, vključenih v letu 2013 v evidenco).	5 novih raziskav
Učinkovito sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami pri dejanski izvedbi raziskav.	– sodelovanje pri 2 raziskavah (program GLORIA in vzorčenje visokogorskih jezer) – izvedba 1 samostojne raziskave (Vitranc – vpliv soljenja)

5.5 Razvoj

5.5.1 Sodelovanje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju (svetovanje, strokovna pomoč) na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja

Sodelovanje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju predstavlja pomembno nalogo javne službe predvsem zaradi ohranjanja naravne in kulturne krajine, možnosti izboljševanja socio-ekonomskih razmer na podeželju ter tudi neposredne povezave z izvajanjem različnih varstvenih ukrepov.

Izvedene aktivnosti:

Glavni namen opravljenih aktivnosti je neposreden stik z domačini, ki se je izvajal z obiskom na kmetiji, svetovanjem v pisarni ali drugimi načini komuniciranja. Sodelovanje je bilo namenjeno:

- pridobivanju informacij o načrtih, problemih, vprašanjih, pobudah (vzpostavljene so bile uradne ure svetovalne službe na terenu – v štirih naseljih),

- informiranju o aktualnih zadevah s področja upravljanja narodnega parka, o možnih virih sofinanciranja posameznih razvojnih pobud agrarnih skupnosti in lokalnega prebivalstva,
- reševanju konkretnih problemov in vprašanj (uspešno realizirani so bili: tehnološki problemi pri predelavi mleka; zahtevki za izvajanja ukrepov SKP, tehnološko načrtovanje gradnje kmetijskih objektov, pomoč pri urejanju soglasij in registraciji obrata, svetovanje pri izvedbi razvojnega projekta ...),
- pomoči pri izvedbi oskrbe nedostopnih planin (12 helikopterskih ur: oskrba planin V Lazu, Za Migovcem, Suha, Velo polje in Vrtaška planina; prepeljanih 19,7 ton tovara).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Vsaj 30 dogodkov glede sodelovanja z lastniki kmetijskih zemljišč (obisk na kmetiji, sestanek).	izvedenih 20 dogodkov
Vzpostavljen sistem blagovne znamke.	pripravljena izhodišča
Število primerov dobre prakse, delež podpore (vsaj 3).	Izvedena je bila podpora enemu primeru dobre prakse (skupna predelava mesa Društva rejcev drobnice Zgornjega Posočja).
Vzpostavljena podatkovna baze planin in kmetij.	Nerealizirano Podatkovna baza podatkov kmetij in planin ni dokončana. Prav tako ni bil dosežen načrtovan obseg podpore primerom dobre prakse. Vzrok za manjši obseg izvedenih aktivnosti je povečan obseg dela na nalogi »sodelovanje s podpornim okoljem« ter aktivnosti, povezane z izvajanjem razvojnih usmeritev, skladno z določbami 10. člena ZTNP-1.
Število srečanj v lokalnih skupnostih TNP (vsaj 6).	Izvedenih vseh 6 srečanj: Čadrg (21. 2. 2013), Koprivnik (23. 4. 2013) in Log pod Mangrtom (28. 5. 2013), Zg. in Sp. Laze (Zg. Gorje, 15. 11. 2013), Soča in Trenta (Soča, 10. 12. 2013) in Zg. Radovna (17. 12. 2013),
Število opravljenih uradnih ur (50).	Vzpostavljen sistem svetovalne službe in izvedba 49 uradnih ur. Uradne svetovalne ure so se izvajale na štirih lokacijah (23 dogodkov): Gorjuše – Koprivnik (7x), Stara Fužina (7x), Zg. Radovna (7x) in Log pod Mangrtom (2x)

5.5.2 Sodelovanje s podpornim okoljem s področja razvoja podeželja

Na območju statističnih regij gorenjske in goriške so v letu 2013 potekale aktivnosti priprave regionalnih razvojnih programov, prav tako se zaključuje tudi izvajanje LEADER programa za obstoječo finančno perspektivo s čemer se začenjajo tudi aktivnosti priprave novih lokalnih razvojnih strategij. Na podlagi ZTNP-1 se ti dokumenti z zavarovanim območjem TNP povezujejo tudi vsebinsko. S tem v zvezi se pripravljajo tudi nacionalni programski dokumenti, kjer naj bi se 10. in 11. člen zakona o TNP prav tako upošteval.

Izvedene aktivnosti:

- aktivno sodelovanje pri pripravi regionalnih razvojnih programov za gorenjsko in goriški statistično regijo,
- sodelovanje pri pripravi lokalne razvojne strategije LAS za razvoj,
- aktivnosti v povezavi z izvajanjem 10. in 11. člena ZTNP-1 ter vnašanja vsebin zakona in predloga NU v nacionalne razvojne dokumente.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Število pripravljenih programskih dokumentov regionalnih razvojnih agencij in LAS (vsaj 2) z vsebinami zavarovanega območja TNP	priprava 2 RRP (sodelovanje in uvrstitev vsebin TNP in predloga NU v programska gradiva RRP za Gorenjsko in Goriško statistično regijo)

5.5.3 Planinstvo

Planinstvo kot ena najbolj razširjenih oblik obiskovanja narodnega parka predstavlja specifično dejavnost posebne pomembnosti, za katero je pomembno kvalitetno sodelovanje saj PZS preko svojih društev predstavlja pomembno upravljavsko organizacijo.

Izvedene naloge:

- sodelovanje na vseh dogodkih, ki jih je organizirala PZS,
- sodelovanje pri dogodku »Ogenj v Alpah« in na dnevu Alpske konvencije,
- sodelovanje s planinskimi društvi – Planinska društva Jesenice, Železničar, Radovljica, Gorje Podbrdo, Bovec in Nova Gorica: upravljanje planinskih postojank, reševanje okoljske problematike oskrbovanja koč, prostorski posegi,
- sodelovanje s PZS – sestanek s svetovalno pisarno (Bled, 12. 4. 2013): okoljska problematika koč, helikopterska oskrba, skupna ureditev planinskih izhodišč.

Zaradi omejenih sredstev nismo vzpostavili novi info kotički v planinskih kočah. Prav tako ni bil realiziran dogovor o sodelovanju pri izobraževanju planinskih vodnikov v PUS Bavšica (PZS naših vsebin ni uvrstila v izobraževalni program).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Izboljšanje sodelovanja s PZS pri planinski vzgoji.	Delna realizacija v okviru vzgojno-izobraževalnega programa (planinska šola, tečaji za vodnike, program za varuhe gorske narave).
Število udeležencev na srečanjih upravljavcev planinskih postojank.	Izvedenih več sestankov z upravljavci planinskih koč (rešitve čiščenja odpadnih vod, gradbeni posegi na kočah).
Število vzpostavljenih info kotičkov (vsaj 10)	Nerealizirano zaradi omejenih sredstev.
Sodelovanje na dogodkih Ogenj v Alpah in Dan Alpske konvencije.	Da

5.5.4 Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP

Turizem je pomembna gospodarska panoga območja TNP. V zavarovanem območju oz. v njegovi okolici so visoko razviti turistični kraji, kjer je TNP tudi pomembna dodana vrednost turističnemu gospodarstvu. Dobro sodelovanje z LTO in z drugimi deležniki v turizmu je pomembno zlasti z vidika usmerjanja in informiranja obiskovalcev kot tudi z vidika socio-ekonomskega stanja ter dohodkovnih zmožnosti lokalnega prebivalstva. TNP je skupaj z LTO-ji na območju parka vključen v Skupnost Julijske Alpe, ki si v svoji trženjsko-promocijski strategiji prizadeva za krepitev zavesti o kakovosti

naravnega okolja. TNP tesno sodeluje tudi z RDO Gorenjske. Obe organizaciji si prizadevata za usklajene razvojne programe na območju TNP in njegovem vplivnem območju.

Izvedene naloge:

- sodelovanje z lokalnimi ponudniki – pri izvedbi prireditev na Pocarjevi domačiji smo se povezali z gostilno Psnak in jo redno informirali o dogodkih, tema filma je v povezavi z njihovo gostilno; sodelovanje z ostalimi ponudniki pri promocijsko sejamskih aktivnostih,
- sodelovanje s skupnostjo Julijske Alpe pri pripravi časopisa Odkrivaj,
- stalna komunikacija s Skupnostjo Julijskih Alp,
- udeležba na seji Odbora za turizem pri Regionalnem razvojnem svetu Gorenjske.

Srečanja lokalnih turističnih akterjev na območju TNP, ki je bilo načrtovano po zaključku poletne sezone (oktober, november) ni bilo izvedenega. Srečanje smo želeli združiti s predstavitvijo novega središča TRB in Forumom, kot delom postopka prijave za pridobitev certifikata EUROPARC za Vzdržni turizem, katerega smo skupaj s Skupnostjo Julijske Alpe pričeli v letu 2013.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Udeležba na sejah Odbora za turizem pri Regionalnem razvojnem svetu Gorenjske.	1 (od dveh sklicanih)
Sodelovanje z lokalnimi ponudniki na Pocarjevi domačiji in drugih sorodnih prireditvah.	Izvedba prireditev na Pocarjevi domačiji in drugih sorodnih prireditvah.
Priprava srečanja lokalnih turističnih akterjev na območju TNP z namenom predstaviti možnosti aktivnega sodelovanja s TNP.	Srečanje, ki je bilo načrtovano po koncu poletne sezone, ni bilo izvedeno (srečanje je bilo predstavljeno na leto 2014, ker je bil namen združiti srečanje s predstavitvijo novega središča TRB in Forumom, ki je del postopka prijave za pridobitev certifikata EUROPARC za Vzdržni turizem; postopek je bil v sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe začel v letu 2013).

5.6 Varstvo in upravljanje vrst prostoživečih živali – divjadi

Varstvo in upravljanje vrst prostoživečih živali - divjadi v LPN je predpisano z Letnim načrtom za Triglavsko lovsko upravljavsko območje. Realizacija nalog je podrobno opredeljena v posebnem letnem poročilu, ki ga obravnava komisija Lovsko-upravljavskega območja in pregleda inšpektor za lovstvo.

5.6.1 Priprava strokovnih podlag za varstvo in upravljanje divjadi

Varstvo in upravljanje vrst prostoživečih živali, ki so po zakonu o divjadi in lovstvu opredeljene kot divjad, ima v prostoru TNP že dolgo tradicijo in zaradi specifičnosti upravljanja LPN zahteva posebne naloge. Gre za upravljanje lovnih vrst, ki so v TNP predmet upravljanja po naravovarstvenih in lovsko upravljavskih izhodiščih.

Izvedene naloge:

- priprava naloge s področja varstva in upravljanja alpskega kozoroga (*Capra ibex*) za objavo v znanstveno izobraževalnem časopisu JZ TNP Acta triglavensia; naslov naloge je »Alpski kozorog (*Capra ibex*) v Triglavskem narodnem parku in lovišču s posebnim namenom (LPN) Triglav«,

- priprava poročila Monitoring vpliva klimatskih in drugih okoljskih dejavnikov na populacijo gamsa (*Rupicapra rupicapra*) Triglavskega narodnega parka v lovišču s posebnim namenom Triglav v sodelovanju z Biotehniško fakulteto,
- sodelovanje na delavnici Možnosti izpopolnitve kontrolne metode pri načrtovanju upravljanja prostoživečih parkljarjev (Ljubljana, 24. 10. 2013).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
V sklopu strokovnih usmeritev pri varstvu in upravljanju vrst prostoživečih živali v TNP je zbrano gradivo za varstvo in upravljanje alpskega kozoroga na podlagi vseh razpoložljivih virov na enem mestu podrobno predstavljeno stanje, cilji in ukrepi za varstvo in upravljanje z alpskim kozorogom v TNP.	Gradivo je bilo pripravljeno, a tisk publikacije zaradi nezadostnih finančnih sredstev ni bil realiziran.

5.6.2 Zbiranje podatkov v LPN Triglav

Podatki opazovanj posameznih vrst prostoživečih živali se zbirajo že vrsto let in predstavljajo stanje ter populacijsko dinamiko posamezne vrste. Zbrani so bili podatki sistematičnih opazovanj za planinskega orla, divjega petelina, ruševca, gamsa, kozoroga in svizca in podatki priložnostnih opazovanj za rjavega medveda, volka, risa, šakala in divje mačke ter lovnih vrst. Podatki so se zbirali ločeno glede na varstveno območje in bodo obdelani v letu 2014 in 2015. Spodaj omenjene izvedene naloge se izvajajo vsako leto in se periodično obdelujejo po posameznih živalskih vrstah glede na časovno dinamiko zbiranja podatkov. V letu 2013 so bili obdelani podatki za kozoroga.

Podatki rednega monitoringa kažejo ne kažejo na spremembe pri planinskem orlu, velikem petelinu, ruševcu, rjavem medvedu in volku, evidentiran je bil povoz risa. število jelenjadi je v porastu, zaznana je tudi prostorska širitev v višje lege. Podatki o škodah na drevju in povečane škode v kmetijstvu (deloma tudi zaradi izjemne zime), kažejo na nenormalno razmerje velikih rastlinojedov.

Podatki monitoringa gamsa kažejo, da je vrsta v porastu in da se številčnost populacije bliža nosilni kapaciteti, zato se večja verjetnost možnosti izbruha bolezni.

Izvedene naloge:

- sistematično redno zbiranje podatkov nekaterih redkih in ogroženih zavarovanih vrst (planinski orel, svizec, rjavi medved, volk, ris),
- priložnostno zbiranje podatkov še nekaterih zavarovanih vrst (sokol selec, kragulj, beloglavi jastreb, belka, kotorna, planinski zajec),
- zbiranje podatkov o lovnih vrstah,
- sistematično zbiranje podatkov in ugotovitev stanja rastišč divjega petelina in ruševca (redno opazovanje vseh znanih rastišč v LPN v času parjenja),
- sistematično enodnevno štetje gamsov v naprej izbranih opazovalnih točkah (vsakoletno štetje v okviru OZUL – vsa lovišča v TNP),
- sistematično enodnevno štetje gamsov v okolišju Jalovec (oktober 2013),
- sistematično štetje gamsov od 1. do 15. novembra v vseh okolišjih LPN Triglav,
- sistematično dvodnevno štetje kozorogov v LPN Triglav,
- vodenje evidenc in delna obdelava podatkov.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
------------	--

Izvajanje monitoringa po že uveljavljenih metodah zbiranja podatkov za najbolj ogrožene in redke vrste: planinski orel, divji petelin, ruševac, kozorog, rjavi medved, volk in ris ter lovne vrste.	izvedeno
Vodenje evidenc zbranih podatkov ter njihova obdelava.	Vsi podatki iz popisnih listov so obdelani v obliki, ki omogoča nadaljne obdelave in vpis sprotnih letnih parametrov.

5.6.3 Varstveni ukrepi na nelovnem območju (prvo varstveno območje)

V prvem varstvenem območju lov ni dovoljen, zato se tu izvajata le redni nadzor ter spremljanje stanja nekaterih vrst prosto živečih živali (monitoring). V letu 2013 smo v prvem varstvenem območju izvajali nadzor in spremljanje stanja, zbirali podatke o prisotnosti in populacijski dinamiki prosto živečih živalskih vrst, zbirali podatke o zdravstvenem stanju gamsov in kozorogov na osnovi vidnih in najdenih poginulih živali, skladno z ZTNP-1 spremljati in po potrebi sprejeti odločitev o ustreznih ukrepih v primeru izbruha kužne bolezni, vodili evidence in delna obdelave podatkov.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Izvajanje rednega nadzora ter spremljanja stanja z zbiranjem podatkov po uveljavljenih metodah.	Izvedeno
V primeru izbruha kužnih bolezni ali porušenega ravnovesja med vrsto prostoživečih živali in njenim življenjskim okoljem izdelava programa izrednih ukrepov.	Ni bilo opaziti primerov za izredni ukrep, vendar spremljanje stanja kaže povečan vpliv objeda jelenjadi v višjih legah ter pojav divjih svinj, kar lahko privede do rušenja ravnovesja, zato je treba proučiti možnosti za izvedbo izrednih ukrepov

5.6.4 Škode zaradi divjadi

Na osnovi prijav oškodovancev smo ocenili iz izplačali škode zaradi divjadi. To nalogo je opravil pooblaščenec LPN za ocenjevanje škod po divjadi. Postopek imenovanja ter izvedba postopka sta zakonsko določena. Prijavljenih škod v letu 2013 je bilo 33 v skupni vrednosti 5.940,00 EUR. Vse prijavljene škode so bile sporazumno z oškodovancem ocenjene in tudi izplačane v zakonsko predpisanih rokih. Prijav škod na drugi stopnji (komisija LUO) ni bilo. Tako kot vsa pretekla leta je bilo večina škod povzročena po jelenjadi. Vse prijavljene škode po divjadi so bile sporazumno z oškodovanci zapisniško ugotovljene ter izplačane.

Večjo skrb je treba posvetiti preventivnim ukrepov za preprečevanje škode (uravnavanje staleža rastlinojedov, preventivni zaščitni ukrepi: zavarovanje krme, urejanje in ustrezno zalaganje krmišč). Na to temo je bil na območju občine Gorje poseben sestanek s prizadetimi domačini in testno zaščiteni 3 primeri na tri različne načine.

Večajo se tudi škode v gozdu zaradi objeda, kar kaže na preveliko številčno stanje rastlinojedov, predvsem jelenjadi.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
V primeru prijavljene škode po divjadi zagotoviti oceno škode po divjadi v zakonsko predpisanem roku ter izplačilo škode na osnovi zapisniškega dogovora med upravljavcem in oškodovancem.	Vse vloge (leta 2013 je bilo prijavljenih 33 škod) so bile pravočasno rešene na prvi stopnji med upravljavcem LPN in oškodovancem.

5.6.5 Upravljanje z LPN Triglav

JZ TNP je pooblaščen za upravljanje divjadi v LPN Triglav na površini 58.289 ha. Od te površine je 31.386 ha izločenih v 1. varstveno območje, kjer lova ni.

Izvedene naloge:

- naloge lovskega upravljanja so se izvajale na podlagi »Letnega načrta za XI. Triglavsko lovsko upravljavsko območje za leto 2012«, potrjenega od ministra, pristojnega za lovstvo, številka 3410-11/2013/3, dne 15. 04. 2013;
- LPN Triglav je sodeloval pri pripravi in usklajevanju »Letnega načrta lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom za leto 2013«, ki ga je izdelala strokovna služba Zavoda za gozdove Slovenije Območne enote Tolmin;
- izdelan je bil interni lovski načrt za leto 2013, to je razdelilnik od skupnega odvzema divjadi po naravovarstvenih okoliših (lovskih revirjih) z navedbo pogojev odvzema ter načrtom odvzema za lovni turizem (v letu 2013 je bil lovni turizem izveden v 45 primerih – srnjad, jelenjad, gams in muflon);
- izvedena je bila obdelava podatkov biomeliorativnih del in del na lovsko tehniških napravah ter odvzema divjadi po načrtu ZGS (za leto 2013). Vse naloge so bile realizirane.
- realizacija odvzema glavnih vrst divjadi je bila v okviru dopustnih odstopanj in sicer: srnjad 99 %, jelenjad 97 %, muflon 180 % (odstopanje na račun večjega pogina zaradi hude zime) in gams 110 %. Podatki odvzema glede na predpisano starostno in spolno strukturo, glede na odstrel ali najdeno poginulo divjad ter vzroke pogina, so prikazani v »Pregledu odstrela in izgub divjadi v letu 2013 za LPN Triglav« (ZGS, OZUL). Izvedeno je bilo sedem izrednih posegov bolnih ali na sum bolezni opažene divjadi v času lovopusta po predhodni odobritvi lovskega inšpektorja (zakonsko določilo);
- vodja LPN Triglav je redno izvajal nadzor nad izvajanjem lova;
- v okviru rednega letnega izobraževanja za naravovarstvene nadzornike in lovske čuvaje je bilo izvedeno strokovno streljanje z orožjem (puške risanice, pištolo in avtomatskim orožjem) na strelišču Crn grob s strani Specialne enote slovenske policije;
- izvedeno je bilo redno sodelovanje v okviru Območnega združenja upravljavcev lovišč (OZUL) za Triglavsko lovsko upravljavsko območje (TLUO). Vodja LPN Triglav je podpredsednik OZUL TLUO.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Priprava poročila in analize upravljanja v preteklem letu, sodelovanje pri izdelavi letnih načrtov za Triglavskim LUO, izdelava internega letnega načrta za LPN Triglav.	Izvedeno

Izvajanje nadzora nad izvajanjem lova, spremljanje in usklajevanje izvajanja letnega načrta.	Sprotno (tedensko) spremljanje izvajanja letnega načrta za LPN Triglav.
Strokovno izpopolnjevanje in skladno z zakonodajo sodelovanje v organih lovskega upravljanja.	Strokovno usposabljanje z orožjem – nastrel risanic (strelišče Crngrob, Specialna enota policije), sodelovanje v okviru OZUL-a.

5.7 Varstvo kulturne dediščine

Področje varstva kulturne dediščine se sproti vključuje v vsebine JZ TNP (pri svetovanju strankam, pripravi mnenj, strokovnih podlag, pri načrtu upravljanja). Pri izvajanju nalog sodelujemo z Ministrstvom za kulturo in ZVKDS (OE Nova Gorica in Kranj). Pri svetovanju strankam glede gradenj upoštevamo vidik varstva ter ohranjanja kulturne krajine in dediščine, lokalne značilnosti stavbnih tipov.

Izvedene naloge:

- sodelovanje z ZVKDS (svetovane strankam, priprava mnenj);
- sodelovanje pri aktualiziranju opisov objektov nepremične kulturne dediščine v Registru, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo (ogledi in popisi), usklajevanje z ZVKDS (obveščanje o izginotju enote, priporočila glede potrebnih popravkov opisov; predlog za nov vpis, posredovanje fotografij v INDOK);
- vzpostavljeno operativno sodelovanje s Fakulteto za arhitekturo in ZVKDS v zvezi s pripravo stavbne tipologije. Predlagan je bil metodološki preizkus na treh izbranih planinah na gorenjski strani TNP – Zajavornik, Vogar in Dedno polje. Izvedene so bile terenske delavnice z analizo poselitvenega vzorca, evidentiranjem objektov, pregledom tipoloških značilnosti stavb. Delo s študenti arhitekture se je nadaljevalo s pripravo strokovnih podlag za vse tri planine. Delo predstavlja pilotni primer, na podlagi katerega bo opredeljena oblika strokovnih podlag – priročnika za merila in pogoje upoštevanja stavbnih tipoloških značilnosti na področju graditve objektov in drugih prostorskih ureditev;
- nadaljevalo se je delo pri pripravi strokovnih podlag, ki predstavljajo nadgradnjo krajinske tipologije – pregled najbolj kakovostnih kulturnih krajin (izjemne in »dediščinske« kulturne krajine).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Popis (spremljanje stanja) objektov nepremične kulturne dediščine (30 enot).	popis 30 enot
Pripravljalna dela za izdelavo stavbne tipologije (organiziranje arhitekturnih delavnic).	izvedene terenske delavnice in delo študentov Fakultete za arhitekturo v okviru seminarja
Priprava pregleda posameznih izjemnih krajin.	pregled 3 območij (planine Viševnik, V lazu in Dedno polje)

5.8 Upravljanje z bazami podatkov

Področje upravljanja z bazami podatkov v glavnem posega na področje geografskih informacijskih sistemov in dela z njimi. Prostorski podatki predstavljajo infrastrukturo za upravljanje zavarovanega

območja. Praktično vse vrste podatkov, s katerimi se upravlja v TNP imajo prostorsko komponento, tako da delo posega na večino področij upravljanja parka.

Za upravljanje s prostorskimi podatki se uporablja program SDMS, kjer je podatkovna baza ustrezno urejena. Sistem SDMS uporabljajo zaposleni na upravi TNP, program omogoča administriranje različnih uporabnikov, ki je prav tako ustrezno urejeno.

Izvedene naloge:

- za naprednejše delo s prostorskimi podatki se uporabljajo ena licenca View ESRI-jeve programske opreme in odprtokodni GIS programi, kar predstavlja edino mogočo rešitev, ker je ostala programska oprema z naprednejšimi analitičnimi orodji finančno praktično nedostopna;
- za projekt Julius pripravljeno posebno povpraševanje za izvedbo spletne GIS rešitve. Opravljeni so bili razgovori in pridobljene ponudbe vodilnih slovenskih GIS ponudnikov (Realis, Kaliopa, GD Slovenija, Sinergise);
- prostorski podatki so bili redno ažurirani oz. po potrebi, npr. ob spremembi uredb;
- naročeni so bili novi podatki zemljiškega katastra (GURS). GURS ni posredoval osebnih podatkov zemljiškega katastra, skladno z mnenjem informacijskega pooblaščenca JZ TNP ni upravičen do pridobitve le-teh. V bodoče tako ne bo mogoče več izvesti analize lastništva;
- sodelovanje se z različnimi institucijami BF, DOPPS, PZS, ZGS, ZPL, ZRSVN ..., vključno z izmenjavo podatkov;
- različne analize geografskih podatkov in priprava gradiv za druge službe: grafično gradivo (tisk) za projekt Bohinjka; testirani so bili določeni odprtokodni programi za zajem podatkov o priložnostnih opazovanjih za nadzornike, skenirani fotokartoni ZVKDS za 3 planine in opravljene analize različnih podatkov;
- pomoč sodelavcem pri uporabi GIS orodij;
- pripravljen je bil osnutek protokola za ravnanje s prostorskimi podatki in katalog prostorskih podatkov z metapodatkovnimi opisi (katalog prostorskih podatkov je zasnovan v programu ArcCatalog, metapodatkovni opisi so tako v ArcCatalogu kot tudi v programu SDMS).

Izdelanih je bilo več kartografskih in drugih grafičnih podlag:

- posodobitev in dopolnitev kart za predlog načrta upravljanja,
- karti za predavanje s področja jadranskega padalstva,
- set kart za prijavo projekta LIFE (NIB),
- karte izbranih planin in karta Rudnega polja,
- karta razširjenosti kozoroga in grafične podlage za publikacijo Acta Triglavensia,
- karta poti AAT preko TNP,
- 3D skica mostu čez Triglavsko Bistrico,
- karte za letak za Trento,
- karta za novo zgibanko o barju na Goreljku,
- set kart za popis ptic za NNS v okolici Bohinja,
- karta partnerjev za zloženko v okviru projekta Climaparks,
- zasnova in izdelava karte TNP za novo vstopno table,
- usklajevanje meje 1. varstvenega območja z ZGS OE Tolmin (priprava sloja 1. varstvenega območja za primorski del parka),
- korekcija meje parka glede na spremembe katastra,
- priprava grafičnih podlag in izdelava kart za območje Rudnega polja in Pokljuke (divji petelin),
- izdelava kart in priprava podatkov za izvedbo del ter kontrolo dela v okviru projekta Alpa,
- priprava kart popisnih točk v okviru projekta recharge.green,
- priprava podatkov za spletni brskalnik v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije (projekt recharge.green),
- priprava zasnove, povpraševanj in pridobivanje ponudb za karti TNP za novi informacijsko središče TRB,
- zasnova podatkovnega sloja in začetek zbiranja podatkov o neoznačenih poteh in kolesarskih poteh v TNP,

- priprava in posredovanje podatkov za potrebe strank,
- druge manj zahtevne karte za pomoč pri opravljanju rednih nalog zaposlenih.

Dokončanje posodobitve programske opreme (ESRI ArcGIS for Desktop) ni bilo realizirano:zaradi finančnih ovir.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
prostorske podatkovne baze v prostorskem informacijskem sistemu SDMS	redno vzdrževanje in ažuriranje
izdelava kataloga prostorskih podatkov TNP in metapodatkovnih opisov za podatke v katalogu	izdelan katalog
protokol ravnanja s prostorskimi podatki v JZ TNP	pripravljen je osnutek, potrebna je še uvedba protokola
pomoč zaposlenim pri uporabi prostorskega informacijskega sistema	pravilna in učinkovita uporaba s strani zaposlenih
uporaba in nadgradnja brezplačnih odprtokodnih GIS programov za zahtevnejše prostorske analize	redno posodabljanje
redni letni (po potrebi tudi pogostejši) pregled prostorskih podatkov in njihovo ažuriranje	ažuriranje prostorskih podatkov (letno, polletno oz. pogosteje glede na potrebe
Sodelovanje z različnimi organizacijami na področju izmenjave prostorskih podatkov	izmenjava prostorskih podatkov poteka, vendar na podlagi povpraševanja, potrebna bi bila sistemska ureditev izmenjave podatkov z ustreznimi ustanovami (npr. ZRSVN, ZGS...)
priprava različnih kartografskih in grafičnih podlag za potrebe upravljanja parka	vse podlage so bile izdelane v roku
priprava različnih prostostih podatkov, ki se nanašajo na parkovne vsebine in upravljanje parka	izvedeni dopolnitev in korekcija obstoječih podatkov
izobraževanje na področju sistemov GIS	–občasna udeležba na posvetih s področja geografskih informacijskih sistemov –lastno izobraževanje na področju odprtokodnih sistemov

5.9 Informacijsko izobraževalna služba

Osrednjo vlogo ozaveščanja o pomenu varstva narave in kulturne dediščine imajo informacijska mesta (info središča, info postaje), ki so pomembno prizorišče dogodkov, prireditve, izobraževalnih aktivnosti in tako povezovalna mesta različnih ciljnih skupin, so pa tudi nemalokrat prva informacija posameznim obiskovalcem narodnega parka. Info postaje imajo pomembno vlogo tudi pri promociji narodnega parka, ki pa jo dopolnjujejo še zastopanje na različnih prireditvah ali sejmih. Izobraževalne aktivnosti okoljske vzgoje (predavanja o parku, vodenja, delavnice idr.) se izvajajo v okviru enkratnih, periodičnih ali že tradicionalnih dogajanj in se uspešno vključujejo tudi v šolske učne programe. Pomembno vlogo pri informiranju, ozaveščanju, izobraževanju in promoviranju zavarovanega območja imajo tudi publikacije JZ TNP.

V obeh informacijskih središčih v Trenti in na Bledu se izvajajo projektne investicijska dela, hkrati pa zaradi zmanjšanih sredstev proračuna TNP nismo uspeli sofinancirati delovanja informacijskih točk TNP v Zeleni hiši v Kobaridu in v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. Prav investicije, še

posebej v prenavo informacijskega središča na Bledu pa so dodobra zaznamovala delo informacijsko izobraževalne službe v drugi polovici leta 2013.

Poleg načrtovanih nalog, ki so zavedene v sledečih podpoglavjih, je bilo izvedeno še:

- priprava razstave z naslovom Divjad in lovstvo (Zgornje Gorje, 18. - 29. 3. 2013);
- priprava gradiva, razgovori in svetovanje absolventom pri izdelavi diplomskih, magistrskih nalog s tematiko, vezano na TNP.

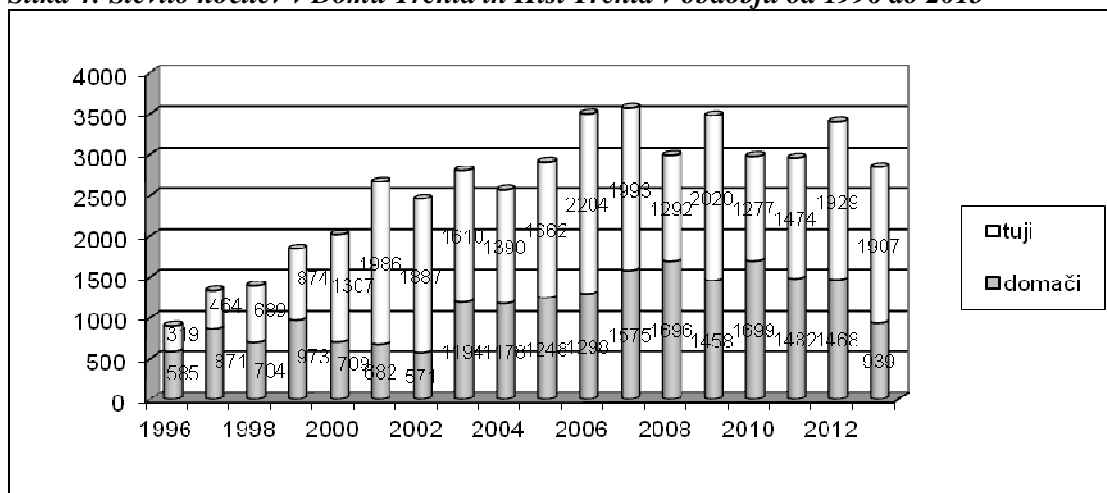
5.9.1 Informacijsko središče TNP Dom Trenta

Informacijsko središče TNP v Trenti je z dvema stalnima postavitvama in začasnimi razstavami največje središče v okviru mreže informacijskih mest TNP. Razstava Info središča je bogatejša za novo stalno razstavo o biotski pestrosti TNP. Ideja za zadnje dopolnitev razstavnih prostorov je sicer že od samega začetka Info središča (1995), vendar je bila zaradi zagotavljanja finančnih sredstev izvedena šele v letu 2013. Ravno tako je bil dokončan gradbeni del pomožnega objekta in predan v uporabo v januarju 2014. Zaradi zapletov pri razpisu za izvedbo kotlovnice na biomaso, pa je objekt bil dokončan in tehnično pregledan 24. decembra 2013. Leto 2013 zaznamuje znatno manjši obisk, ki je predvidoma predvsem posledica poglobljanja gospodarske krize v Sloveniji in deloma tudi relativno slabemu vremenu spomladi in prvem delu poletja. Več obiska je sicer bilo v drugi polovici leta, vendar v celem letu beležimo znatno nižji obisk.

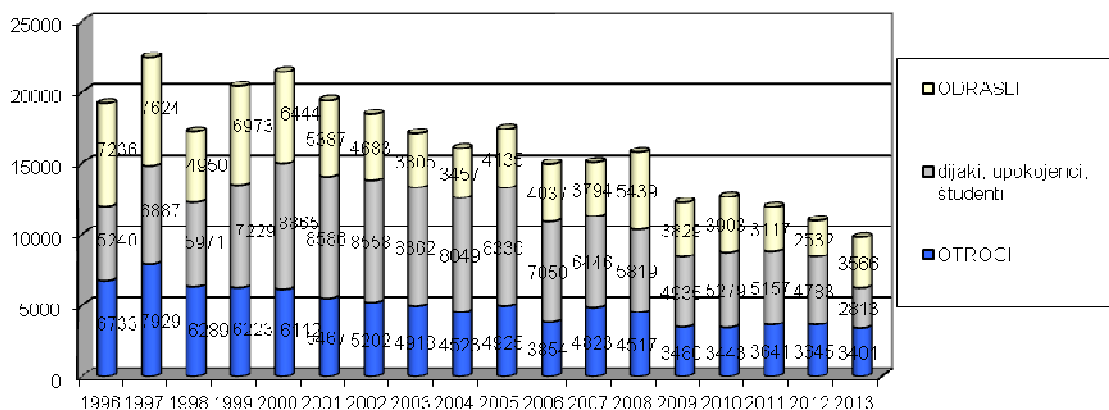
V letu 2013 smo izvedli:

- postavitve razstave višinskih pasov na stebru v avli (projekt Habit-Change),
- nadgradnjo tradicionalnih prireditev (npr. Trentarski senjem, Belarjevi dnevi, Mednarodni glasbeni forum Trenta),
- sanacijo poškodovane infrastrukture zaradi poplav 2012,
- gradbena dela na pomožnem objektu z izgradnjo kotlovnice na sekance - bio maso v okviru Švicarskega sklada in tehnični pregled,
- v Domu Trenta so bile odstranjene plinske peči in sistem ogrevanja priključen na novo kotlovnico na sekance. V velikem delu Doma Trenta je bila zamenjana osnovna napeljava, s tem, da je bila v avlo in večnamensko dvorano (cca 250m²) nameščeno talno ogrevanje.

Slika 4: Število nočitev v Domu Trenta in Hiši Trenta v obdobju od 1996 do 2013

Slika 5: Število in struktura obiskovalcev Dom Trenta v letih od 1996 do 2013

Priveditve v letu 2013:

- 2 predavanji: o alpinistični odpravi v Patagonijo, projekcija fotografij Danila Cedilnika-Dena iz alpinističnih odprav v Andih, Karakorumu in Himalaji,
- stalna razstava o biotski pestrosti TNP v okviru projekta Habit Change,
- 2 začasni razstavi o Jaku Čopu in zvoncih v Posočju,
- 3 gledališke predstave domače dramske skupine,
- glasbeni koncerti poletnih šol Orkester kampa in Mednarodnega glasbenega foruma Trenta,
- Sklop prireditev Trentarski senjem z vodenjem po Soški poti, ekološko tržnico in etnološkimi prireditvami.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno
priprava in izvedba nove razstave o višinskih pasovih	Izvedeno
posodobitev (digitalizacija) multivizije	ni bilo izvedeno zaradi prerezporeditve projektnih sredstev
izvedba tehničnega prevzema pomožnega objekta in pridobitev uporabnega dovoljenja	tehnični pregled 24.12.2013, uporabno dovoljenje predvidoma do konec februarja 2014
izvedba koncerta Primorska poje, Belarjevih naravoslovnih dni, Trentarskega senjema in Foruma Trenta	izvedeno po programu
saniranje Soške poti v celoti do 1. maja 2013	zaključeno do 10. maja 2013
50.000 EUR prometa iz naslova nočitev	realizirano 46.534,59 Cilj je bil ohraniti število nočitev in zagotovitev promet iz naslova nočitev na ravni leta 2012, vendar zaradi zamud pri ureditvi kotlovnice in poglobljanja gospodarske krize v Sloveniji ni uspelo. Delež domačih nočitev je v letu 2013 glede

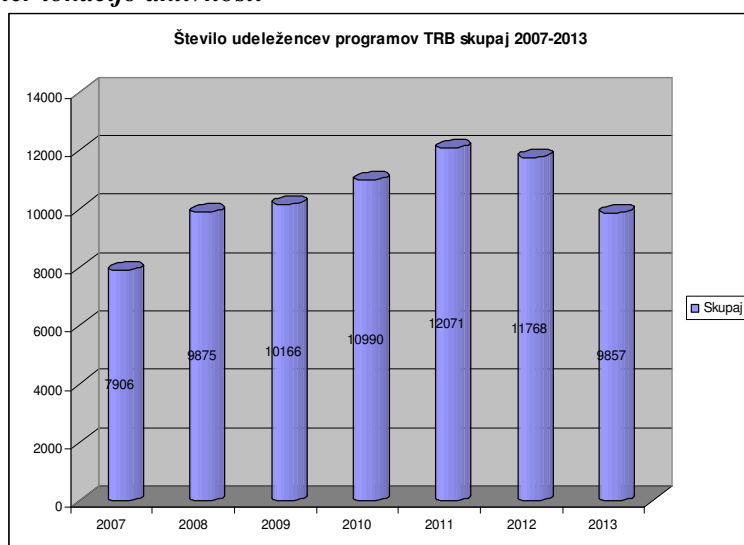
	na leto 2012 upadel za 10 % in dosegel najnižjo raven (33 %) v 17 letih delovanja Doma Trenta.
10.000 obiskovalcev v Domu Trenta	realizirano 9.780 obiskovalcev Zastavljen cilj je bil skoraj dosežen, saj si jih je razstavne prostore ogledalo 9780. Izkupiček iz naslova vstopnin pa je nekoliko manjši, ker je v letu 2013 bil delež prodanih otroških vstopnic večji kot pretekla leta.

5.9.2 Informacijsko središče Triglavska roža na Bledu

Info središče TNP Triglavska roža na Bledu je poleg Info središča TNP Dom Trenta osrednje središče JZ TNP. S skromnimi začetki v letu 2007 je središče do danes vzpostavilo vlogo nosilca različnih dejavnosti v regiji. Čeprav je zunaj območja TNP, stoji ob prometnici, ki je glavna vstopna točka TNP. Zato je tudi vloga tega centra specifična, saj obiskovalce opozarja na TNP in jih usmerja na druge vsebine in točke v parku.

Namen in cilj Info središča Triglavska roža na Bledu je predstavljanje zavarovanega območja TNP, z različnimi orodji in programi spodbujati varovanje okolja, dvigovati zavest o vrednotah in ciljnih varstva TNP in pomembnosti ohranjanja narave in kulturne dediščine. Za različne interesne skupine (lokalni prebivalci, šolske skupine, obiskovalci, obiskovalci s posebnimi potrebami) so v okviru delovanja Info središča TNP Triglavska roža na Bledu na voljo ozaveševalni programi, v dogajanje pa se vključujejo različne interesne skupine in posamezniki z različnih koncev Slovenije, predvsem pa lokalno prebivalstvo z območja in okolice TNP (kot deležniki programov, soustvarjalci ali kot ciljna skupina). Pomemben del obiskovalcev so naključni in organizirani obiskovalci info središča (skupine) oz. njegove stalne ponudbe (razstave, digitalne aplikacije, projekcije) in so glavna ciljna skupina v času stalnih in občasnih razstav v okviru dogodkov in prireditvev.

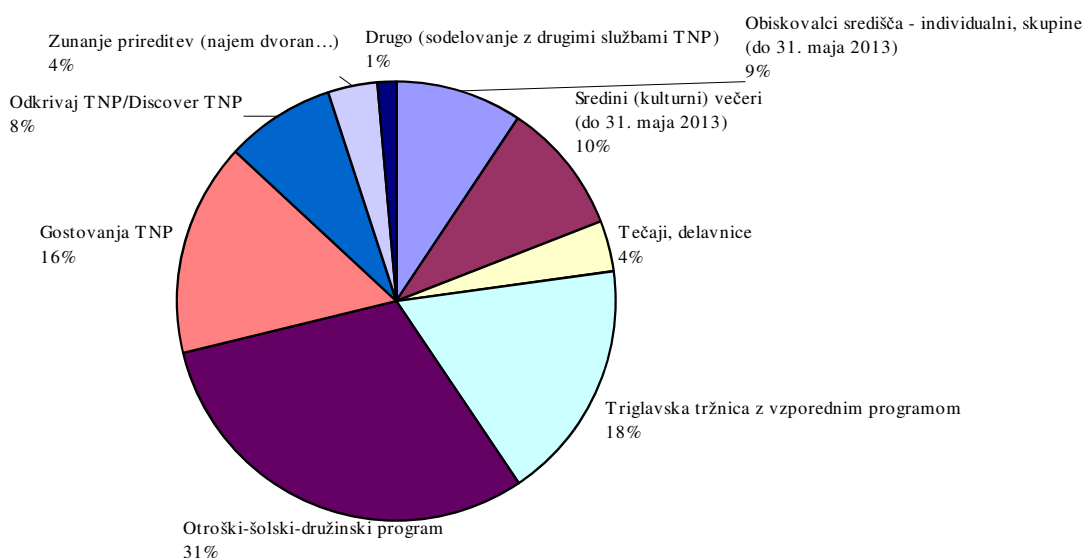
Slika 6: Statistični prikaz udeležencev v letih obratovanja TRB glede na starost in izvor udeležencev ter lokacijo aktivnosti

Tabela 5: Pregled izvedenih aktivnosti za oddelek Info središče Triglavsko roža na Bledu 2013

Sklop aktivnosti TRB 2013	Lokacija		Št. aktivnosti 2013	Št. udeležencev 2013
Obiskovalci središča - individualni, skupine (do 31. maja 2013)	info		/	915
Sredini (kulturni) večeri (do 31. maja 2013)	info		19	953
Tečajji, delavnice	info	teren	34	424
Triglavsko tržnica z vzporednim programom	info		12	1736
Otroški-šolski-družinski program	info	teren	104	2997
Gostovanja TNP		teren	48	1536
Odkrivaj TNP/Discover TNP		teren	56	789
Zunanje prireditve (najem dvoran...)	info		4	356
Drugo (sodelovanje z drugimi službami TNP)	info	teren	3	136
Skupaj			280	9842

Slika 7: Grafični prikaz obiskovalcev 2013 po sklopih v deležih:

Leto 2013 je bilo za delovanje Triglavsko rože prelomno. V marcu 2013 je JZ TNP v sodelovanju z Občino Bled in Turizmom Bled pristopil k projektu Posodobitev Informacijskega središča Triglavsko roža Bled. Prenova poteka od septembra 2013, odprtje pa je načrtovano pred začetkom poletne sezone 2014. Moderno regijsko naravovarstveno turistično info središče bo stičišče tako regionalnih kot lokalnih dogajanj na področju naravovarstva in obiskovanja območja Gorenjske. Glavna naloga poleg informiranja, je ozaveščanje obiskovalcev o pomenu varovanja narave ter predstavitev TNP za spodbujanje nadaljnega obiska.

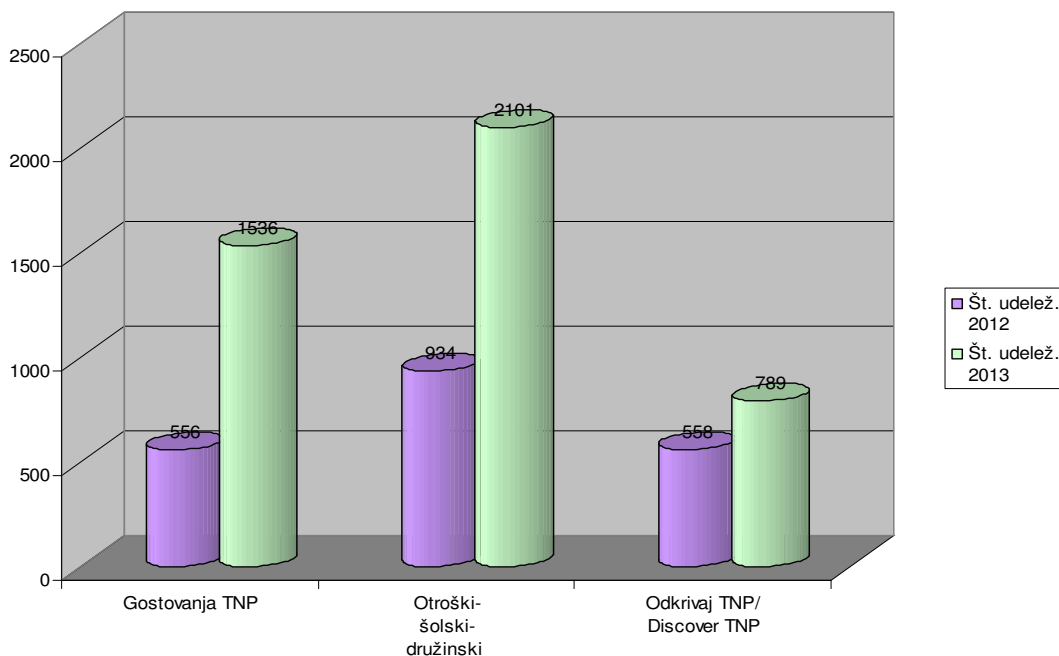
V ta namen je info središče 31. maja 2013 prenehalo z obratovanjem in smo glavnino aktivnosti prenesli na teren. **V statistiki je tako opazen znaten porast števila dogodkov na terenu in števila obiskovalcev le-teh dogodkov, namenjenih različnim starostnim in interesnim skupinam (za 45 %).** Največ dogodkov na terenu je oddelek izvedel na območju občine Bohinj (47 %).

Tabela 6: Število aktivnosti TRB na terenu, primerjava 2012/2013

Sklop aktivnosti TRB	Lokacija	Št. aktivnosti 2012	Št. udelež. 2012	Št. aktivnosti 2013	Št. udelež. 2013	Indeks aktiv. 2013/2012	Indeks udelež. 2013/2012
Gostovanja TNP	teren	29	556	47	1536	162	276
Otroški- šolski- družinski	teren	26	934	56	2101	215	225
Odkrivaj TNP/ Discover TNP	teren	55	558	56	789	102	141
Skupaj		110	2048	159	4426	145	216

Slika 8: Grafični prikaz števila obiskovalcev sklopov na terenu, primerjava 2012/2013

V letu 2013 smo izvedli:

- informiranje obiskovalcev in vodenje skupin v info središču (do 31. maja 2013),
- prirejanje dogodkov v okviru Sredinih večerov (do 31. maja 2013) in Gostovanj TNP na območju MaB Julijske Alpe in širše,
- organizacija vsakomesečne Triglavске tržnice,
- priprava in izvedba programa Odkrivaj TNP/Discover TNP,
- tečajji in ustvarjalne delavnice TNP (delavnice tradicionalnega znanja, fotografske delavnice itd.),
- organizacija različnih programov za šole in družine,
- sodelovanje pri vzpostavljanju novega regijskega naravovarstvenega turističnega središča,
- delovna različica koncepta delovanja in koncepta vsebin novega središča,
- mentorstvo študentom in dijakom pri opravljanju obvezne prakse in izobraževanje,
- sodelovanje pri urejanju in izdaji časopisa Odkrivaj TNP/Discover TNP,
- priprava mesečnih novic za revijo Planinski vestnik,
- priprava prispevkov za lokalne, regionalne in nacionalne medije,

- sodelovanje z drugimi oddelki IIS TNP in drugimi službami TNP na področju dogodkov, izobraževanj itd.,
- pomoč pri pripravi in izvedbi osrednje dogodka projekta LEADER LIN 2011 Otroški parlament TNP o naravi in tradiciji, to je pri otroškem parlamentu (oktober 2013, Bohinjska Bistrica),
- intenzivno delovanje sodelavke TRB kot skrbnice info točke TNP v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani v obdobju treh mesecev (julij – september 2013).

Dejavnosti informacijskega središča Triglavsko roža na Bledu za leto 2013 smo prilagodili dejstvu, da je bilo središče zaradi projekta prenove od 31. 5. 2013 dalje zaradi gradbeno-investicijskih del zaprto. Vse načrtovane aktivnosti v središču so bile do konca maja 2013 izvedene v centru. Namesto načrtovanega informiranja obiskovalcev in vodenja skupin po info centru, je osebje TRB druge načrtovane dogodke izvedlo na terenu in drugih info točkah v TNP. Del teh zunanjih aktivnosti je bil že prvotno načrtovan v programu dela, po zaprtju centra pa se je delež teh aktivnosti v celoti prenesel na teren. V času pripravljavanja programa še ni bil znan datum zaprtja centra, zato so bile aktivnosti načrtovane ne glede na lokacijo, razen vodenja po info centru. Program je bil s tem v celoti izveden in celo presežen, kar je razvidno pri kazalnikih. Učinek delovanja na različnih lokacijah v parku, zlasti v povezavi z drugimi dogodki, pa tudi samostojnimi aktivnostmi, je močno presegel pričakovanja in prepoznavnost TNP na terenu med domačini in obiskovalci. S to prakso velja nadaljevati.

Prenova informacijskega središča Triglavsko roža Bled

Na osnovi skupnega interesa Triglavskega narodnega parka, Občine Bled in gorenjskega turizma, ki ga zastopa Lokalna turistična organizacija Bled, smo vložili vse napore in pridobili pomemben projekt Posodobitev informacijskega središča Triglavsko roža Bled, ki je financiran s strani Evropskega regionalnega sklada, občine Bled, RDO Gorenjska in Triglavskega narodnega parka. Celotna naložba je vredna skoraj 900.000 EUR. Investicijo vodi Občina Bled, odprtje prenovljenega središča načrtujemo pred poletno sezono 2014. Zaposleni v oddelku v sklopu priprave in izvajanja projekta posodobitve info središča zagotavljajo vso potrebno logistično podporo izvajanju projekta, hkrati pa v sklopu delovne skupine sodelujejo pri vodenju projekta in usmerjajo delo pri zasnovi nove stalne razstave v središču ter konceptu delovanja središča.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno:
Z optimizacijo odpiralnega časa info središča (upoštevaje povpraševanje in finančne zmožnosti in projekt ReNaTuS) se približati enakemu številu obiskovalcev info središča kot v letu 2012 (717 obiskovalcev).	Izvedeno oz. preseženo v obdobju 1.1.2013 – 31.5.2013 (915 obiskovalcev)
Izvedba vsaj 50 aktivnosti v okviru Srednjih večerov in Gostovanj TNP.	Izvedeno oz. preseženo (67 aktivnosti)
Sodelovanje z vsaj 24 zunanjimi partnerji, pretežno z območja in okolice TNP (lokalne skupnosti TNP).	Izvedeno, seznam v prilogi
Izvedba 12 Triglavskih tržnic in sodelovanje z vsaj 10 ponudniki z območja in okolice TNP.	Izvedba 12 tržnic
Vsaj 600 udeležencev na programu Discover/Odkrivaj TNP.	Izvedeno oz. preseženo (789 udeležencev)
Izvedba 5 sklopov Ustvarjalnih delavnic TNP.	Izvedeno
Vsaj 2400 udeležencev v programu Vzgojno-izobraževalna dejavnost.	Izvedeno oz. preseženo (2997 udeležencev)
Priprava Strategije sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami.	Ni bilo izvedeno oz. je v pripravi, vzporedno s pripravo na zagon prenovljenega info središča

Izvedba vsaj 5 aktivnosti iz programa Spoznavati, doživljati, razumeti.

Izvedeno

Poleg dogodkov smo izvedli, sodelovali oz. pripravili tudi:

- delovno različico koncepta delovanja novega središča,
- delovno različico koncepta programov novega središča,
- delovno različico koncepta delovanja trgovine v novem središču,
- načrt sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami,
- mentorstvo dvema študentoma pri opravljanju obvezne delovne prakse,
- pri urejanju časopisa Odkrivaj TNP/Discover TNP,
- pri urejanju časopisa Svet pod Triglavom,
- 12 prispevkov za rubriko Novice v reviji Planinski vestnik,
- mesečne prispevke za lokalne, reginoalne in nacionalne medije,
- Otroški parlament v okviru projekta LEADER LIN 2011 Otroški parlament TNP o naravi in tradiciji (Bohinjska Bistrica, 22. oktober 2013, 110 udeležencev).

5.9.3 Pocarjeva domačija

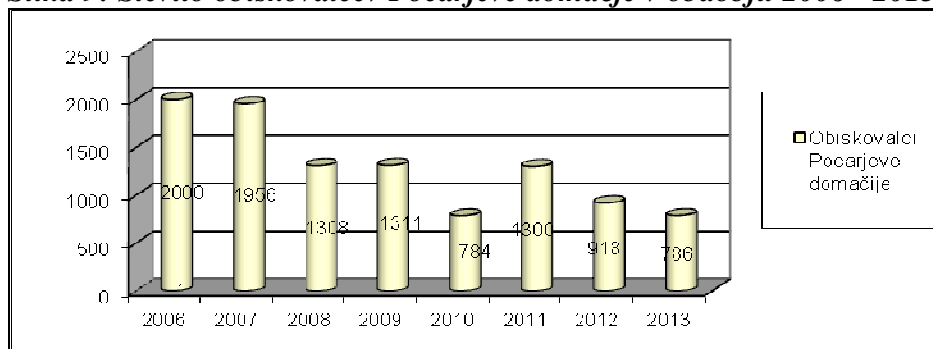
Muzejsko urejena domačija priča o stavbni dediščini ter življenju in delu preteklih stoletij v dolini Radovne. Domačija je avtentičen primer alpske arhitekture 18. stoletja in kulturni spomenik državnega pomena. Gospodarsko poslopje domačije je info postaja in prireditveni prostor TNP.

V letu 2013 je bila Pocarjeva domačija odprta za naključne obiskovalce v juliju in avgustu, ob sobotah in nedeljah. V letu 2013 smo beležili 786 obiskovalcev, kar je za 15% manj kot v letu 2012. Zmanjšanje števila obiskovalcev pripisujemo krajšemu odprtju kot v letu 2012, ko je bila Pocarjeva domačija odprta od konca maja do konca septembra, v poletnih mesecih (juliju in avgustu) pa tudi ob petkih.

V letu 2013 je izvedeno naslednje:

- prireditve: 18.6. – ob Dnevu muzejev, 1.6. - ob odprtju poletne sezone na Pocarjevi domačiji in 29.6. – Dan Alpske konvencije,
- priprava hiše na poletno sezono (generalno čiščenje),
- priprava oglaševalnih premičnih panojev za Pocarjevo domačijo,
- dve poletni delavnici za otroke v sodelovanju s SPM (julij, avgust),
- obnovo streh svinjaka in kozaka,
- 2 prireditvi ob Evropski dan kulture na temo Življenje v alpskih dolinah nekoč in danes,
- uspešna prijava na razpis občine Kranjska Gora za pridobitev sredstev za prireditve,
- uspešna prijava na razpis Ministrstva za kulturo za pridobitev sredstev za konservatorska dela na poslikavi,
- izvedena konservatorska dela na obnovi poslikav.

Slika 9: Število obiskovalcev Pocarjeve domačije v obdobju 2006 - 2013

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
izvedba treh dogodkov na Pocarjevi domačiji	Izvedeno (3)
vodenje 30 različnih skupin	vodenje 12 odraslih skupin
1300 obiskovalcev	786 obiskovalcev
uspešna prijava na razpis občine Kranjska Gora	uspešna prijava na razpis Ministrstva za kulturo (konservatorska dela na poslikavi) in občina Kranjska Gora (sredstva za dogodke)

5.9.4 Objekt Trg svobode 16 v Kobaridu – (Zelena hiša)

V objektu je urejena informacijska postaja TNP skupaj z TIC LTO Sotočje. Uvedena je bila tudi dislocirana pisarna naravovarstvene službe ter prostori projekta Climaparks. Poudarki dela v letu 2013 so na dejavnostih razvoja podeželja in na upravljanju Biosfernega območja Julijske Alpe. Rdeča nit informacijske postaje TNP v Kobaridu je povezovanje podeželja, turizma in varstva narave. Zeleno hišo je v letu 2013 obiskalo 13.513 obiskovalcev.

Izvedene naloge v letu 2013:

- v organizaciji JZ TNP in souporabnikov (partnerskih organizacij) je bilo v Zeleni hiši izvedenih 37 različnih prireditev (razstave, delavnice, posveti), ki se jih je skupno udeležilo 1116 udeležencev,
- informacijsko postajo TNP in TIC v Kobaridu je obiskalo 12400 obiskovalcev.

V organizaciji JZ TNP je bilo izvedeno:

- 16. 4.: otvoritev fotografske razstave in kratka predstavitev novega albuma ŽbrejnkI, Duo Bakalina, udeležencev: 20;
- 11. 6.: Mi smo del vsega in vse je del nas - dogodek ob zaključku delavnic Cicinadzornik za otroke Vrtca Tolmin (razstava izdelkov in krajši kulturni program), udeležencev: 66;
- 11. 7.: otvoritev fotorazstave Živali povezujejo – beloglavi jastreb in predavanje Tomaža Miheliča in dr. Fulvia Genera. Dogodek je bil izveden dvojezično ter v sodelovanju z NP Julijske Predalpe (čezmejni parki), udeležencev: 35;
- 4. 9.: sprejem in predstavitev TNP za vojaške atašeje v Sloveniji, Ministrstvo za obrambo, udeležencev: 20;
- 24. 9.: odprtje fotorazstave Na jugu TNP Gorazda Kutina ter predavanje Po sledih prvih obiskovalcev slovenskih Alp Janeza Bizjaka, udeležencev: 22;
- 29. 11.: obeležitev 10-letnice UNESCO MaB, udeležencev: 50.

Drugo:

- sodelovanje s partnerji (LTO Sotočje TIC Kobarid, PRC), Občino Kobarid, Fundacijo Poti miru v Posočju.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
število izvedenih dogodkov	6
nove vsebine v prostorih Zelene hiše	Nerealizirano (sredstva so bila predvidena v projektu Climaparks, vendar so bila zaradi varčevalnih ukrepov sredstva preusmerjena drugim partnerjem)

5.9.5 Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja

Znotraj Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani deluje tudi informacijska točka TNP, ki je sestavni del muzeja. Namen delovanja informacijske točke je posredovati informacije o TNP ter o njegovi dejavnosti na področju izobraževanja, prireditev in ponudbe vodenih izletov. Vzporedno z vzdrževanjem info točke JZ TNP sodeluje pri organizaciji posameznih dogodkov v Slovenskem planinskem muzeju.

V letu 2013 smo izvedli:

- soorganizacija dogodka Dan Alpske konvencije (junij 2013),
- 3 samostojne dogodke v okviru Gostovanja TNP, ki se jih je udeležilo skupno 113 ljudi
- več sodelovanj v okvirju Vzgojno-izobraževalnih dejavnosti TNP,
- aktivno sodelovanje pri izmenjavi razstav in sodelovanje pri izvedbi drugih dogodkov,
- izvedeno partnersko vodenje po poti Triglavске Bistrice
- dobavo različnih artiklov TNP,
- oskrbo informacijske točke z materialom TNP.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
število sodelovanj v okviru gostovanj in vzgojno-izobraževalnih dejavnosti	Izvedeno – 3 sodelovanja na področju dogodkov (Gostovanja TNP)
urejena točka TNP v SPM	redno oskrbovanje IT z materialom o TNP, informatorka
celoletno sodelovanje pri vzgojno-izobraževalnih aktivnostih	Izvedeno

V letu 2013 JZ TNP zaradi zmanjšanja proračuna ni zagotovil sredstev financiranja delovanja info točke TNP. Obenem pa je JZ TNP zagotovil aktivno sodelovanje v obliki trimesečnega dela informatorka TNP v Slovenskem planinskem muzeju.

5.9.6 Pripravljanje in vzdrževanje poti in označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja

Učinkovito varovanje in posredovanje informacij je možno zagotoviti z dobro urejeno parkovno infrastrukturo na terenu. Parkovna infrastruktura TNP obsega mejne oznake, različne vrste informacijskih in usmerjevalnih tabel ter stebričkov, informacijske točke, parkovne tematske poti, počivališča, razgledišča, brvi, ograje ter cestne zapornice. Gre za skupaj več kot 1.600 objektov, ki zahtevajo stalno skrb in vzdrževanje, hkrati pa je urejanje parka za obiskovalce dinamičen proces, ki vsako leto narekuje nova dela. V mnogih primerih poteka s partnerskim sodelovanjem z lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami (npr. planinska, turistična društva). JZ TNP kot partner ali kot strokovna ustanova sodeluje in pomaga pri urejanju infrastrukture za obiskovalce, ki je vodena s strani drugih deležnikov v prostoru.

V letu 2013 je bilo izvedeno:

- sodelovanje pri načrtovanju, umeščanju, vsebinah in izvedbi ureditev v zvezi s parkovno in turistično infrastrukturo (Tamar, Vrata, Tolminska korita, Mangartsko sedlo),
- vzdrževanje in obnavljanje obstoječe parkovne infrastrukture (poškodovane obstoječe table, ograje, cestne zapornice),
- sanacija Poti Triglavске Bistrice in Soške poti: izvedena zemeljska dela in menjava nekaterih poškodovanih informacijskih tabel,

- izdelava strokovnih podlag za razvojne projekte, ki se bodo izvajali v okviru programa dela, skladno z določbami 10. člena ZTNP-1 (vstopne točke Planina Kuhinja, Planina Polog),
- sodelovanje v delovni skupini Alpe Adria Trail,
- tipske mejne oznake po določilih ZTNP-1: izdelan oblikovni koncept po merilih nove CGP TNP,
- priprava načrta postavitve tabel in besedil za table – v okviru projekta INFO parki,
- sodelovanje pri konceptualnih rešitvah celostne grafične podobe
- sodelovanje pri načrtovanju, umeščanju, vsebinah in izvedbi ureditev v zvezi s parkovno in turistično infrastrukturo (pot Alpe-Jadran, Soška pot, tematska pot Planica - pot po dolini, Info točke v Posočju, Mangrtska cesta, Pot miru).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
število obstoječih nevzdrževanih objektov – pod 15 %	izvedeno: obstoječa infrastruktura je bila vzdrževana v 90 odstotkih
poenotene table pred upravno stavbo TNP	neizvedeno (pomanjkanje finančnih sredstev, zunanost bo urejena v sklopu novega informacijskega središča Triglavsko roža)
število tabel na mejah varstvenih območij – vsaj 20	neizvedeno na terenu, v fazi načrtovanja (sklop nove CGP za infrastrukturo)
sprejet Pravilnik o infrastrukturi TNP	neizvedeno, zaradi priprave nove CGP za infrastrukturo
število enot v bazi GIS	612
število usmerjevalnih tabel za Pocarjevo domačijo – vsaj 5	neizvedeno, zaradi pomanjkanja finančnih sredstev

5.9.7 Vodništvo

Vodeni izleti so pomemben del informiranja in usmerjanja obiskovalcev TNP v luči predstavljanja in popularizacije narodnega parka. V letu 2011 smo pričeli s poskusnim programom vodništva, ki je bil v letu 2012 nadgrajen z vnaprej pripravljenimi vodenji in izobraževanji v luči naravovarstvenih doživetij. V letu 2013 je bilo poleg ustaljenega vodenja za Sava hotele iz leta 2012 storjen velik napredek pri sodelovanju z agencijo M TOURS BLEDE. Pridobili smo tudi tujega naročnika in sicer agencijo VDC iz Italije za katero smo v letu 2013 realizirali petdnevni trekking po visokogorju. Vodeni izleti so bili dobro pripravljene in primerno oglaševani v slovenskem prostoru za slovensko publiko, zadovoljivo je bilo sodelovanje s Sava hoteli na Bledu, agencijo M TOURS iz Bleda ter Slovenskim planinskim muzejem.

Poleg priprave in izvedbe izobraževalnih programov in programov vodenja na povpraševanje smo v letu 2013 izvedli:

- ozaveščanje obiskovalcev na temo varstva narave ter varnega in odgovornega gibanja v zimskih razmerah (teoretični in praktični del – januar 2013),
- tedenska vodenja (skupno 90) in predstavitve tedenskih vodenj s predstavitvijo TNP za različne skupine in splošno javnost (2-krat tedensko v Bohinju, Kranjski Gori in na Bledu), odziv gostov predvsem tujih je bil zelo dober, saj smo imeli v povprečju okoli sto poslušalcev.

S programom predvidene strategije razvoja vodniške službe TNP nismo dokončali v letu 2013, predvsem zaradi povečanja aktivnosti vodenja, bodo pa neposredne izkušnje pomembna osnova za dokončanje strategije v letu 2014.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
skupno število udeležencev na vodenjih	536 udeležencev na 90 vodenjih
povečanje vodenja za znane naročnike iz enega naročnika na dva	Izvedeno

5.9.8 Mobilna točka TNP

Ozaveščanje obiskovalcev parka, lokalnih prebivalcev in še posebej mladih o naravnih in kulturnih vrednotah TNP je eno pomembnejših poslanstev TNP. V ta namen smo v letu 2012 pred turistično sezono v mrežo informacijskih mest vključili pomembno novost – Mobilno informacijsko točko (MIT). MIT sestavljajo predelano kombi vozilo in skrbno zasnovana ter sodobno oblikovana oprema, namenjena za predstavitve v različnih okoljih in ob različnih dogodkih. Omogoča posredovanje avdiovizualnih vsebin s pomočjo multimedijske opreme, ki je nameščena v vozilu in premične razstave TNP z naslovom Človek in narava hodita z roko v roki. MIT bomo za namene ozaveščanja in informiranja obiskovalcev TNP ter za predstavitve v lokalnih skupnostih in v šolah predstavljali v območju TNP, krajih v Sloveniji in v tujini.

V letu 2013 poleg prisotnosti v različnih delih ob različnih dnevih in organiziranih prireditvah izvedli:

- poskusno preventivno preverjanje uporabe plazovnih žoln na terenu v zimski sezoni,
- predstavitev MIT na različnih informacijskih in izobraževalnih programih ter srečanju nadzornikov v Alpah (prireditve Danilo Re) v NP Vanoise v Franciji,
- vključevanje MIT v programe obeh info središč TNP,
- programe za otroke v okviru sodelovanj s šolami v Tolminu, Podbrdu in Solkanu za spoznavanje živalstva, geologije in posebnosti TNP z didaktičnimi pripomočki.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
število dni uporabe pri različnih informacijskih in izobraževalnih programih v letni in zimski sezoni (najmanj 10),	48
število obiskovalcev na posameznih območjih (najmanj 10),	Vsakokrat več kot 10 obiskovalcev
spremljanje števila obiskovalcev	52 udeležencev na izobraževanju varstva pred snežnimi plazovi

5.9.9 Druge izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti

Belarjevi naravoslovni dnevi

Priprava in izvedba mednarodnih Belarjevih naravoslovnih dni (22. in 23. maj – ob evropskem dnevu parkov) za osnovnošolce iz občin TNP in drugih šol. Sodelovalo je več kot 500 osnovnošolcev, katerim so sodelavci JZ TNP predstavili zanimivosti in posebnosti TNP in Soške poti. V Informacijskem središču Dom Trenta je bil za otroke organiziran še dan odprtih vrat s poudarkom na predstavitvi nove stalni razstave o biotski raznovrstnosti v TNP. Sodelujoče šole so v Domu Trenta pripravile še razstavo na temo Voda kot dragocen vir življenja.

Petkovi popoldnevi v parku

Priprava in izvedba družinskega programa s poučnimi delavnicami za otroke v naravi. V letu 2013 so bile izvedene štiri delavnice (življenje v sklanih stenah – maj 2013, barja – junij 2013, grbinasti travniki – julij 2013 in topoljubno rastlinstvo – avgust 2013).

Program Cicinadzornik

Program, ki ga pripravljamo v Vrtcu Tolmin od leta 2011, je namenjen predšolskim otrokom in je zasnovan kot učenje o naravi in naravovarstvu na najenostavnejši način. Izvedene so bile tri delavnice (skupno 44 udeležencev) ter dogodek ob zaključku delavnice v Zeleni hiši junija 2013 z naslovom Mi smo del vsega in vse je del nas (66 udeležencev). TNP je sodeloval tudi pri 2-dnevnem obisku otrok v vasi Čadrg (april 2013), skupno 18 udeležencev.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Izvedene načrtovane aktivnosti in število udeležencev.	Da; Belarjevi naravoslovni dnevi (500 udeležencev), Petkovi popoldnevi v parku (61 udeležencev) in Cici nadzornik (44 udeležencev)
Učinkovito preventivno delo za omejevanje uporabe pirotehnik (razmerje med številom evidentiranih kršitev uporabe pirotehnik v letih 2012 in 2013).	Da; izvedena ozaveščevalna akcija Pirotehnik v TNP – NE! glede na pretekla leta beležimo manjšo porabo pirotehnik
Učinkovito preventivno delo za omejevanje nabiralništva (razmerje med številom evidentiranih kršitev nedovoljenega nabiranja gozdnih dobrin v letih 2012 in 2013).	Naloga Zmerno je pravo za zdravo naravo ni bila izvedena zaradi predstavitve organizacije mednarodnega mikološkega srečanja na leto 2014.

5.9.10 Založništvo

Publikacije JZ TNP so periodične (časopis Svet pod Triglavom) in občasne. Med slednje sodijo strokovna literatura (Acta Triglavensia, zbirka Razprave in Raziskave) in promocijske tiskovine (zloženske oz. promocijske publikacije, stenski koledar).

Priprava stenskega koledarja 2014

Stenski koledar je stalnica ponudbe TNP. Osrednja tema koledarja 2014 z naslovom Po sledih časa je kulturna dediščina. Na podložnem kartonu je besedilo o nepremični kulturni dediščini v TNP v slovenskem in angleškem jeziku.

Acta Triglavensia

Osrednja tema druge številke znanstveno-izobraževalnega časopisa TNP Acta triglavensia je divji petelin. Predstavljeni so podatki o divjem petelinu iz arhiva JZ TNP ter trendi oziroma stanje prostorske razširjenosti in populacijske dinamike. V publikaciji so objavljeni tudi kratki prispevki o raziskavah, ki potekajo na območju TNP. Publikacija je bila financirana iz projektnih sredstev.

Časopis Svet pod Triglavom

20. številka časopisa je izšla decembra 2013 v nakladi 1650 izvodov. V njej so predstavljene aktualne vsebine s področij rednega dela in projektov JZ TNNP ter zanimivosti o naravi in kulturni dediščini. Med osrednjimi prispevki so naslednje vsebine: TNP – zaloga podzemne pitne vode, znak kakovosti TNP, obnova poslikav na Pocarjevi domačiji in razvoj informacijskih središč TNP. Izid časopisa sta finančno podprla Slovenska nacionalna komisija za UNESCO in Stalni sekretariat Alpske konvencije.

Odkrivaj / Discover – časopis za obiskovalce TNP

Program s predlogi za doživljanje TNP, koristne informacije o parku ter napotki za varen obisk gora so zbrani v posebni publikaciji z naslovom Odkrivaj / Discover v slovenskem in angleškem jeziku, ki ga obiskovalci parka lahko brezplačno dobijo na vseh info mestih TNP in turističnih pisarnah. Publikacija je izšla s pomočjo sponzorskih sredstev oglaševalcev v časopisu.

Fotoarhiv

Z novimi fotografijami in prispevki novih avtorjev se je dopolnjeval skupni arhiv »izbranih« fotografij za promocijo, založništvo, publikacije idr.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
izdaja časopisa Odkrivaj	Da
izdaja stenskega koledarja TNP za leto 2014	Da
izdaja časopisa Svet pod Triglavom	Da (ena številka)
priprava informativne zloženke TNP	Vsebine zloženke so pripravljene, a tisk ni bil izveden zaradi usklajevanja nove celostne podobe označevanja varstvenih območij; izvedba le te je bila prestavljena v leto 2014

Drugo:

- vsebinska zasnova in priprava razstave Divjad in lovstvo (Zg. Gorje, 18. - 29. 3. 2013),
- priprava in sodelovanje pri izvedbi »Eko delavnice« (predstavitev TNP ter čiščenje, postavitve rastlinske čistilne naprave) v okviru mednarodne izmenjave predstavnikov študentske organizacije ESTIEM (European Students of Industrial Engineering and Management) (Biotehniški center Naklo, 23. 8. 2013),
- sodelovanje pri snemanju oddaje Slovenian Magazin v koritih Mostnice s pokritjem vsebin nežive narave (9. 7. 2013) in pri snemanju oddaje Na lepše v koritih Mostnice s pokritjem vsebin nežive narave (22. 10. 2013),
- vsebinska priprava fotodelavnic v okviru TNP,
- ozaveščevalne aktivnosti (Pirotehnika v TNP – NE): priprava plakatov, letakov, sporočil za medije, aktivno povezovanje s PZS in CIPRO ter izvedba razpis otroškega tematskega likovnega natečaja,
- priprava zasnove geoloških vsebin in sklopa biotske raznovrstnosti za stalno razstavo ter uredništvo fotografskega materiala za razstavo v informacijskem središču na Bledu.

5.9.11 Promocija

Promocija je pomemben del komunikacije, s pomočjo katere obiskovalce usmerjamo, obveščamo in privabljam. Povečujemo prepoznavnost in ugled parka med ljudmi, informiramo in izobražujemo zainteresirano javnost. Pomemben del promocije je vsakodnevno informiranje in usmerjanje posameznikov v Info središčih in info točkah, preko različnih medijev, na različnih dogodkih in sejmih doma in v tujini. Na slovenskih sejmih se je TNP v letu 2013 predstavljala skupaj z naravnimi parki Slovenije ter na dogodkih in sejmih pod okriljem MKO, odzivali pa smo tudi povabilu partnerskih parkov in izvajali promocijo na njihovih dogodkih. Svojo prepoznavnost navzven je park gradil z novo CGP.

Pomembna promocija TNP so prireditve in dogodki TNP v Triglavski roži na Bledu, Domu Trenta, na Pocarjevi domačiji, info točkah TNP (v Slovenskem planinskem muzeju in v Zeleni hiši v Kobaridu) ter na terenu.

Dogodki in prireditve so bili objavljeni na spletni strani TNP, v časopisu Odkrivaj ter v različnih drugih medijih (lokalni časopisi, spletne objave), na spletnih straneh drugih ponudnikov.

V letu 2013 smo se uspešno dogovorili z MKO za skupno predstavljanje na sejmih in dogodkih, ki potekajo pod njihovim pokroviteljstvom (AGRA, Narava zdravje, 3 življenjsko obdobje, Dan slovenske hrane).

V letu 2013 smo opravili:

- posredovanje ponudb in informacij o parku po e pošti,
- priprava skupnega koledarja dogodkov in prireditev 2013,
- koordinacija in izvedba programov vodenj,
- izvajanje dogodkov in prireditev po izdelanem programu 2013,
- izvajanje nadzora nad uporabo različnih elementov nove CGP,
- sodelovanju pri pripravi novih elementov CGP (označevanje info mest in točk, varstvenih območij),
- promocijske akcije za podporo obiska info središč in točk (letaki za goste drugih turističnih akterjev na območju TNP (letak za Info središče Dom Trenta), dodatna promocija v sklopu programa Odkrivaj,
- posredovanje ponudbe koč na spletni strani, tekoče urejanje, koordiniranje, promocijske aktivnosti na straneh Slovenia holidays in Slotrips
- udeležbo na sejmu TIP v sodelovanju s parki Slovenije
- udeležba sejma AGRA z lokalnim ponudnikom (pod okriljem MKO)
- udeležba sejma Narava zdravje z lokalnim ponudnikom (pod okriljem MKO)
- udeležba Festivala za tretje življenjsko obdobje (pod okriljem MKO)
- udeležba dogodka ob dnevu slovenske hrane v avli MKO skupaj z lokalnim ponudnikom

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
udeležba na dogodku Naravnega parka Julijsko predgorje	udeležba 2 dogodkih Naravnega parka Julijsko predgorje (I)
udeležba na ključnih promocijskih dogodkih v parku in izven njega (3)	izvedba promocijske akcije za podporo info središč in točk v sklopu programa Odkrivaj
izvedba promocijske akcije za podporo info središč in točk	promocijske akcije za podporo obiska info središč in točk (letaki za goste drugih turističnih akterjev na območju TNP), dodatna promocija v sklopu programa Odkrivaj
izvedba sistema označb z novo CGP	izvedba sistema označb z novo CGP v Upravni stavbi ni bila izvedena zaradi pričetka izgradnje novega Info središča, ki se nahaja v avli in kleti upravne stavbe; prestavljeno v leto 2014
predstavitev ponudbe TNP na strani www.sloveniaholidays.com	predstavitev ponudbe TNP na strani www.sloveniaholidays.com in na spletni strani Slotrips
Sodelovanje na sejmu TIP	udeležba na ključnih promocijskih dogodkih v parku in izven njega (5) (TIP, AGRA, Narava zdravje, Festivalu za 3 življenjsko obdobje, Dan slovenske hrane)
izvedba sistema označb z novo CGP v Upravni stavbi	ni bilo izvedeno zaradi pričetka izgradnje novega Info središča, ki se nahaja v avli in kleti upravne stavbe; prestavljeno v leto 2014

5.9.12 Informacijsko – izobraževalno središče TNP Bohinjka

JZ TNP ima v Stari Fužini manjši kompleks treh objektov, od katerih sta dva pogorela leta 2007. Namen projekta Informacijski center Bohinjka je do aprila 2015 vzpostaviti javno informacijsko – izobraževalno središče TNP za območje bohinjskega dela TNP na danes neustrezno izkoriščeni lokaciji in v obstoječih objektih, ki so v lasti RS in upravljanju JZ TNP v Stari Fužini. Projekt je predmet sofinanciranja Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo skupno (v višini 1.075.000 evrov), Ministrstva za kmetijstvo in okolje (v višini 147.800 evrov-del DDV kot neupravičen strošek) ter delež TNP (v višini 186.885 evrov-sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, lastna sredstva za kritje dela DDV in predinvesticijskih aktivnosti).

Izvedeno:

- izpeljan postopek spremembe gradbenega dovoljenja: odločba o sprememb gradbenega dovoljenja je bila izdana 26.7.2013, pravnomočna dne 7.8.2013,
- izdelan je bil projekt za izvedbo,
- tekom leta 2014 smo zaradi spremembe gradbenega dovoljenja ter spremembe zakonodaje (dvig stopnje DDV) morali pripraviti dve novaciji vloge za pridobitev EU sredstev,
- dne 11.10.2013 smo pridobili Odločbo MGRT št. OP RR/3/1/20-9-MGRT o dodelitvi sredstev za projekt »Informacijski center Bohinjka«,
- pripravljene so bile dokumentacije, izvedeni so bili postopki ter sklenjene pogodbe za javna naročila:
  - strokovno tehnično svetovanje (marec 2013),
  - izvajalec GOI del (junij-november),
  - gradbeni nadzor (september-november),
- nadaljevalo se je delo na obstoječih osnovah glede oblikovanja vsebine, velik pomen za TNP je tudi navezava komunikacije, vključevanje predstavnikov občine, lokalne-krajevne skupnosti, predstavnikov turizma idr. iz Bohinja,
- Izvedena je bila uvedba v delo, sredi decembra 2013 so bila izvedena rušitvena dela.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Izpeljava postopka spremembe gradbenega dovoljenja in izdelavo projekta za izvedbo (PZI).	- izpeljan postopek spremembe gradbenega dovoljenja: odločba o sprememb gradbenega dovoljenja je bila izdana 26.7.2013, pravnomočna dne 7.8.2013 - izdelan je bil projekt za izvedbo
Pridobitev odločbe o sofinanciranju s strani EU - Evropskega sklada za regionalni razvoj, naložbe v infrastrukturo ter nacionalnih sredstev za področje turizma.	- tekom leta 2014 smo zaradi spremembe gradbenega dovoljenja ter spremembe zakonodaje (dvig stopnje DDV) morali pripraviti dve novaciji vloge za pridobitev EU sredstev; - dne 11.10.2013 smo pridobili Odločbo MGRT št. OP RR/3/1/20-9-MGRT o dodelitvi sredstev za projekt »Informacijski center Bohinjka«
Pripraviti razpisno dokumentacijo za izvajalca GOI del, gradbeni nadzor; strokovno svetovanje ter izvedba postopkov javnih naročil.	pripravljene so bile dokumentacije, izvedeni so bili postopki ter sklenjene pogodbe za javna naročila: -strokovno tehnično svetovanje (marec 2013) - izvajalec GOI del (junij-november), - gradbeni nadzor (september-november)
Delo na vsebinah IC Bohinjka-	nadaljevalo se je delo na obstoječih osnovah

	glede oblikovanja vsebine, velik pomen za TNP je tudi navezava komunikacije, vključevanje predstavnikov občine, lokalne-krajevne skupnosti, predstavnikov turizma idr. iz Bohinja
Začetek gradnje.	- izvedena je bila uvedba v delo, sredi decembra 2013 so bila izvedena rušitvena dela.

5.10 Naravovarstvena nadzorna služba ter varstvo prostoživečih živali

5.10.1 Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ

Naravovarstvena nadzorna služba (NNS) je terensko organizirana služba na območju TNP. Izvaja naravovarstveni nadzor v prostoru, s sodelovanjem strokovnih služb TNP (zbiranje analitičnih podatkov), sodeluje pri preventivnem, vzgojno izobraževalnem delu, vodenju in ozaveščanju obiskovalcev ter delu z mladimi. Nadzorno službo (npr. neposredni nadzor in opozarjanje) opravlja 22 oseb, izvajanje javnih pooblastil nadzora pa 16. Vsi naravovarstveni nadzorniki veliko časa namenjajo tudi postavljanju in vzdrževanju parkovne infrastrukture in skrbništvu za koče TNP. Delo naravovarstvene nadzorne službe je razdeljeno na 5 naravovarstvenih oddelkov (Bohinj, Kranjska Gora, Pokljuka – Mežakla, Trenta in Posočje), ki jih sestavlja 14 okolišev, velikih 4000 do 5000 ha, ki so v območju Lovišča s posebnim namenom Triglav (LPN) in preostalo območje TNP, ki ni v upravljanju LPN (25000 do 30000 ha).

Zaradi množičnega obiska predvsem ob koncih tedna v poletnih mesecih je ukrepanje NNS oteženo. Opažamo porast enodnevnih gostov in zelo izrazite konice ter obremenitve nekaterih ključnih točk (npr. Bohinjsko jezero, Vršič, izvir Soče... Prav tako se odraža nezmožnost ukrepanja tudi ostalih služb, ki izvajajo nadzor (policija in redarska služba). V letu 2013 smo zgledno sodelovali z občino Bohinj pri urejanju problematike na področju obiska tako v okolici Bohinjskega jezera kot tudi v visokogorju.

V letu 2013 je bilo izvedeno:

- izvajanje neposrednega nadzora na območju TNP (dnevni obhodi, sodelovanje z drugimi pristojnimi službami, dežurstva ob koncih tedna in posebnih dogodkih, opozarjanje in izvajanje prekrškovnih postopkov),
- redno interno izobraževanje NNS;
- sodelovanje z lokalnimi, agrarnimi, pašnimi skupnostmi na območju parka in v njegovi neposredni okolici (očiščevalne akcije na planinah in v visokogorju, prenos materiala na planine v visokogorju ob pričetku paše v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo – 15. Helikopterska eskadrija SV),
- sodelovanje pri izobraževalnih aktivnostih (vodenja TNP po parkovnih poteh, Belarjev naravoslovni dan, na točkah TNP v osnovnih šolah v Gorjah, na Bohinjski Bistrici in Mostu na Soči),
- ozaveščanje in informiranje obiskovalcev na terenu (ozaveščevalne akcije ob koncih tedna v dolinah in visokogorju v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve - Varno v gore, skupni obhodi s policijo), ozaveščevalna akcija Pirotehnika v TNP – NE!,
- strokovno sodelovanje na različnih vsebinah, ki so vezane na upravljanje TNP (popis stanja v naravi in zbiranje različnih podatkov),
- sodelovanje s policijskimi postajami in redarsko službo glede obveščanja in ukrepanja v primeru kršitev,
- sanacija parkovnih poteh (Pot Triglavске Bistrice, Soška pot, Pokljuška soteska in učna pot šotno barje na Goreljku),
- Sodelovanje v akcijah z lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč na območju parka, čiščenje planin (Laška seč, Velo polje, rovti v dolini Vrat.),
- sodelovanje NNS pri vodenju obiskovalcev po parkovnih učnih poteh (Šotna barja na Pokljuki, Miklavževa pot, Pot Triglavске Bistrice, Soška pot, Mostnica) in sodelovanje pri izobraževalnih

programih (Belarjevi naravoslovni dnevi, Mladi nadzornik in izobraževalne delavnice za osnovnošolce).

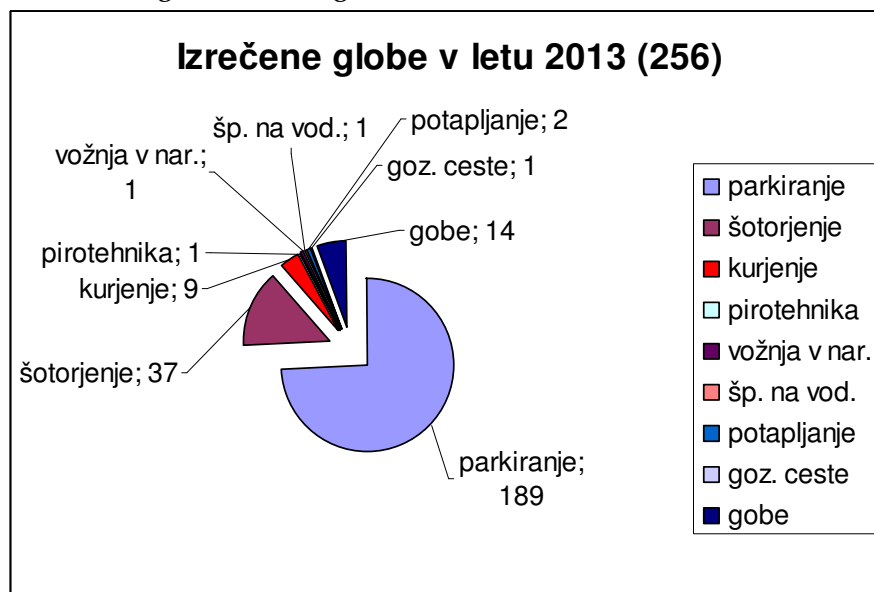
Prekrškovni organ

Prekrškovni organ vključuje nadzor na območju narodnega parka ob upoštevanju ZTNP-1 in veljavnih uredb (Uredba o varstvu samoniklih gliv, Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju). Delo prekrškovnega organa vključuje tudi izdajo odločb, pisanje plačilnih nalogov, poročanje, vodenje evidenc, zbiranje podatkov iz uradnih evidenc. Naravovarstveni nadzorniki so za omenjena dela usposobljeni, imajo pooblastilo, izdano na podlagi ZON, za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga.

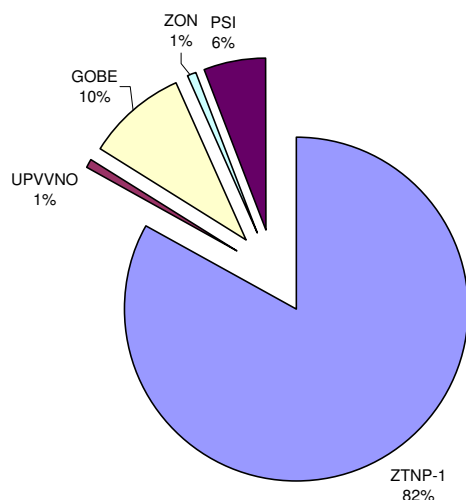
Izvedene naloge v letu 2013:

- Zaključevanje zadev iz leta 2012 (izdaja plačilnih nalogov na podlagi prejetih podatkov o lastništvu vozila, za kar je bila zaprosena UE Radovljica ter vodenje evidence izdanih plačilnih nalogov).
- Intenzivno zaključevanje zadev pred spremembo ZP-1 (14.6.2013). Vsi uvedeni postopki so bili zaključeni (izdaja štirih odločb, od tega sta dve kršitvi s področja parkiranja izven za to določenih mest vezani na zahtevo za sodno varstvo, ena odločba je bila izdana zaradi izvajanja rekreacijskih dejavnostih na rekah, ena pa iz področja izvajanja snemanja brez soglasja).
- Izdanih je bilo 213 plačilnih nalogov oziroma obvestil o prekrških.
- Napisan je bil en pisni predlog pristojnemu prekrškovnemu organu (helikopterski prelet).
- Izdanih je bilo 8 odločb (3 x zahteva za sodno varstvo, 2 x pisni predlog drugega prekrškovnega organa, 1 x snemanje, 1 x vzlet in pristanek jadralnega padalca, 1 x aktivnosti na vodotokih)
- Intenzivna priprava na spremembo ZP-1 in izvedba razgovorov s policijsko postajo Kranjska Gora medobčinskim inšpektoratom z Jesenic. Narejeni so bili tudi popravki obvestil o prekrških in pripravljena in posredovana navodila za izvajanje za vse NN še pred 14.6.2013.
- Priprava odgovorov na vprašanja novinarjev in strank.
- Spremljanje zakonodaje (tako glede kršitev kot tudi glede novosti in sprememb na prekrškovnem področju).
- Izrečenih je bilo 936 opozoril, največ v avgustu (372).
- Sodelovanje z drugimi prekrškovnimi organi in sicer z namenom reševanja zapletenih primerov (lovski inšpektor glede izvajanja padalskih skokov – base jumper) in priprave na poletno sezono ter s PP Kranjska Gora in medobčinski inšpektoratom in redarstvom z Jesenic.

Slika 10: Pregled izrečenih glob v letu 2013

Slika 11: Delež izrečenih opozoril po predpisih v letu 2013

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Dosledno izvajanje vsebin ZTNP-1, za katere je pristojna NNS s področja neposrednega nadzora v naravi in posledično odločanja o prekrških	izvajanje neposrednega nadzora na celotnem območju parka, skladno z zakonodajo je bilo izrečeno 256 glob in 936 opozoril.
Izvedene akcije z drugimi upravljavci na območju TNP (policija, gorska policijska enota 2x redarska služba), akcije so bile izvedene po predhodnem dogovoru.	- izvedena 4 skupne ozaveščevalne akcije z Gorsko policijsko enoto na najbolj obiskanih poteh v visokogorju in v dolinah na območju Trente in Bohinja - izvedenih 6 večernih obhodov v sodelovanju s policijo - sodelovanje z redarsko službo (Bohinj).

5.10.2 Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav

Lovsko čuvajsko službo v LPN Triglav opravlja 14 naravovarstvenih nadzornikov, ki imajo opravljen izpit za lovskega čuvaja ter s tem ustrezna pooblastila.

Izvedeno:

- lovsko čuvajski nadzor v 14 okoliših,
- zbiranje podatke o stanju posameznih vrst prostoživečih živali (monitoring),
- izvajanje biomeliorativnih del ter dela na lovskih napravah,
- spremljanje zdravstvenega stanja divjadi ter izvajanje izrednih posegov,
- izvajanje odstrela divjadi,
- evidentiranje najdenih poginulih živali,

- priprava materialnih dokazov odvzete divjadi,
- priprava divjačine za oddajo,
- sodelovanje pri ocenjevanju škod po divjadi,
- izvedba iskanja obstreljene divjadi (lovska kinologija),
- izvajanje rednega nadzora terena,
- sodelovanje pri letnem strokovnem izobraževanju,
- organizacija več dogodkov v sodelovanju s partnerji.

Podrobni podatki so navedeni v poročilu Pregled odstrela in izgub divjadi za leto 2013 in poglavju 5.6.5.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Uspešno izvajanje redne lovske čuvajske službe z enim naravovarstvenim nadzornikom – lovskim čuvajem v vsakem naravovarstvenem okolišu,	izvedeno
Opravljen naloge iz letnega načrta.	izvedene vse naloge, ki so opredeljene v letnih načrtih LPN Triglav

5.10.3 Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)

V evidenco PNNS TNP je leta 2013 vpisanih 61 posameznikov.

Interno izobraževanje za nove prostovoljne nadzornike je v JZ TNP potekalo praviloma vsaki dve leti, zadnjič leta 2002. Leta 2003 sta namreč usposabljanje in evidenca PNNS prešla na pristojno ministrstvo, ureja pa ju Uredba o določitvi programa usposabljanja za izvajanje neposrednega nadzora v naravi (Ur. l. RS, št. 30/03). Določene spremembe v smislu poenotenja na državni ravni so se pojavile tudi z urejanjem znaka in izkaznice, kar predpisuje Pravilnik o službenem znaku, izkaznici in uniformi naravovarstvenih nadzornikov (Ur. l. RS, št. 37/03).

PNNS TNP je organizirana znotraj NNS TNP in deluje na podlagi letnega plana dela. Tega pripravi vodja PNNS v sodelovanju s t. i. iniciativnim odborom PNNS, ki ga sestavlja sedem prostovoljcev. Akcije PNNS so izobraževalne (seminar, ekskurzija), informativne (popularizacija) in delovne (čiščenje – smeti, pašniki). V zadnjih letih nekaj prostovoljcev aktivneje vključujemo tudi v delo poklicne NNS v poletni sezoni, na najbolj obiskanih območjih parka (Velo polje, Dolina Triglavskih jezer, Bohinj, Krnska jezera).

Vsi PNN TNP imajo pooblastilo o usposobljenosti za izvajanje neposrednega nadzora v naravi (skladno s 1. in 2. odstavkom 175. čl. ZON). Na terenu se lahko izkažejo z izkaznico PNNS ter nekaj osnovnimi kosi uniforme (kratka majica, kapa s senčnikom, termovelur jopič).

Ker je aktivna le dobra tretjina PNNS, bi bilo smiselno organizirati letna usposabljanja za t.i. interno podaljšanje statusa PNNS. Tako bi skupino evidentiranih prostovoljcev zožili na zgolj aktivne. S tem bi lahko postali učinkovitejši, obenem pa iz razpoložljivih finančnih sredstev aktivnim zagotovili več (več oz. pogostejša, še vedno osnovna oprema, namesto enodnevnih, večdnevne ekskurzije, več (namenskega) promocijskega oz. informativnega materiala, možnost kritja določenih stroškov ipd.).

Izvedeno:

- redni letni izobraževalni seminar, 24. 4. 2013, Bled – v sklopu rednega letnega izobraževanja za NNS TNP,
- čiščenje zarasti na Velem polju, 10. 8. 2013,
- koordinacija poletnega dežuranja na Velem polju, v Dolini Triglavskih jezer ter pri Krnskem jezeru (julij-september). Sodelovalo je 5 PNN, ki so skupaj opravili 15 dni dežurstev na Velem polju, 18 dni v Dolini Triglavskih jezer ter 7 dni pri Krnskem jezeru. Sodelujočim je TNP kril en tople obrok dnevno v najbližji planinski postojanki.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
število izvedenih akcij	3
število udeležencev na akcijah	55

5.10.4 Program Mladi nadzornik

Mladi nadzornik je program izobraževanja mladih, ki živijo v TNP in njegovi neposredni okolici. Prvič je bil izveden leta 2002 kot pilotni projekt Federacije Europarc. V program so vključeni mladi od 13. leta starosti dalje. Glavni nameni programa so: predstavitev parka in pomena zavarovanih območij nasploh, spoznavanje namena in vlog naravovarstvenega nadzornika ter vzgoja. Program obsega tabor (začetni, nadaljevalni, mednarodni) in posamezne enodnevne akcije ter za zaključeno skupino traja pet let. Program so v letu 2013 financirali predvsem udeleženci in lokalne organizacije (planinska društva, osnovne šole), JZ TNP pa iz projekta Unesco MAB.

Izvedene aktivnosti:

- nadaljevalni tabor na Tolminskem (planina Razor, ČŠOD Soča, Tolmin), 6.-10.8.2013. 10 udeležencev, mednarodni tabor v NP Bavarski gozd, 13. – 20.7. (2 mlada nadzornik),
- udeležba (2 mlada nadzornika) na 1. mednarodni Europarcovi konferenci za mlade, v okviru redne letne konference Europarca na Madžarskem, 9.-12.10.2013.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Skupno število udeležencev na nadaljevalnem in mednarodnem taboru	14 – 2-dnevni obisk Rezije pa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bil izveden.

6 IZVAJANJE DEL IN NALOG, POVEZANIH Z MEDNARODNIMI OBVEZNOSTMI

Republika Slovenija je podpisnica mnogih mednarodnih konvencij in je članica Združenih narodov, Sveta Evrope, Evropske unije in preko svojih ministrstev ter organov v sestavi tudi članica številnih mednarodnih okoljevarstvenih in naravovarstvenih organizacij. Na področju varstva narave so v mnogih primerih prav zavarovana območja – parki najboljši inštrument varstva, upravljanja in izvajanja različnih predpisov in določil. TNP pri tem ni izjema, zato je izvajanje del in nalog, povezanih z mednarodnimi obveznostmi, pomembna naloga JZ TNP.

V okviru teh nalog velja posebej izpostaviti naslednje:

- upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB za TNP,
- uresničevanje priporočil in obveznosti določene v Diplomi Sveta Evrope,
- izpolnjevanje nalog in obveznosti, izhajajočih iz članstva v nekaterih mednarodnih omrežjih (Federacija Europarc in Mreža zavarovanih območij v Alpah – Alparc),
- drugo mednarodno sodelovanje, partnerstva.

6.1 Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB

JZ TNP za Urad slovenske nacionalne komisije za UNESCO pripravil program dela, katerega osnovne naloge v letu 2013 so vodenje odbora MAB (Človek in biosfera), čezmejno sodelovanje z naravnim parkom Julijsko predgorje, monitoring in zbiranje podatkov o obiskovalcih, vključevanje mladih z območja biosfernega rezervata Julijske Alpe v program Mladi nadzornik, evidentiranje kulturne dediščine v TNP, sofinanciranje publikacij in strokovno usposabljanje sodelavcev TNP.

Izvedene naloge:

- izvedba strokovnega usposabljanja sodelavcev TNP v Narodnem parku Vanoise v Franciji in v Biosfernem območju Wienerwald v Avstriji,
- v okviru dolgoročnega programa upravljanja biosfernega območja priprava ciljev in ukrepov trajnostnega razvoja s poudarkom na javni infrastrukturi in nadstandardu družbenih dejavnosti,
- na področju evidentiranja kulturne dediščine je bil pripravljen program popisa stavbne tipologije na planinah, ki je bil izveden v poletnih mesecih,
- priprava in urejanje podatkov za pripravo 10-letnega poročila za Biosferno območje Julijske Alpe. Izvedba priložnostne slovesnosti ob 10-letnici vpisa Julijskih Alp v svetovno mrežo UNESCO biosfernih območij.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Izpolnitev načrtovanih nalog po posebnem programu za UNESCO in skladno z letnim načrtom izvajanja nalog.	Da

6.2 Diploma Sveta Evrope

Republika Slovenija je članica Sveta Evrope, zato je k uresničevanju posameznih ciljev razvoja zavezana država in ne le park. Priporočila in obveznosti Sveta Evrope, ki smo jih s prejemom Diplome v letu 2004 in podaljšanjem Diplome leta 2009 prevzeli v JZ TNP in v Sloveniji, so obvezni sestavni del programa dela JZ TNP.

Na osnovi pogojev in priporočil Sveta Evrope je izdelan akcijski program izvajanja nalog, ki so vključene v dopolnjen osnutek NU za TNP. Obvezni sestavni del nalog v zvezi z Diplomo Sveta Evropa za zavarovana območja je letno poročanje o stanju v parku ter izpolnjevanju pogojev oziroma o napredku glede pogojev in priporočil (priprava NU, nameščanje čistilnih naprav v objektih zunaj naselij, vključevanje naravovarstvenih strokovnih podlag v prostorske akte in priprava programov za ohranjanje velikih zveri ob hkratnem razvoju pašništva; podrobno poročilo o izvajanju priporočil je v letnem poročilu za Svet Evrope).

Izvedene naloge:

- priprava letnega poročila za leto 2012.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
oddaja letnega poročila	Da
izvajanje priporočil	Da

6.3 Federacija Europarc in Alparc – Mreža zavarovanih območij v Alpah

TNP že vrsto let sodeluje v uveljavljenih mednarodnih omrežjih oziroma zvezah parkov. Biti del mreže ne pomeni zgolj statusa in članstva, pač pa to prinaša tudi vrsto obveznosti in nalog, ki pa imajo skupen cilj – izboljšati učinkovitost upravljanja zavarovanega območja. V okviru navedenih omrežij se v zadnjih letih odvija vrsta aktivnosti in skupnih projektov, v katerih je uspešno udeležen tudi TNP.

Izvedene naloge:

- sodelovanje na ustanovni skupščini zveze Alparc – Martin Šolar je bil izvoljen v svet in predsedstvo zveze Alparc,
- aktivno sodelovanje na mednarodnem srečanju z naslovom Od monitoringa do izobraževanja na terenu,
- sodelovanje na simpoziju Raziskovanje v Alpah,
- sodelovanju v projektu ekološke povezanosti v Alpah,
- uspešna prijava in odobritev mednarodnega projekta Greenalps,
- udeležba na redni letni konferenci Federacije Europarc,
- sodelovanje v strokovnem odboru za čezmejno sodelovanje Federacije Europarc in omrežju TransParcNet (mreža čezmejnih parkov s podeljenim Europarcovim certifikatom kakovosti čezmejnega sodelovanja),
- priprava in izvedba dogodkov ob evropskem dnevu parkov 24. maja,
- vključitev in začetek postopka certifikacije za vključitev Europarcov Charter for sustainable tourism,
- sodelovanje v projektu WWF – Parki Dinarskega loka,
- udeležba na 2. konferenci parkov Dinarskega loka.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Vključitev v programe dela Alparca	Izvedeno
Udeležba na rednem letnem Europarcovem srečanju TransparcNet	Izvedeno
Izvedba registracije in začetek postopka za Europarcovo mrežo za trajnostni turizem	Izvedeno

6.4 Čezmejno sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje – Rezija v Italiji

TNP je skupaj z naravnim parkom Julijsko predgorje v dolini Rezije v Italiji septembra 2009 prejel Europarcov certifikat kakovosti za čezmejno sodelovanje med zavarovanimi območji. Certifikat se podeljuje zavarovanim območjem, ki so čezmejno povezana in izkazujejo zahtevane stopnje

sodelovanja na področju upravljanja, varovanja in trajnostnega razvoja. Certifikat za čezmejno sodelovanje je obveza za nadaljnji razvoj skupnega dela in hkrati obveza za izpolnjevanje priporočil.

V letu 2013 smo izvedli:

- koordinacija in stalna komunikacija s predstavnikom Naravnega parka Julijsko predgorje,
- udeležbo na mednarodnem srečanju naravovarstvenih nadzornikov in zaposlenih v zavarovanih območjih v Alpah Memorialu Danilu Re z mednarodno ekipo,
- izmenjavo podatkov za območje MAB UNESCO (v sklopu projekta Climaparks, Platforma, sodelovanje z LD-ji v zvezi z upravljanjem z jelenjadjo),
- dve srečanja ožje delovne skupine,
- skupni program prireditev za oglaševanje na spletnih straneh,
- se udeležili promocijskega dogodka v Venzonu, Italija (27. maj 2013), izvedli TNP Julijsko predgorje na Alpskem dnevu v Mojstrani (29.6. 2013), predstavitev TNP v Pontebi (I) (28.7.)
- predstavili TNP udeležencem čezmejnega kampa v Trski dolini, Italija (udeleženci otroci iz Slovenije in Italije),
- udeležba na TransParcNet srečanju v Mass-Swalm-Nette, Nizozemska (3. – 7.6.2013),
- posvet o Beloglavem jastrebu v Zeleni hiši Kobarid s strokovnjaki iz Slovenije in Italije (11.7.)
- sodelovanje in koordinacija pri pripravi dokumentov za pridobitev skupnega certifikata Europarcove mreže za trajnostni turizem – Charter for sustainable tourism,
- sprotno obveščanje o možnostih sodelovanja pri prijavljanju za pridobitev sredstev EU skladov.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
sodelovanje na mednarodnem srečanju šol	sodelovanje na mednarodnem srečanju šol (Mednarodni Belarjev dan in srečanje šol v Julijskem Predgorju)
2 srečanja ožje delovne skupine (predstavniki TNP in Naravnega parka Julijsko predgorje)	2 srečanja ožje delovne skupine (predstavniki TNP in Naravnega parka Julijsko predgorje)
2 izdelana predloga vsebin za prijavo na EU sklade	ni bilo izvedeno; v letu 2014 se pripravlja novo programsko obdobje in z njim priprava vsebin za nove projekte

6.5 Diploma Europa Nostra

JZ TNP je leta 2006 za prenovo Pocarjeve domačije prejel diplomu Europa Nostra v okviru nagrade EU za ohranjeno kulturno dediščino na področju arhitekture. Naloga federacije Europa Nostra, ki je neposredno povezana z Evropsko komisijo in UNESCO, je promoviranje primerov dobrih praks na področju konservatorstva, arhitekture in planiranja.

Izvedeno:

- promocija diplome v okviru promocije Pocarjeve domačije in TNP.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Objava vsaj dveh člankov v medijih o Pocarjevi domačiji.	Objava prispevkov v medijih o Pocarjevi domačiji (Družina – julij 2013, Gorenjski glas – junij 2013, radijska oddaja Val 202 o Zgornjesavski dolini in pogovor sodelavcev TNP

	Mojce Smolej in Tomaža Breganta o Pocarjevi domačiji in Dolini Radovne). Pocarjeva domačija je bila omenjena v več prispevkih v medijih ob napovedih dogodkov, zlasti v okviru Dneva Alpske konvencije, saj je del programa za udeležence potekal na Pocarjevi domačiji.
--	--

6.6 Mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav in širše

JZ TNP ima sklenjeno pogodbo o medsebojnem sodelovanju z Naravnim parkom Hoch Taunus iz Nemčije, Narodnim parkom Snowdonia – Wales (VB) ter tristranski sporazum z narodnima parkoma Hohe Tauern (A) in Les Ecrins (F). JZ TNP sodeluje tudi z drugimi zavarovanimi območji na področju strokovnih izmenjav in aktivno sodeluje pri strokovnem delu s področja upravljanja parkov in naravovarstva. Zaradi finančnih omejitev ni načrtovanih izmenjav.

Izvedeno:

- Strokovna izmenjava z NP Snowdonia – Wales 1. – 5.10. 2013 na temo upravljanje z obiskovalci, urejanje parkovne infrastrukture ter sodelovanja z lokalnimi skupnostmi in širšo javnostjo (4 zaposlene TNP).

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Redno opravljene naloge v okviru mednarodnega sodelovanja.	Izvedeno

6.7 Alpska konvencija

Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija) je pomemben instrument, ki omogoča tako uporabo razvojnih možnosti kot tudi premoščanje omejitev, ki jih predstavlja alpski prostor. Poleg tega predstavlja Alpska konvencija tudi pomemben okvir sodelovanja držav pogodbenic na različnih področjih in s tem instrument so-usmerjanja razvoja v alpskem prostoru. S podpisom Alpske konvencije smo podpisnice Alpam priznale status edinstvenega, skupnega območja.

Alpska konvencija je v okviru Protokola »Varstvo narave in urejanje krajine« vzpostavila Platformo za ekološko omrežje, kateri temeljni cilj je vzdrževati stike na strokovni ravni pri izvajanju navedenega protokola v smislu usklajevanja politik za doseglo povezanosti ohranjenih območij narave ob vedno večji ogroženosti zaradi fragmentacije kot posledice razvojnih teženj. Zasedba in vsebina dela platforme je strokovne narave, zastopanje države v platformi pa je s strani MOP, danes MKO, podeljeno TNP, ki je že vrsto let dejaven na področju izvajanja Alpske konvencije.

Izvedene naloge:

- Udeležba na tematskem srečanju med zaposlenimi v parkih Alpske mreže zavarovanih območij v okviru tradicionalnega srečanja Memoriala Danilo Re 2013 s strokovnim posvetom o izobraževanju in nadzoru, narodni park Vanoise (F), 17. – 20. januar 2013.
- Organizacija Dneva Alpske konvencije *Po Alpskih dolinah s kolesom in peš – gremo v Krmo in Radovno!* v Mojstrani ob sodelovanju s Planinsko zvezo Slovenije, Cipro Slovenija, Slovenskim planinskim muzejem, PD Mojstrana, Razvojno zadruho Dovje in Ministrstvom za infrastrukturo in prostor dne 29. 6. 2013. Namen dogodka je bil ozaveščati javnost o pomenu Alpske konvencije, ohranjene narave in kulturne dediščine ter promovirati okolju prijazno obiskovanje alpskih dolin.
- Sodelovanje na predstavitvi poročila Alpske konvencije o turizmu, ki so jo pripravili Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Center RINKA, zavod za turizem in trajnostni razvoj Solčavskega, dne 23. maja 2013 v Centru Rinka.

- zastopanje Slovenije na 11. sestanku Platforme za ekološko omrežje (Prato odi Resia, Italija, 18. 6. 2013).
- Srečanje z novim generalnim sekretarjem AK in njegovo namestnico.
- Aktivnosti za imenovanje čezmejne pilotne regije v okviru Platforme za ekološko omrežje bodo izvedene v zadnjem četrtletju 2013 z izpolnitvijo skupnega vprašalnika in s koordinacijo organizacije ALPARC.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
izvedba Dneva Alpske konvencije	izvedeno 29. 6. 2013
zastopanje države na sestankih platforme (število dejanskih udeležb na sestankih platforme v letu 2013)	1 sestanek
aktivnost pri opredeljevanju skupne pilotne regije	izvedene začetne aktivnosti (izpolnjen skupen vprašalnik)

7 PROJEKTI

Poudarek projektnega dela so vsebine in potrebe JZ TNP, ki se neposredno navezujejo na javno službo varstva narave in osnovne dejavnosti zavoda, torej na tistih vsebinah, ki primarno zadevajo osnovno poslanstvo narodnega parka in izvajanje javne službe varstva narave. Priprava in izvajanje projektov stremita k partnerstvu z drugimi zavarovanimi območji, čezmejnimi partnerji in drugimi javnimi službami ter spodbujati javno – zasebno partnerstvo.

Pregled realizacije projektov v letu 2013 pokaže, da so bili v večini primerov stroški plač realizirani skladno z načrtovanimi. Realizacija materialnih stroškov pa povečini ostaja pod planirano. Razlog je slabo likvidnostno stanje zavoda, ki otežuje plačila računov. Zato so projektni vodje prerazporedili porabo v prihodnja obdobja ali ob spremembi programov projektov del sredstev odstopili drugim partnerjem. Razlogi za odstopanja od plana in obrazložitve so podani pri kazalnikih posameznega projekta. V pregledu porabe pri posameznem projektu so navedeni stroški povezani s projektom in so jih potrdili nadzorni organi ter posebej zneski porabe po projektih, ki vključujejo tudi nepriznane stroške projektov.

7.1 Climaparks – Klimatske spremembe in upravljanje zavarovanih območij Interreg III/A – Program čezmejne sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013

Namen projekta je prilagoditev upravljanja zavarovanih območij ter posodobitev raziskovanja in ozaveščanja o pomenu ohranjanja biotske raznovrstnosti v času in odnosu do podnebnih sprememb. TNP je vodilni partner, sodelujejo pa še trije parki iz Slovenije in pet iz Italije. Ključne aktivnosti projekta so monitoring in analize flore, favne in habitatov v povezavi s podnebnimi spremembami, vzpostavljanje trajnostnih oblik upravljanja in obiskovanja zavarovanih območij ter vzpostavitev informativnih in izobraževalnih aktivnosti o podnebnih spremembah, biotski raznovrstnosti, trajnostnem ravnanju in okoljskih problemih nasploh.

Začetek projekta:	1.5.2010
Zaključek projekta:	31.12. 2013
Vodilni partner:	TNP
Sodelujoči partnerji:	KP Strunjan, Park Škocjanske jame, KP Sečoveljski soline in 5 italijanskih zavarovanih območij (Ente parco naturale delle Prealpi Giulie,

	Ente parco naturale regionale delle Dolomiti Friulane, Ente parco regionale Veneto Delta del Po, Ente di Gestione per i parchi e la Biodiversita - Delta del Po, Ente di Gestione per i parchi e la Biodiversita - Delta del Po)
Vrednost projekta	925.405 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	5 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine	5.9.1 Informacijsko središče TNP Dom Trenta 5.9.4 Objekt Trg svobode 16 v Kobaridu (Zelena hiša) 5.6 Varstvo in upravljanje vrst prostoživečih živali - divjadi 5.3.1 Biotska raznovrstnost v TNP 5.8 Upravljanje z bazami podatkov

Izvedeno:

- vodenje in koordiniranje celotnega projekta v vlogi vodilnega partnerja,
- usmerjanje komunikacijskih aktivnosti za celoten projekt (urejanje spletne strani projekta, priprava elektronskih novic (newsletter) in sodelovanje pri pripravi zaključne konference projekta,
- zaključek telemetričnega monitoringa in raziskave o gamsu (spremljali smo tri osebe gamsov na območju Tamarja in Jalovca, natančne analize in zaključki so zbrani v skupnem poročilu projekta Climaparks). Pri tej nalogi je sodelovala tudi Biotehniška fakulteta.,
- ureditev in izdaja zaključnega zbornika strokovnih besedil za celoten projekt,
- ureditev in izdaja brošure z izbranimi rezultati celotnega projekta,
- soorganizacija in sodelovanje na zaključni konferenci projekta,
- razstava in predavanje o beloglavem jastrebu v Zelenu hišo v Kobaridu,
- izmenjava rabljenih igrač na Miklavževem sejmu v Kobaridu.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Redno izpolnjevanje projektnih obveznosti (poročila, vloga za spremembe, sestanki partnerjev).	Da (8 poročil, 4 vloge za spremembe, 2 sestanka partnerjev)
Priprava nove analize biodiverzitete.	Da (zbrano v posebnem poročilu)
Priprava besedil za zbornik.	Da
Pridobitev uporabnega dovoljenja za objekt v Trenti.	Opravljen tehnični pregled (potrebno odpraviti nekaj manjših pomanjkljivosti (do 31. marca 2014)
Posodobitev razstave v Domu Trenta.	Ne (zaradi likvidnostnih težav ni bilo izvedene posodobitve multivizije v informacijskem središču TNP Dom Trenta (pogojno napovedano tudi v programu)
Izvedba delavnic in predavanj (5).	2 (zaradi likvidnostnih težav in skladno z odločitvijo vodstva TNP smo projektne aktivnosti omejili le na nujne, zato smo izvedli manj priložnostnih izobraževalnih dogodkov)
Priprava dveh e-časopisov.	Da (2)
Priprava dveh publikacij.	Da
100 obiskovalcev na spletni strani mesečno	Da (343 obiskovalcev)
10 objavljenih prispevkov v medijih	Da (11 prispevkov)

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva ESRR	85 %
Nacionalno sofinanciranje	10 %
Lastni delež – TNP	5 %
Skupaj:	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	50.399 / 44.943
materialni stroški	58.616 / 57.700
Oprema	2.556 / 0
Investicije	5.400 / 0
Skupaj	116.971 / 102.643
Skupaj z neupravičenimi stroški	117.435 / 102.643

7.2 Projekt HABIT-CHANGE - Interreg IV/B Srednja Evropa (2010 - 2013)

Prilaganje na podnebne spremembe je eden izmed glavnih ciljev skupne politike EU in je vključeno tako v obstoječe ureditve kot v evropske strategije trajnostnega razvoja. Direktiva o habitatih sicer opredeljuje potrebne aktivnosti držav članic v smeri izboljšanja in ohranjanja habitatov v ugodnem stanju, pri čemer pa ne vključuje posledic podnebnih sprememb. Glavni cilj projekta HABIT-CHANGE je zato določiti ustrezne upravljavske strategije za zaščito habitatov pred podnebnimi spremembami, med drugim pa tudi prilagoditi upravljavske načrte v zavarovanih območjih.

Začetek projekta:	1.3.2010
Zaključek projekta:	30.6.2013
Vodilni partner:	Inštitut za Ekologijo in regionalni razvoj v Leibnizu
Sodelujoči partnerji:	University of Vienna, Dept. for Freshwater Ecology, AT National Academy of Sciences, Scientific Centre for Aerospace Research of the Earth, UA Thuringian State Inst. for Forestry, Game and Fishery, DE Potsdam Institute for Climate Impact Research, DE Technische Universität Berlin, Institute of Landscape and Environmental Planning, DE Balaton Uplands National Park Directorate, HU Szent István University, Department of Nature Conservation and Landscape Ecology, HU Biebrza National Park, PL Environmental Protection Institute, PL Triglav National Park, SI University of Bucharest, Botany Department, RO Central Institute for Meteorology and Geodynamics, AT Danube Delta National Institute for Research and Development, RO Sečovlje Salina Nature Park, SI University of Maribor, Department of Biology, SI European Academy Bolzano, IT

Vrednost projekta	216.200 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	15 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine	5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva

Izvedene naloge:

- organizacijsko in administrativno vodenje projekta: priprava 2 vsebinskih in finančnih poročil ter končnega poročila,
- promocija projekta (2 prispevka v časopisih, 1x udeležba na srečanju partnerjev),
- priprava strokovnih in kartografskih podlag za prilagojen načrt upravljanja na dveh testnih območjih (Velo polje in Pokljuka),
- priprava prilagojenega načrta upravljanja za Velo polje in Pokljuko,
- vsebinska priprava in tisk zgibanke o projektnem območju Pokljuka in šotna barja,
- vsebinska in tehnična izvedba razstave Biotska pestrost Triglavskega narodnega parka v Informacijskem središču Dom Trenta ter priprava promocijskega letaka, didaktičnega gradiva ter izvedba delavnice za otroke.

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva ESRR	85 %
Lastni delež – TNP	15 %
Skupaj	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	13.899 / 13.523
materialni stroški	6.375 / 22.992
Oprema	16.195 / 8.500
Investicije	0
Skupaj	36.469 / 45.015
Skupaj z neupravičenimi stroški	37.119 / 45.015

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Redno izpolnjevanje projektnih poročevalskih obveznosti (število pripravljenih vsebinskih in finančnih poročil, število udeležb na srečanjih projektnih partnerjev).	– 2x priprava vsebinskega in finančnega poročila – usklajevanje del in nalog – sodelovanje s partnerji
Zagotovljeno ozaveščanje in posredovanje informacij javnosti (število prispevkov v lokalnih časopisih, število sklicanih tiskovnih konferenc glede na načrtovano).	– 5x prispevki v medijih – odprtje razstave: 30 udeležencev – delavnice in predstavitve za otroke: 500 udeležencev
Usklajenost skupne strategije v obliki prilagojenega načrta upravljanja za klimatske spremembe (izdelan skupen prilagojen načrt upravljanja za klimatske spremembe s kartografskim gradivom za testna območja vseh projektnih partnerjev).	izdelan skupen prilagojen načrt upravljanja za klimatske spremembe s kartografskim gradivom za testna območja vseh projektnih partnerjev
Uspešnost priprave informativnih gradiv in	– zgibanke Pokljuka in šotna barja v slovenskem in

<p> vključenost projektne vsebine v info središča upravljavca narodnega parka (število izdanih zgibank o projektnem območju, izdelava interaktivne razstave v Info centru v Trenti).</p>	<p> angleškem jeziku: 10.000 izvodov – promocijski letak: 6.000 izvodov – razstava Biotska pestrost Triglavskega narodnega parka v Info centru v Trenti</p>
--	---

7.3 JULIUS (Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013)

Namen projekta je izboljšati skupno uporabo športne in rekreacijske infrastrukture na čezmejnem območju s prizadevanjem za njuno optimalno izkoriščanje in s posebnim poudarkom na alpskem športu in športnih dejavnostih, ki se odvijajo v naravnem okolju. Na osnovi načel okoljske trajnosti in čezmejnega sodelovanja se bo projekt osredotočil predvsem na prekvalifikacijo oziroma izgradnjo struktur za izvajanje športnih dejavnosti v naravi, na promocijo omenjenih dejavnosti s prirejanjem kulturnih srečanj in dogodkov, kjer bodo v ospredju gorniška kultura in alpski športi, in na širjenje zdravega življenja med mladimi in ljudmi s posebnimi potrebami tudi preko tečajev plezanja.

Začetek projekta:	1.11.2011
Zaključek projekta:	30.9.2014
Vodilni partner:	Comune di Monfalcone
Sodelujoči partnerji:	Comune di Codroipo (Udine), GORSKA SKUPNOST APENINSKEGA GOROVJA/SKUPNOST OBČIN BRISEGHELLA, CASOLA VALSENIO IN RIOLO TERME, INFORMESTCenter za pospeševanje mednarodnega gospodarskega sodelovanja, Associazione Sportiva Dilettantistica Gruppo Alpinismo Moderno GAM, COMUNE DI AMPEZZO, Lokalna akcijska skupina Kras S.C.A.R.L., Mestna občina Ljubljana – Javni Zavod Src Tivoli, OBČINA JESENICE, OBČINA POSTOJNA, DRUŠTVO ZA GORSKO KULTURO, Triglavski narodni park
Vrednost projekta	162.729 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	5 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva

Izvedene naloge:

- organizacijsko in administrativno vodenje projekta (priprava vsebinskega in finančnega poročila, sodelovanje in usklajevanje del s partnerji (3 delovni sestanki, priprava novega vsebinskega in finančnega načrta, vsebinska priprava dogodkov za leto 2013),
- aktivno sodelovanje na različnih dogodkih: 4x otroški programi,
- izvedba dogodka Teden gora,
- izvedba predavanj na alpinističnih odsekih,
- priprava vsebine za TNP kotiček v PUS Bavšica,
- vsebinska priprava nove točke na Soški poti,
- zbiranje podatkov o zimski rekreaciji (digitalizacija območij turnega smučanja, zbiranje podatkov o obremenjenosti parka:turno smučanje, ledno plezanje),
- zbiranje podatkov na terenu o razširjenosti belke,
- vsebinska priprava posebnosti iz narave za vodnik po poteh Juliusa Kugyja,
- priprava predloga obnovitve skalnjaka pred Info središčem v Trenti.

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva ESRR	85 %
Nacionalno sofinanciranje	10 %
Lastni delež – TNP	5 %
Skupaj	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	32.076 / 30.760
materialni stroški	11.336 / 23.700
Oprema	700 / 2.200
Investicije	0
Skupaj	44.112 / 56.660
Skupaj z neupravičenimi stroški	44.495 / 56.660

Zaradi likvidnostnih težav smo stroške projekta zmanjšali na minimum in znižali materialne stroške, kar je še zadostilo za realizacijo načrtovanih vsebin projekta. Nakup opreme ni bil izveden. Del finančnih sredstev, ki je bil predviden za izdajo publikacije didaktičnih iger v naravi in za izgradnjo plezalne stene smo prenesli na projektne partnerje. Zaradi zamude projektih partnerjev smo pripravo e-vodnikov in izdajo vodnika po poteh Juliusa Kugyja prenesli v leto 2014.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Redno izpolnjevanje projektih poročevalskih obveznosti (število pripravljenih vsebinskih in finančnih poročil).	– priprava 5., 6., 7. in 8. vsebinskega ter finančnega poročila – priprava dopolnitev poročil
Zagotovljeno ozaveščanje in posredovanje informacij javnosti (število izvedenih delavnic za otroke, število izvedenih predavanj za alpinistične odseke, število sklicanih tiskovnih konferenc).	– 4 delavnice za otroke – 14 predavanj za alpinistične odseke
Število pripravljenih e-vodnikov.	projekt se je podaljšal za eno leto, zato je izvedba prestavljena v leto 2014
Uspešnost priprave informativnih gradiv in igralnih pripomočkov uspešnost priprave informativnih gradiv in igralnih pripomočkov (pripravljeno gradivo za TNP kotiček v PUS Bavšica, število izdanih vodnikov po poteh Juliusa Kugyja, izdana publikacija didaktičnih iger v naravi, postavitev otroške plezalne stene).	pripravljeno gradivo za TNP kotiček v PUS Bavšica
Prostorsko poznavanje habitatnih tipov na izbranih območjih strmih sten (površina dejansko kartiranih habitatnih tipov, skupna površina območij načrtovanega kartiranja habitatnih tipov strmih sten).	– površina kartiranih habitatnih tipov: 3500 ha – skupna površina območij načrtovanega kartiranja habitatnih tipov strmih sten: 500 ha
Vključenost prostorskih podatkov o razširjenosti belke na testnih območjih v evidenco upravljavca narodnega parka (delež med številom prostorskih podatkov, vključenih v evidenco, glede na skupno število podatkov,	– opravljen popis na območju Debela peč-Tosc-Planika-Dolič, Potrjenih 29 lokacij.

zbranih v letu 2013).	
Evidentiranje konfliktnih območij (število evidentiranih konfliktnih območij med zimskimi rekreativnimi dejavnostmi in varstvom živali prostoživečih vrst).	– Evidentiranih 5 konfliktnih območij na podlagi analize turnega smučanja in predloga mirnih območij.

7.4 ALPA – Sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih (marec 2012 - junij 2014) –Operativno sodelovanje Slovenija-Avstrija 2007-2013, Evropsko teritorialno sodelovanje

Temeljni cilj projekta ALPA je ohranjanje alpskih pašnikov v zavarovanih območjih z razvojem in izvajanjem okoljsko in gospodarsko trajnostnih načel upravljanja. Projektne aktivnosti so usmerjene v ohranjanje aktivnega upravljanja na planinskih pašnikih, razvoj in trženje lokalnih proizvodov ter razvoj spremljajočega sonaravnega turizma.

Začetek projekta:	1. marec 2012
Zaključek projekta:	1. junij 2014
Vodilni partner:	Zavod RS za varstvo narave
Sodelujoči partnerji:	TNP, Biosferno območje Nockberge, Občina Zreče, Koroška deželna vlada, Naravni park Zirbitzkogel-Grebenzen, Naravni park Almenland
Vrednost projekta	112.000 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	5 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.1 Načrt upravljanja TNP, 5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva, 5.5 Razvoj, 5.9 Informacijska izobraževalna služba

Izvedene naloge:

- organizacijsko in administrativno vodenje projekta (udeležba na sestankih, redno poročanje),
- izvedba odstranjevanja zarasti na skupni površini 19,5 ha na planinah Ovčarija, Krošnja in Govnač (izbor površin v sodelovanju z KSS, ZGS, izvedba javnega naročila),
- izvedba delavnic na temo Znaka kakovosti TNP na Gorjušah in v Stari Fužini,
- izdelava socio ekonomske analize za obravnavane testne planine,
- objava treh člankov o projektu,
- organizacija in izvedba strokovne ekskurzije za bohinjske kmete v Almenland,
- organizacija in izvedba ekskurzija za koroške kmete v Posočje,
- izvedba več individualnih sestankov s predstavniki AS in posamezniki na območju Bohinja,
- izvedba javnega naročila za popis metaljev in kobilic na območju testnih planin.

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva ESRR	85 %
Nacionalno sofinanciranje	10 %
Lastni delež – TNP	5 %
Skupaj	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	16.300 / 16.351
materialni stroški	35.791 / 50.500
Oprema	0

Investicije	0
Skupaj	52.091 / 66.851
Skupaj z neupravičenimi stroški	52.558 / 66.851

Odstopanja med načrtovano in dejansko porabo sredstev za izvedbo nalog projekta so posledica likvidnostnih težav JZ TNP. Razlika med načrtovano in dejansko porabo na postavki za kritje materialnih stroškov je posledica finančne racionalizacije izvedbe nalog (dosegati cilje projekta z minimalnimi sredstvi). Slednje je bilo dosledno upoštevanje in se izraža v končni manjši porabi od prvotno načrtovane. Navedena odstopanja niso bistveno vplivala na izpolnjevanje projektnih obveznosti in doseganje ciljev projekta, so pa negativno vplivala na obseg in kakovost pridobljenih uporabnih rezultatov za območje TNP. Takšen primer je odpoved izdelave projektne dokumentacije za izgradnjo čistilne naprave na Velem polju, ki je v prostoru nujna, ni pa obvezna v relaciji do projektnih obveznosti.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
izvedena ekskurzija v Avstrijo	da
površina odstranjene zarasti na planinah v ha	19.50 ha (Ovčarija: 3 ha, Krošnja: 1.50 ha; Govnjač: 15 ha)
število srečanj z deležniki za vzpostavitev skupne blagovne znamke	2 (delavnici v Stari Fužini in na Gorjušah)
število izdelanih načrtov upravljanja posameznih planin	0 (aktivnost bo izvedena v l. 2014)
izvedba srečanja projektnih partnerjev	1
udeležba na srečanju projektnih partnerjev	5
priprava projektne dokumentacije za čistilno napravo na Velem polju	ne (aktivnost ni bila izvedena zaradi finančnih omejitev)

7.5 Projekti LAS za razvoj

1. KROG – Spodbujanje kmetijstva, rokodelstva in domače obrti ter gastronomije ob Smaragdni poti (nosilec Las za razvoj)

Začetek projekta:	01.01.2012
Zaključek projekta:	31.01.2014
Vodilni partner:	Las za razvoj
Sodelujoči partnerji:	Idrijsko – Cerkljanska razvojna agencija, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Ustanova Fundacija BiT planota, JZ Triglavski narodni park, Posoški razvojni center, Občina Kanal ob Soči, Občina Idrija, Občina Cerklje, Občina Tolmin, Občina Kobarid, Občina Bovec, Mestna Občina Nova Gorica
Vrednost projekta	4.050 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	15 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.5 Razvoj

Cilj projekta:

- izboljšati ponudbo podeželja na celotnem območju LAS za razvoj (povečati število ponudnikov, pestrost ponudbe in razvijati obstoječo ponudbo),
- povečati število ponudnikov na lokalnih tržnicah,
- izboljšati sodelovanje posameznih inštitucij (predvsem občin, razvojnih agencij, podpornih inštitucij, strokovnih in drugih javnih inštitucij), ki delujejo na območju LAS za razvoj na področju razvoja podeželja,
- izboljšati promocijo lokalnih izdelkov in ponudnikov celotnega območja LAS za razvoj.

Izvedene naloge:

- koordinacija in vodenje projekta
- aktivna udeležba na letnih srečanjih institucij, delujočih na področju razvoja podeželja
- delo s ponudniki
- izvedba skupinskega usposabljanja in izobraževanja ocenjevanja Bovškega sira
- izvedba festivala KROG
- izvedba posveta glede trženja lokalnih izdelkov.

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva LEADER	85 %
Lastni delež – TNP	15 %
Skupaj:	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	1.150 / 4.050
materialni stroški	0
Oprema	0
Investicije	0
Skupaj	1.150 / 4.050
Skupaj z neupravičenimi stroški	1.182 / 4.050

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
število vključenih ponudnikov	75
pilotno delovanje programa skupnih prodajnih mest lokalnih produktov na podlagi koordinacije programa / prodajna mesta (7)	7
število ponudnikov vključenih v mrežo / osebe (0)	5 oseb
Število gospodinjstev, obveščenih o izvedbi skupinskih izobraževanjih / gospodinjstva (0)	13000 gospodinjstev
Število gospodinjstev, obveščenih o organizaciji »Festivala KROG«/ gospodinjstva (0)	13000 gospodinjstev

2. Sir Tolminc – Kralj planinskega raja (nosilec občina Tolmin)

Začetek projekta:	1.11.2011
Zaključek projekta:	31.12.2013

Vodilni partner:	Občina Tolmin
Sodelujoči partnerji:	Občina Kobarid, JZ Triglavski narodni park, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Mlekarna Planika d.o.o., Sirarsko društvo Tolminc, Turistično društvo Tolmin, Društvo živinorejcev Tolminske, Društvo podeželskih žena Gornjega Posočja
Sredstva, ki jih bo od projekta dobil TNP	1.950 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	15 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.5 Razvoj

Območje Zgornjega Posočja, ki je vedno bolj prepoznavno tudi v turističnem smislu, je tudi območje zaščite sira Tolminc. Glavni namen projekta je zvišati prepoznavnost območja zaradi dodane vrednosti, ki jo celotnemu območju prinaša sir Tolminc s svojo ohranjeno tradicijo. Gre za primer in pristop promocije lokalne blagovne znamke, povezane z zavarovanim območjem.

Izvedene naloge:

- organizacija in izvedba »Praznik sira Tolminc«
- snemanje filma o siru Tolminc
- ocenjevanje sirov
- izvedba pohoda na planino in prikaza sirjenja.

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva LEADER	85 %
Lastni delež – TNP	15 %
Skupaj:	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	873 / 1.950
materialni stroški	16 / 0
Oprema	0
Investicije	0
Skupaj	889 / 1.950

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Proizvajalci sira / sirarji (16)	18
certificirani proizvajalci sira Tolminc / sirarji (0)	4
Prodajna mesta sira Tolminc / prodajna mesta (18)	21
Obseg proizvodnje sira / t (102)	106

3. Projekt INFO-PARKI (nosilec JZTNP)

Začetek projekta:	01.01.2013
Zaključek projekta:	31.06.2014
Vodilni partner:	JZTNP

Sodelujoči partnerji:	Občina Bovec, Razvojna zadruga Log pod Mangrtom, Občina Kobarid, Pašna skupnost kuhinja, Občina Kobarid, Občina Idrija, Zavod gozd Planota.
Vrednost projekta	33.657 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	15 % + DDV
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine	5.9 Informacijsko izobraževalna služba

Glavni nameni projekta so ozaveščanje širše javnosti o varovanju narave, popestriti turistično ponudbo (izkoristiti potenciala, ki jih razvoju turizma daje narave) in dvigniti raven kakovosti življenja lokalnega prebivalstva. Cilji projekta so urediti informacijske točke na zavarovanih območjih »LAS-a za razvoj« največ na območju TNP ter skozi vsakodnevne aktivnosti lokalnih prebivalcev ozaveščati širšo javnost o pomenu varovanja narave. Na primeru doline Tolminke označiti znamenitosti bližnje okolice in jih z informacijsko točko na kmetiji povezati. Cilj je tudi izmenjava izkušenj med obstoječimi zavarovanimi območji na območju »LAS za razvoj« in tistimi, ki se šele vzpostavljajo (Nanos-Trnovski gozd) ter tudi pridobiti izkušnje s tega področja izven območja.

Izvedene naloge:

- koordinacija in vodenje projekta,
- terenski ogledi predvidenih lokacij in oblikovanje izhodišč za vsebine na posamezni info-točki (sodelovanje z nosilci posameznih info-točk),
- izveden monitoring obiska na podkrnskih planinah (glej poročilo NNS),
- priprava izhodišč za informiranje in obveščanje javnosti,
- priprava izhodišč za elaborat za označevalne table info točk,
- priprava vsebin informacijskih točk v TNP,
- oblikovanje, izdelava in tisk označevalnih in usmerjevalnih tabel za info točke TNP,
- nabava opreme za info točke,
- organizacija in izvedba dveh ekskurzij,
- organizacija in izvedba 2 delavnic,
- promocija in obveščanje javnosti,
- izdelava elaborata za označevalne table info točk TNP.

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva LEADER	85 %
Lastni delež – TNP	15 %
Skupaj	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	13.350 / 9.657
materialni stroški	276 / 8.675
Oprema	2.740 / 15.325
Investicije	0
Skupaj	16.366 / 33.657
Skupaj z neupravičenimi stroški	16.412 / 33.657

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
število info točk v območju naravnih znamenitosti, katere nosilci so lokalni	0 (info točke bodo dokončno urejene v letu 2014 ob zaključku projekta)

prebivalci/ info točke (6)	
delavnice na temo trajnostnega turizma (2)	2
ogledi dobrih praks / ekskurzija (2)	2

Načrtovana finančna sredstva so bila zaradi likvidnostnih težav JZ TNP zmanjšana na minimum oz. so bila prenesena na druge partnerje projekta, kar je še omogočalo doseganje ciljev projekta.

7.6 Projekt SiiT

SiiT je triletni projekt, s katerim želimo izboljšati poznavanje biotske pestrosti na programskem območju in zbrati bogato jezikovno in kulturno dediščino, ki izvira iz stoletja trajajoče interakcije med naravo in lokalnimi skupnostmi. Inovativna interaktivna orodja za določanje organizmov, katera so bila razvita v vseevropskem projektu KeyToNature, bomo uporabili za izdelavo novih večjezičnih vodnikov, ki bodo dostopni preko spleta in s pomočjo mobilnih medijev tudi na terenu, ter e-učnih pripomočkov za spoznavanje biotske pestrosti. Razvili bomo tudi vodnike, ki jih bodo lahko uporabljali slepi in slabovidni ter vodnike za določanje organizmov, ki nam služijo kot indikatorji stanja okolja. Projekt je razdeljen na 9 delovnih sklopov in vanj je vključenih 11 partnerjev iz 7 regij, med katerimi so univerze, izobraževalne ustanove, prirodoslovni muzeji, zavarovana območja (parki) ter agencije za regionalni razvoj in okoljski monitoring, tako da zajema celoten spekter znanj o biotski pestrosti in izobraževanju.

Začetek projekta:	1. 10. 2011
Zaključek projekta:	30. 9. 2014
Vodilni partner:	Univerza v Trstu, Oddelek za vede o življenju (Università di Trieste, Dipartimento di Scienze della Vita)
Sodelujoči partnerji:	Prirodoslovni muzej Slovenije, Univerza na Primorskem, Zavod RS za šolstvo, Comune di San Dorligo della Valle - Občina Dolina, Università di Padova, Dipartimento di Biologia (Univerza v Padovi, Oddelek za biologijo), Consorzio del Parco Regionale del Delta del Po Emilia Romagna (Regijski park Delta reke Pad, Emilia-Romagna), Agenzia Regionale per la Protezione dell'Ambiente del Friuli Venezia Giulia (ARPA - FVG) (Regionalna agencija za varstvo okolja, Furlanija - Julijska krajina), Gruppo di Azione Locale Venezia Orientale (GAL Venezia Orientale - VEGAL) (Lokalna akcijska skupina Venezia Orientale), Univerza v Novi Gorici
Sredstva, ki jih bo od projekta dobil TNP	74.100 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	5 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	predvsem: 5.9 Informacijsko izobraževalna služba delno tudi: 5.3 Spremljanje in analiziranje stanja narave in izvajanje ukrepov varstva

Izvedene naloge:

- organizacijsko in administrativno vodenje projekta
- nadgradnja baze podatkov (popis flore ob poti Triglavске Bistrice, popis lišajev na Pokljuki)
- dopolnjevanje portala o flori TNP s fotografijami in slovenskimi imeni taksonov

- izdelanih 10 manjših ključev/vodnikov za osnovne šole, Center šolskih in obšolskih dejavnosti Bohinj, objavljena angleška različica Interaktivnega vodnika za določanje lesnatih rastlin TNP za mobilne naprave,
- izdelanih 15 delavnic za osnovne šole, 5 za širšo javnost, pripravili smo ustrezno učno gradivo, zbirali smo povratne informacije
- priprava didaktičnega materiala in učnega gradiva za učitelje osnovnih šol
- sodelovali smo pri pripravi določevalnega vodnika za slepe in slabovidne in izvedli delavnico na ZSSM
- pripravljenih 9 predstavitev projekta in določevalnih vodnikov učiteljskim kolektivom, za nekatere smo, samostojno ali v sodelovanju z drugimi PP, pripravili tečaj uporabe in priprave vodnikov
- v sodelovanju s slovenskimi PP objavljen natečaj za osnovne in srednje šole: “Spoznavanje biotske raznovrstnosti z interaktivnimi določevalnimi ključi (SiIT)”
- izvedeno izobraževanje za zaposlene in prostovoljne naravovarstvene nadzornike TNP ter naravoslovne sodelavce v ČŠOD
- izvedena tri izobraževanja za učitelje osnovnih šol v sodelovanju s slovenskimi PP
- sodelovanje z italijanskimi PP pri snemanju promocijskega filma o projektu
- promocija projekta in uporabe določevalnih ključev na simpoziju Tujerodne vrste – stanje, vplivi in odzivi, in razširjen povzetek v zborniku simpozija
- promocija Interaktivnega vodnika za določanje lesnatih rastlin TNP med obiskovalci TNP ter zbiranje in analiza povratnih informacij
- komunikacija s širšo javnostjo preko spleta, lokalnih medijev in letakov.

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva ESRR	85 %
Nacionalno sofinanciranje	10 %
Lastni delež – TNP	5 %
Skupaj	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	9.723 / 13.282
materialni stroški	10.001 / 10.781
Oprema	0 / 5.100
Investicije	0
Skupaj	19.724 / 29.163
Skupaj z neupravičenimi stroški	20.117 / 29.163

Načrtovana finančna sredstva projekta so bila zaradi likvidnostnih težav zmanjšana na minimum, kar je še zadostovalo za realizacijo vsebin projekta. Manj finančnih sredstev je bilo porabljenih za plače, načrtovan nakup opreme ni bil izveden. Zaradi zamud projektnih partnerjev je bil interaktivni vodnik za lišaje izveden februarja 2014, v leto 2014 je bila prenesena tudi priprava interaktivnega vodnika za določanje rastlinskih vrst v TNP.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Redno izpolnjevanje projektnih poročevalskih obveznosti (število pripravljenih vsebinskih in finančnih poročil).	-potrjeno 4. vmesno poročilo -priprava 5. vmesnega poročila o projektu
Poznavanje rastlinske pestrosti ob izbrani parkovni učni poti (izdelan seznam rastlinskih vrst).	-izdelan seznam rastlinskih vrst ob poti Triglavске Bistrice -izdelan seznam vrst epifitskih lišajev ob učni poti

	Goreljek in delu Poključke učne poti
Uveljavljanje novih pristopov za prepoznavanje sestavin biotske raznovrstnosti narodnega parka (izdelava demonstracijske verzije interaktivnega vodnika za določanje rastlinskih vrst, izdelava interaktivnega vodnika za lišaje).	- prepoznavanje biotske pestrosti v parku z novimi pristopi: objavljena angleška različica Interaktivnega vodnika za določanje lesnatih rastlin TNP za mobilne naprave -spletni dostop na določevalna ključa za lesne rastlinske vrste v okolici plezališča Bohinj, sektor A-Bellevue ter za lesne rastlinske vrste v Bavšici -dopolnjevanje spletnega portala o rastlinskih vrstah v TNP

7.7 Recharge.green – usklajevanje izrabe obnovljivih virov energije in ohranjanja narave v Alpah (oktober 2012 – junij 2015) – evropski transnacionalni kooperativni program za Alpe

Projekt se ukvarja s problematiko izrabe energije iz obnovljivih virov v Alpah. Alpski prostor je zaradi naravnih danosti čedalje bolj zanimiv tudi zaradi potencialnih možnosti izrabe energije. Za dolgoročno vzdržnost alpskega prostora je potrebno določiti načine ter obseg izrabe energije iz obnovljivih virov, ob upoštevanju nosilnosti okolja. V projektu sodeluje 15 partnerjev, od tega 4 iz Slovenije, to so JZ TNP, Kmetijski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdarstvo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani ter Zavod za gozdove Slovenije. JZ TNP vodi delovni sklop, ki zajema implementacijo in testiranja rezultatov na testnih območjih ter je istočasno tudi eno od štirih testnih območij v projektu, poleg Parco delle Alpi Marittime iz Italije, Vorarlberga iz Avstrije ter Bavarije v Nemčiji. Skozi vsebine projekta bomo izdelali strokovne podlage za dolgoročno in sonaravno izrabo energije iz obnovljivih virov, zlasti biomase, opredelili vplive izrabe lesne biomase na biotsko raznovrstnost in tla ter določili še sprejemljiv obseg in način izrabe biomase ob upoštevanju nosilnosti okolja.

Začetek projekta:	1. oktober 2012
Zaključek projekta:	30. junij 2015
Vodilni partner:	Veterinarska fakulteta na Dunaju – Inštitut za ekologijo divjih živali
Sodelujoči partnerji:	Okoljska agencija Avstrije, CIPRA Nemčija, Univerza v Innsbrucku – Inštitut za geografijo, Evropska akademija Bolzano, Podjetje Bayerische Elektrizitätswerke (Nemčija), Mednarodni inštitut za aplikativne systemske analize – Ekosistemske storitve in upravljanje (Avstrija), Regionalna razvojna agencija Voralberg (Avstrija), Alpi Marittime narodni park (Italija), TNP, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, oddelek za gozdarstvo, Kmetijski inštitut Slovenije, Zavod za gozdove Slovenije, Inštitut de la Montagne (Francija), Federalna raziskovalna postaja Agroscope (Švica)
Vrednost projekta	172.000 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	24 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva, 5.9 Informacijsko izobraževalna služba

Izvedene naloge:

- koordiniranje in administrativne naloge (poročanje, udeležba na sestanku projekta v Bolzanu)

- priprava gradiv za promocijo o projekta (spletna stran, zgibanka)
- sodelovanje in usklajevanje med potencialnimi izvajalci inventarizacij ter sodelovanje pri izvedbi formalnih postopkov projektnega sodelovanja (priprava osnutkov projektnih nalog)
- aktivnosti v zvezi z oblikovanjem koncepta inventarizacij izbranih skupin prostoživečih vrst na izbranih lokacijah v TNP
- izkop in opis treh pedoloških profilov na območju Pokljuke
- zasnova monitoringa spremljanja stanja ter sodelovanje z izvajalci pri neposrednem ogledu izbranih vzorčnih ploskev
- sodelovanje z ostalimi slovenskimi partnerji projekta (ZGS, BF, KIS)
- udeležba in priprava vsebin za sestanke WP6 (Pokljuka, 11. 10. 2013), udeležba na delavnici ZGS/BF o večnamenski vlogi gozda (Pokljuka, 17. 12. 2013)
- pregled in obravnava dosedanjih izsledkov raziskav o vplivu rabe lesne biomase na biotsko raznovrstnost gozdnega prostora
- predstavitev projekta na rednem izobraževanju NNS in vlogi naravovarstvenih nadzornikov pri dejanskem terenskem zbiranju podatkov (JZ TNP, 25. 4. 2013), predstavitev projekta drugim interesnim skupinam
- sodelovanje v postopkih razpisov in pri izbiri kandidatov za zaposlitev v okviru projekta
- sodelovanje pri predvidenem sodelovanju ZZRS v projektu; sodelovanje pri pripravi koncepta aktivnosti v zvezi z izvedbo YPAC poletne šole leta 2014 na Pokljuki
- sodelovanje pri pripravi in pregledu besedil za različna informativna gradiva (zloženska, spletna stran) in vprašalnike.

Nosilec naloge:	Tomaž Kralj
Skupno število ur:	1022 / 4050

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva ESRR	76 %
Nacionalno sofinanciranje	0 %
Lastni delež – TNP	24 %
Skupaj	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	49.940 / 56.088
materialni stroški	3.292 / 20.900
Oprema	4.000
Investicije	0
Skupaj	53.232 / 80.988
Skupaj z neupravičenimi stroški	54.283 / 80.988

Odstopanja med načrtovano in dejansko porabo sredstev za izvedbo nalog projekta so posledica likvidnostnih težav JZ TNP. Dejanska poraba sredstev za plače je nižja od načrtovane, ker je bilo potrebno soglasje resornega ministrstva za zaposlitev projektnega sodelavca v letu 2013 izdano kasneje, kot je predvidel letni načrt JZ TNP.

Razlika med načrtovano in dejansko porabo na postavki za kritje materialnih stroškov je posledica zakasnitve pri sklepanju pogodb z zunanjimi izvajalci. Razlogi za zakasnitev so likvidnostne težave JZ TNP. S tem se je finančna obremenitev prenesla v naslednje načrtovalsko obdobje. Enako velja za načrtovan nakup opreme, ki v letu 2013 ni bil izveden. Navedena odstopanja niso bistveno vplivala na izpolnjevanje projektnih obveznosti in doseganje ciljev projekta.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
število izvedenih vzorčnih lokacij v okviru monitoringa	8
udeležba na sestankih projekta	da (10 sestankov)
izdaja promocijske zloženke	Da
vzpostavitev sistema zbiranja podatkov monitoringa tal	da (sistem je vzpostavljen pri projektnem partnerju na Kmetijskem inštitutu Slovenije)

7.8 Slow tourism - Interreg III/A - Program čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija 2007 - 2013

Namen projekta je oblikovanje nove turistične ponudbe na italijansko – slovenskem območju, ki ga zaznamujejo pomembni naravoslovni elementi in voda preko razvoja oblik »počasnega« turizma, ki naj poudarja trajnost, odgovornost in eko – kompatibilnost. V projektu sodeluje 27 partnerjev, vodi ga italijanski partner Delta 2000. Aktivnosti projekta so: koordiniranje, strateško načrtovanje, skupno razvijanje počasnega turizma s pilotnimi akcijami, skupni marketing, izobraževanje, komunikacija. JZ TNP je nosilec sklopa izobraževanje. Projekt je bil podaljšan do konca novembra 2013.

Začetek projekta:	1.5. 2010
Zaključek projekta:	30.4.2013
Vodilni partner:	Delta 2000
Sodelujoči partnerji:	Provincia di Ferrara (FE), Provincia di Ravenna, Provincia di Rovigo, GAL Polesine Delta Po, GAL Venezia Orientale, VEGAL, Ente di Gestione per i Parchi e la Biodiversita – Delta del Po, Ente Parco Regionale Veneto Delta Po, Dipartimento di Scienze politiche e sociali, Università di Trieste, GAL Alta Marca Trevigiana, GAL Terre di Marca, BSC, Poslovno podporni center, d.o.o. Kranj, Turizem Bohinj, Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj, Triglavski narodni park, SPIRIT Slovenija, Občina Bled, Občina Bohinj, Občina Gorenjska vas –Poljane, Občina Jesenice, Občina Kobarid, Občina Kranjska Gora, Občina Radovljica, Občina Žiri, Provincia di Venezia, Provincie di Udine, Comune di Ravenna, Regione Emilia-Romagna, Associazine Nautica Nautisette
Vrednost projekta	95.600 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	5 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.5.4 Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP 5.9.10 Druge izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti 5.9.11 romocija

Izvedeno:

- sprotno smo vsebinsko in finančno spremljali projekt,

- komunicirali smo s projektnimi partnerji in vodilnim partnerjem o izvajanju aktivnosti na projektu, porabi denarja, novostih pri izvajanju projekta,
- nadaljevali smo s promocijo priročnika Pojdimoz učenci v naravo in delavnic, ki jih opisuje priročnik,
- priročnik Pojdimoz učenci v naravo smo posredovali tistim šolam oz. učiteljem, ki so to želeli, v papirnati ali elektronski obliki,
- zainteresiranim šolam smo posredovali natančne informacije o delavnicah, ki so opisane v priročniku Pojdimoz učenci v naravo ter pripravili in izvedli za nekatere šole vsebinsko in časovno prilagojene programe,
- zaradi velikega zanimanja smo nadaljevali z izvajanjem delavnic za učence OŠ in SŠ, ki so opisane v priročniku,
- pripravili smo prispevek za newsletter št. 9 o priročniku Pojdimoz učenci v naravo in izvedenih delavnicah za učitelje in šolske upravitelje,
- sodelovali smo na dogodku Slow up!, ki ga je organiziral PP 8, kjer smo predstavili didaktične enote in priročnik Pojdimoz učenci v naravo.

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva ESRR	85 %
Nacionalno sofinanciranje	10 %
Lastni delež – TNP	5 %
Skupaj	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	8.811 / 6.929
materialni stroški	-199 / 0
Oprema	0
Investicije	0
Skupaj	8.612 / 6.929
Skupaj z neupravičenimi stroški	9.461 / 6.929

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Uspešno zaključen projekt.	Projekt se je podaljšal do novembra 2014.

7.9 Projekt LEADER Otroški parlament o naravi in tradiciji

Projekt je bil namenjen vzpostavitvi medgeneracijskega pretoka teoretičnega in praktičnega znanja o pomenu neokrnjene narave in tradicije prostora TNP in njegovega vplivnega območja. Znotraj aktivnosti projekta so bili osnovnošolski otroci (pod vodstvom mentorjev) tisti, ki so s svojimi raziskovalnimi nalogami izpostavili določeno tradicionalno znanje. Tega so potem lokalni poznavalci posredovali najprej otrokom, kasneje pa tudi zainteresirani splošni populaciji. Osrednja aktivnost projekta je bil otroški parlament, ki je otroška spoznanja o pomenu tradicionalnega znanja za ohranjanje narave in tradicije soočil s splošno in strokovno javnostjo, pa tudi z občinskimi in ministrskim resorjem. Izveden je bil 22. oktobra 2013 v Bohinjski Bistrici.

Začetek projekta:	1. 7. 2011
Zaključek projekta:	16. 12. 2013
Vodilni partner:	TNP

Sodelujoči partnerji:	OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica
Vrednost projekta	69.230 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	48 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.9 Informacijsko izobraževalna dejavnost

Izvedeno:

- otroški parlament o naravi in tradiciji v Bohinjski Bistrici, (22. oktober 2013, 113 udeležencev); na parlamentu je bilo strnjeno celotno projektno delo in je bil njegov glavni cilj, izpostavljen je bil pomen ohranjanja tradicionalnega znanja in vzpostavljeno sodelovanje med starejšimi in mlajšimi generacijami. Sodelovali so učenci osnovnih šol, strokovnjaki in poznavalci s področja nesnovne kulturne dediščine, predstavniki občin, turističnih organizacij, zavoda za šolstvo, ministrstva za šolstvo in lokalni prebivalci;
- pripravo in izvedbo pregledne razstave o tradicionalnem znanju, proučevanem v projektu,
- izdajo otroške pravljične slikanice na temo tradicionalnega znanja in nematerialne kulturne dediščine (načrtovana v letu 2012, zaradi finančne situacije ni bilo izvedeno),
- tečaje tradicionalnega znanja na osnovnih šolah,
- tečaje tradicionalnega znanja v Info središču TNP Triglavska roža na Bledu in na terenu,
- 3 sodelovanja na območnih prireditvah,
- 2 strokovni predavanji,
- 2 intenzivni delavnici tradicionalnega znanja.

Viri financiranja	Odstotki po virih	Zneski za leto 2013 v EUR
Projektna sredstva	52 %	15.252
Lastni delež – TNP	48 %	14.078
Skupaj		29.330

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	3.079 / 4.530
materialni stroški	16.814 / 21.800
Oprema	2.846 / 3.000
Investicije	0
Skupaj	22.740 / 29.330
Skupaj z neupravičenimi stroški	25.880 / 29.330

Zaradi likvidnostnih težav smo porabili manj sredstev od načrtovanih, izvedene pa so bile vse načrtovane aktivnosti. Zaradi manjše porabe finančnih sredstev smo izdali slikanico v manjši nakladi, tečaje in dogodke pa smo izvedli z minimalnimi sredstvi.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

izdaja slikanice	Da; izdaja slikanice na temo tradicionalnega znanja in nematerialne kulture Pri babici na kmetiji, 5000 izvodov
izvedba načrtovanih tečajev, predavanj in delavnic	Da; - izvedba 5 tečajev tradicionalnega znanja na OŠ: <ul style="list-style-type: none"> • OŠ Gorje, pletenje z domačo volno, 18 učencev, • OŠ Mojstrana, vezenje na platno, 10 učencev,

	<ul style="list-style-type: none"> • OŠ Bohinjska Bistrica, vezenje na platno, 14 učencev, • OŠ Lesce, peka kruha, 20 učencev • OŠ Radovljica, demonstracija pletenja košar, 50 učencev, <p>- izvedba 5 tečajev tradicionalnega znanja za odrasle v Info središču TNP Triglavsko roža na Bledu in na terenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tečaj vezenja, 18 udeležencev • tečaj izdelovanja brezovih metel, 10 udeležencev • tečaj zeliščarstva 1, 20 udeležencev • tečaj zeliščarstva 2, 21 udeležencev • tečaj zeliščarstva 3, 17 udeležencev <p>- sodelovanje na 3 območnih (promocijskih) prireditvah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z intenzivno delavnico izdelovanja brezovih metel na Markovem sejmu v Vrbi, • z intenzivno delavnico Znanje starih časov za nove dni na Blejskih dnevih (julij 2013), • z intenzivno delavnico Znanje starih časov za nove dni na Kravjem balu v Bohinju (september 2013). <p>- izvedba dveh strokovnih predavanj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strokovno predavanje Dušice Kunaver (Zlatorogovo kraljestvo v ljudski dediščini), 74 udeležencev • strokovno predavanje Mateje Reš (Uporaba starodavnih žit v vsakodnevni prehrani), 25 udeležencev
priprava razstave o tradicionalnem znanju	Da

7.10 Švicarski sklad

V pomožnem objektu Doma Trenta bo JZ TNP uredil kotlovnico na bio maso (sekance), s katero bo ogreval obstoječe Informacijsko središče in na novo urejen pomožni objekt v skupni površini 1940 m². Namen investicije je predvsem dolgoročno bistveno znižati stroške ogrevanja, saj se Dom Trenta trenutno ogreva z najdražjim energentom (plin), poleg tega pa tudi zagotoviti lokalno samooskrbno ogrevanje, ki spodbuja razvoj gospodarstva in rabo obnovljivih virov v parkovni lokalni skupnosti. Za prebivalce in obiskovalce bo ureditev kotlovnice predstavljen kot zgleden primer veliko cenejšega ogrevanja, trajnostne rabe naravnih virov (lesne bio mase) in ugodnega socialno ekonomskega učinka na lokalno skupnost (zaslužek lastnikom gozdov, spodbujanje dodatnih zaposlitev...).

Začetek projekta:	1.1.2010
Zaključek projekta:	31.12.2014
Vodilni partner:	Švicarski sekretariat za ekonomske odnose s tujino

Sodelujoči partnerji:	primorske občine
Vrednost projekta	156.257 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	40 % (delno 15%)
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.9 Informacijsko izobraževalna dejavnost

Viri financiranja	Odstotki po virih
Sredstva SEKO	60 %
Lastni delež – TNP	40 % (delno 15%)
Skupaj	

Pregled porabe	Zneski za leto 2013 v EUR (realizacija / plan)
plače	0
materialni stroški	10.096 / 0
Oprema	0
Investicije	67.106 / 69.739
Skupaj	77.202 / 69.739

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Na osnovi razpisa OVE za primorske občine, ki se financira iz švicarskega mehanizma, zamenjan obstoječi plinski kotel s kotlom na biomaso (sekance).	Da – kotel je z dnem 24. 12. 2013 začel s polletnim poskusnim delovanjem.

7.11 Priprava novih mednarodnih projektov in vzpostavljanje projektnih partnerstev

Povezovanje v okviru projektov predstavlja pomembno dodano vrednost znanju in izkušnjam posameznih partnerjev, hkrati pa posameznim partnerjem prinese vsebinske in tudi finančne koristi. V okviru različnih programov Evropske unije je partnersko sodelovanje ustaljena praksa. Pridobljene izkušnje pri pridobivanju sredstev bomo nadgrajevali v okviru priprav novih projektov, predvsem v programih, ki imajo cilje, ki so hkrati cilji delovanja TNP in so skladni s predlogom začasnih upravljavskih smernic ter osnutki NU. Projekti bodo temeljili na že vzpostavljenih partnerstvih v lokalnem okolju (občine, razvojne agencije, LTO-ji) ter partnerstvih v tujini.

Izvedene naloge:

- EGP/Norveški finančni mehanizem – sodelovanje z ZRSVN OE Kranj pri pripravi vsebinskega predloga projekta (divji petelin, grbinasti travniki), udeležba na predstavitvi finančnega mehanizma (MKO, Ljubljana, 31. 5. 2013), sodelovanje pri nadaljnjih aktivnostih priprave vsebinskega koncepta, vključno z dogovori s potencialnimi izvajalci in upoštevanje predvidene razpisne pogoje.
- LIFE+ Wolf Alps – sodelovanje z italijanskim prijaviteljem in BF v postopkih ocenjevanja projekta s strani Evropske komisije, sodelovanje pri vsebinskih popravkih in spremembah finančne konstrukcije prijavljenega projekta, aktivnosti v zvezi s problematiko vstopa JZ TNP v projekt.
- Mava Foundation – ugotavljanje možnosti prijave projektov v okviru navedenega sklada
- CRP – sodelovanje z ZZRS in Ribiško družino Bled glede prijave ciljno raziskovalnega projekta spremljanja temperaturnega stanja Save Bohinjke.
- LIFE+ SOS for Lakes – sodelovanje z NIB, CIPRA Slovenija in Turizem Bohinj v postopku prijave projekta za sanacijo visokogorskih jezer.
- GreenAlps – sodelovanje s prijaviteljem (ALPARC) v postopku prijave projekta, sodelovanje pri vsebinski in finančni pripravi; aktivnosti v zvezi s pridobivanjem soglasja MKO za projektno

zaposlitev; izbira logotipa in slogana projekta, priprava besedil za spletno stran; aktivnosti v zvezi z obiskom pilotnih območij s strani predstavnikov EURAC (WP4) (Bled, Trenta, 18.-19. 11. 2013); predstavitev projekta za Turizem Bohinj (JZ TNP, 5. 12. 2013); sodelovanje pri pripravi podatkov za WP4.

- LIFE+ Population level management and conservation of Brown Bears in Northern Dinaric Mountains and the Alps – sodelovanje s prijaviteljem (ZGS) v obliki priprave izjave JZ TNP o podpori projekta
- IPA – sodelovanje na sestanku z NP Kopaonik o možnostih projektne sodelovanja (SPM, Mojstrana, 9. 8.2013).
- izvajanje aktivnosti, ki se nanašajo na potencialno pripravo projektov znotraj posameznih nacionalnih in regionalnih programskih dokumentov, pripravljenih v letu 2013 (Natura 2000, RRP-ja, PRP ...).
- aktivnosti potrebne za začetek izvajanja novega projekta INFO-PARKI.
- RRP Gorenjska 2014-2020 – sodelovanje pri oblikovanju strateških projektne predlogov.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
pridobitev projektov oziroma prijava novih	<ul style="list-style-type: none"> – 2 v postopku prijave (CRP, LIFE+ SOS for Lakes), – 2 projekta odobrena (LIFE+ WolfAlps, GreenAlps)

8 POSLOVANJE

8.1 Splošne in organizacijsko - administrativne zadeve

Glavna naloga v letu 2013 je bila administriranje tekočega poslovanja. To pa zajema naslednje naloge: dokumentiranje dopisov, urejanje pošte in različnih internih dokumentov, koordinacijska dela med upravo in službami na terenu, vodenje arhiva, komuniciranje s strankami, pomoč pri organizaciji delovnih sestankov, administrativna podpora pri pripravi gradiv, pomoč pri organizaciji službenih potovanj in drugih delovnih obveznostih zaposlenih, vodenje evidence prisotnosti na delu zaposlenih, priprava podatkov za obračunavanje plač, vodenje evidence voznega parka, koordinacija naročilnic, pogodb in potnih nalogov, vodenje inventure popisa zalog trgovskega blaga in popisa zalog materiala.

8.2 Kadrovske zadeve

8.2.1 Kadrovski načrt

V okviru kadrovskih zadev potekajo naslednje naloge: vodenje razpisov za zaposlovanje novih delavcev, prijava podatkov in spremembe podatkov o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo, za primer brezposelnosti in o sklenitvi delovnega razmerja na ZZZS, prijava in odjava za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni tistih, ki so sklenili podjemno pogodbo, priprava obvestil o letnem dopustu, ocenjevanje javnih uslužbencev za preteklo leto, izvedba napredovanj, priprava pogodb o zaposlitvi in aneksov k pogodbam o zaposlitvi, pogodb o avtorskem delu, podjemnih pogodb, sklepov delavcem, odgovorov na prispele prošnje za zaposlitev, spremljanje zakonodaje s področja delovnih razmerij, priprava letnega načrta izobraževanja, poročanja resornem ministrstvu v zvezi z zaposlenim.

Zaposlovanje v javni službi:

- Z dnem 30. 9. 2013 je prenehal mandat direktorju mag. Martinu Šolarju. Skladno s Statutom Javnega zavoda Triglavski narodni park je resorno ministrstvo izpeljalo javni razpis, vendar ni bil

nihče izbran. Na podlagi imenovanja Vlade RS smo sklenili delovno razmerje z vršilcem dolžnosti direktorja dr. Petrom Skobernetom, za čas do imenovanja direktorja, vendar najdlje za eno leto, tj. do 1. 10. 2014.

- Bivši direktor se je po poteku mandata vrnil na ustrezno delovno mesto skladno z določili pogodbe o zaposlitvi (z dne 1. 10. 2009) in z določili Zakona o delovnih razmerjih.
- Tri javne uslužbenke smo delno prerazporedili na projekte:
  - Leader (Info točke v parkih območja »LAS za razvoj) od 1. 2. 2013 - 31. 3. 2013 za polni delovni čas,
  - Recharge.green od 1. 2. 2013 - 30. 11. 2013 za krajši delovni čas, 20 ur na teden
  - Julius od 1. 2. 2013 - 30. 9. 2013 za krajši delovni čas, 35 ur na teden.
- Enemu javnemu uslužbencu zaposlenemu za določen čas je z dnem 30. 6. 2013 prenehalo delovno razmerje.
- Enemu javnemu uslužbencu zaposlenemu za nedoločen čas je z dnem 30. 12. 2013 prenehalo delovno razmerje z razlogom upokojitve.
Ena javna uslužbenka opravlja delo s krajšim delovnim časom na podlagi odločbe ZPIZ-a (od 27. 2. 2013 dalje dela v obsegu 30 ur tedensko, pred tem 20 ur tedensko), kar ni bilo mogoče predvideti v času priprave Programa dela 2013.

Tabela 7: Število zaposlenih na javni službi

		na dan 31. 12. 2012			na dan 31. 12. 2013		
		polni delovni čas	krajši delovni čas		polni delovni čas	krajši delovni čas	
			število	delovna obveznost (h/dan)		število	delovna obveznost (h/dan)
za nedoločen čas	število oseb	53	1	6	52	2	6
	EDPČ	54,25		53,5			
		1	0	0	1	0	0
za določen čas	število oseb	1	0	0	1	0	0
	EDPČ	1		1			
SKUPAJ	število oseb	56		55			
	EDPČ	55,25		54,5			

EDPČ- ekvivalent polnega delovnega časa

Število zaposlenih na javni službi v letu 2013 se je v primerjavi s številom zaposlenih v letu 2012 zmanjšalo za 1-ega javnega uslužbenca in doseglo 55 javnih uslužbencev.

Projektne zaposlitve:

- Skladno s Sklepom o soglasju za dodatne zaposlitve s strani resornega ministrstva in soglasjem sveta javnega zavoda Triglavski narodni park smo:
  - dne 1. 6. 2013 realizirali 2 novi zaposlitvi za polni delovni čas, in sicer 1 zaposlitev na projekte Leader in 1 zaposlitev na projekt Recharge.green;
  - v mesecu maju objavili še eno prosto delovno mesto na projektu Recharge.green, zaposlitev smo realizirali 8. 7. 2013.
- Skladno z določili Zakona za uravnoteženje javnih financ (ni zahtevano soglasje - 2. alineja 4. odstavek 183. člen ZUJF) smo:
  - v mesecu maju zaposlili javno uslužbenko, zaradi nadomeščanja začasno odsotne javne uslužbenke (na porodniškem dopustu) zaposlene na projektu Climaparks. Zaposlitev smo realizirali 20. 5. 2013.
  - v mesecu avgustu zaposlili javno uslužbenko, zaradi nadomeščanja začasno odsotne javne uslužbenke (na porodniškem dopustu) zaposlene na projektih Julius in SiiT.
- V letu 2013 je prenehalo delovno razmerje:

- 28. 2. 2013 javni uslužbenki zaposleni za določen čas na projektu Habit Change,
- 30. 9. 2013 javni uslužbenki zaposleni s krajšim delovnim časom (20 ur na teden) na projektu Julius,
- 30. 10. 2013 javni uslužbenki zaposleni s krajšim delovnim časom na projektu Leader – otroški parlament (10 ur na teden),
- 31. 10. 2013 javni uslužbenki na projektu Climaparks,
- 30. 12. 2013 javni uslužbenki na projektu Climaparks,
- 31. 12. 2013 trem javnim uslužbencem zaposlenim na projektih Climaparks, Leader in Recharge.green.

Tabela 8: Število zaposlenih na projektih

		na dan 31. 12. 2012			na dan 31. 12. 2013		
		polni delovni čas	krajši delovni čas		polni delovni čas	krajši delovni čas	
			število	delovna obveznost (h/dan)		število	delovna obveznost (h/dan)
za določen čas	število oseb	7	1	2	6	1	0,5
	EDPČ	7,25			6,5		
SKUPAJ	število oseb	8			7		
	EDPČ	7,25			6,5		

EDPČ- ekvivalent polnega delovnega časa

Število zaposlenih na projektih v letu 2013 se je v primerjavi s številom zaposlenih v letu 2012 zmanjšalo za enega javnega uslužbenca in doseglo 7 javnih uslužbencev.

Ostale oblike dela:

V letu 2013 smo sklenili:

- štiri pogodbe za pogodbeno delo zunanjih sodelavcev za občasna dela za pomoč pri čiščenju objektov in pomoč pri vzdrževalnih delih,
- dve pogodbi za pogodbeno delo zunanjih sodelavcev za občasna dela za izvajanje projektnih aktivnosti.

		leto 2012	leto 2013
pomoč pri čiščenju in vzdrževanju	število sklenjenih pogodb	4	4
	število opravljenih ur	786	391,5
projektno delo	število sklenjenih pogodb	1	2

Za izvajanje projektih aktivnosti smo sklenili eno podjemno pogodbo več, kot smo planirali v programu dela. Do razlike je prišlo, ker je ena študentka tekom leta diplomirala in izgubila status študenta. Ker smo z njo sodelovali že v letu 2012, smo za nadaljevanje dela z njo sklenili podjemno pogodbo.

V letu 2013 smo študentom in dijakom omogočili opravljanje obvezne študijske prakse in pridobivanje delovnih izkušenj v naših informacijskih središčih in na projektnih aktivnostih.

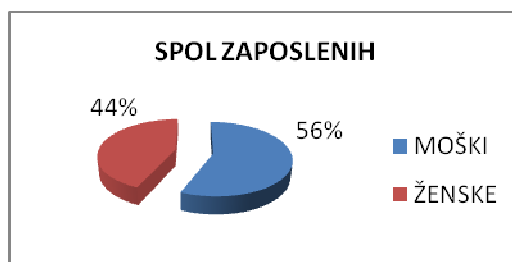
	Realizacija leto 2012	Plan za leto 2013	Realizacija leto 2013
št. študentov	27	20	11
št. opravljenih ur	7134	4966	2114

Ostalo:

- vsem zaposlenim smo pripravili obvestila o letnem dopustu,
- ocenili smo javne uslužbence, ki so v preteklem letu delali več kot šest mesecev. Skladno z zakonom, ki ureja interventne ukrepe na področju plač v javnem sektorju napredovanj ni bilo,
- nadaljevali smo s postopkom spreminjanja Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Triglavski narodni park. Na 4. seji sveta JZ TNP dne 22. 2. 2013 je bil sprejet Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v javnem zavodu Triglavski narodni park,
- zaradi spremembe sistemizacije smo s 13 javnimi uslužbenci sklenili anekse k pogodbi o zaposlitvi,
- nadaljevali smo s postopkom sprejemanja novega Pravilnika o delovnih razmerjih,
- pripravili smo vloge za pridobitev soglasja za: nove zaposlitve, študentsko delo in praktično usposabljanje, podjemno delo.

Javni zavod Triglavski narodni park ima zaposlenih 35 moških (56 %) in 27 žensk (44 %).

Slika 12: Struktura zaposlenih (na dan 31. 12. 2013)

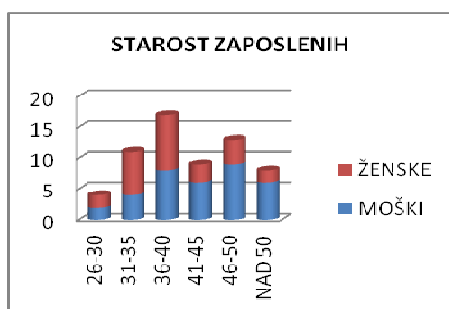
Tabela 9: Primerjava zaposlenih po spolni strukturi z leti 2011 in 2012

	na dan 31.12.2011	na dan 31. 12. 2012	na dan 31. 12. 2013
moški	38	36	35
ženske	27	27	27
SKUPAJ	65	63	62

Glede na pretekla leta se zmanjšuje število javnih uslužbencev moškega spola.

Struktura zaposlenih glede na starost kaže, da je največ zaposlenih v starostni skupini med 26 in 40 let. Povprečna starost zaposlenih v letu 2013 je znašala 41,42 let.

Slika 13: Pregled zaposlenih po starostni strukturi

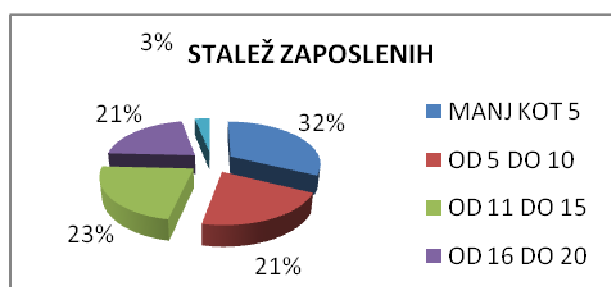
Tabela 10: Primerjava zaposlenih po starostni strukturi z leti 2011 in 2012

STAROSTNA SKUPINA	na dan 31. 12. 2011	na dan 31. 12. 2012	na dan 31. 12. 2013
I. 20-25 LET	2	1	0
II. 26-30 LET	6	4	4
III. 31-35 LET	14	13	11
IV. 36-40 LET	16	17	17
V. 41-45 LET	12	12	9
VI. 46-50 LET	9	10	13
VII. NAD 50 LET	6	6	8

Glede na preteklo leto se je povečalo število zaposlenih v 6. in 7. starostni skupini, zmanjšalo v 1., 5. in 3., v 2. in 4. starostni skupini pa je število zaposlenih ostalo nespremenjeno.

Največ zaposlenih (32 %) je v JZ TNP zaposlenih manj kot 5 let, najmanj (3%) pa je tistih ki so zaposleni več kot 21 let

Slika 14: Struktura zaposlenih glede na število let zaposlitve v JZ TNP

Povprečno število let zaposlenih v JZ TNP znaša 9,48 let.

Tabela 11: Primerjava zaposlenih glede na delovno dobo v JZ TNP z leti 2011 in 2012

Delova doba v JZ TNP	na dan 31. 12. 2011	na dan 31. 12. 2012	na dan 31. 12. 2013
manj kot 5 let	28	22	20
od 5 – 10 let	14	11	13
od 11 – 15 let	12	14	14
od 16 – 20 let	8	13	13
nad 21 let	3	3	2

Tabela 12: Realizacija kadrovskega načrta

1. Zaposleni, ki jih financira MKO	I. – IV. TR	V. TR	VI. TR	VII. TR	VIII. TR	IX. TR	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 31.12.2013 (a+b)	3	21	5	26	0	0	55
a) Št. zaposlenih za določen čas				1	0	0	1
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	3	21	5	25	0	0	54
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom	0	0	0	2	0	0	2

1. Zaposleni, ki jih financira MKO	I. – IV. TR	V. TR	VI. TR	VII. TR	VIII. TR	IX. TR	Skupaj
Število napredovanj v plačne razrede	0	0	0	0	0	0	0
Število premestitev	0	0	0	1	0	0	1
Število upokojitev	0	0	0	1	0	0	1
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	0	0	0	0	0	0	0
Število odpovedi pogodb o zaposlitvi	0	0	0	0	0	0	0
2. Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, navedite vir: tržna dejavnost, projektno delo itd.				7			7
				Projektno delo			
3. Skupaj število zaposlenih na dan 31.12.2013 (1+2)	3	21	5	33	0	0	62

V programu dela za leto 2013 nismo načrtovali porodniške odsotnosti javne uslužbenke zaposlene na mednarodnem projektu, saj v fazi priprave Programa za leto 2013 s to informacijo še nismo bili seznanjeni, zato prihaja do razlike pri številu zaposlenih na projektih na dan 31. 12. 2013 (v programu 6 zaposlenih, realizacija 7 zaposlenih).

Tabela 13: Realizacija stroškov dela:

Realizirani stroški dela	SKUPAJ 2013	Sredstva MKO 2013	Drugi viri sredstev	Dejavnost na trgu 2013	Skupaj sredstva 2013	Realizacija brez vira	Delež MKO v %
	1	2	3	4	5=2+3+4	5	
a) plače in dodatki	1.119.596	900.466	136.380	46.313	1.083.158	36.438	80%
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih	28.555	27.374	0	1.181	28.555	0	96%
b) regres za letni dopust	43.016	38.974	3.811	0	42.785	231	91%
c) povračila in nadomestila	101.059	77.555	13.314	8.631	99.501	1.558	77%
d) sredstva za delovno uspešnost	0	0	0	0	0	0	-
e) sredstva za nadurno delo	4.992	0	0	4.992	4.992	0	-
f) drugi izdatki (odpravnine, solidarnost itd.)	6.270	6.270	0	0	6.270	0	100%
SKUPAJ 1. (a+b+c+d+e+f)	1.274.933	1.023.265	153.505	59.936	1.236.706	38.227	80%
g) Skupaj bruto plače (a+d+e)	1.124.588	900.466	136.380	51.305	1.088.150	36.438	80%
h) Skupaj drugi prejemki (b+c+f)	150.345	122.799	17.125	8.631	148.556	1.789	82%
i) Skkupaj prispevki, davek, premije pokojninskega zavarovanja (j+k)	195.218	156.696	23.393	9.327	189.416	5.801	80%

Realizirani stroški dela	SKUPAJ 2013	Sredstva MKO 2013	Drugi viri sredstev	Dejavnost na trgu 2013	Skupaj sredstva 2013	Realizacija brez vira	Delež MKO v %
SKUPAJ 2. (g+h+i)	1.470.151	1.179.961	176.898	69.263	1.426.122	44.028	80%
j) prispevki	182.692	145.738	22.035	9.327	177.101	5.592	80%
k) premije pokojninskega zavarovanja	12.525	10.958	1.358	0	12.316	210	87%
struktura virov financiranja stroškov dela v %	100%	80%	12%	5%	97%	3%	

Tabela 14: Realizacija zasedenosti delovnih mest:

Naziv DM	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku	Število zasedenih DM na dan 31. 12. 2012	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2013	Realizirano število zasedenih DM na dan 31.12.2013
DIREKTOR NARODNEGA PARKA	1	1	1	1
VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK	2	1	1	2
NARAVOVARSTVENI SVETNIK	16	10	10	9
VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	12	7	6	6
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	12	9	9	10
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III - pripravnik	2	0	0	0
SODELAVC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV	2	2	2	2
SODELAVC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH V	2	2	2	2
VODNIK V ZAVAROVANEM OBMOČJU IV	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK II	6	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK III	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK IV	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	12	12	12	11
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	6	5	5	5
SAMOSTOJNI STROKOVNI SODELAVEC V	1	1	1	1
ANALITIK VII/2 (II)	1	1	1	1
FINANČNIK VII/2 (I)	1	1	1	1
FINANČNIK VII/1	1	0	0	0
SAMOSTOJNI SVETOVALEC VII/2	1	1	1	1
POSLOVNI SEKRETAR VI	1	1	1	1
INFORMATIK VII/1	1	0	0	0
VZDRŽEVALEC V (I)	2	2	2	2
ČISTILKA II	2	2	2	2
HIŠNIK EKONOM IV	1	1	1	1
Skupaj	88	63	62	62

Svet zavoda Triglavskega narodnega parka je dne 22. 2. 2013 sprejel Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Triglavski narodni park, zato prihaja do razlik v nazivih delovnih mest in številu sistemiziranih delovnih mest v tabeli Realizacija zasedenosti delovnih mest (Poročilo o delu 2013) v primerjavi s tabelo Sistemiziranost delovnih mest (Program dela 2013).

V Programu dela nismo predvideli:

- 2 (namesto 1) zaposlena javna uslužbenca na delovnem mestu visoki naravovarstveni svetnik – razporeditev bivšega direktorja;
- 10 (namesto 9) zaposlenih javnih uslužbencev na delovnem mestu naravovarstveni sodelavec III– nadomeščanje javne uslužbenke zaposlene na mednarodnem projektu za čas porodniškega dopusta.

Razporeditev bivšega direktorja na ustrezno delovno mesto 1.10.2013 je bilo izvedeno skladno z določili pogodbe o zaposlitvi in z določili Zakona o delovnih razmerjih. Strošek dela te dodatne zaposlitve za tri mesece je znašal 11.600 EUR, kot rečeno, pa zanj ni bilo predvidenega vira.

Dodatna zaposlitev na delovnem mestu naravovarstveni sodelavec III pomeni zgolj nadomestitev obstoječe projektne zaposlitve. S to zaposlitvijo ni bilo dodatnega stroška, njegovo pokritje urejeno na enak način kot prvotna projektna zaposlitev.

Tabela 15: Pregled stroškov dela po delovnih mestih in virih

Zap. št.	Naziv DM	Javna služba	Dejavnost na trgu	Projekti	REALIZIRANI STROŠKI DELA	NAČRTOVANI STROŠKI DELA	RAZLIKA
1.	DIREKTOR TNP (od 2.10.2013)	14.549			14.549		14.549
2.	DIREKTOR TNP (do 30.9.2013) / VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK (od 1.10.2013)	55.411			55.411	59.021	-3.609
3.	VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK	46.959			46.959	47.869	-910
4.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	18.166		11.757	29.923	29.974	-51
5.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	35.251			35.251	34.903	348
6.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	29.352			29.352	30.123	-770
7.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK			32.643	32.643	32.701	-59
8.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	32.479			32.479	23.958	8.522
9.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	21.204		22.749	43.953	48.593	-4.640
10.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	32.108			32.108	32.053	55
11.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	31.865	1.170		33.034	39.975	-6.941
12.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK			30.866	30.866	31.838	-972
13.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	33.282			33.282	33.316	-35
14.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC			4.684	4.684	4.548	136
15.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	31.152	2.704		33.857	33.462	394
16.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	24.395			24.395	24.347	48
17.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	26.432			26.432	26.363	69
18.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	23.684	1.933		25.617	25.949	-332
19.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	20.770	3.867		24.637	24.085	551
20.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	26.327			26.327	26.405	-78
21.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	22.454			22.454	22.396	58
22.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III			12.718	12.718	21.208	-8.490
23.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	16.950		3.699	20.649	21.236	-588
24.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	17.051		3.239	20.290	20.328	-38
25.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	19.273			19.273	19.480	-206
26.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	22.094			22.094	21.953	141
27.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III			10.156	10.156	18.538	-8.382
28.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III			20.676	20.676	20.663	13
29.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III			21.363	21.363	21.325	38

Zap. št.	Naziv DM	Javna služba	Dejavnost na trgu	Projekti	REALIZIRANI STROŠKI DELA	NAČRTOVANI STROŠKI DELA	RAZLIKA
30.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III			7.582	7.582	7.623	-40
31.	SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV	12.181	4.349		16.530	15.079	1.451
32.	SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV	16.433			16.433	15.733	699
33.	SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH V	11.997	3.933		15.930	15.500	431
34.	SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH V	13.936	3.308		17.244	16.967	277
35.	VODNIK V ZAVAROVANEM OBMOČJU I	20.893			20.893	20.908	-15
36.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK II	26.172	4.519		30.691	27.494	3.197
37.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK III	19.361	4.907		24.269	22.833	1.436
38.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK IV	20.951	4.756		25.707	24.689	1.018
39.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	19.808	2.603		22.411	21.909	502
40.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	16.056	418		16.474	16.746	-272
41.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	15.965	418		16.383	16.384	-1
42.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	19.060	418		19.479	19.918	-439
43.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	15.773	418		16.192	16.020	172
44.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	18.512	2.355		20.866	19.457	1.409
45.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	10.311	418		10.730	20.572	-9.842
46.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	7.685	212		7.897	16.094	-8.196
47.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	17.436	3.850		21.286	18.242	3.044
48.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	14.249	2.090		16.339	16.330	9
49.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	17.079	418		17.498	17.951	-453
50.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	17.437	2.291		19.728	19.604	124
51.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	21.551			21.551	23.683	-2.132
52.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	15.280			15.280	15.588	-308
53.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	16.997			16.997	16.515	482
54.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	14.210			14.210	14.295	-84
55.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	19.026	1.516		20.542	19.977	565
56.	SAMOSTOJNI STROKOVNI DELAVEC V	17.187	3.186		20.373	20.389	-16
57.	ANALITIK VII/2 (II)	20.855			20.855	24.344	-3.489
58.	FINANČNIK VII/2 (I)	35.213			35.213	35.296	-83
59.	SAMOSTOJNI SVETOVALEC VII/2	28.388			28.388	27.430	959
60.	POSLOVNI SEKRETAR VI	16.364			16.364	16.266	98
61.	VZDRŽEVALEC V (I)	15.942	926		16.868	17.277	-409
62.	VZDRŽEVALEC V (I)	15.343			15.343	15.502	-160
63.	ČISTILKA II	8.187	4.736		12.923	10.821	2.102
64.	ČISTILKA II	8.442	5.089		13.531	13.280	251
65.	HIŠNIK - EKONOM IV	13.103	2.454		15.557	16.110	-554
66.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III*			12.290	12.290		12.290
67.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III*			7.082	7.082		7.082
68.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III**			199	199		199
69.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK**	592			592		592
	SKUPAJ REALIZIRANI STROŠKI	1.199.185	69.263	201.702	1.470.151	1.469.432	719
	SKUPAJ NAČRTOVANI STROŠKI	1.179.961	87.408	202.063	1.469.432		
	RAZLIKA (REALIZIRANO - NAČRTOVANO)	19.224	-18.145	-361	719		
	Pregled virov financiranja						
1.	Sredstva državnega proračuna (MKO, PP št. 244410)	1.179.961			1.179.961	1.179.961	0
2.	Dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu		69.263	1.954	71.217	113.034	-41.816

Zap. št.	Naziv DM	Javna služba	Dejavnost na trgu	Projekti	REALIZIRANI STROŠKI DELA	NAČRTOVANI STROŠKI DELA	RAZLIKA
3.	Nacionalno financiranje mednarodnih projektov (MGRT, PP št. 651310)			11.731	11.731	11.227	504
4.	Sredstva Leader (Evropski kmetijski in usmerjevalni sklad, MKO)			15.686	15.686	15.664	22
5.	Sredstva EU (evropske institucije)			149.482	149.482	149.547	-65
	SKUPAJ REALIZIRANI VIRI	1.179.961	69.263	178.852	1.428.077	1.469.432	-41.355
	SKUPAJ NAČRTOVANI VIRI	1.179.961	87.408	202.063	1.469.432		
	RAZLIKA (REALIZIRANO - NAČRTOVANO)	0	-18.145	-23.211	-41.355		

	SKUPAJ (RAZLIKA MED STROŠKI IN VIRI)	19.224	0	22.850	42.074		
--	---	--------	---	--------	--------	--	--

* nadomestna projektna zaposlitev delavke na porodniškem dopustu (zaporedna 67. nenačrtovana)

** izplačilo poročila regresa za leto 2012 dvema sodelavcema, ki nista več zaposlena

Ob pripravi Programa dela in finančnega načrta za leto 2013 je JZ TNP predvidel, da bo moral del stroška za plače javnih uslužbencev kriti iz prihodkov tržne dejavnosti, ni pa bilo jasne slike o tem, kateri del in pri katerih zaposlenih bo to pokritje nastalo. Zato je v programu dela v tabeli, ki je sorodna tabeli 15, upošteval pavšalno kritje stroška dela iz prihodkov dejavnosti na trgu razporejeno na vse zaposlene.

Vsi zaposleni (razen tistih, ki so s pogodbo o zaposlitvi zaposleni na projektu) so namreč s pogodbo o zaposlitvi zaposleni na javni službi, vendar pa nekateri del nalog (različno število ur po mesecih) opravljajo tudi v povezavi z dejavnostjo prodaje blaga in storitev na trgu. V letu 2013 še ni bilo nastavljenih ustreznih evidenc za spremljanje opravljenih ur zaposlenih na posamezni dejavnosti. Zato je v poročilu za leto 2013 razporeditev stroškov dela po virih sredstev izvedena glede na oceno realiziranih delovnih ur na teh dejavnostih.

8.2.2. Izobraževanje zaposlenih

V letu 2013 so bila izvedena naslednja izobraževanja:

- srečanje zaposlenih v zavarovanih območjih v Alpah *Memorial Danilo Re* v narodnem parku Vanoise v vasi Pralognan-la-Vanoise, Francija 17.4. – 20.1.2013),
- izobraževanje za poklicne in prostovoljne naravovarstvene nadzornike (Bled, 24. in 25. aprila 2013). V okviru dvodnevnega rednega letnega izobraževalnega seminarja so bila izvedena naslednja predavanja:
  - Stanje voda v Sloveniji in TNP (Katja Novak, JZ TNP)
  - Plazilci in nastajanje Atlasa plazilcev Slovenije (Griša Planinc, Društvo za proučevanje dvoživk in plazilcev)
  - Predstavitev projekta SiiTin delavnica Spoznavanje biotske raznovrstnosti s pomočjo interaktivnih določevalnih ključev (Alenka Petrinjak, JZ TNP)
  - Odkritje pod Tolminskim Migovcem: najdaljši raziskani jamski sistem v Sloveniji (Samo Rutar JZ TNP)
  - Beloglavi jastreb (Tomaž Mihelič, DOPPS)
  - Znak kakovosti TNP (Davorin Koren, JZ TNP)
  - Novosti, ki jih za prostorske posege v območju TNP prinaša nova Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost (Igor Zakotnik, JZ TNP)
  - Projekt Recharge.green (Andrej Arih, JZ TNP)
  - Prehrana divjadi (prof. dr. Andrej Lavrenčič, BF)
  - NNS TNP 2012 v grafih – pregled razporeditve delovnih ur v letu 2012 (Marjeta Albinini, JZ TNP)

- Terenski ogled: Miklavževa pot (Tomaž Bregant, JZ TNP);
- usposabljanje za planinske vodnike,
- ekskurzija NNS z delovno akcijo – čiščenje zarasti na planini Laška seč na Tolmiskem,
- strokovna ekskurzija v Wienerwald,
- mednarodno srečanje »5th Symposium for Research in Protected Areas«,
- strokovna ekskurzija v Snowdonijo,
- konferenca Europarc.

Sodelavci TNP so sodelovali še na naslednjih strokovnih izobraževanjih:

- Goljevščkov dan (Ljubljana, 14. 3. 2013),
- fotografska delavnica z Arnejem Hodaličem (Trenta, 15. in 16. 3. 2013),
- Posvet o vodah – Voda kot priložnost za trajnostni razvoj in mednarodno sodelovanje (Ljubljana, 25. 3. 2013),
- predavanje DKAS – Petra Jernejc Babič: Posegi na območjih kulturne dediščine (Ljubljana, 2. 4. 2013)
- posvet Spoznajmo se in načrtujmo skupaj regionalna srečanja Dnevov Evropske kulturne dediščine (Kranj, 5. 4. 2013),
- posvet MKO – IUCN in Slovenija – kje smo in kako naprej (Ljubljana, 10. 4. 2013),
- udeležba na 5. slovenskem lovskem dnevu (Gornja Radgona, 20. 4. 2013),
- posvet DKAS – Podeželska krajina kot razvojni potencial (Ljubljana, 18. 4. 2013),
- predavanje DKAS – Nevenka Žvokelj: O delu okoljskega inšpektorja (Ljubljana, 23. 4. 2013),
- udeležba na posvetu Odpiranje prostorskih podatkov javnega sektorja v Sloveniji (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Ljubljana, 25. 4. 2013),
- udeležba na predstavitvi novosti programske opreme ESRI - GDI dan – GisData (Ljubljana, 22. 5. 2013),
- srečanje s predstavniki Univerze za naravne vire in biotehniške znanosti, BOKU z Dunaja v okviru WWF Alpine Programme (Zadlaščica, Most na Soči, 6. 9. 2013),
- 5. simpozij etnologov konservatorjev Slovenije in Hrvaške (Trenta, 10. 10. 2013),
- predstavitev diplomske naloge: Urban Čepon, Analiza delovanja malih komunalnih čistilnih naprav na planinskih kočah, (Ljubljana, 12.11.2013),
- 24. Mišičev vodarski dan (Maribor, 4. 12. 2013),
- udeležba na Skupščini Slovenskega konservatorskega društva (grad Dobrovo v Goriških Brdih, 24. 1. 2013),
- udeležba na delavnici WWF (Bled, 20. 9. 2013).

Kazalniki učinkovitost izvajanja nalog 8.2.1 in 8.2.2:

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Prijava podatkov na ZZZS	M obrazci so bili na ZZZS posredovani skladno s predpisi.
Ocenjevanje javnih uslužbencev	javni uslužbenci so bili ocenjeni skladno s predpisi.
Priprava obvestil o letnem dopustu	javni uslužbenci so prejeli obvestilo o letnem dopustu skladno z zakonom
Sklepanje in izdajanje pogodb in aneksov	pogodbe in aneksi so bili javnim uslužbencem izdani skladno s predpisi
Izpeljava razpisov za prosta delovna mesta	realizirali smo razpise vseh načrtovanih prostih delovnih mest
Organizacija in izvedba načrtovanih izobraževalnih aktivnosti	V letu 2013 zaradi razlogov varčevanja nismo izvedli 20-urnega konverzacijskega tečaja in ekskurzije zaposlenih po TNP.

8.3 Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje

Področje stikov z javnostmi, informiranja in obveščanja vključuje omogočanje dostopa do informacij, obveščanje in informiranje širše javnosti o delu in nalogah JZ TNP, načrtovanje in izvajanje komunikacijske podpore različnim aktivnostim JZ TNP, spremljanje medijev. Naloge s področja stikov z javnostmi se izvajajo samostojno in v sodelovanju s službami JZ TNP, vodji projektov in z različnimi deležniki.

Izvedene naloge:

- Redno obveščanje javnosti preko sodelovanja z mediji – lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in specializiranimi o aktivnostih JZ TNP (49 sporočil za javnost, novinarska konferenca v zvezi z ureditvijo regijskega, turističnega in naravovarstvenega središča na Bledu v sodelovanju z Občino Bled dne 8.4.2013, sodelovanje na novinarskih konferencah ob zaključku projekta Kneževine Monako dne 27.3.2013 v Sečoveljskih solinah in ob začetku festivala cvetja v Bohinju dne 22.5.2013). Individualno sodelovanje z mediji, priprava odgovorov na novinarska vprašanja o delu in aktivnostih JZ TNP.
- Komunikacijska podpora dogodkom TNP, ozaveščevalnim akcijam (nabiralništvo v TNP, Ogenj v Alpah, Alpska konvencije, pirotehnika v TNP – NE!), uredništvo spletne strani www.tnp.si, priprava mesečnega napovednika za katerega je bilo decembra 2013 registriranih 1.074 prejemnikov.
- Priprava raziskave o uporabnosti obstoječe spletne strani TNP in analize o obveščenosti prebivalcev v parku – v sodelovanju s Fakulteto za družbene vede.
- Urejanje spletne strani skupnosti parkov Naravni parki Slovenije v letu 2013 (v času predsedovanja skupnosti).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Vsaj 80.000 obiskovalcev na spletni strani TNP v letu 2013.	Od januarja do konca decembra 2013 je bilo na spletni strani www.tnp.si 73.085 obiskovalcev (leta 2012 smo beležili 84.118 obiskov), povprečen čas obiska: 2,17 minut (leta 2012 2.12 minut).
Vsaj 300 objavljenih prispevkov o TNP v medijih v letu 2013.	V medijih smo zabeležili 892 člankov v zvezi s TNP (kliping.si), dobra četrtina se jih je nanašala neposredno na JZ TNP. 80% sporočil za javnost je TNP bilo objavljenih vsaj v enem tiskanem mediju.
Izvedena raziskava o spletnih straneh in o obveščenosti prebivalcev v TNP za namene boljše vsebinske strukture spletnih strani in obveščenosti.	V sodelovanju s Fakulteto za družbene vede je bila izvedena raziskava o spletnih straneh TNP in o obveščenosti prebivalcev v TNP za namene načrtovanja boljše vsebinske strukture spletnih strani in obveščenosti.
Vsaj 900 naročnikov na obvestila TNP.	1.074 naročnikov na obvestila TNP (971 v letu 2012)

8.4 Interno komuniciranje

Namen internega komuniciranja je doseganje dobre informiranosti vseh zaposlenih in njihovo aktivno vključevanje v naloge TNP ter doseganje sodelovanja med posameznimi področji dela.

Izvedeno :

- Komunikacija z zaposlenimi z rednimi tedenskimi sporočili o organizacijskih aktivnostih (zapisniki kolegija).
- Koordinacijo za pripravo različnih dokumentov za podporo upravi (letno poročilo o delu za leto 2012, polletno poročilo 2013, program dela 2014), svetu TNP in strokovnemu svetu TNP.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Izvedba obveznosti, kot so priprava gradiv za interno komunikacijo, poročil, programov ter drugih potrebnih gradiv za delovanje sveta in strokovnega sveta.	Da: tedenski zapisniki kolegija in obveščanje zaposlenih, koordinacija priprave poročila o delu JZ TNP za leto 2012, polletnega poročila o delu JZ TNP januar – junij 2013 in programa dela za 2013.

8.5 Pravne zadeve

V okviru pravnih zadev sodi spremljanje zakonodaje, vodenje ali pomoč pri vodenju postopkov (upravni postopki, javno naročanje), priprava pogodb, podpora pri vodenju projektov (primarno pri javnih naročilih večjih vrednosti), priprava splošnih aktov zavoda, zastopanje pred sodnimi in upravnimi organi, urejanje lastniškega ter dejanskega statusa nepremičnin v lasti oziroma upravljanju zavoda, vzpostavljanje internih postopkovnih protokolov zavoda, podajanje pravnih stališč, priprava gradiv za seje sveta zavoda, skrb za postopkovno pravilno izvedbo sej organov zavoda idr.

Pravnica zavoda vodi tudi Skupno splošno službo, ki pokriva številna, predvsem operativna področja delovanja zavoda in pokriva administrativno koordinacijo projekta Informacijski center Bohinjka.

V programu dela zavoda TNP za leto 2013 je bilo v okviru pravnih zadev načrtovano in realizirano:

- Nadaljevanje postopka uskladitve internih aktov zavoda. V letu 2013 sta bila glede na cilje varčevanja pripravljena in sprejeta: Pravilnik o uporabi mobilnih telefonov za službene potrebe v JZ TNP (marec) ter Pravilnik o nabavi uniforme, obleke, osebne varovalne opreme, delovne opreme in tehnične opreme delavcev JZ TNP (april). Skladno z zahtevami Računskega sodišča so bili pripravljene in sprejeti Navodilo o uporabi plačilnih kartic v JZ TNP (september), Pravilnik o porabi sredstev za reprezentanco v JZ TNP (september) in Pravilnik o računovodstvu (november). Glede na spremembe zakonodaje je bil pripravljen noveliran Pravilnik o delovnih razmerjih v JZ TNP, ki pa še ni bil sprejet (ni bilo seje sveta zavoda).
- Nadaljevanje postopka urejanja lastniškega in dejanskega statusa nepremičnin, ki so v dejanskem upravljanju JZ TNP. V letu 2014 smo bili udeleženi v postopkih denacionalizacije nepremičnin, kjer so situirane lovske koče Mrzli Studenec, Komna, Lepa Kopišča, Klek, Sedmera jezera. Več aktivnosti je bilo na področju oddaje/odpovedi oddaje nepremičnin v najem, spremljanja urejanja statusa objekta Jadranovo, parcelacij idr.
- Izvajanje ukrepov za odpravo koruptivnih tveganj predvidenih v načrtu integritete ter poročanje Komisiji za preprečevanje korupcije. Predmetna naloga se izraža v dveh sprejetih internih aktih (plačilne kartice, sredstva reprezentance), opozorila na poročanje: premoženjsko stanje pri menjavi vodstva, zaradi članstva v komisijah javnih naročil velikih vrednosti; deloma tudi na koordinacijo izvedbe odprave sistemskih problemov, katere je izpostavila interna revizija.
- Razreševanje številnih postopkovnih in materialnih dilem, ki se že kažejo in se bodo tudi v prihodnje pri izvajanju določb ZTNP-1, predvsem v okviru vodenja upravnih postopkov.
- Delo na vseh področjih, kjer je potrebna pravna podpora poslovanju zavoda in izvajanju njegovih strokovnih nalog ter mednarodnih projektov (spremljanje zakonodaje, vodenje ali podpora pri vodenju postopkov javnega naročanja (denimo naročilo izgradnje kotlovnice Trenta vključno z revizijo

postopka), priprava pogodb, pravnih mnenj, zastopanje zavoda v postopkih pred upravnimi in sodnimi organi idr.).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Sprejem akta o dodeljevanju razvojnih spodbud.	Priprava predmetnega akta ni bila aktualna zaradi zastoja priprave načrta upravljanja, saj slednji določa vsebino akta. Poleg tega JZ TNP nima nikakršnih sredstev za dodeljevanje. Sprejeto je bilo pet drugih internih aktov (navedeni v besedilu zgoraj).
Ureditev lastniškega statusa vsaj enega objekta v upravljanju JZ TNP.	Naloga je bila izvedena.

8.6 Finančno poslovanje zavoda

Oddelek za finančne zadeve je organiziran na upravi JZ TNP in izvaja vsa računovodsko finančna opravila za spremljanje finančnega poslovanja zavoda. Oddelek spremlja poslovanje na področju dejavnosti javne službe, dejavnosti, s katerimi pridobiva prihodke na trgu ter dejavnosti mednarodnih in domačih projektov. Evidentiranje poteka v temeljnih in pomožnih računovodskih knjigah ter z vodenjem sintetičnih in analitičnih evidenc sredstev in obveznosti do virov sredstev. Oddelek pripravlja finančni načrt, letno poročilo, finančna in druga poročila ter analize za notranje in zunanje uporabnike informacij.

Načrtovane naloge v letu 2013 so bile izvedene:

- redno spremljanje poslovnih dogodkov, pripravljena so bila zakonsko predpisana poročila ter druga poročila in dokumenti, na podlagi obveznosti oziroma zahtev pristojnih institucij,
- redno je bilo vodeno spremljanje evidenc in podpora sodelavcem iz pristojnih služb, oddelkov ter info centrov (trgovsko blago, javna naročila, inventure, prekrškovni organ),
- zagotovljeno je bilo računovodsko spremljanje izvajanja projektov ter v sodelovanju z odgovornimi za izvajanje projektov pripravljena zahtevana finančna poročila in zahtevki.

Skladno z načrtom in tudi na podlagi zahtev nadrejenih je bila izvedena notranja revizija poslovanja zavoda v letih 2011 in 2012. V okviru revizije je bila ugotovljena realna in likvidnostna izguba, zato so bili izvedeni ustrezni popravki v poslovnih knjigah in izkazih za leto 2012. Revizija je ugotovila tudi systemske nepravilnosti. Za odpravo le-teh je bil sprejet nov pravilnik o računovodstvu, določena je bila razmejitev prihodkov za izvajanje javne službe iz nejavnih virov ter prihodkov iz prodaje blaga in storitev na trgu in zasnova nadgradnje s tem povezanih sodil ter kalkulacij. Aktivno se je pristopilo k postopku izterjave zapadlih terjatev. Velik del časa je bil namenjen reševanju likvidnostnega stanja JZ TNP, saj so od marca 2013 dalje potekali postopki za reprogramiranje obstoječe dolgoročne zadolžitve zavoda. Nadgradnja analitičnih evidenc opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev v lasti in upravljanju JZ TNP je bila izvedena delno (na področju stroškovnih mest in stanja nepremičnin), dokončna izvedba se prenaša v leto 2014.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Priprava poročil, obračunov kot npr. letno poročilo, mesečni obračun DDV, mesečna	Naloga je bila izvedena 100 %.

poročilo o turistični taksi, poročila o stanju blagajne, stanje zadolženosti (100 %).	
Delež računov obdelanih v roku 10 dni od dneva prejema računa do končnega knjiženja (90%).	Naloga je bila izvedena 91 %.
Delež računov izstavljenih v roku 10 dni od datuma opravljene storitev do končnega knjiženja (90%).	Naloga je bila izvedena 94 %.

8.7. Upravljanje z nepremičninami TNP in tehnično vzdrževanje

8.7.1 Koordinacija vzdrževanja nepremičnin

Sem sodi splošno vzdrževanje objektov v lasti in upravljanju JZ TNP, ki se izvaja v okviru tehničnega vzdrževanja. Načrtovanih je preko 40 rednih vzdrževalnih del na 20 objektih. Redno vzdrževanje bo potekalo poleg lastnega dela tudi s pomočjo zunanjih izvajalcev, ki so s pogodbo obvezani za izvajanje nujnega vzdrževanja na področju električnih, vodovodnih instalacij ter stavbnega in notranjega pohištva. Vzdrževanje je zaradi varčevanja omejeno le na najbolj nujna dela, vendar je to le začasna rešitev. JZ TNP ima v dejanski posesti (ne vse v formalnopravni lasti in tudi ne vse v formalnem upravljanju) več kot 40 objektov (pretežno lovske kočje) in okvirno 150 zemljišč - parcel (od tega jih je 80 v sklepu o upravljanju).

Na področju vzdrževanja objektov v lasti in upravljanju JZ TNP so se v letu 2013 izvedle sledeča investicijsko vzdrževalna dela:

- priprava potrebnega materiala za streho na koči Klek,
- izvedba prenove ostrešja in kritine kočje na planini Klek v sodelovanju s službo NNS in družbo Fly com,
- priprava materiala za zamenjavo streh na kozjaku in svinjaku na Pocarjevi domačiji,
- zamenjava streh na kozjaku in svinjaku na Pocarjevi domačiji v sodelovanju z NNS,
- menjava strehe na hladilnici Gorje v sodelovanju z NNS,
- menjava vodovodnih črpalk v koči Planinka zaradi okvare,
- koordinacija pluzenja koč Pokljuki,
- koordinacija čiščenja in urejanja okolice na vseh objektih v lasti in upravljanju TNP,
- objekt v Jadranovem : pleskanje prostorov, prenova zunanje razsvetljave,
- vzpostavitev vodovoda zaradi poškodbe od poplav v koči pri Savici,
- uprava na Bledu: priprava prostorov za preno, izdelava regalnega skladišča za začasno deponijo,
- delna vzpostavitev nove požarno varnostne centrale na upravi Bled,
- sodelovanje pri prenovi TRB Bled (sodelovanje pri izvedbi gradbenih del in opremi centra z vidika bodočega uporabnika),
- kočja Planinka: izdelava izolacijske stene v kleti zaradi prihranka ogrevanja,
- popis potrebnih vzdrževalnih del na kočah Sedmera jezera, Planina pri jezeru, Planika na Goreljku,
- primopredaja kočje na Komni z novim lastnikom zaradi zaključka postopkov denacionalizacije,
- priprava objektov v Stari Fužini na rušenje zaradi začetka izgradnje informacijskega središča Bohinjka,
- priprava drv za kočje Vršič, Velo polje, Vrata, Goreljek in Radovna,
- priprava lesa za mize in stole v bodočem informacijskem središču na Bledu,
- posek in spravilo lesa v gozdu v Zgornji Radovni,
- posek in spravilo lesa na treh parcelah v Vratih v količini 300 m³, spravilo je potekalo v lastni režiji v sodelovanju z NNS in s pomočjo izbranega izvajalca,
- administrativna dela v zvezi s pridobivanjem dovoljenj in soglasij pri lastniških postopkih na objektih in zemljiščih v lasti in upravljanju TNP,
- nabava orodja in potrošnega materiala za sprotno vzdrževanje (vrtno orodje).

V program dela za leto 2013 smo kot eno od načrtovanih nalog navedli vzdrževalna dela na objektih TNP, zgoraj za večja vzdrževalna dela podajamo konkretnjšo navedbo izvedenih nalog. V predmetnem letu sta se začeli dve veliki investiciji: Posodobitev informacijskega centra Triglavsko roža Bled in izgradnja Informacijskega centra Bohinjka, kar vse je vezano na dodatne aktivnosti oddelka za tehnično vzdrževanje. Poleg tega je bil v letu 2013 velik poudarek na pridobivanju sredstev iz upravljanja nepremičnin, kar je pomenilo večje aktivnosti na poseku in spravilu lesa.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Zamenjava dveh streh na dveh kočah TNP in na kozjaku in svinjaku na Pocarjevi domačiji.	Zamenjani sta bili dve strehi na objektih TNP (planina Klek, hladilnica Gorje) ter na kozjaku in svinjaku na Pocarjevi domačiji.

8.7.2 Koordinacija vzdrževanja druge opreme

Sem sodi koordinacija vzdrževalnih del na infrastrukturnih objektih TNP in lovsko tehniških objektih, službenih vozil, tehnična pomoč pri prireditvah in dogodkih v info središču TNP Triglavsko roža na Bledu ter koordinacija oskrbovanja nedostopnih pašnih planin.

Vozni park je razmeroma star in dotrajan, zato so višji tudi stroški vzdrževanja. Obnova parkovne infrastrukture je omejena na najbolj nujna dela, nove postavitve so le v okviru projektov.

V letu 2013 je bilo izvedeno:

- koordinacija helikopterskih prevozov za prevoze materiala v planine v pašnem času v sodelovanju s službo NNS in službo za razvoj TNP, izvedena je bila nošnja tovora na planine Velo polje, Dedno polje, Laz, Planino Suha in Klek v skupni teži 14 ton,
- izvajanje rednega vzdrževanja na vseh vozilih TNP, izvedenih je bilo preko 20 rednih in 15 izrednih servisov na 23 vozilih TNP,
- v sodelovanju z NNS obnova parkovne infrastrukture na Soški poti,
- postavitve treh označevalnih tabel na planini Mangart v sodelovanju z NNS,
- postavitve informacijske table za Psnakovo žago v Radovni,
- postavitve velike označevalne table (kozolca) na vhodu v sotesko Vintgar v sodelovanju z NNS,
- tehnična podpora in sodelovanje na prireditvah TRB na Bledu in ostalih terenskih dogodkih po vsem parku.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Vzdrževanje skladno z letnim načrtom.	Da (izvedene naloge navedene v zgornjem besedilu).

8.8 Informatika

Dela obsegajo vzdrževanje strežnika in delujočih informacijskih sistemov (GIS, finančni sistem, obstoječi dokumentni sistem) ter skrb za osebne računalnike zaposlenih.

Izvedeno je bilo naslednje:

- pogodbeno sodelovanje z zunanjim informatikom za potrebe računalniškega vzdrževanja in informatike,

- postavitve novih vsebin na vseh informacijskih terminalih parka in na šolah, ki sodelujejo v projektu ERA,
- postavitve nove verzije aplikacije za informacijska mesta,
- redno vzdrževanje na vseh enotah informatike,
- nabava dodatnih diskovnih enot za varnostno shranjevanje podatkov na lokaciji uprava TNP Bled,
- prekinitev pogodbe z mobilnim operaterjem ter sodelovanje pri pripravi novega pravilnika o službenih telefonih v sodelovanju z drugimi službami parka,
- nakup računalniške opreme za strežnike – shranjevanje podatkov (podatkovni diski), ter zamenjava glavnih podpornih baterij zaradi iztrošenosti,
- nakup štirih osebnih računalnikov in enega prenosnega zaradi dotrajanosti,
- nakup letne licence za antivirusni program.

8.9 Pridobivanje sredstev s prodajo blaga in storitev na trgu ter ostala pridobitna dejavnost

JZ TNP poleg javne službe opravlja tudi tržno dejavnost, s katero ustvarja prihodke na trgu. Prihodke na trgu ustvarja s prodajo blaga in storitev: trženje programov doživljanja parka, predavanja, delavnice, oddaja prenočitvenih zmogljivosti, prodaja publikacij in ostalih izdelkov, prodaja vstopnic info mest in pridobivanje sredstev iz naslova upravljanja LPN. Pridobivanje sredstev s prodajo blaga in storitev na trgu je dopolnilo k osnovni dejavnosti zavoda in pomemben vir dohodkov za njegovo delovanje. V ta sklop sodijo tudi sredstva iz naslova najemnin, drugih prihodkov premoženja in ostali prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe.

Zavod prihodke od opravljanja vseh zgoraj naštetih dejavnosti evidentira kot prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu. Notranja revizija, ki je bila leta 2013 izvedena v JZ TNP, je v porezijskem poročilu med končni ugotovitvami zapisala, da morajo biti prihodki JZ TNP razmejeni na izvajanje javne službe in prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu.

Predlog delitve prihodkov smo z analizo lastnih dejavnosti (kaj je v ZTNP-1 predpisano kot javna služba) ter z ozirom na primere sorodnih razmejitev pod okriljem drugih ministrstev pripravili tudi v JZ TNP. Pri tem smo izhajali iz izhodišča, da so prihodki iz dejavnosti, ki ni neposredno povezana z opravljanem javne službe tisti prihodki, ki so ustvarjeni na trgu. Predlog delitve je bil pripravljen konec leta 2013 in posredovan resornemu ministrstvu v potrditev. V letu 2013 še ni bilo nastavljenih ustreznih evidenc za spremljanje opravljenih ur zaposlenih na posamezni dejavnosti. Zato je v poročilu za leto 2013 upoštevana ocena porabljenih ur za dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu.

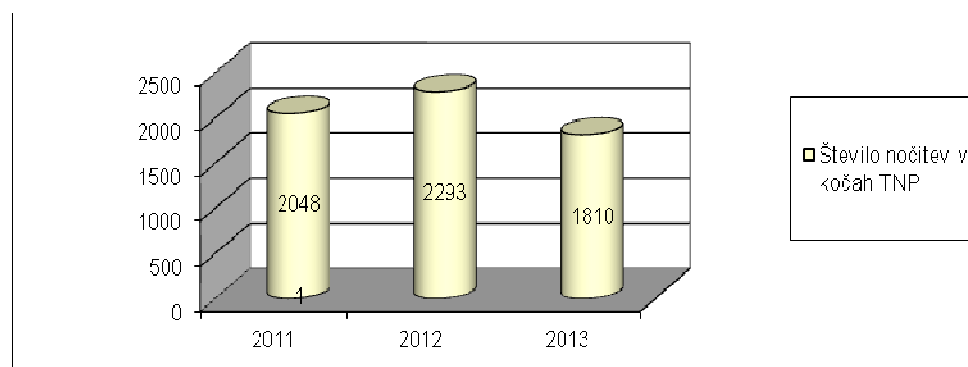
V letu 2013 smo izvedli:

- trženje in izvajanje programov vodenja in doživljanja parka,
- trženje in izvajanje šolskih programov,
- trženje Info središča Dom Trenta v Trenti in Pocarjeve domačije v Zgornji Radovni,
- ponaročilo prodajnih artiklov v novi podobi CGP TNP in potrebnih artiklov za dopolnitev zaloge pred poletno sezono, prodaja artiklov TNP na druge prodajne točke na območju TNP in v spletni trgovini,
- oddajanje prenočitvenih namestitev TNP (informacije, rezervacije, sprejem gostov, priprava namestitev, predračuni, obračuni nočitev in priprava poročila o turistični taksi za občine in Statistični urad RS),
- razpršitev stenskega koledarja po različnih prodajnih mestih in prodaja podjetjem,
- posredovanje lovskih storitev in prodaja divjačine,
- prodaja oglaševalskega prostora v časopisu Odkrivaj.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Ohranitev višine prihodkov iz naslova nočitev in prodaje artiklov v trgovinah TNP.	Višine prihodkov iz naslova prodaje artiklov v trgovinah TNP je manjša za 29 %. Vzrok: zaprtje Info središča TRB zaradi prenove in skrajšani čas odprtja Pocarjeve domačije.
Ohranitev višine prihodkov iz naslova oddaje koč.	Višina prihodkov iz naslova oddaje koč je manjša za 11 %, skupno številno nočitev v kočah TNP je bilo v letu 2013: 1.810 (kar je za 7,9 % manj kot v letu 2012). Vzrok: poglobljena finančna kriza. Predvsem je bilo manj nočitev v izven sezonskem času, ko so v preteklosti naše kočice najemali predvsem slovenski gostje

Slika 15: Število nočitev v kočah 2011 - 2013

8.10 Varnost pri delu

V skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu in varstva pred požarom je bilo v letu 2013 izvedeno naslednje:

- opravljenih je bilo 26 rednih obdobjih, 2 kontrolna in 1 predhoden zdravstveni pregled,
- redno sodelovanje z izvajalcem medicine dela, razgovori o zaposlenih na delovnih mestih, kjer je tveganje večje (NNS, vzdrževanje),
- opravljena so bila redna preventivna cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu (poživitveni odmerki) za zaposlene v ZZV Kranj in Nova Gorica,
- v Domu Trenta, Hiši Trenta in novem izobraževalnem središču je bil opravljen redni letni pregled gasilnikov in hidrantnega omrežja,
- skladno z zakonodajo je bilo izvedeno redno servisiranje osebnega dvigala v Domu Trenta in dvizne ploščadi v izobraževalnem središču ter letni inšpektorski pregled obeh dvigal,
- skladno s projektno dokumentacijo je bil decembra po tehničnem prevzemu objekta v izobraževalnem središču pripravljen požarni načrt in izobešen izvleček požarnega reda z načrtom evakuacije.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Opravljeni obvezni zdravstveni pregledi in	Da (26 rednih obdobjih, 2 kontrolna in 1

obnovljena cepljenja zaposlenih.	predhoden zdravstveni pregled)
Opravljen servisiranje gasilnikov in hidrantnih omrežij.	Da

8.11 Oprema: uniforme, varovalna, delovna in tehnična oprema

V JZ TNP vrsto in seznam uniforme, obleke, osebne varovalne opreme, delovne in tehnične opreme že vrsto let ureja poseben interni Pravilnik o nabavi uniforme, obleke, osebne varovalne opreme, delovne opreme in tehnične opreme delavcev JZ TNP – zadnji veljavni pravilnik z dne 9.4.2013. Pravilnik je usklajen s Statutom JZ TNP in Pravilnikom o službenem znaku, izkaznici in uniformi naravovarstvenih nadzornikov (Ur. list RS, št. 37/03).

Omenjeni interni pravilnik določa vrsto in seznam uniforme, obleke in druge opreme ter določa upravičence za posamezne dele opreme. Nadalje pravilnik določa način izbora in nakupa opreme ter njeno razdelitev. Za vsakega zaposlenega se vodi evidenca prejete opreme na posebnem obrazcu, ki se hrani v arhivu komisije za opremo. Tehnično opremo delavci prevzamejo z reverzom. Reverzi se hranijo v arhivu komisije za opremo. Pravilnik tudi določa način vračanja delovne uniforme oz. obleke ter službenih oznak. Vrnjene službene oznake se hranijo v arhivu komisije za opremo.

Izvedeno:

- V letu 2013 je komisija za opremo izbrala podjetje Karibu za opremljanje zaposlenih z oblekami ter podjetje Annapurna za dobavo obutve. Realizacija nabave je bila zaradi omejenih finančnih sredstev izvedena le za NNS, vodnike in službe za tehnično vzdrževanje.
- Nov interni pravilnik o opremi je bil sprejet in tudi izvajan v skladu s finančnimi sredstvi.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Načrtovano:	Izvedeno / obrazložitev, zakaj načrtovano ni bilo izvedeno
Realizacija opremljanja zaposlenih v skladu s finančnim planom namenjenim za opremo.	Delno izvedeno - realizacija nabave je bila zaradi omejenih finančnih sredstev izvedena le za NNS, vodnike in zaposlene v službi za tehnično vzdrževanje.
Dolgoročno sodelovanje z dobavitelji na podlagi pogodb.	Ne - zaradi omejenih finančnih sredstev nismo uspeli pridobiti dolgoročnega sodelovanja z dobavitelji in tako nižjih cen artiklov.

9 PRILOGE

9.1 SVET JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK

<u>Predsednik sveta:</u>	dr. Darij Krajčič
<u>Namestnik predsednika sveta:</u>	Mirko Eržen
<u>Predstavniki ustanovitelja:</u>	
Ministrstvo za okolje in prostor	dr. Darij Krajčič
Ministrstvo za kulturo	Silvester Gaberšček
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	mag. Janez Zafran
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	mag. Duška Radovan
<u>Predstavniki parkovnih lokalnih skupnosti:</u>	
Občina Bled	Janez Petkoš
Občina Bohinj	Dušan Jović in Pavle Zalokar
Občina Bovec	Božidar Kavčič
Občina Gorje	dr. Tomaž Pazlar
Občina Jesenice	mag. Valentina Gorišek
Občina Kobarid	Čiril Metod Sovdat
Občina Kranjska Gora	Mirko Eržen
Občina Tolmin	Darjo Velušček
<u>Predstavnika lastnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč:</u>	
iz občin Bovec, Kobarid in Tolmin	Božo Bradaškja
iz občin Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice in Kranjska Gora	Jože Skumavec
<u>Predstavnika Lovske zveze Slovenije:</u>	Branko Žiberna
<u>Predstavnika Planinske zveze Slovenije:</u>	Bojan Rotovnik (od 22.2.2013)
<u>Predstavnika zainteresiranih nevladnih organizacij</u>	dr. Matej Ogrin
<u>Predstavnika JZ TNP</u>	Davorin Koren

V letu 2013 sta bili izvedeni dve redni seji in ena dopisna seja sveta JZ TNP, obravnavane so bile naslednje točke:

4. seja dne 22. februarja 2013

- Potrditev zapisnika 3. seje sveta TNP z dne 18. julija 2012.
- Potrditev zapisnika dopisne seje od 24. 10. do 26. 10. 2012.
- Ugotovitveni sklep o imenovanju predstavnika PZS v svet javnega zavoda TNP.
- Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2013.
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Triglavski narodni park.
- Soglasje za opravljanje podjetnega dela v letu 2013.
- Soglasje za opravljanje dela študentov in dijakov v letu 2013.
- Informacija o projektu Posodobitev informacijskega središča Triglavska roža Bled.

2. dopisna seja od 6.5. do 8.5.2013

- Sklep o soglasju za zaposlitev na projektu v letu 2013- projekt Sir Tolminc – kralj planinskega raja.
- Sklep o soglasju za zaposlitev na projektu- projekt »Reconciling Renewable Energy Production and Nature in the Alps – recharge.green«.

5. seja sveta dne 12. septembra 2013

- Potrditev zapisnika 4. seje sveta TNP z dne 22. 2. 2013.
- Potrditev zapisnika 2. dopisne seje od 6. 5. do 8.5. 2013.
- Revizijsko poročilo o delovanju notranjih kontrol pri poslovanju Javnega zavoda TNP in Porevizijsko poročilo o izvedbi popravljenih ukrepov pri reviziji delovanja notranjih kontrol pri poslovanju Javnega zavoda TNP.
- Poročilo o delu, poslovno poročilo in računovodsko poročilo Javnega zavoda TNP za leto 2012.

9.2 STROKOVNI SVET JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Člani JZ TNP:

mag. Martin Šolar
Andrej Arih
dr. Tomaž Kralj
Igor Zakotnik

Zunanji člani:

dr. Matej Gabrovec, Slovenska akademija znanosti in umetnosti
Metod Rogelj, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
dr. Andrej Sovinc, Krajinski park Sečoveljske soline (predstavnik na področju upravljanja zavarovanih območij na predlog pristojnega ministrstva)
mag. Zvezda Koželj, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
prof. dr. Mihael Jožef Toman, Biotehniška fakulteta

V letu 2013 sta bili izvedeni dve seji strokovnega sveta, obravnavane so bile naslednje točke:

5. seja strokovnega sveta dne 13. februarja 2013

- Pregled zapisnika 4. Seje strokovnega sveta z dne 16.7.2012.
- Program dela JZ TNP za leto 2013-07-24 Informacija o projektu Posodobitev informacijskega središča Triglavsko roža Bled.
- Informacija o poteku priprave NU TNP.
- Program dela strokovnega sveta v letu 2013.

6. seja strokovnega sveta dne 23. aprila 2013

- Pregled zapisnika 5. seje strokovnega sveta z dne 13. 2. 2013.
- Poročilo o delu JZ TNP za leto 2012.
- Stališče JZ TNP do velikih zveri.
- Fotografiranje in snemanje gozdnih kur v TNP.
- Informacija o projektih TNP v čakanju in v pripravi.

9.3 SEZNAM ZAPOSLENIH V JZ TNP V LETU 2013

direktor zavoda		dr. Peter Skoberne	od 2.10.2013	
		mag. Martin Šolar		do 30.9.2013
Strokovna služba	vodja	Igor Zakotnik		
	Geografski informacijski sistem	Miha Marolt		
	Oddelek za prostor	Tea Lukan Klavžer		
		Aleš Zdešar		
		Katja Novak		
	Oddelek za varstvo narave	Andrej Arih		
		Tanja Menegalija		
	Oddelek za trajnostni razvoj	Davorin Koren		
		Alenka Mencinger		
informacijsko izobraževalna služba	vodja	mag. Martin Šolar	od 1.10.2013	
	Interpretacija in vodenje po parku	Iztok Butinar		
	Področje trženja in promocije	Mojca Smolej		
	Informacijsko središče TRB	Majda Odar		
		Ana Marija Kunstelj Pavlovski		
		Maja Fajdiga Komar		
		Mojca Vrhunc		
	Informacijsko središče TNP v Trenti	Marko Pretnar		
		Edvin Kravanja		
		Barbara Kavs		
		Andrejka Kravanja		
		Alenka Hace		
		Miran Hosner		
		Silva Zakrajšek		
		Danila Komac		
naravovarstveno nadzorna služba ter varstvo in upravljane prostoživečih živali	vodja	Sašo Hrovat		
		Marjeta Albinini		
	Področje varstva in upravljanja prostoživečih živali	Miha Marenče		do 30.12.2013
	Naravovarstveni oddelek Kranjska Gora	Radko Legat		
		Valentin Štular		

		Anton Štular Jernej Legat Tonček Urbas	
	Naravovarstveni oddelek Trenta	Zvonko Kravanja Dean Kovač Albert Kravanja Martin Završnik	
	Naravovarstveni oddelek Pokljuka - Mežaklja	Tomaž Bregant Franci Tišler Aleš Žemva Florjan Tišler	do 30.6.2013
	Naravovarstveni oddelek Bohinj	Peter Belhar Janez Grašič Boštjan Podgornik Franci Štros Aleš Zadnikar	
	Naravovarstveni oddelek Posočje	Gorazd Kutin Samo Rutar mag. Aleksandra Žumer Mateja Repe	
Skupna splošna služba	vodja		
	tajništvo		
	Področje kadrov in finančno spremljanje projektov	Špela Stojan	
	Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje	Tina Markun	
	Oddelek za finančne zadeve	Tanja Dijak Cvetka Ravnik	
	Oddelek za tehnično vzdrževanje	Janko Dobravec Aleš Jeklar Andreja Poklukar	
Oddelek za projekte	<i>Projekt Slow tourism</i>	Nataša Pfajfar	do 31.5.2013
	<i>projekt Climaparks</i>	dr. Matej Vranješ	do 31.12.2013
	<i>Projekt Climaparks</i>	Metka Štrukelj	(porodniška od 14.5.2013) do 31.10.2013
	<i>Projekt Climaparks</i>	Pika Valentič	(nadomeščanje) do 30.12.2013
	<i>Projekt Alpa in Recharge green</i>	dr. Tomaž Kralj	
	<i>Projekt Recharge green</i>	Nataša Pfajfar	od 1.6.2013
	<i>Projekt Recharge green</i>	Renata Rozman	od 8.7.2013 do 31.12.2013
	<i>Projekt Habit Change</i>	Urška Smukavec	do 31.5.2013
	<i>Projekt Habit Change</i>	mag. Tina Petras Sackl	do 28.2.2013
	<i>Projekti Leader</i>	Urška Smukavec	od 1.6.2013 do 31.12.2013
	<i>Projekt SiiT</i>	Petrinjak Alenka	(porodniška od 15.8.2013) od 22.8.2013
	<i>Projekt SiiT</i>	Špela Novak	(nadomeščanje)
	<i>Projekt Julius</i>	Petrinjak Alenka	(porodniška od 15.8.2013) do 30.9.2013
	<i>Projekt Julius</i>	Špela Novak	od 22.8.2013

9.4. BIBLIOGRAFIJA

Objavljeni strokovni prispevki zaposlenih v JZ TNP v tiskanih medijih.

- Lukan Klavžer, T.: Vršiška – Ruska cesta, SIJ št. 7-8, str. 35-36
- Marolt, M.: Posvet o škodah, ki jo povzroča divjad, Gorjanc - Glasilo občine Gorje št. 45, str. 3
- Novak Š. in Petrinjak A.: Uporaba spletnih določevalnih orodij pri prepoznavanju tujerodnih rastlinskih vrst, Tujerodne vrste - stanje, vplivi in odzivi (Zbornik razširjenih povzetkov simpozija, Zavod Symbiosis, 2013), str. 77-78
- Bradaškja, B. in Vranješ, M.: Analysis of certain data on visitation to the tourist destination of the Julian alps and Triglav national park. In Vranješ, M. *et al.* (eds.): Climate change and management of protected areas: Studies on biodiversity, visitor flows and energy efficiency. Portorož: Soline Pridelava soli and Bled: Triglav national park, 2013, 11-19.
- Zakotnik, I.: Krajinska tipologija ter njen pomen za varstvo, upravljanje in razvoj Triglavskega narodnega parka (zbornik 5. Simpozija etnologov konservatorjev Slovenije in Hrvaške; Trenta, 9.-11. 10. 2013)

Prispevki zaposlenih TNP so objavljeni tudi v časopisu TNP Svet pod Triglavom 20 in časopisu Odkrivaj / Discover 2013.

Seznam referatov, predavanj in predstavitev v Sloveniji in na tujem.

- Vpliv rekreacijskih dejavnosti na prostoživeče živali, referat v okviru razstave Divjad in lovstvo, občina Gorje, 20.3.2013, Miha Marolt
- Praesentation der slowenischen Verband der Naturparke, 50 Jahre Deutscher Naturparke Verband, Berlin, 16.4. 2013, predstavitev – Martin Šolar
- Primjeri dobre prakse u procesima odlučivanja i upravljanja nacionalnim parkovima u neposrednom okruženju i Evropi, Dani borovnice, Plav, 29.7. 2013, predavanje – Martin Šolar
- Geologija gorskega sveta za PZS (Varuhi gorske narave), Velika planina, 26. 5. 2012, Aleš Zdešar
- predavanje o TNP na dvodnevni fotografski delavnici z Arnejem Hodaličem v Bohinju, 4. 10.2013, Aleš Zdešar
- Krajinska tipologija ter njen pomen za varstvo, upravljanje in razvoj Triglavskega narodnega parka, predavanje na 5. Simpoziju etnologov konservatorjev Slovenije in Hrvaške, Trenta, 10. 10. 2013, Igor Zakotnik
- Naravovarstvena nadzorna služba – Training course for rangers, Bihač, 6.11. 2013, predavanja – Martin Šolar
- Triglavski narodni park: zavarovano območje – krajina – upravljanje, predavanje za študente 2. bolonjske stopnje Krajinske arhitekture, Biotehniška fakulteta, Ljubljana, 21. 11. 2013, Igor Zakotnik
- Nekateri vidiki turističnega obiska na območju Triglavskega narodnega parka, predavanje na Zaključni konferenci projekta Climaparks: Klimatske spremembe in upravljanje zavarovanih območij, Portorož, 17. 11. 2013, Matej Vranješ
- Biosferno območje Julijske Alpe – Kobarid, 29.11. 2013, predstavitev – Martin Šolar
- To Associate and Unite Dinaric Arc parks – 2nd Dinaric Arc Parks International Conference, Budva, 2.12. 2013, predstavitev – Martin Šolar

II. FINANČNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2013

10 UVOD

Javni zavod Triglavski narodni park je posredni proračunski uporabnik, katerega ustanovitelj je Republika Slovenija, izvajanje njegovih nalog pa sodi pod pristojnost Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Zavod je pri sestavi računovodskega poročila upošteval pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter zanj veljavne predpise.

Zavod spremlja finančno poslovanje po načelu nastanka poslovnega dogodka. Kot pravna oseba javnega prava pa mora ugotavljati in razčlenjevati prihodke in odhodke tudi po načelu denarnega toka. Finančno poročilo je pripravljeno tudi skladno s priporočili notranje revizije, izvedene v juliju 2013. Pri pripravi poročila so bila smiselno uporabljena navodila za pripravo letnih poročil določenih proračunskih uporabnikov.

11 SREDSTVA ZA POSLOVANJE IN POSLOVNI IZID

Javni zavod TNP je svoje naloge v letu 2013 izvajal na osnovi Programa dela in letnega načrta upravljanja, ki ga je februarja 2013 sprejel in potrdil svet javnega zavoda TNP. Istega dne je bil potrjen in sprejet tudi predlog Finančnega načrta javnega zavoda TNP.

V letu 2013 je bil zaradi varčevalnih ukrepov na državni ravni obseg financiranja manjši kot leto prej. Predvsem je veljala omejitev pri višini stroškov dela, ki niso smeli preseči začrtanih okvirjev. Število uslužbencev, ki izvajajo naloge javne službe ohranjanja narave je bilo 56. Sredstva proračuna pa niso zadostovala za pokritje celotnega obsega stroškov njihovih plač na način kot v letu 2012. Zato je zavod predvidel, da bo ta manjko reševal s prerazporejanjem delavcev na projektne zaposlitve in s prihodki prodaje blaga in storitev na trgu.

Poleg velikega obsega rednih nalog, je zavod sodeloval tudi pri izvajanju kopice mednarodnih projektov. Zaradi pretekle izgube in stalnih težav z likvidnostjo, je bilo izvajanje projektov naravnano k čim manjši porabi, ki pa še omogoča doseganje ciljev projektov. Večina projektov je bilo takih, ki so se tekom leta zaključili ali pa se bodo zaključili v letu 2014. Zato se je zavod odločil, da kljub težavam njihovo izvedbo pripelje do konca oz. se ne odloči za predčasen izstop iz projektov. Seveda je bilo pri tem potrebno zagotoviti lastni delež zavoda v projektih. Med letom je MKO za ta namen zavodu prerazporedil dodatnih 17.126 EUR sredstev, preostanek pa naj bi zavod pokrival iz sredstev prodaje blaga in storitev na trgu.

V Programu dela in finančnem načrtu za leto 2013 so bili prihodki dejavnosti na trgu ocenjeni visoko. JZ TNP je možnosti za tako povečanje videl v povečanju tržnih aktivnosti pri prodaji blaga in storitev, oddaji premoženja v najem, večjem obsegu parkovnega turizma ter v pridobitvi sponzorskih sredstev in donacij. Žal prihodki iz te dejavnosti niso dosegli načrtovane višine, zato pokritje lastnega deleža iz tega naslova ni bilo izvedeno. Posledično je zavod poslovno leto končal s presežkom odhodkov nad prihodki v višini 85.320 EUR.

12 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

12.1 Analiza prihodkov

V letu 2013 je realizacija celotnih prihodkov 1.999.283 EUR, kar je 87% načrtovane vrednosti in 92% v primerjavi z letom 2012. Skupni prikaz po vrstah prihodkov je v Izkazu prihodkov in odhodkov

določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta (Tabela 20), prikaz po dejavnostih je v Izkazu prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti (Tabela 21). V nadaljevanju so prihodki najprej predstavljeni po računovodskih kategorijah nato po dejavnostih.

12.1.1 Prihodki po računovodskih kategorijah

- Prihodki od poslovanja

Prihodki od poslovanja znašajo 1.996.479 EUR in so bili doseženi z izvajanjem dejavnosti javne službe ter z dejavnostjo prodaje blaga in storitev na trgu. V tej kategoriji so zajeti prihodki od prodaje proizvodov in storitev ter prihodki od prodaje blaga in materiala. Slednji so nastali le v okviru tržne dejavnosti. Izkazane vrednosti vključujejo prihodke po zahtevkih proračuna, programov, projektov in redno prodajo blaga in storitev na trgu. Iz pregleda strukture prihodkov od poslovanja je razvidno, da je delež prihodkov javne službe 88%, medtem ko delež prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu znaša 12%.

- Finančni prihodki

Finančni prihodki 606 EUR so prihodki od prejetih obresti na podračunu UJP ter prihodki od plačanih zamudnih obresti, ki so bile kupcem – dolžnikom obračunane v postopkih izterjave. Gorenjska banka d.d., katere lastnik delnic je JZ TNP, je v letu 2013 poslovala z izgubo in ni izplačevala dividend. Tako je izpadel pričakovani dohodek iz naslova dividend 12.500 EUR in zato so finančni prihodki v primerjavi z načrtovanimi izjemno nizki (5%).

- Drugi prihodki

Znesek drugih prihodkov je 1.698 EUR je posledica pozitivnih stotinskih izravnjav, prejetih odškodnin za vpis služnostne pravice (80 EUR) in prejetih donacij (1.443 EUR). Ti prihodki nastajajo le izjemoma, zato je med enim in drugim letom nastajajo precejšnje razlike. Realizacija v primerjavi z načrtovano dosega le 5%, ker predvidena sponzorska sredstva v višini 25.000 EUR niso bila pridobljena.

- Prevrednotovalni prihodki

Tudi prevrednotovalni prihodki nastajajo izjemoma. Prihodki 500 EUR so nastali zaradi odprodaje snemalne opreme, ki je zavod ni več uporabljal.

12.1.2. Prihodki po dejavnostih

12.1.2.1 Prihodki MKO in drugih javnih virov

- Prihodki iz proračuna RS - MKO

Na proračunski postavki 244410 – Triglavski narodni park, ukrep št. 2511-11-0005 je bilo za leto 2013 zagotovljeno 1.476.856 EUR. Od tega je bilo 1.449.730 EUR sredstev za redno delo javne službe ohranjanja narave v letu 2013. Ta sredstva so namenjena za kritje stroškov plač (1.179.961 EUR) in za kritje materialnih stroškov (269.769 EUR). Na omenjeni postavki je zagotovljeno še 10.000 EUR za kritje investicij in 17.126 EUR za potrebe lastne finančne udeležbe JZ TNP v projektih.

Zaradi usklajevanj pri višini proračunskih postavk in zamika pri sprejetju Programa dela in finančnega načrta JZ TNP za leto 2013, je financiranje dejavnosti javne službe prve tri mesece potekalo po začasnih pogodbah. Ob koncu marca je bil podpisan še aneks k tej pogodbi, ki je uredil financiranje za

nadaljnje tri mesece. Šele ob koncu junija je bil sklenjen aneks, ki je uredil financiranje dejavnosti javne službe na letni ravni.

Realizacija prihodkov proračuna MKO je 100-odstotna. V celoti je bila realizirana tudi poraba po investicijski pogodbi, ter poraba prihodkov za lastno finančno udeležbo JZ TNP v projektih. Sredstva za lastno udeležbo v projektih so bila porabljen za kritje deleža pri materialnih stroških (7.304 EUR) in deleža pri projektih investicijah (9.822 EUR).

- Prihodki iz proračuna RS – ostali viri

Med prihodke dejavnosti javne službe so poleg prihodkov proračuna MKO vključeni še nekateri prihodki iz drugih virov.

Na osnovi pogodbe o sofinanciranju spodbud delodajalcem za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v šolskem letu 2012/2013, v kateri JZ TNP sodeluje z Biotehniškim centrom Naklo, je bilo za izvedbo praktičnega usposabljanja zavodu dodeljeno 2.134 EUR sredstev.

Iz naslova dveh pogodb o ustanovitvi služnosti na zemljišču v upravljanju JZ TNP je zavod prejel prihodke od odškodnin v višini 90 EUR.

Zavodu je bilo pri Sekretariatu Alpske konvencije odobrenih tudi 1.000 EUR sredstev kot prispevek k sofinanciranju izdaje časopisa Svet pod Triglavom.

- Prihodki iz proračuna RS – ostale dejavnosti javne službe

Za namen sofinanciranja prireditev Triglavska tržnica in družinskega programa Brihta ter fotografske razstave »Ni nam vseeno« s predavanjem Arneja Hodaliča so bila JZ TNP dodeljena sredstva Občine Bled v znesku 1.957 EUR, ki so bila tudi realizirana.

Za izvajanje programa Unesco MaB za TNP, biosferno območje Julijske Alpe je JZ TNP z Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport podpisal pogodbo v znesku 12.000 EUR. Sredstva so zagotovljena na proračunski postavki št. 569510 – Programi Unesco. Realizacija prihodkov je skupaj s delnim prenosom iz konta prehodno odloženih prihodkov znašala 13.873 EUR.

12.1.2.2 Prihodki projektov

V letu 2013 je bila knjižena realizacija prihodkov za dvanajst mednarodnih projektov. Knjiženje prihodkov teh projektov poteka na podlagi pripravljenih poročil in spremljajočih zahtevkov, ki se oddajajo v obdobjih, kot jih določajo pravila projektov (največkrat polletno). Zaradi takega načina knjiženja med letom prihaja do razkoraka med tekočo porabo (stroški) in prihodki. Zato je ob zaključku leta, poleg prihodkov po zahtevkih v poročilo vključena tudi ocena bodočih prihodkov (prehodno nezaračunani prihodki), ocenjena na podlagi že nastale porabe.

V letu 2013 je tako realizacija prihodkov projektov 282.244 EUR za tekočo porabo. Prihodki mednarodnih projektov so nižji v primerjavi s porabo po teh projektih in sicer za del, ki predstavlja lastno udeležbo zavoda in neupravičene stroške. V letu 2013 je lastna udeležba delno zagotovljena iz proračuna MKO, delno iz vira prodaje blaga in storitev na trgu. Prihodki za ta del so knjiženi v okviru ustrezne dejavnosti in ne na prihodkih projektov.

12.1.2.3. Prihodki dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu

Vrednost prihodkov dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu je 240.949 EUR, kar je 63% od načrtovane in 85% lanske realizacije. Zaradi sezonske narave dejavnosti, ki so vir za pridobivanje prihodkov JZ TNP na trgu, prihodki različno nastajajo tekom leta. V spodnji tabeli so prikazani prihodki glede na njihov vir.

Indeksi kažejo na upad prihodkov. Visok je le indeks pri prihodkih od vodenj zaradi povečanih aktivnosti pri prodaji teh produktov v letu 2013. Nizki so indeksi pri prodaji koledarja ter drugega trgovskega blaga, tudi zaradi izpada pri prihodku informacijskega centra na Bledu, ki je bil zaprt zaradi obnove. Realizacija prodaje koledarja je nižja od lanske (in načrtovane), ker je naročilo odpovedal eden od večjih kupcev, kar je pomenilo znaten izpad tega prihodka (v letu 2012 je bilo to npr. 4.320 EUR). Cilj povečanja prihodkov parkovnega turizma ni bil dosežen, predvsem zaradi manjšega koriščenja kapacitet s strani domačih gostov, nadomestitve izpada z nočitvami tujih gostov nismo uspeli realizirati.

Izpad v primerjavi z načrtovani prihodki je tudi pri prihodkih najemnin (načrtovane oddaje objektov niso bile realizirane v celoti), finančnih prihodkih (zaradi slabega poslovanja GB d.d. ni bilo predvidenega izplačila dividend), prihodkih donacij (prejeta je bila manjša donacije podjetja Comrad d.o.o., ter prostovoljni prispevki obiskovalcev Pocarjeve domačije). Višji od načrtovanih pa so prihodki obresti, ki so povezane z uspešno izvedbo izterjav starih terjatev do kupcev.

Tabela 16: Pregled prihodkov dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu

(v EUR)

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2012	Plan 2013	Realizacija 2013	Indeks real. 13 / real. 12	Indeks real. 13 / plan 13
7130	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	266.542	326.193	229.998	86	71
	Prodaja koledarja TNP	14.915	15.000	9.115	61	61
	Prodaja publikacij, drugega blaga	35.556	72.693	26.341	74	36
	Parkovni turizem – nočitve po kočah	97.129	120.000	86.164	89	72
	Predavanja, vodenja	4.221	4.500	7.388	175	164
	Vstopnine	27.319	28.000	23.326	85	83
	Prodaja divjačine in odstrel	65.155	73.000	58.420	90	80
	Kotizacije, prispevki	1.206	3.000	2.669	221	89
	Drugi prihodki, prefakturiranje	18.852	10.000	15.910	84	159
	Izredni prihodki	2.180		165	8	-
	Prevrednotovalni prihodki	10		500	5.102	-
7102	PREJETE OBRESTI	87		606	693	-
7103	PRIHODKI OD NAJEMNIN, ZAKUPNIN IN DRUGI PRIHODKI OD PREMOŽENJA	8.262	18.000	9.905	120	55

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2012	Plan 2013	Realizacija 2013	Indeks real. 13 / real. 12	Indeks real. 13 / plan 13
7100 7101	PREJETE DIVIDENDE IN DRUGI DELEŽI V DOBIČKU PODJETIJ IN FINANČNIH INSTITUCIJ		12.500		-	-
7141	DRUGI PRIHODKI, KI NE IZHAJAJO IZ IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE				-	-
730	DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	7.161	25.000	443	6	2
731	DONACIJE IZ TUJIH VIROV				-	-
	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	282.052	381.693	240.952	85	63

12.2 Analiza odhodkov

Realizacija odhodkov v letu 2013 znaša 2.084.603 EUR. Poraba po vrstah stroškov je naslednja:

- stroški plač s prispevki in drugi izdatki zaposlenim 70 %,
- stroški blaga, materiala in storitev 25 %,
- finančni odhodki 2%,
- amortizacija 2%,
- drugi stroški in drugi odhodki 1 %.

Vrednost nastalih odhodkov je v primerjavi z odhodki v preteklem letu nižja za 9%, v primerjavi z načrtovanimi pa za 4%.

Skupni prikaz po vrstah stroškov je v Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta (Tabela 20), prikaz po dejavnostih je v Izkazu prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti (Tabela 21). V nadaljevanju so odhodki najprej predstavljeni po računovodskih kategorijah nato po dejavnostih.

12.2.1 Odhodki po računovodskih kategorijah

- Stroški blaga, materiala in storitev

Skupna vrednost stroškov blaga, materiala in storitev je 513.437 EUR. V primerjavi z letom 2012 so ti stroški nižji za 18%, v primerjavi z načrtovanimi pa za 15%.

Stroški materiala znašajo 142.760 EUR in so na ravni leta 2012. Kar 70% nastalih stroškov materiala predstavljajo naslednji stroški:

- stroški goriv in maziv za prevozna sredstva,
- stroški kuriv in stroški ogrevanja,
- stroški električne energije.

Stroški storitev v višini 346.948 EUR so se v primerjavi z letom 2012 zmanjšali za 22% in so za 19% nižji od načrtovanih. V stroških storitev so visoke postavke tekočih stroškov: komunikacij, vzdrževanja vozil, kilometrine, zavarovanj. Visoka je postavka stroškov študij, raziskovalnih in svetovalnih storitev, kjer so zajeti stroški zunanjih sodelavcev pri mednarodnih projektih, ki so izvajali raziskovalne naloge ter stroški povezani s pripravo načrta upravljanja. Visoka je tudi postavka založniških storitev, predvsem zaradi izdaje slikanice v okviru projekta Otroški parlament.

Vrednost stroškov prodanih zalog (nabavna vrednost publikacij, stenskega koledarja in drugih prodajnih artiklov) znaša 23.729 EUR. Postavka je nižja od stroškov iz leta 2012 za 27%, hkrati pa so zaradi manjše realizacije pri prodaji blaga tudi za 11% nižja od načrtovane.

- Stroški dela

Obseg stroškov dela v letu 2013 znaša 1.470.151 EUR, kar predstavlja 70% v strukturi celotnih odhodkov. Stroški dela so na primerljivi ravni z načrtovanimi in za 4% nižji od realizacije leta 2012. Zaradi zakonskih zahtev po zmanjševanju obsega zaposlenih je bilo že v načrtu predvideno, da se to zmanjšanje delno rešuje tudi s prerazporejanjem delavcev na projektno delo ter z zagotovitvijo vira za kritje stroškov plač na tržni dejavnosti. Med letom je prenehalo delovno razmerje enemu uslužbencu za določen čas. Realizirana je bila tudi ena upokojitev delavca, vendar šele ob koncu leta. Prihranki iz naslova obeh prenehanj delovnega razmerja so bili torej majhni, hkrati pa je prišlo do povečanja stroškov plač:

- zaradi menjave na mestu direktorja je bila realizirana ena dodatna zaposlitev,
- prehoda uslužbenke, ki opravlja delo s krajšim delovnim časom na podlagi odločbe ZPIZ-a, iz 4-urnega na 6-urni delavnik,
- izplačila razlike regresa za leto 2012 po Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2013 in 2014 (Ur.l.RS 46/13).

Povprečno število zaposlenih, izračunano na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju je 63, kar je enako povprečnemu številu zaposlenih v tem obdobju. Naloge redne dejavnosti javne službe ohranjanja narave je izvajalo 56 zaposlenih, v okviru mednarodnih projektov pa je bilo v povprečju izvedeno 8 zaposlitev. Sredstva za financiranje projektih zaposlitev so bila po posameznih projektih zagotovljena v enakih deležih, kot veljajo za financiranje vseh ostalih stroškov projekta.

V letu 2013 je povprečna bruto plača zaposlenega v TNP znašala 1.498,51 EUR in je v primerjavi s preteklim letom nižja za 2,6%.

Bruto znesek regresa za letni dopust, ki je pripadal delavcem v letu 2013, je bil izplačan skladno z določili ZUJF, upošteva uvrstitev v plačne razrede v mesecu pred izplačilom regresa. Skladno s sodno odločbo je bila javnim uslužbencem, ki so bili v letu 2012 upravičeni do plačila regresa, izplačana razlika med že izplačanim delom regresa ter višino regresa, do katere so bili upravičeni, skupaj z zamudnimi obrestmi. To je pomenilo dodatnih 18.079 EUR stroškov plač ter 1.624 EUR zamudnih obresti.

V letu 2013 so delavci opravili 492 nadur. Nadomestila osebnih dohodkov za bolezni v breme TNP so bila izplačana za 2.064 delovnih ur ter v breme ZZZS za 1.804 delovnih ur. Boleznine skupaj predstavljajo 2,9% obračunanih delovnih ur, kar je za 0,1 odstotne točke več kot lani.

- Amortizacija

Vrednost amortizacije, knjižene v breme odhodkov, v letu 2013 znaša 46.013 EUR, kar je 2% celotnih odhodkov. Obračunana je bila v skladu s predpisanimi stopnjami iz Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Vrednost amortizacije, ki se nanaša na odpis opreme, ki je knjižena kot drobn inventar in se odpiše takoj ob nabavi znaša 4.116 EUR, ostalo je amortizacija materialnih naložb.

- Drugi stroški

Drugi stroški v višini 12.738 EUR predstavljajo 0,6% celotnih odhodkov in zajemajo stroške plačanih nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč, komunalni prispevek za objekt v Jadranovem, stroške članarin (Europarc, OZUL, Alparc), takse in pristojbine za registracijo vozil, upravne in sodne takse in druge pristojbine.

- Finančni odhodki

Vrednost finančnih odhodkov v letu 2013 znaša 28.936 EUR in zajema plačila zamudnih obresti, obresti za dolgoročni kredit pri poslovni banki ter strošek bančne garancije, ki je bila zahtevana za pridobitev predujma iz naslova projektov.

- Drugi odhodki

Skupna vrednost drugih odhodkov znaša 10.153 EUR. V tej vrednosti so stroški parskih izravnav, stroški za izplačilo odškodnin iz naslova zahtevkov za škodo po divjadi in odškodnina za povračilo stroškov pravnega varstva v okviru revizije postopka oddaje javnega naročila pri projektu Švicarski sklad.

12.2.2 Odhodki po dejavnostih

12.2.2.1 Odhodki za izvajanje javne službe

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

Stroški dela vključujejo stroške plač in drugih izdatkov zaposlenih, prispevke delodajalcev in sredstva za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. S pogodbo o financiranju dejavnosti javne službe ohranjanja narave je opredeljeno, da se iz sredstev proračuna financirajo stroški dela 56-ih javnih uslužbencev.

Predviden obseg sredstev proračuna za kritje plač v letu 2013 je bil 1.179.961 EUR, kar ni pokrilo celotnega obsega stroškov dela zgoraj navedenih uslužbencev na način kot v letu 2012. Varčevanje pri stroških plač iz t.i. mehkih ukrepov (nepodaljšanje pogodbe o zaposlitvi, upokojitve) in izvajanja sprejetih vladnih ukrepov na področju plač javnih uslužbencev ni prineslo zelenega prihranka. Ta je bil po dodatni zaposlitvi po menjavi na direktorskem mestu in po izplačilu proračuna regresa za leto 2012 (15.666 EUR stroškov plač ter 1.407 EUR zamudnih obresti) celo negativen.

Razliko za kritje stroškov plač zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe ohranjanja narave je JZ TNP poskušal pokriti s prerazporeditvijo delavcev na projektne zaposlitve in s prihodki prodaje blaga in storitev na trgu. Izvedena je bila delna prerazporeditev treh sodelavcev na projektne zaposlitve, kar je pomenilo razbremenitev stroškov javne službe za 41.443 EUR. Del stroškov plač je bil prerazporejen na dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu. Omenjena dejavnost v večjem delu za zavod pomeni dodaten vir prihodka zaradi zaračunavanja storitev, ki se tudi sicer izvajajo kot del javne službe (drugi prihodki za izvajanje javne službe). Le del te dejavnosti pa zahteva tudi konkretni vložek za pridobitev prihodka in gre torej za čisto tržno dejavnost. Zavod v letu 2013 še ni imel natančne razmejitve obeh dejavnosti, prav tako ni imel urejenega sistema spremljanja delovnih ur po dejavnostih. Zato je bila prerazporeditev stroškov izvedena glede na oceno realiziranih delovnih ur uslužbencev, ki sodelujejo pri tej dejavnosti. Vrednost prerazporejenih stroškov znaša 57.796 EUR.

Realizacija stroškov dela redne dejavnosti javne službe leta 2013 je 1.199.185 EUR, kar je 1,6% več kot je JZ TNP prejel iz proračuna za kritje stroškov plač. To pomeni, da zavod ni imel pokritja za 19.224 EUR nastalih stroškov plač.

- Stroški blaga, materiala in storitev

Vrednost proračunskih sredstev MKO za kritje tekočih materialnih stroškov v letu 2013 je 269.769 EUR. Realizacija teh stroškov v letu 2013 je 278.372 EUR, kar preseže dobljena sredstva za 3% ali 8.603 EUR.

Kljub izvajanju varčevalnih ukrepov stroški presegajo načrtovane okvire:

- stroški energentov (elektrika, ogrevanje, gorivo) – kljub želji, da bi te stroške znižali z iskanjem dobaviteljev z ugodnejšo oz. cenejšo ponudbo, je JZ TNP vezan s pogodbenimi roki pri dobaviteljnih električne energije do konca leta, pri dobaviteljnih energentov pa v nekaterih primerih še za daljše časovno obdobje,
- vzdrževanje službenih vozil – visoki stroški so povezani tudi z dejstvom, da ima JZ TNP dokaj star vozni park,
- stroški revizijskih storitev – zaradi izvedbe porevizije in sodelovanja revizorke na seji sveta so skupni stroški presegli načrtovane za 68%, saj je bila načrtovana zgolj redna notranja revizija,
- škode po divjadi – strošek presega načrtovano zaradi večjega števila prijav.

V nekaterih primerih je realizacija stroškov nižja od načrtovane:

- stroški službene opreme – izvedene so bili le najnujnejše nabave,
- stroški pisarniškega materiala – racionalna poraba,
- parkovna infrastruktura – vzdrževanje v omejenem obsegu,
- stroški potovanj v tujino – presojanje potrebnosti in koristnosti teh službenih poti,
- stroški izobraževanja – glavnina programa ni bila izvedena.

Poleg stroškov izvajanja redne dejavnosti javne službe ohranjanja narave, sodijo v okvir stroškov blaga, materiala in storitev javne službe tudi stroški izvajanja programa Unesco Mab, katerih realizacija je 13.989 EUR, ter stroški programov, ki jih je financirala Občina Bled 1.956 EUR. Nastali stroški so bili v okvirih razpoložljivih sredstev, torej pokriti v celoti.

- Stroški financiranja

Nepredvideno je v letu 2013 nastala realizacija finančnih odhodkov. Ti so nastali zaradi izplačila zakonskih zamudnih obresti za neizplačan oziroma prepozno izplačan regres za leto 2012, kot je določil Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2013 in 2014. Njihova vrednost je 1.407 EUR.

12.2.2.2 Odhodki projektov

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

Predviden obseg stroškov dela v okviru mednarodnih projektov je v letu 2013 znašal 202.063 EUR, njihova realizacija pa je 201.702 EUR, kar je skladno z načrtovanim. Delo na projektih je tekom leta izvajalo skupno 12 uslužbencev, pri čemer je bilo 8 uslužbencev zaposlenih izključno na projektih, 4 uslužbenci pa so delno delali na projektih, delno pa na javni službi ohranjanja narave (ena uslužbenka že od leta 2012, trije prerazporejeni v letu 2013).

Glede na deleže financiranja posameznih projektov je bilo za kritje stroškov plač zagotavljenih 176.898 EUR sredstev. Tudi projektnim zaposlenim je bil skladno s zakonskimi določbami izplačan poračun regresa za leto 2012, kar je pomenilo dodatne stroške plač 2.413 EUR in zamudnih obresti 216 EUR. Poračun regresa bo možno uveljavljati v zahtevkih za povračilo projektnih sredstev, ne pa tudi zamudnih obresti. Te štejejo kot neupravičen strošek. Tudi sicer zaradi razlik pri vodenju časovnic včasih del stroškov plač projektnih zaposlitev projektne kontrole opredelijo kot neupravičen strošek. Ti stroški (2013 v znesku 1.954 EUR) ne sodijo v pogodbeno vrednost projektov in morajo kot taki biti v celoti pokriti iz drugih virov, tj. prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu. Preostanek 20.221 EUR predstavlja lastni delež v stroških projektnih plač.

- Stroški blaga, materiala in storitev

Skupna načrtovana vrednost stroškov blaga, materiala in storitev mednarodnih projektov za leto 2013 je 217.048 EUR, realizacija pa 147.387 EUR. Takšna realizacija (68%) je posledica manjšanja porabe po projektih in njeno zamikanje proti koncu projekta, za kar so vzrok likvidnostne težave JZ TNP. Največje kategorije stroškov v okviru projektov so:

- stroški zunanjih izvajalcev za sodelovanje v raziskavah in popisih žive narave
- stroški programov (ozaveščevalne aktivnosti)
- stroški urejanja parkovnih dobrin (čiščenje zarasti)
- stroški priprave in izdaje publikacij.

V stroških je vsebovan tudi del amortizacije osnovnih sredstev, pridobljenih v okviru mednarodnih projektov. Gre za amortizacijo osnovnih sredstev in investicij, za kritje katere ni bil oblikovan vir oziroma je bil vir premalo oblikovan (stari projekti). Višina te amortizacije je 21.609 EUR in nima pokritja.

Glede na deleže financiranja posameznih projektov bo oz. je z vključitvijo v zahteve zagotovljenih 105.346 EUR sredstev, razlika predstavlja lastni delež v projektih. Delno je v letu 2013 ta delež pokrit iz sredstev proračuna (7.303 EUR). Razlika je delno pokrita iz prihodkov prodaje blaga in storitev na trgu. V stroških je za 6.416 EUR neupravičenih stroškov projektov, ki tudi bremenijo lastne prihodke.

12.2.2.3 Odhodki dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

Predviden obseg stroškov dela, financiran iz sredstev dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu v letu 2013 je bil 87.408 EUR, njihova realizacija pa je 69.263 EUR, kar je 79% načrtovane. Načrtovani znesek je sestavljen iz stroškov dela, ki so prvenstveno vezani na delo v okviru prodaje blaga in storitev na trgu (dodatek za uporabo lastnega orožja, nadurno delo) 11.467 EUR ter prerazporejenih stroškov dela javnih uslužbencev, ki sodelujejo pri izvajanju dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu. Prerazporeditev stroškov je izvedena glede na oceno realiziranih delovnih ur omenjenih uslužbencev in znaša 57.796 EUR.

- Stroški blaga, materiala in storitev ter amortizacije

Skupni predvideni stroški blaga, materiala in storitev ter amortizacije za leto 2013 so 172.661 EUR. Realizacija teh stroškov je 142.418 EUR, kar je 83% načrtovane. Pri tekočih stroških gre večinoma za tekoče materialne stroške dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu, ki nastajajo ob njenem izvajanju (električna energija, voda, komunalni stroški, stroški ogrevanja).

V teh stroških je tudi vrednost prodanega trgovskega blaga to je 23.729 EUR. V stroške je vključena tudi vrednost amortizacije osnovnih sredstev, ki bremeni stroške tekočega leta (osnovna sredstva, nabavljena v okviru prodaje blaga in storitev na trgu ter del vrednosti osnovnih sredstev, pridobljenih v okviru mednarodnih projektov, v višini lastne udeležbe pri nabavi). Vrednost amortizacije znaša 24.259 EUR.

- Stroški financiranja

V letu 2011 je bil realiziran najem dolgoročnega kredita pri poslovni banki za obdobje treh let, katerega prvi obrok naj bi zapadel v plačilo v letu 2013. Zaradi slabe likvidnostne situacije je zavod že v prvi polovici leta 2013 pristopil k reprogramiranju obstoječe zadolžitve za daljše časovno obdobje (ta je bila izvedena v februarju 2014). Realizirani stroški financiranja 24.695 EUR so obresti kredita in zamudne obresti.

12.3 Razmejevanje prihodkov in odhodkov

Zavod ločeno spremlja prihodke in odhodke javne službe ter dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu (tržne dejavnosti). Pri razmejevanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo, da so v odhodke javne službe vključeni vsi odhodki redne dejavnosti izvajanja javne službe ter programi, ki se financirajo s proračunskimi sredstvi. V ta sklop sodijo tudi odhodki mednarodnih projektov.

Prihodki oziroma odhodki dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu pa so vsi tisti prihodki ali odhodki, ki so nastali v zvezi s sredstvi, ustvarjenimi iz prihodkov lastne dejavnosti, oziroma sredstvi, ki se uporabljajo izključno za ta namen. Dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu mora kriti tudi tisti del stroškov mednarodnih prihodkov, ki so v postopkih preverjanja označeni kot neupravičeni. V sklopu te dejavnosti se vodi tudi projekt Švicarski sklad, ki je bil ob prijavi leta 2008 opredeljen kot pridobitna dejavnost.

Za razmejevanje stroškov in prihodkov po dejavnostih zavod uporablja sistem stroškovnih mest in nosilcev. Spremljanje prihodkov in odhodkov mednarodnih projektih poteka na enotnih stroškovnih mestih, ločeno pa se knjižijo nepriznani stroški projektov.

12.4 Poslovni izid

Izkaz uspeha na dan 31.12.2013 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 85.320 EUR.

Iz izkaza prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti (Tabela 21) je razvidno, da je v okviru javne službe negativni rezultat tj. presežek odhodkov nad prihodki v višini 87.287 EUR. Na strani dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu pa izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 1.967 EUR. Ta rezultat je opredeljen na podlagi zgoraj navedene razmejnitve prihodkov in odhodkov, na podlagi katere so pripravljene izkazi.

Glede na opredelitve prihodkov in odhodkov po dejavnostih v poglavjih 3.2.2. in 3.2.2. je pripravljen prikaz v Tabeli 18, na enak način pa tudi prikaza v Tabeli 17 in 19. Ti prikazi so pripravljene zaradi lažjega razumevanja in ne temeljijo na zakonsko predpisanem bilančnem izkazu. Kot je pojasnjeno v predhodnem poglavju, so v bilančnih izkazih v dejavnost javne službe zajeti stroški/prihodki redne in ostale dejavnosti javne službe ter programi in projekti, ki so financirani s proračunskimi sredstvi. V dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu so zajeti prihodki/stroški te dejavnosti, projekt Švicarski sklad in neupravičeni stroški mednarodnih projektov.¹

Tabela 17: Pregled načrtovanih prihodkov in odhodkov 2013 ter ugotovitev rezultata po dejavnostih

	VRSTA DEJAVNOSTI	načrtovani prihodki 2013	načrtovani odhodki 2013	razlika
1.	JAVNA SLUŽBA - redna dejavnost	1.449.730	1.449.730	0
1.1.	plače	1.179.961	1.179.961	0
1.2.	materialni stroški	269.769	269.769	0
1.3.	materialni stroški projekti			
1.4.	ostali viri			0

¹ Povezava med prihodki in odhodki v tabeli 21 in tabeli 18 je torej:

Prihodki javna služba: vrstica D (Tabela 21) = zaporedne 1.+2.+3. (Tabela 18)

Prihodki tržna dejavnost: vrstica D (Tabela 21) = zaporedna 4. (Tabela 18)

Odhodki javna služba: vrstica N (Tabela 21) = zaporedne 1.+2.+3. (Tabela 18) minus odhodki Švicarski sklad in neupravičeni stroški projektov (skupaj 18.466 EUR)

Odhodki javna služba: vrstica N (Tabela 21) = zaporedna 4. (Tabela 18) plus odhodki Švicarski sklad in neupravičeni stroški projektov (skupaj 18.466 EUR)

	VRSTA DEJAVNOSTI	načrtovani prihodki 2013	načrtovani odhodki 2013	razlika
2.	OSTALE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	12.000	12.000	0
3.	MEDNARODNI PROJEKTI	364.892	419.111	-54.219
3.1.	plače	176.437	202.063	-25.626
3.2.	materialni stroški	188.455	217.048	-28.593
3.3.	amortizacija			0
4.	TRŽNA DEJAVNOST	381.693	291.069	90.624
4.1.	plače	87.408	87.408	0
4.2.	materijalni stroški	120.661	120.661	0
4.3.	obresti kredita	31.000	31.000	0
4.4.	amortizacija	52.000	52.000	0
4.5.	presežek - za lastni delež pri projektnih porabi (materialni stroški + investicije)	90.624		90.624
	SKUPAJ	2.208.315	2.171.910	36.405

V programu dela in finančnem načrtu za leto 2013 je bilo načrtovano, da bo poraba sredstev javne službe izravnana. Ustvarjena sredstva dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu pa naj bi ustvarila presežek (90.624 EUR), ki bi zadostoval za pokritje lastnega deleža pri stroških mednarodnih projektov (54.219 EUR) in lastnega deleža pri projektnih investicijah (36.405 EUR).

Tabela 18: Pregled realizacije prihodkov in odhodkov 2013 ter ugotovitev rezultata po dejavnostih

	VRSTA DEJAVNOSTI	prihodki 2013	odhodki 2013	razlika
1.	JAVNA SLUŽBA - redna dejavnost	1.460.257	1.477.557	-17.300
1.1.	plače	1.179.961	1.199.185	-19.224
1.2.	materialni stroški	269.769	278.372	-8.603
1.3.	materialni stroški projekti	7.303		7.303
1.4.	ostali viri	3.224		3.224
2.	OSTALE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	15.830	15.829	1
3.	MEDNARODNI PROJEKTI	282.244	370.698	-88.454
3.1.	plače	176.898	201.702	-24.804
3.2.	materialni stroški	105.346	147.387	-42.042
3.3.	amortizacija		21.609	-21.609
4.	DEJAVNOST PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	240.952	220.519	20.433
4.1.	plače	69.263	69.263	0
4.2.	materijalni stroški	102.303	102.303	0
4.3.	obresti kredita	24.694	24.694	0
4.4.	amortizacija	24.259	24.259	0
4.5.	presežek	20.433		20.433
	SKUPAJ	1.999.283	2.084.604	-85.320

Do razlik med načrtovanim in realiziranim poslovnim izidom prihaja pri vseh dejavnostih zavoda. V programu dela in finančnem načrtu za leto 2013 je bilo ocenjeno, da bo strošek dela za 56 javnih

uslužbencev, ki so zaposleni za izvajanje nalog javne službe ohranjanja narave, znašal 1.300.678 EUR. Ker proračunska sredstva niso zadostovala za kritje celotnega obsega stroškov dela, je bilo načrtovano, da se bo del stroškov pokrival s prerazporeditvijo delavcev na projektne zaposlitve in s prihodki prodaje blaga in storitev na trgu. Planirani stroški dela na tržni dejavnosti so poleg omenjene prerazporeditve stroškov vključevali še izplačilo dodatka za orožje 5.779 EUR. Pri stroških plač projektne zaposlitve projektov pa so bile načrtovane plače 6-ih projektne sodelavcev, ki so zaposleni izključno na projektih 162.974 EUR.

Stroški dela po dejavnostih so bili torej načrtovani :

	Javna služba	Dejavnost na trgu	Projekti	Skupaj
Stroški dela javne službe (1.300.678 EUR) in prerazporejeno	1.179.961	81.629	39.088	1.300.678
Stroški dela tržna dejavnost		5.779		5.779
Stroški dela projekti			162.975	162.975
SKUPAJ NAČRTOVANI STROŠKI DELA 2013	1.179.961	87.408	202.063	1.469.432

Prerazporeditev stroškov dela 56-ih javnih uslužbencev je bila delno realizirana s prerazporeditvijo na projekte v višini 37.744 EUR od načrtovanih 39.088 EUR in s kritjem iz prihodkov dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu 57.796 EUR od načrtovanih 81.629 EUR. V letu 2013 se je ustvaril tudi prihranek pri stroških dela, saj enemu nadzorniku ni bila podaljšana pogodba od polletja dalje (8.200 EUR), zaradi prerazporeditve bivšega direktorja na drugo delovno mesto (3.600 EUR) in prihranki zaradi bolniških odsotnosti in koriščenja očetovskih dopustov (natančnejši pregled je razviden iz Tabele 15). Realizacijo stroškov dela javne službe pa so nenačrtovano povečali:

- izplačila regresa za leto 2012 (15.666 EUR)
- zaposlitev sodelavke iz 4 na 6 ur (cca dodatnih 8.500 EUR)
- menjava na mestu direktorja (dodatnih 14.500 EUR)

Realizirani stroški dela po dejavnostih so:

	Javna služba	Dejavnost na trgu	Projekti	Skupaj
Stroški dela javne službe in prerazporejeno	1.199.185	57.796	37.744	1.294.725
Stroški dela tržna dejavnost		11.467		11.467
Stroški dela projekti			163.958	163.958
SKUPAJ REALIZIRANI STROŠKI DELA 2013	1.199.185	69.263	201.702	1.470.150

Primerjava med načrtovanimi in realiziranimi stroški dela ter načrtovanimi in realiziranimi viri za njihovo pokritje je razvidna v Tabeli 15. Nenačrtovana povečanja stroškov dela in manjše kritje stroškov iz dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu sta vzrok, da ostaja del plač javne službe nepokrit.

Tabela 19: Primerjava med načrtovanimi in realiziranimi prihodki in odhodki 2013 ter rezultati po dejavnostih

1	VRSTA DEJAVNOSTI	prihodki 2013			stroški 2013			rezultat 2013		
		plan	realizacija	razlika	plan	realizacija	razlika	plan	realizacija	razlika
2	3	4	5 = 4-3	6	7	8 = 7-8	9	10	11 = 10-9 oz. 5-8	
1.	JAVNA SLUŽBA - redna dejavnost	1.449.730	1.460.257	10.527	1.449.730	1.477.557	27.827	0	-17.300	-17.300
1.1.	plače	1.179.961	1.179.961	0	1.179.961	1.199.185	19.224	0	-19.224	-19.224
1.2.	materialni stroški	269.769	269.769	0	269.769	278.372	8.603	0	-8.603	-8.603
1.3.	materialni stroški projekti		7.303	7.303			0	0	7.303	7.303
1.4.	ostali viri		3.224	3.224			0	0	3.224	3.224
2.	OSTALE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	12.000	15.830	3.830	12.000	15.829	3.829	0	1	1
3.	MEDNARODNI PROJEKTI	364.892	282.244	-82.648	419.111	370.698	-48.413	-54.219	-88.454	-34.235
3.1.	plače	176.437	176.898	461	202.063	201.702	-361	-25.626	-24.804	822
3.2.	materialni stroški	188.455	105.346	-83.109	217.048	147.387	-69.661	-28.593	-42.042	-13.449
3.3.	amortizacija			0		21.609	21.609	0	-21.609	-21.609
4.	TRŽNA DEJAVNOST	381.693	240.952	-140.741	291.069	220.519	-70.550	90.624	20.433	-70.191
4.1.	plače	87.408	69.263	-18.145	87.408	69.263	-18.145	0	0	0
4.2.	materialni stroški	120.661	102.303	-18.358	120.661	102.303	-18.358	0	0	0
4.3.	obresti kredita	31.000	24.694	-6.306	31.000	24.694	-6.306	0	0	0
4.4.	amortizacija	52.000	24.259	-27.741	52.000	24.259	-27.741	0	0	0
4.5.	presežek	90.624	20.433	-70.191			0	90.624	20.433	-70.191
	SKUPAJ	2.208.315	1.999.283	-209.032	2.171.910	2.084.604	-87.306	36.405	-85.320	-121.726

Večji del presežka odhodkov nad prihodki nastaja pri mednarodnih projektih. Ta je bil prvotno načrtovan v višini 54.219 EUR, pokrili pa naj bi ga presežek prihodkov nad odhodki dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu. Kot je razvidno iz Tabele 19 je realizacija stroškov dela na ravni načrtovane realizacije, enako tudi prihodki. Zato je tudi lastni delež (stolpci rezultat) pri stroških plač v okviru načrtovanega. Kot je bilo pojasnjeno v poglavju 12.2.2.2 so bili materialni stroški projektov manjši od načrtovanih. Temu ustrezno so manjši tudi prihodki, saj sledijo realizaciji stroškov v odstotkih, kot so refundirani. Kljub temu je iz Tabele 19 razvidno, da prihaja do večje razlike (za 13.449 EUR) med prihodki in odhodki kot je bilo načrtovano, predvsem zaradi nepriznanih stroškov projektov (12.028 EUR), ki ne bodo refundirani. Od načrtovanega odstopajo tudi stroški amortizacije, ki so po porezijskih popravkih preračunani tako, da delno bremenijo stroške projektov, delno stroške tržne dejavnosti.

Razlike pri stroških mednarodnih projektov bi moral pokriti presežek na strani blaga in storitev na trgu. Realizacija prihodkov prodaje blaga in storitev ni dosegla načrtovane višine. Tudi realizacija stroškov te dejavnosti ostaja pod ravni načrtovane, tako da je v tem delu ustvarjen presežek prihodkov nad odhodki. Kljub temu pa ta presežek ne dosega načrtovanega in ne zadostuje niti za pokritje lastnega deleža v mednarodnih projektih niti ostalih primanjkljajev. Zato je prišlo do presežka odhodkov nad prihodki tudi pri izvajanju mednarodnih projektov. Skupni presežek odhodkov nad prihodki (izguba) leta 2013 je 85.320 EUR.

Izguba leta 2013 povečuje višino izgub iz let 2011 in 2012. Trenutna kumulativna izguba tako znaša 256.526 EUR. Za sanacijo skupne izgube je zavod pripravil sanacijski načrt, ki predvideva njeno postopno pokritje do leta 2020.

13 BILANCA STANJA

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, v katerem je prikazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov na dan 31.12.2013. Prikazana je v tabeli 24. Dodatna pojasnila k bilanci stanja sta izkaz Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Tabela 25) in izkaz Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (Tabela 26).

13.1 Sredstva

13.1.1 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Neopredmetena dolgoročna sredstva

Stanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev 99.578 EUR zajema dolgoročno odložene stroške v višini 20.169 EUR (vnaprej plačane najemnine za več let – zemljišče gozdni rezervat Visoki Zjabci) in premoženjske pravice (kupljene licence za računalniške programe) v znesku 79.409 EUR. Popravki vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev znašajo 71.301 EUR, njihova sedanja vrednost pa je 28.277 EUR.

Vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev se je v letu 2013 povečala za 8.069 EUR iz naslova nakupov računalniških aplikacij, kupljenih v okviru mednarodnih projektov.

Nepremičnine

Nabavna vrednost nepremičnin je 6.775.161 EUR, njihov popravek vrednosti pa 1.997.268 EUR.

V poslovnih knjigah so knjižene naslednje nepremičnine:

- zemljišča v vrednosti 825.975 EUR;
- zgradbe v vrednosti 5.770.089 EUR;
- nepremičnine v gradnji ali izdelavi v vrednosti 179.097 EUR.

V letu 2013 ni bilo nakupov novih zemljišč. Povečala se je vrednosti nepremičnin za 510.283 EUR. To povečanje izhaja iz dokončanja vlaganj v ureditev izobraževalnega središča v Trenti, ki se je urejalo v okviru projekta Climaparks, nakupov materiala za obnovo strehe kozaka in svinjaka pri Pocarjevi domačiji, vlaganj v ureditev strehe na hladilnici Gorje, ter vlaganj v telekomunikacijsko omrežje na upravi.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Na kontih opreme in opredmetenih osnovnih sredstev se poleg opreme, drobnega inventarja in opredmetenih osnovnih sredstev v lasti zavoda spremljajo tudi vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti. Bilanca stanja izkazuje nabavno vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev v višini 2.176.960 EUR. Navedeni znesek vključuje

- nabavno vrednost opreme 1.412.184,
- vrednost drobnega inventarja 328.025 EUR,
- vrednost naložb v tuja opredmetena osnovna sredstva² 136.005 EUR,

² Gre za vlaganja v sredstva, ki niso last zavoda, zaradi bodočih koristi:

- stanovi na planini Klek 23.384 EUR,
- objekt Zelena hiša v Kobaridu 67.096 EUR – poračunavanje z letno najemnino,
- vlaganj za info postajo TNP v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani 34.718 EUR,
- vlaganja v izgradnjo male hidroelektrarne Krajcarca 10.807 EUR.

- o vrednost razstavnih eksponatov, slik panojev in muzejske opreme 300.746 EUR.

Povečanje nabavne vrednosti opreme in drugih opredmetenih sredstev v skupnem znesku znaša 49.293 EUR. Od tega zneska je 28.778 EUR povezanih z nakupom opreme, nakupi drobnega inventarja v znesku 4.118 EUR in nakupom drugih opredmetenih sredstev v znesku 16.397 EUR.

Naložbe, posojila, depoziti in dolgoročne terjatve

Bilanca stanja na dan 31.12.2013 izkazuje stanje dolgoročnih naložb v višini 15.390 EUR in zajema:

- vrednost naložb v delnice Gorenjske banke d.d. 15.190 EUR (364 delnic),
- kapitalsko naložbo v Turistično združenje Bohinj d.d. 200 EUR.

V evidencah KDD je JZ TNP zaveden kot lastnik 364 delnic Gorenjske banke d.d., njihovo stanje pa se letno usklajuje s stanjem na trgovalnem računu omenjene banke.

V bilanci je zavod vodil naložbe v delnice stare Ljubljanske banke. Po preverjanju smo pridobili dokumentacijo iz katere je razvidno, da te naložbe ne bo možno povrniti, zato se je razknjižila iz bilance.

13.1.2 Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve

Stanje gotovine se spremlja v glavni blagajni Bled in štirih pomožnih blagajnah (Dom Trenta, Info središče Triglavsko roža Bled, Pocarjeva domačija, globe) in na dan 31.12.2013 znaša 362 EUR.

Stanje denarnih sredstev na podračunu pri Upravi za javna plačila na dan 31.12.2013 znaša 26.225 EUR. Zavod nima deviznih sredstev na računih.

Na dan 31.12.2013 znaša stanje kratkoročnih terjatev do domačih kupcev 30.013 EUR in do tujih kupcev 14.178 EUR, kar skupno znaša 44.191 EUR. Med kratkoročnimi terjatvami je kar nekaj takih iz preteklih let. JZ TNP je skladno z revizijskimi priporočili aktivno pristopil k postopkom izterjave neplačanih terjatev. Za terjatve v katerih bo v letu 2014 uveden postopek izvršbe je bil oblikovan popravek vrednosti terjatev 2.689 EUR.

Znesek kratkoročnih terjatev do uporabnikov proračuna znaša 130.375 EUR. V navedenem znesku je zajeta terjatev do resornega ministrstva za financiranje izplačila plač december 2013 in materialnih stroškov po pogodbi ter manjše terjatve do ostalih uporabnikov proračuna po izdanih računih.

Stanje drugih kratkoročnih terjatev znaša 564.921 EUR. V tem znesku so terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije iz naslova refundacij, terjatve za vstopni DDV, terjatve iz naslova glob, terjatve do delavcev in druge terjatve. Po oceni bo njihovo plačilo izvedeno do marca 2014. Glavnino zneska pa predstavljajo terjatve iz naslova zahtevkov za sofinanciranje mednarodnih projektov tj. 542.002. Pri tem je 151.655 EUR tega zneska terjatev za sredstva, ki smo jih kot vodilni partner v projektu Climaparks dolžni zgolj prenakazati na račune projektnih partnerjev skladno z njihovimi zahtevki. V predračunski bilanci stanja ni mogoče oceniti višine teh terjatev, zato v njej niso zajete. Posledično je zato visok indeks realiziranih terjatev v primerjavi z načrtovanimi (166). Za 390.347 EUR pa je terjatev do evropskih in nacionalnih sofinancerjev projektov. Nekatere od terjatev za sofinanciranje mednarodnih projektov temeljijo še na porabi iz leta 2011 (tudi te povečujejo indeks v primerjavi z načrtovanim stanjem terjatev, saj je bila njihova poravnava predvidena v letu 2013). Glede na sporočila o slabi likvidnosti evropske komisije ocenjujemo, da plačila teh terjatev ne bodo izvedena pred polletjem 2014.

Aktivne časovne razmejitve znašajo 148.454 EUR in zajemajo kratkoročno odložene odhodke 110 EUR, prehodno nezaračunane prihodke 148.315 EUR in vrednotnice (znamke) v zalogi 29 EUR. Prehodno nezaračunani prihodki so oblikovani za že nastale stroške projektov, za povrnitev katerih

bodo zahtevki izdani skladno z dinamiko projektov. Stanje aktivnih časovnih razmejitev je višje od načrtovanega stanja predvsem zaradi zamika (podaljšanja) pri projektu Climaparks. Projekt se je podaljšal do konca leta, zato končno poročilo še ni bilo pripravljeno kar se v bilanci izkazuje na stanju aktivnih časovnih razmejitev.

13.1.3 Zaloge

Stanje zalog materiala na dan 31.12.2013 znaša 31.324 EUR. To stanje predstavlja nabavna vrednost zalog trgovskega blaga. Zaloga vsebuje publikacije ter druge prodajne artikle, ki so v prodaji na informacijskih mestih TNP in so vsebinsko povezani s parkovno tematiko. Pri vodenju zalog trgovskega blaga je uporabljena FIFO metoda vodenja cen.

13.2 Obveznosti do virov sredstev

13.2.1 Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

Na dan 31.12.2013 je stanje kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev 586.038 EUR.

Del te vrednosti so obveznosti za prejete predujme v znesku 13.193 EUR. Pri tem gre za predujem prejet iz naslova mednarodnega projekta Slowtourism. Predujem projekta je bil delno že poračunan pri izdaji zahtevkov.

Skupni znesek kratkoročnih obveznosti do zaposlenih znaša 106.232 EUR in vključuje:

- obveznosti za čiste plače in nadomestila plač december 2013 v znesku 96.848 EUR;
- obveznosti za plačilo prispevkov iz naslova plač december 2013 v znesku 22.123 EUR;
- obveznosti za davek iz plač december 2013 (dohodnina) 10.360 EUR;
- druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih (nadomestila) v višini 10.527 EUR;

Obveznosti iz naslova obračunanih plač so bile poravnane v januarju 2014.

Znesek kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev znaša 177.203 EUR in vključuje:

- obveznosti do domačih dobaviteljev v višini 165.482 EUR;
- obveznosti do tujih dobaviteljev v višini 4.065 EUR;
- kratkoročne obveznosti za nezaračunano blago v višini 7.657 EUR;

Izkazano stanje kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev zajema prejete račune za dobavo blaga in opravljene storitve (električna energija, kurivo, gorivo, komunikacije, študentsko delo, vzdrževanje vozil), od katerih velik del predstavljajo neplačani računi za izvedene aktivnosti projektov.

Stanje drugih kratkoročnih obveznosti iz poslovanja je 177.618 EUR. Od tega kratkoročne obveznosti za dajatve 17.589 EUR večinoma vključujejo obveznosti za prispevke na plače za december 2013, ki so bile izplačane v januarju 2014. Obveznosti za DDV so 3.336 EUR in ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja 156.693 EUR. Večji del tega zneska (151.655 EUR) so obveznosti za prenakazilo sredstev, ki jih JZ TNP prejme iz evropskih skladov in jih mora po zahtevkih projektnih partnerjev projekta Climaparks posredovati le-tem. Te obveznosti v predračunski bilanci niso bile načrtovane, zato je visok indeks realizacije v primerjavi z načrtovanim zneskom.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov proračuna 3.076 EUR so obveznosti po računih za blago in storitve, dobavljene s strani teh uporabnikov.

Na kontu kratkoročne obveznosti do financirjev je skupna vrednost obrokov vračila likvidnostnega kredita v znesku 102.000 EUR, ki zapadejo v plačilo v letu 2014.

Stanje pasivnih časovnih razmejitev v znesku 90 EUR vključuje kratkoročno odložene prihodke za večletne programe in naloge.

13.2.2 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Stanje lastnih virov in dolgoročnih obveznosti na dan 31.12. 2013 je 5.873.500 EUR. Ta znesek zajema dolgoročno odložene prihodke, donacije za kritje stroškov amortizacije, obveznosti za dolgoročne kredite, dolgoročne obveznosti iz poslovanja, dolgoročne obveznosti za sredstva v upravljanju in presežek odhodkov nad prihodki.

Stanje konta dolgoročno odloženih prihodkov (dolgoročne pasivne časovne razmejitve) je 652.113 EUR. Pri tem gre za 562.698 EUR prihodkov, ki se skladno z računovodskimi standardi še ne vštavajo v prihodke. Namenjeni so kritju stroškov amortizacije vlaganj oz. nakupov osnovnih sredstev iz mednarodnih projektov. V letu 2012 so bili dolgoročno odloženi prihodki pravilno oblikovani na podlagi revizijskega poročila. Ker je bil Finančni načrt za leto 2013 sprejet pred izvedeno revizijo, dolgoročno odloženi prihodki v predračunski bilanci stanja niso bili izkazani v zadostni višini. Posledično je indeks, ki primerja realizirano in načrtovano stanje, nesorazmerno visok. Navedeni konto vključuje tudi vrednost prejetih in še ne porabljenih sredstev presežka prihodkov nad odhodki Sklada KZG za porabo pri ureditvi informacijsko izobraževalnega središča v Bohinju 85.531 EUR, ter neporabljena sredstva, prejeta iz Sklada za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, 3.884 EUR.

Zavod je v že letu 2011 zaradi preseganja kvote pri zaposlovanju invalidov prejel sredstva Sklada za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov. Del teh sredstev je namenil nakupu računalnika za enega od teh delavcev. Na kontu donacij, namenjenih nadomeščanju stroškov amortizacije, je knjižen ostanek prejetih sredstev, ki so namenjena nadomeščanju amortizacije računalnika 37 EUR.

Ob koncu leta 2011 je zavod najel triletni dolgoročni likvidnostni kredit v znesku 724.000,00 EUR. Kredit je namenjen reševanju likvidnostnih težav, ki nastajajo zaradi zalaganj sredstev in dolgih izplačilnih rokov po vlaganju zahtevkov v okviru mednarodnih projektov. Na kontu dolgoročnih finančnih obveznosti je knjižen znesek kredita 622.000 EUR, ki zapade v dokončno plačilo 30.12.2019.

Stanje drugih dolgoročnih obveznosti v skupni višini 97.209 EUR zajema dolgoročne obveznosti iz poslovanja za naložbe iz sredstev donacij in obveznosti za materialne naložbe izvedene v okviru preteklih mednarodnih projektov. V breme teh obveznosti se letno knjižijo stroški amortizacije izvedenih naložb.

Stanje obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju na dan 31.12.2013 znaša 4.502.179 EUR.

Bilanca stanja na dan 31.12.2014 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 256.526 EUR, kar je kumulativno stanje poslovnih izidov v letih 2011, 2012 in 2013. Stanje presežka odhodkov nad prihodki na dan 1.1.2013 je bilo 171.206 EUR. Ob koncu leta je izid negativen, kar povečuje konto presežka odhodkov nad prihodki za 85.320 EUR.

14 INVESTICIJE

Realizirana vrednost vseh investicij v letu 2013 je bila 152.905 EUR, kar je 4 % več od načrtovane (146.864 EUR). Realizacija investicij v okviru dejavnosti javne službe je bila skladna z načrtom. Del nabav osnovnih sredstev v mednarodnih projektih ni bilo realiziranih (projekt SIIT – komunikacijska oprema (pametni telefoni, tablični računalniki, fotoaparati; projekt Recharge green - računalniška

strojna in programska oprema), obsežnejša pa je bila izvedba del pri ureditvi kotlovnice v Trenti (projekt Švicarski sklad). Investicije v okviru dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu sicer niso bile predvidene, a so bile nujne za tekoče izvajanje dela.

Proračunska sredstva za investicije 10.000 EUR so bila porabljena:

- za nakup računalniške opreme 5.319 EUR
- za ureditev strehe na hladilnici Gorje 912 EUR
- za ureditev strehe na kozaku in svinjaku pri Pocarjevi domačiji 3.183 EUR
- za ureditev telekomunikacijskega omrežja v upravni stavbi 586 EUR

V okvir investicij javne službe sodijo tudi predinvesticijska dela pri vzpostavitvi Informacijskega središča v Bohinju. Vrednost izvedenih del je znašala 24.343 EUR in je financirana iz sredstev presežka prihodka nad odhodki SKZG.

Iz sredstev prodaje blaga in storitev na trgu so bili izvedeni nakupi:

- zamenjava dotrajanega hladilnika v Domu Trenta v vrednosti 250 EUR,
- nakup rabljenega službenega vozila 580 EUR,
- dopolnitev popisne dokumentacije za ureditev info središča Triglavska roža Bled 3.050 EUR.

Investicijski odhodki mednarodnih projektov v letu 2013 so bili naslednji:

Projekt Habit Change:

- računalniška aplikacija in opreme za zaslone na dotik 10.809 EUR
- razstava Biotska pestrost TNP v Informacijskem središču Dom Trenta 5.386 EUR

Projekt Climaparks:

- investicijska dela v izobraževalnem središču v Trenti 5.400 EUR
- oprema za izobraževalno središče v Trenti 2.556 EUR

Projekt Švicarski sklad:

- kotlovnica za ogrevanje z lesno biomaso v Trenti 67.106 EUR

Projekt Otroški parlament:

- nakup razstavnih vitrin 2.846 EUR

Projekt Info parki:

- regali za mobilno razstavno enoto 2.240 EUR
- komplet mize in klopi 500 EUR

Projekt Julius:

- daljnogled v vrednosti 700 EUR

Priloge:

Tabela 20: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 21: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Tabela 22: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Tabela 23: Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Tabela 24: Bilanca stanja

Tabela 25: Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Tabela 26: Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Tabele 27: Pregled realizacije nalog iz programa dela 2013